Art. 10 lid 2 sub e Wob

Datum 6 februari 2019
Onderwerp Deelbesluit 1 op uw Wob-verzoek d.d. 19 oktober 2018
Behandeld door Art. 10 lid 2 sub e Wob
Ons kenmerk Z18-19851 / D18-39292
Uw kenmerk -
Bijlagen 130

Geachte Art. 10 lid 2 sub e Wob,

Op 19 oktober 2018 heeft u, namens de Art. 10 lid 2 sub e Wob, een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingediend waarin u vraagt om informatie ten aanzien van het welzijn van de grote grazers in de Oostvaardersplassen en het Oostvaardersveld. Bij brief van 25 oktober 2018 is de ontvangst van uw brief bevestigd.

Omdat uw verzoek namens de Art. 10 lid 2 sub e Wob is ingediend, heeft Staatsbosbeheer u op 25 oktober 2018 verzocht een volmacht te overleggen. Wanneer u handelingen verricht namens een ander, dient u volgens artikel 3:60 van het Burgerlijk Wetboek (BW) in het bezit te zijn van een geldige volmacht, welke aantoont dat u gemachtigd bent om namens een ander te handelen. Om deze reden hebben wij u verzocht een geldige volmacht te overleggen, op 8 november 2018 heeft Staatsbosbeheer de volmacht van u ontvangen.

Per brief d.d. 15 november 2018 heb ik de beslissing op uw Wob-verzoek op grond van het bepaalde in artikel 6 lid 2 van de Wob met vier weken verdaagd, omdat met het verzamelen van de door u gevraagde informatie meer tijd is gemoeid. Per brief d.d. 20 december 2018 heb ik aangegeven dat Staatsbosbeheer, vanwege de hoeveelheid van de verzochte informatie, meer tijd nodig heeft om op uw verzoek te beslissen. Onderstaand treft u het deelbesluit 1 ten aanzien van uw Wob-verzoek aan.

1. Uw informatieverzoek
Concreet heeft uw Wob-verzoek betrekking op onderstaande documenten ten aanzien van de Oostvaardersplassen en het Oostvaardersveld:
1. alle chip- en paspoortregistraties van de grote grazers;
2. alle interne- en externe correspondentie m.b.t. stakeholders overleggen;
3. alle documentatie omtrent lopende en afgeronde medische onderzoeken van de grote grazers;
Over de periode 1982 tot en met 19 oktober 2018;
4.1 populatieontwikkeling van de grote grazers;
4.2 alle nota's en facturen ten aanzien van de aankoop en verwerving van de grote grazers;

4.3 alle bescheiden, verslagen en vergunningen m.b.t. het uitzetten en introduceren van de grote grazers;
4.4 alle veterinaire rapporten van de uitgezette grote grazers;
4.5 alle documenten m.b.t. het inenten van de uitgezette grote grazers;
Over de periode 2010 tot en met 19 oktober 2018:
5.1. alle rapporten van water- en grondmonsters;
5.2 DNA gegevens van de grote grazers;
5.3 alle ontvangen rapportages van heckrunderen;
5.4 alle interne documentatie over de toestand ontwikkeling en prognose van de populatie heckrunderen in de Oostvaardersplassen;
5.5 sterfte- en afschotcijfers van de grote grazers;
5.6 gemaakte kosten voor de beschutting van de grote grazers;
Over de periode 2015 tot en met 1 juli 2017 en de periode 2 augustus 2018 tot en met 19 oktober 2018:
6.1 laboratorium- onderzoek verslagen;
6.2 ophaal overzichten en facturen Rendac;
6.3 kostenoverzicht inzet van derden;
6.4 kostenoverzicht beheer;
6.5 kostenoverzicht dierenartsen;
6.6 kosten afschot;
6.7 kosten van het bijvoeren;
6.8 baten uit verkochte en geschonken grote grazers;
6.9 baten uit verkoop van lichaamsdelen van grote grazers in de ruimste zin van het woord;
6.10 de door Staatsbosbeheer ontvangen subsidie- en donatiegelden alsook de ontvangen leges;
Over de periode 2 augustus 2018 tot en met heden:
7. pathologisch onderzoek en verslagen van behandeling van de grote grazers en doodsoorzaak van de grote grazers.

Staatsbosbeheer was tot 1 januari 1998 een dienst van het Ministerie van Landbouw en Visserij. Als gevolg van de verzelfstandiging bij wet is het reguliere archief uit de tijd voor 1998 ondergebracht bij het Nationaal Archief. Daar is het voor een ieder raadpleegbaar. U vindt meer informatie over het Nationaal Archief op www.nationaalarchief.nl. Zaken die al openbaar zijn vallen niet onder de Wob. Mijn onderzoek heeft zich dan ook beperkt tot het reguliere archief van Staatsbosbeheer vanaf 1998. Staatsbosbeheer kent ook een zogenaamd natuurwetenschappelijk archief. Hierin zitten publicaties, verslagen en tijdschriftartikelen die betrekking hebben op het werkveld van Staatsbosbeheer, ook van voor 1998. Ik heb bij mijn onderzoek dit archief ook geraadpleegd.

2. Resultaten onderzoek
In deze brief treft u het besluit van Staatsbosbeheer ten aanzien van uw verzoek onder punt 1, 2 en 3 aan. Met betrekking tot punt drie, is in dit deelbesluit gekeken naar informatie ten aanzien van de Oostvaardersplassen. Deze door u gevraagde zaken vallen onder de reikwijdte van de Wob.

Ten aanzien van uw eerste punt, kan ik u mededelen dat de grote grazers in de Oostvaardersplassen niet gechipt worden. Dit komt omdat de konikpaarden en de heckrunderen in de Oostvaardersplassen worden gekwalificeerd als niet gehouden dieren en daarom ook niet vallen onder de verplichting van de Regeling identificatie en registratie dieren. Voor in het wild levende edelherten bestaat geen chipverplichting. De

konikpaarden in het Oostvaardersveld zijn wel gehouden dieren en vallen onder de Regeling identificatie en registratie dieren. De regeling kent in art. 38r lid 2 een uitzondering op de chipverplichting voor paarden die leven in natuurgebieden. Op basis van deze uitzondering zijn de paarden die op het Oostvaardersveld staan niet gechipt. Voor meer informatie hierover, verwijs ik u door naar voornoemde regeling en de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl). Worden de paarden vervoerd, dan worden ze wel gechipt. Over het chippen na verplaatsing heb ik zeven documenten aangetroffen, welke reeds openbaar gemaakt zijn bij een reactie op een informatieverzoek d.d. 9 november 2018. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. U kunt deze documenten raadplegen via www.staatsbosbeheer.nl/woboostvaardersplassen.

Met betrekking tot uw tweede punt, heb ik 17 documenten aangetroffen. Het gaat om verslagen van stakeholdersoverleggen over de periode 2011 tot en met 2014 en een brief met betrekking tot de opheffing van deze overleggen d.d. 16 juli 2015.

Ten aanzien van uw derde punt, heb ik rapporten van de grote grazers in de Oostvaardersplassen van de Gezondheidsdienst voor Dieren en werkbezoekverslagen van de dierenarts aangetroffen. Een gedeelte van deze verslagen is al eerder openbaar gemaakt, namelijk voor de periode 2011 tot en met maart 2018. De Wob is zoals voornoemd niet van toepassing op reeds openbare documenten. Deze documenten kunt u raadplegen via www.staatsbosbeheer.nl/woboostvaardersplassen. Er zijn nog 111 rapporten van de Gezondheidsdienst voor dieren en de dierenarts aangetroffen, die niet eerder openbaar zijn gemaakt.

Ten slotte heb ik ten aanzien van uw derde punt 17 onderzoeksrapporten naar de grote herbivoren in de Oostvaardersplassen aangetroffen. Twee van deze aangetroffen rapporten zijn nog niet eerder openbaar gemaakt. De overige vijftien rapporten zijn al openbaar. U treft in de bijlage een overzicht van deze reeds openbare rapporten aan, deze kunt u zelf (online) raadplegen.

4. Deelbesluit

Ik heb besloten aan uw verzoek tegemoet te komen en 130 documenten openbaar te maken. In de bijlage treft u deze documenten inclusief een overzicht aan. Ik heb de in de bijgevoegde stukken vermelde persoonsgegevens onleesbaar gemaakt. Op basis van artikel 10, lid 2 aanhef en onder e Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid.

Omdat de door u verzochte informatie voor meer mensen interessant kan zijn, wordt deze brief geanonimiseerd op de website van Staatsbosbeheer geplaatst onder www.staatsbosbeheer.nl/woboostvaardersplassen

5. Rechtsmiddelen

Indien u het met dit besluit niet eens bent, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit bezwaar maken. Het bezwaarschrift kan worden gezonden aan de Directeur Staatsbosbeheer, Postbus 2, 3800 AA Amersfoort. U wordt verzocht een afschrift van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Een bezwaarschrift moet zijn ondertekend en bevat tenminste :

- Naam en adres van indiener;
- Dagtekening;
- Omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- De gronden waarop het bezwaar rust.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met Art. 10 lid 2 sub e Wob via Art. 10 lid 2 sub e Wob of Art. 10 lid 2 sub e Wob

Met vriendelijke groet,
de directeur, namens deze

Art. 10 lid 2 sub e Wob

ir. C. Lever MPA
divisiedirecteur Grond & Gebouwen

Overzicht openbaargemaakte documenten (deelbesluit 1)

Stakeholdersverslagen

1. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 23 januari 2011
2. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 7 september 2011
3. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 8 november 2011
4. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 16 december 2011
5. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 14 september 2012
6. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 20 december 2012
   (inclusief bijlage 'Vragen Stichting Welzijn Grote Grazers, d.d. 17 december 2012')
7. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 29 januari 2013
8. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 22 februari 2013
   (inclusief bijlage 'Afspraken stakeholdersoverleg 22 februari 2013')
9. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 26 april 2013
10. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 22 juli 2013
    (inclusief bijlage 'Rapportage dierenartsen')
11. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 16 september 2013
12. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 14 november 2014
13. Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 6 februari 2014
14. Concept Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 4 april 2014
15. Concept Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 7 juli 2014
    (inclusief bijlage 'presentatie contra-anticonceptie')
16. Concept Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen, 23 september 2014
17. Brief KNMvD – opheffen stakeholdersoverleg d.d. 16 juli 2015

Rapporten Gezondheidsdienst voor Dieren

18. Gezondheidsdienst voor dieren, 9 juni 2000
19. Gezondheidsdienst voor dieren, 31 augustus 2000
20. Gezondheidsdienst voor dieren, 24 juli 2000
21. Gezondheidsdienst voor dieren, 11 juli 2000
22. Gezondheidsdienst voor dieren, 5 december 2000
23. Gezondheidsdienst voor dieren, 23 november 2000
24. Gezondheidsdienst voor dieren, 30 november 2000
25. Gezondheidsdienst voor dieren, 12 december 2000
26. Gezondheidsdienst voor dieren, 6 december 2000
27. Gezondheidsdienst voor dieren, 6 november 2000
28. Gezondheidsdienst voor dieren, 3 november 2000
29. Gezondheidsdienst voor dieren, 13 april 2001
30. Gezondheidsdienst voor dieren, 18 december 2001 (07076)
31. Gezondheidsdienst voor dieren, 18 december 2001 (06991)
32. Gezondheidsdienst voor dieren, 10 december 2001
33. Gezondheidsdienst voor dieren, 12 december 2001
34. Gezondheidsdienst voor dieren, 13 april 2001
35. Gezondheidsdienst voor dieren, 22 november 2001
36. Gezondheidsdienst voor dieren, 17 december 2001
37. Gezondheidsdienst voor dieren, 5 december 2002
38. Gezondheidsdienst voor dieren, 4 december 2002
39. Gezondheidsdienst voor dieren, 28 november 2002
40. Gezondheidsdienst voor dieren, 26 november 2002
41. Gezondheidsdienst voor dieren, 30 oktober 2002
42. Gezondheidsdienst voor dieren, 2 augustus 2002
43. Gezondheidsdienst voor dieren, 5 april 2002
44. Gezondheidsdienst voor dieren, 26 maart 2002
45. Gezondheidsdienst voor dieren, 22 maart 2002
46. Gezondheidsdienst voor dieren, 8 maart 2002
47. Gezondheidsdienst voor dieren, 29 januari 2002
48. Gezondheidsdienst voor dieren, 25 juni 2003
49. Gezondheidsdienst voor dieren, 10 juli 2003
50. Gezondheidsdienst voor dieren, 8 augustus 2003
51. Gezondheidsdienst voor dieren, 3 juni 2003
52. Gezondheidsdienst voor dieren, 28 maart 2003
53. Gezondheidsdienst voor dieren, 12 maart 2003

54. Gezondheidsdienst voor dieren, 27 februari 2003
55. Gezondheidsdienst voor dieren, 26 februari 2003
56. Gezondheidsdienst voor dieren, 21 februari 2003
57. Gezondheidsdienst voor dieren, 20 februari 2003
58. Gezondheidsdienst voor dieren, 19 februari 2003
59. Gezondheidsdienst voor dieren, 9 januari 2003
60. Gezondheidsdienst voor dieren, 19 februari 2004
61. Gezondheidsdienst voor dieren, 6 september 2004
62. Gezondheidsdienst voor dieren, 10 december 2004
63. Gezondheidsdienst voor dieren, 7 december 2004
64. Gezondheidsdienst voor dieren, 3 december 2004
65. Gezondheidsdienst voor dieren, 24 november 2004
66. Gezondheidsdienst voor dieren, 23 november 2004
67. Gezondheidsdienst voor dieren, 18 november 2004
68. Gezondheidsdienst voor dieren, 1 april 2004
69. Gezondheidsdienst voor dieren, 30 maart 2004
70. Gezondheidsdienst voor dieren, 19 maart 2004
71. Gezondheidsdienst voor dieren, 18 maart 2005
72. Gezondheidsdienst voor dieren, 14 maart 2005
73. Gezondheidsdienst voor dieren, 10 maart 2005
74. Gezondheidsdienst voor dieren, 8 maart 2005
75. Gezondheidsdienst voor dieren, 7 maart 2005
76. Gezondheidsdienst voor dieren, 15 maart 2006
77. Gezondheidsdienst voor dieren, 17 maart 2006
78. Gezondheidsdienst voor dieren, 18 juli 2018
79. Gezondheidsdienst voor dieren, 23 juli 2018

Verslagen dierenarts

80. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 29 november 2005
81. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 7 juli 1999
82. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 20 oktober 1999
83. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 29 maart 2000
84. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 27 september 2000
85. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 17 januari 2001
86. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 21 juni 2001
87. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 11 oktober 2001
88. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 2 juli 2002
89. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 18 december 2002
90. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 12 maart 2003
91. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 3 september 2003
92. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 9 december 2003
93. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 28 januari 2004
94. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 3 maart 2004
95. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 6 april 2004
96. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 28 april 2004
97. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 11 juni 2004
98. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 21 juli 2004
99. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 16 september 2004
100. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 3 november 2004
101. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 4 maart 2005
102. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 26 oktober 2005
103. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 18 januari 2006
104. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 23 februari 2006
105. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 15 december 2006
106. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 9 maart 2007
107. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 29 oktober 2008
108. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 15 januari 2010
109. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 3 september 2009
110. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 5 februari 2009
111. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 6 april 2012
112. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 19 maart 2012
113. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 8 maart 2012
114. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 12 februari 2012

115. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 12 januari 2012
116. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 16 december 2011
117. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 8 november 2011
118. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 24 maart 2010
119. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 23 februari 2010
120. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 2 mei 2012
121. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 20 december 2012
122. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 13 maart 2018
123. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 6 maart 2018
124. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 9 maart 2018
125. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 2 maart 2018
126. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 26 maart 2018
127. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 30 april 2018 (foutieve datum op verslag)
128. Verslag bezoek Oostvaardersplassen, 16 april 2018 (foutieve datum op verslag)

Onderzoeksrapporten grote herbivoren Oostvaardersplassen

129. Een ethologisch onderzoek van de konikpaarden in het natuurreservaat de Oostvaardersplassen, 2002
130. Jaarrond met heckrunderen en konikpaarden, 1988

Reeds openbare onderzoeksrapporten naar de grote herbivoren in de Oostvaardersplassen

1. Begrazing in jonge wetlands, 1995
2. De plaats van het edelhert in de Oostvaardersplassen, 1990
3. De sociale organisatie – gedragsonderzoek heckrund, 1984
4. De sociale organisatie – terreingebruik en tijdsbesteding heckrund, 1992
5. De sociale organisatie – het ontstaan van stiergroepen, 1994
6. De tijdsbesteding van runderen en paarden, met behulp van schudklokken, 1994
7. Edelherten en reeen in de Oostvaardersplassen, 1996
8. Evaluatie Oostvaardersplassen, 1983-1996
9. Goede tijden, slechte tijden – ethiek in de Oostvaardersplassen, Keulartz
10. Grazing research in the nature reserve Oostvaardersplassen, 1988
11. Grote grazers in de Oostvaardersplassen – dieetsamenstelling o.b.v. faeces analyse, 1992
12. Hungry herds (vijf delen), 2001
13. Oosvaardersplassen begraasd!, 1992
14. Red deer of the Oostvaardersplassen, 2001
15. Voedseloecologie van konikpaarden, 1992

Verslag stakeholdersoverleg 23 januari 2011

Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob (vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (KNMvD), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vogel- en Natuurwacht Zuid Flevoland), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Stichting Welzijn Grote Grazers), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer)

Opening
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Berichten van afmelding zijn ontvangen van Art. 10 lid 2 sub e Wob (Dierenbescherming) en Art. 10 lid 2 sub e Wob Art. 10 lid 2 sub e Wob (BAC). Namens de BAC zal de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob normaal gesproken als toehoorder aanwezig zijn. Mevrouw Art. 10 lid 2 zal niet meer deelnemen aan het stakeholdersoverleg.

Stand van zaken in gebied en statusrapportage
De heren Art. 10 lid 2 sub e Wob geven een korte toelichting op de situatie in het gebied. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo licht de maandelijkse status rapportage toe. Staatsbosbeheer wil deze rapportage elke maand opstellen en aan de BAC, stakeholders presenteren en vervolgens voor iedereen via de internetsite ter beschikking stellen.

Er wordt gevraagd waarom er in eerste instantie veel jonge herten sterven. Een beeld wat zich elke winter herhaalt. De heer Art. 10 lid 2 sub licht toe dat dit te maken heeft met het feit jonge herten relatief vaak t.o.v. de andere soorten op speenleeftijd de winter ingaan en hiermee een relatief grotere kwetsbare groep vormen. Daarnaast kost de bronstperiode de herten veel energie. Tot slot zijn de grotere aantallen dieren een verklaring voor een hogere absolute sterfte.

De heer van Art. 10 lid 2 sub e V vraagt hoe de omgevingsconditie is opgebouwd en waarom deze begin winter zich nog in de hoogste categorie bevindt. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo licht toe dat de opbouw van de score is ontworpen om de komende periode een genuanceerd verschil te kunnen laten zien. De verwachting is dat door de afnemende hoeveelheid voedsel en de afnemende hoeveelheid voedsel in het gebied de score de komende weken verder zal zakken.

Stand van zaken helikoptertelling
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo licht de vergunningprocedure toe en geeft aan dat de provincie een zienswijze heeft ontvangen van de Vogelwacht. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob licht de inhoud van deze zienswijze kort toe. De provincie beraadt zich op dit moment op de inhoudelijke aspecten van de vergunningverlening.

Staatsbosbeheer voert in maart in samenwerking met de BAC een evaluatie uit waarin de voor- en nadelen van de verschillende methoden van telling worden vergeleken.

Openstelling bosgebieden
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft een toelichting op de bosgebieden die vanaf maandag 16 januari zijn opengesteld voor alle grote grazers. Hij gaat hierbij in op zowel de aspecten van het faunabeheer als de gevolgen voor het recreatiebeleid in deze gebieden.

Rondvraag en sluiting
- SWGG wil graag een toelichting op de stand van zaken rondom het watermanagementplan. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft deze zomer een stappenplan is opgeleverd en aan de BAC is gepresenteerd. De BAC is hiermee akkoord gegaan en het plan is toegevoegd aan het managementplan. De implementatie en besluitvorming over de voorgestelde maatregelen zal echter plaatsvinden in het kader van het Natura2000 beheerplan proces en op dat moment ook weer aan de

BAC worden voorgelegd. Dit plan wordt opgeleverd eind maart en zal dan een formele bezwaar en beroep procedure kennen. Op 21 februari zal Art. 10 lid 2 sub e Wob van DLg een presentatie geven over het beheerplan N2000.

- Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft een korte toelichting op het bezoek van het bestuur van de stichting aan de Oostvaardersplassen op 13 januari jl. In navolging van dit verzoek zal bestuurslid de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob Staatsbosbeheer verzoeken om de door de GD uitgevoerde sectierapporten te mogen inzien. Staatsbosbeheer zal hiermee akkoord gaan, maar wil de stichting wel vragen deze rapporten in gezamenlijkheid te analyseren en mogelijke uitkomsten, wellicht in aanwezigheid van mw. Prof. Art. 10 lid, met de andere stakeholders te delen.
- De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt nog aandacht voor de actualiteit met het Schmallenberg virus. Er is op dit moment weinig aan te doen, maar Staatsbosbeheer houdt de dieren extra in de gaten op mogelijke symptomen van dit virus. Tot op heden zijn er geen verschijnselen waargenomen die zouden kunnen duiden op aanwezigheid van het virus onder de runderen of edelherten.

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo sluit om 16:00 het formele deel van de vergadering en iedereen vertrekt voor het veldbezoek. Op 21 februari zal het veldbezoek zich voornamelijk richten op het Oostvaardersbos om daar het beschuttingsgebied te bekijken en de effecten op en reacties van bomen op begrazing waar te nemem.

Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen
Lelystad, 7 september 2011
Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Stichting Welzijn Grote Grazers), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (secretaris Beheer Advies Commissie), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer)
Afwezig met afmelding: Art. 10 lid 2 sub e Wob (ICMO2 en Beheer Advies Commissie), Art. 10 lid 2 sub e Wob Art. 10 lid 2 sub e Wob (Dierenbescherming), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer)

1. Art. 10 lid 2 sub e Wob opent de vergadering om 9 uur en heet iedereen welkom.

2. Het verslag van de vorige vergadering wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag wordt vanuit het overleg breed de behoefte geuit om tijdig en goed geïnformeerd te worden. Tegelijkertijd is er geen behoefte aan hoog frequente en operationele gegevens. De volgende afspraak wordt gemaakt:

- **Staatsbosbeheer stuurt de deelnemers aan het stakeholdersoverleg de winterevaluatie die ook naar de Beheer Advies Commissie gaat. Deze evaluatie verschijnt eind april**
- **Daarnaast stuurt Staatsbosbeheer de stakeholders in de winterperiode maandelijks een rapportage over het welzijn van de dieren in de Oostvaarderplassen. In deze rapportage zal worden aangegeven:**
    - **Omvang en welzijn (gebruik van beschutting en diercondities) van populatie grote grazers**
    - **Omvang afschot grote grazers naar soort, sexe en leeftijd**
    - **Relatie met omgevingscondities (weer, hoeveelheid voedsel)**
- **Staatsbosbeheer kan hierop ten allen tijde worden aangesproken door de stakeholders en worden verzocht om toelichting op deze rapportages te geven.** Art. 10 lid 2 sub e Wob **functioneert hierbij als coördinator**.

3. Art. 10 lid 2 sub e Wob en Art. 10 lid 2 sub e Wob lichten het definitief vastgestelde managementplan toe. Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt zich af hoe een mogelijke nood openstelling van de Hollandse Hout wordt voorbereid. De algemene conclusie is dat hiervoor, mede in het licht van de politieke gevoeligheid, geen voorbereidingen worden getroffen.

Naar aanleiding van de hierop volgende discussie wordt de volgende afspraak gemaakt:

- **Staatsbosbeheer stuurt het managementplan, inclusief de op 2 september vastgestelde en gewijzigde bijlagen en inclusief het vastgestelde beschuttingsplan naar de stakeholders**.

Over de relatie met Natura2000 beheerplan wordt opgemerkt dat in zowel het managementplan als het Natura2000 beheerplan de periodieke drooglegging van het moeras als majeure ingereep wordt voorgesteld om op termijn te kunnen blijven voldoen aan de (dynamische) doelstellingen van Natura2000 in het gebied.

4. Vervolgens wordt er gepraat over de mogelijkheid het huidige stakeholdersoverleg te verbreden. R wordt geadviseerd om in ieder geval de volgende partijen hier aan toe te voegen.
- vertegenwoordigers van de lokale en landelijke vogelbescherming
- omwonenden
- vertegenwoordigers van de bezoekers
- vertegenwoordigers van lokale agrarische ondernemers

Het stakeholdersoverleg adviseert om overleg met overheden nadrukkelijk gescheiden te houden.

Staatsbosbeheer zal zich actief inzetten om bovengenoemde vertegenwoordigers voor te dragen als lid van het stakeholdersoverleg, waarbij zal worden begonnen met vertegenwoordigers uit de vogelwereld. Daarnaast onderzoekt Staatsbosbeheer wat de mogelijkheden zijn om vragen en opmerkingen van andere stakeholders via een loket bij dit overleg geagendeerd te krijgen.

5. Art. 10 lid 2 sub e Wob licht de stand van zaken toe rond de helikoptertellingen in de week van 24 oktober. Er zal die week op twee dagen in drie vluchten door Defensie worden gevolgen om de aanwezige hoefdieren te tellen. Tegelijkertijd zal er een uitgebreid monitoringprogramma worden opgezet om verstoring van vogels en grazers te meten en indien noodzakelijk te kunnen ingrijpen

6. Dan volgt er een kort bezoek aan het gebied, waar de heer Art. 10 lid 2 sub toelichting geeft op het door de SWGG ingebrachte punt over Jacobskruiskruid. Dat kruid is alleen gevaarlijk als het gemaaid wordt, in verpakt hooi terecht komt en vervolgens als voedsel wordt aangeboden. Wanneer het kruid gewoon in het veld staat zullen herbivoren het nooit eten omdat ze weten dat het vies is. In de periode dat het voedsel schaars is en ze in minder kieskeurig zouden kunnen worden is het kruid al geruime tijd niet meer aanwezig.

- Het feit dat (eventuele) opening van het Hollandse Hout nú reeds moet worden voorbereid (zoals de beheercommissie schrijft in haar brief van 28 april 2011 aan staatssecretaris de heer Bleker). .

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob (het Edelhert) was het hier mee eens en stelde vast dat SBB reeds nu moet beginnen met het slaan van palen.Zodat dit klaar is op het moment dat de dieren toegang zouden krijgen tot het Hollandse Hout en zij daar metéén terecht kunnen.

- Voorlichting van SBB naar de burger: telkens wordt de burger verteld dat het gebied 6000 ha. groot is (hetgeen ook op de website te lezen staat). Dat het gebied echter voor 2/3 uit water bestaat wordt níet gemeld. Dat levert SWGG reacties van mensen die zich afvragen waarom wij ons dan zo druk maken, "want het gebied is toch groot genoeg voor de dieren" en moeten wij uitleggen hoe de werkelijke situatie is: 2/3 water en 1/3 land.

Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wo heeft op de laatste vergadering gevraagd hier aandacht aan te besteden en dit ook op de website te veranderen....naast andere zaken die volgens de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob zouden moeten worden aangepast op de website.

- Het Kotterbos is verder opengesteld voor de dieren, maar de dieren zijn hier nog niet aangewend. Zij moeten onder een viaduct door, maar de toegang naar het viaduct is te smal waardoor zij elkaar kunnen verdringen met alle gevolgen van dien: te water geraken bijv. De toegang naar de tunnel moet volgens SWGG aan beide kanten worden aangepast (verbreed). De dieren moeten aan deze nieuwe situatie gewennen en moeten er daarom naartoegeleid worden zodat ze de weg vinden naar het bos en beschutting.

Jk090911

Verslag stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen
Lelystad, 8 november 2011
Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Stichting Welzijn Grote Grazers), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde), Art. 10 lid 2 sub e Wob Art. 10 lid 2 sub e Wob (Dierenbescherming), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vogelwerkgroep Flevoland), Art. 10 lid 2 su Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer).
Aanwezig op uitnodiging: Art. 10 lid 2 sub e Wob (Gezondheidsdienst voor Dieren)
Afwezig met afmelding: Art. 10 lid 2 sub e Wob (ICMO2 en Beheer Advies Commissie), Art. 10 lid 2 sub e Wob Art. 10 lid 2 sub e Wob(secretaris Beheer Advies Commissie), de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vogelwerkgroep Flevoland).

1. Opening

Art. 10 lid 2 sub e Wob opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er wordt kort stilgestaan bij het overlijden van de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob, voorzitter van de Beheer Advies Commissie. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob wordt op ad interim basis varvangen door Art. 10 lid 2 sub e Wob .

2 Uitbreiding stakeholderoverleg met Vogelwerkgroep Flevoland

Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob wordt welkom geheten. In het kader van de uitbreiding van het stakeholderoverleg is de Vogelwerkgroep toegevoegd aan het overleg. Een verdere uitbreiding met een vertegenwoordiging van omwonenden en recreanten is op stapel.

3. Naar aanleiding van het verslag:

Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan blij te zijn met de aanpassingen op de website van Staatsbosbeheer met betrekking tot de hectares land en water.
Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

4. Toelichting op het jaarlijkse pathologisch onderzoek Grote Grazers (toelichting door de heer Art. 10 lid 2 sub van de Gezondheidisdienst voor Dieren)

De heer Art. 10 lid 2 sub licht aan de hand van een hand-out toe hoe de Gezondheidsdienst voor Dieren onderzoek doet naar dierziekten in de Oostvaardersplassen. In het verleden werden jaarlijks 20 heckrunderen onderzocht. Sinds dit jaar worden in maart 10 edelherten, 10 konicks en 10 heckrunderen onderzocht. De beoordeling van de conditie wordt gedaan op basis van beenmerg. Eerdere analyses vonden plaats op basis van het vet rondom de primaire organen.
De achtergrond van het monitoren van dierziektes ligt in de risico's voor de landbouw in relatie tot het laten liggen van dode dieren in het gebied. Om deze redenen wordt gemonitord op ziekten die ook in de landbouw voorkomen.
De heer Moen legt uit dat het hier om een 'convenience sample' gaat. Alleen dieren die op basis van het afschotprotocol zijn geschoten worden onderzocht, er worden geen dieren ten behoeve van het onderzoek afgeschoten.
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat de pathologische rapportages vanaf de komende winterrapportage ook onderdeel worden van de reguliere rapportages.
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob vult aan dat de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob zeer gerustgesteld was door de resultaten van het pathologisch onderzoek. Mochten de leden van het stakeholderoverleg vragen hebben met betrekking tot dit onderwerp dan kunnen zij zich wenden tot Art. 10 lid 2 su Art. 10 lid 2 sub e of Art. 10 lid 2 sub e Wob (Art. 10 lid 2 sub e Wob).
Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob spreekt haar twijfels uit over de gepresenteerde uitval in de OVP (blad 1 van hand-out). De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob beaamt dit; het percentage ligt hoger, tussen de 20 en 30%. **De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob zoekt het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar op.**

5. Winterdraaiboek (toelichting door Art. 10 lid 2 sub e Wob)

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat er vorige winter een aantal medewerkers uit andere gebieden geholpen hebben in de Oostvaardersplassen, omdat er meer personele inzet

nodig was; men werkt met een nieuw afschotprotocol, er worden aangrenzende percelen opengesteld en de monitoring vergt meer aandacht. Het winterdraaiboek is eigenlijk een takenlijst en een goed middel om goed voorbereid de winter in te gaan. Ook dit jaar zullen medewerkers uit andere delen van het land bijspringen.
Vanaf 15 januari, of als de situatie daar eerder om vraagt, worden het Oostvaardersbos, Kotterbos en de Driehoek opengesteld voor de grazers.
Deze winter worden er wederom begeleide excursies georganiseerd, onder andere onder leiding van vrijwilligers. Daarnaast worden twee voorlichtingsavonden georganiseerd. Het meldpunt is nog steeds actief en zal de komende periode actief onder de aandacht worden gebracht.
De heer van [redacted] vraagt of de medewerkers uit andere delen van het land zomaar hun reguliere werk achter kunnen laten. De heer [redacted] geeft aan dat dit lastig is en goed gepland moet worden. De directie van Staatsbosbeheer heeft hier prioriteit aan gegeven.
Mevrouw [redacted] vraagt of er met een grotere inzet van vrijwilligers gewerkt kan worden. De heer [redacted] geeft aan dat dit zeker kan, bijvoorbeeld met betrekking tot excursies en monitoring. Voor taken zoals toezicht en handhaving moeten echter opgeleide BOA's (Buitengewoon Opsporings Amtenaren)ingezet worden. De heer [redacted] meld dat Staatsbosbeheer in de toekomst in het algemeen meer met vrijwilligers gaat werken.

6. Terugblik op helikoptertelling en wijze van rapporteren (toelichting door [redacted])

De heer [redacted] meldt dat er twee dagen is gevlogen met een helikopter boven het gebeid ten behoeve van de tellingen. De ervaringen in het buitenland met deze techniek zijn goed, maar in Nederland zijn de meningen hierover verdeeld. Er is goed gemonitord wat voor verstoring de tellingen tot gevolg hadden; dit lijkt mee te vallen. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de resultaten, zowel voor de tellingen als de verstoring.
De heer [redacted] meldt dat de cijfers eerst naar de staatssecretaris worden verstuurd, inclusief een advies voor het vervolg waarin ook de mate van verstoring en de kosten worden meegewogen. **Staatsbosbeheer spreekt met de leden stakeholderoverleg af dat zij deze informatie een dag laten ontvangen onder embargo. Het embargo vervalt nadat de pers is geïnformeerd.**
De heer [redacted] meldt dat Staatsbosbeheer in principe ook helikoptertellingen moet uitvoeren in maart. Dit stuit op bezwaren, aangezien het winterseizoen nog niet is afgelopen en de broedtijd reeds is begonnen voor enkele vogelsoorten. De voorjaarstelling is echter belangrijk om de winteruitval te meten. Het bevoegd gezag moet hierover beslissen (Provincie en Dienst Regelingen van EL&I). Staatsbosbeheer wil niet onwelwillend opereren, maar de periode waarin de telling is voorzien is zorgelijk.
De heer [redacted] vraagt of het stakeholderoverleg iets kan doen, aangezien men vindt dat een voorjaarstelling met helikopters ongewenst en overdadig is.
De heer [redacted] zal het onderwerp met de BAC bespreken. Dit onderwerp keert de volgende vergadering terug op de agenda.

7. Bezoek mevrouw [redacted] aan Waterschap Zuiderzeeland (toelichting door mevrouw [redacted])

Mevrouw [redacted] is aanwezig geweest bij een open dag van het Waterschap Zuiderzeeland. Het Waterschap heeft aangegeven de samenwerking met Staatsbosbeheer in het kader van waterstanden en watermanagement niet als optimaal te ervaren. Dit willen ze verbeteren. Het waterschap speelt een rol bij de gewenste aantakking avn het Hollandse Hout; de dijken zijn eigendom van het Waterschap.
De heer [redacted] neemt het signaal ter harte en geeft aan dat Staatsbosbeheer meer met het Waterschap gaat samenwerken, ook in relatie tot het Natura-2000 beheerplan.

8. Bioscoopfilm Oostvaardersplassen door EMS films (toelichting door [redacted])

De heer [redacted] meldt dat EMS films een bioscoopfilm aan het maken is over leven en dood in de Oostvaardersplassen. Bekend ecoloog en natuurfotograaf [redacted] is cameraman, [redacted] investeert in de productie. Het is een onafhankelijke film,

Staatsbosbeheer bemoeit zich daarom ook op geen enkele manier met de inhoud. Eén van de boswachters loop vaak mee tijdens de opnames, om in de gaten te houden of er geen verstoring optreed. Het voltallige stakeholderoverleg zal te zijner tijd worden uitgenodigd voor de première.
Mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob meldt dat ze over dit onderwerp wilde spreken omdat ze wil weten wat er gefilmd word. Alleen positieve dingen, of ook de negatieve? Beide kanten moeten belicht worden.
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat we ons daar niet mee bemoeien, maar kan mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob geruststellen omdat de film over leven en dood gaat. De Oostvaardersplassen kent weelderige periodes, maar ook moeilijke. Het is de expliciete wens van de filmers om een strenge winter op te nemen in de film, vandaar dat ze niet precies kunnen aangeven wanneer de film uitkomt. Sterfte wordt dus een onderdeel van de film; de 'circle of life' staat centraal. De film zal niet alleen grazers belichten, ook andere soorten, waaronder vogels.
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob stelt voor de filmmakers uit te nodigen voor een gesprek met de stakeholders. Het stakeholderoverleg gaat hier graag op in.

9. Voorstel voor N2000 presentatie volgende stakeholdersoverleg
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan erg benieuwd te zijn naar de ontwikkelingen in het kader van Natura 2000. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat het ook erg belangrijk is voor Staatsbosbeheer; naast het dierenwelzijn is dit de belangrijkste pijler waarop het beheer in de Oostvaardersplassen gebaseerd wordt. **Het onderwerp wordt uitgebreid besproken tijdens de volgende vergadering.**

10. Concretiseren afspraken rapportages (allen)
De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob meldt dat er vanaf half november wekelijks (elke woensdag) een rapportage over de wintersterfte wordt aangeboden aan de staatssecretaris. De leden van het stakeholderoverleg krijgen dezelfde informatie als de staatssecretaris.

Rondvraag
de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt of het ook mogelijk is om in andere periodes pathologisch onderzoek te doen. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat als dit kan, dit geen probleem is. Echter, het schieten van dieren in goede conditie ten behoeve van onderzoek is iets wat Staatsbosbeheer liever niet doet.
De heer Art. 10 lid 2 sub vult aan dat het onderzoek al 16 jaar goede resultaten oplevert, de noodzaak om de wijze van onderzoek te veranderen ontbreekt daarom. **De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob zal de vraag voorleggen aan de Art. 10 lid 2 sub e Wob van de Gezondheidsdienst voor Dieren (die de vergadering inmiddels verlaten heeft) en komt hier op terug.**

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob meldt dat er onderzoek is gedaan naar mineralen bij edelherten op de Veluwe. Publicatie vindt plaats tegelijkertijd met de publicatie van het nieuwe nummer van het magazine van Het Edelhert. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt vóór de publicatiedatum een exemplaar te ontvangen ter voorbereiding op eventuele media-aandacht. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob zegt dit toe.

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo sluit de vergadering.

Verslag stakeholdersoverleg 16 december 2011

Aanwezig: mw. Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenbescherming), mw. Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vogel- en natuurwacht Zuid Flevoland), mw. Art. 10 lid 2 sub e Wob (Stichting Welzijn Grote Grazers), dhr. Art. 10 lid 2 sub e Wob (vereniging het Edelhert), dhr Art. 10 lid 2 sub e Wob (vereniging het Edelhert), dhr Art. 10 lid 2 sub e Wob (BAC), dhr. Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), dhr. Art. 10 lid 2 sub e Wob (EMS films), dhr. Art. 10 lid 2 sub e Wob (fotograaf/filmer), dhr H. Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), dhr. Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer), dhr Art. 10 lid 2 sub e Wob (Staatsbosbeheer)

Opening en verslag

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. De heer van Art. 10 lid 2 sub e Wob is verhinderd. Het verslag van de vorige vergadering wordt vastgesteld.

Mededelingen

- Er is een veterinaire begeleidingsgroep die Staatsbosbeheer adviseert op het gebied van veterinaire kwesties. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob van SWGG kan voor toelichtende informatie op de sectierapporten contact opnemen met de heer Art. 10 lid 2 sub van de Gezondheidsdienst.
- De vereniging het Edelhert zal in voorjaar 2012 een onderzoek publiceren uitgevoerd door Alterra over mineralen bij Edelherten.
- De website van de SWGG zal naar verwachting binnenkort ge-update worden

Helikoptertellingen
De resultaten van de helikoptertelling zijn inmiddels bekend en onder de stakeholders verspreid. Er vindt een korte discussie plaats over de ervaringen, de precisie van de cijfers en de interpretatie van de resultaten. Een uitgebreid rapport over de helikoptertellingen wordt verwacht voor kerst en zal voor de volgende vergadering aan de stakeholders worden opgestuurd.

Voor de telling in het voorjaar is inmiddels een vergunning aangevraagd bij de provincie. Er worden twee perioden gezien waarin geteld kan worden. Op advies van de BAC zal Staatsbosbeheer voorbereidingen treffen om de telling begin maart uit te voeren. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob ligt de achtergrond van het advies van de BAC nader toe. De Vogelwacht heeft van de provincie inmiddels een afschrift gehad van de aanvraag en passende beoordeling en is in de gelegenheid gesteld om hierop een zienswijze in te dienen.

Mw. Art. 10 lid 2 sub e Wob voegt toe dat Defensie helikopters heeft die uitgerust zijn om ook met infrarood opnamen te maken en hiermee een goedkope en effectieve manier zijn om te tellen.

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt hoe deze telling nu moet worden beschouwd. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo antwoordt dat erin januari in samenwerking met de BAC een evaluatie komt van deze telling en andere wijze van tellen.

Toelichting op N2000

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wo en de Snoo lichten het proces N2000 toe en zeggen een volgende stakeholdersvergadering een presentatie toe door DLG over de totstandkoming en de belangrijkste maatregelen van het concept beheerplan [nb. *om agendatechnische redenen zal deze presentatie op het SH overleg in februari worden gegeven*]

Kennismaking met EMS films

De heer [redacted] geeft een toelichting op de achtergrond en opzet van de bioscoopfilm die nu gemaakt wordt over de Oostvaarderplassen. De heer [redacted] gaat verder in op de inhoudelijke en artistieke kant van de film. In de discussie met de stakeholders beantwoorden zij vervolgens vragen over de productie van de film. SWGG vraagt zich af of zij alle perioden in het jaar filmen en ook de in de winter de dieren laten zien. De heer [redacted] zegt dat de film is bedoeld om alle facetten van het gebied en 'the circle of life' te laten zien.

Vergaderdata 2012
Deze zullen wederom via datumprikker worden bepaald. De vergaderdata voor de maanden januari, februari, maart en april zijn inmiddels gepland. Hierbij is geprobeerd iedereen zoveel mogelijk tegemoet te komen.

Rondvraag en sluiting

- (VHE) Opmerkingen over winterrapportage 2010-2011; Interessant om gewichten geweien te vergelijken met die in andere gebieden; Verhouding 1:3 bij edelherten is significant anders dan die op de Veluwe
- De heren [redacted] en [redacted] beantwoorden de vragen die schriftelijk zijn gesteld door de SWGG.
- (SWGG) vormt Sintjakobskruiskruid een gevaar? Alleen als het gemaaid is en in hooi terecht komt dat aan dieren wordt aangeboden. Groeiend kruid wordt door de dieren gemeden.
- (SWGG). Waarom wijken de cijfers in de winterrapportage van Heckrunderen af tov andere soorten. De heer [redacted] licht toe dat dit met het nieuwe protocol te maken heeft dat vanaf 2010 van kracht is en omdat er meer beesten waren dan de winter ervoor.
- Hoe staat het met het benaderen en toevoegen van omwonenden aan het stakeholdersoverleg; Dit proces loopt nog en we hopen dit begin 2012 te realiseren

Verslag stakeholdersoverleg 14 september 2012
Aanwezig: [redacted] (SWGG), [redacted] (SWGG), [redacted] (KNMVD), [redacted] (Vogelwacht), [redacted] (KNNV), [redacted] (dierenbescherming), [redacted] (dierenarts), [redacted] (DLG), [redacted] (RWS), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB), [redacted] (stagiaire SBB).

Opening
De heer [redacted] opent de vergadering en heet de nieuwe deelnemer de heer [redacted] namens de KNNV van harte welkom. De heer [redacted] neemt kort daarna de vergadering over.

Mededelingen
- Er wordt gemeld dat de BAC een nieuwe voorzitter heeft; de heer [redacted].
- Na de Bronst en voor het winterseizoen zullen er in het gebied een aantal werkzaamheden worden uitgevoerd zoals het plaatsen van een raster in het Oostvaardersbos en het aanbrengen van een nieuwe deklaag op de beheer weg in het westelijk deel van het gebied.
- mevrouw [redacted] meldt dat de SWGG een anonieme brief heeft ontvangen met foto's van geschoten paarden in het moeras. De heer [redacted] meldt dat SBB en ook andere stakeholders deze brief hebben ontvangen. Dit voorval met de paarden is in de maandrapportage van april beschreven. De vergadering neemt kennis van de brief en de foto's.

Bespreking jaarevaluatie
Er vind een bespreking plaats over de eerste Jaarevaluatie uitvoering ICMO2-adviezen in het Oostvaardersplassengebied. De heer van [redacted] stelt een algemene vraag over hoe Staatsbosbeheer de evaluatie heeft ontvangen. De heren [redacted] en [redacted] lichten toe dat de evaluatie in zeer nauwe samenwerking met de BAC tot stand is gekomen en dat SBB de conclusies en aanbevelingen herkent en oppakt. De heer [redacted] stelt nog enkele vragen over de uitvoering van het protocol en het afschotpercentage van 86%. De heren [redacted] en [redacted] lichten dit verder toe en gaan hierbij in op mogelijke verklaringen en op wat dit betekent voor de winter 2012-2013. Mevrouw [redacted] vraagt om een toelichting op de opmerkingen over de helikoptertelling en de stand van zaken daaromtrent. Mw. [redacted] stelt een vraag over de monitoring en stelt voor om een volgende vergadering het monitoringsplan en de resultaten daarvan te bespreken.

Broedvogelkartering
Van het digitaal meegestuurde broedvogelrapport worden een aantal papieren rapporten verspreid en wordt afgesproken dit de volgende vergadering in aanwezigheid van de auteur, de heer [redacted] van Altenburg en Wymenga, te bespreken.

Presentatie over "ecosysteem Oostvaardersplassen"
Op verzoek van de vergadering van voor de zomer vindt er een presentatie plaats over de Oostvaardersplassen in een breder perspectief. Allereerst gaat de heer [redacted] in op de rol van de Grote Grazers in het gebied, hun terreingebruik en populatie ontwikkeling. De heer [redacted] van DLG gaat vervolgens in op de functie van het moeras en de rol die dit gebied speelt voor de vogels die daar leven.

Een deel van de vergadering neemt deel aan het aansluitende veldbezoek.

Stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen donderdag 20 december 2012

Aanwezig: [redacted] (vereniging het Edelhert), [redacted] (LID/Dierenbescherming, [redacted] (Vogelwacht), [redacted] (SWGG), [redacted] (gast, namens SWGG), [redacted] (BAC), [redacted] (dierenarts), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB, verslag), [redacted] (SBB, vz.)

Afwezig met kennisgeving: [redacted] (dierenbescherming), [redacted] (KNMvD), [redacted] (verenging het Edelhert), [redacted] (vogelwacht), [redacted] (KNNV), [redacted] (KNNV), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB)

Mededelingen:

- SWGG: ingesproken in Lelystad over Hollandse Hout. Er lijkt steun te zijn voor openstelling van de HH. [redacted]: fijn dat we elkaar op dit punt vinden. SWGG: Niet hele bestuur van SWGG is het met deze openstelling eens.
- [redacted]: beheerweg is geasfalteerd.

Ingebrachte vragen van SWGG:

[redacted] licht de vragen toe. Hij geeft aan dat hij geschikt op verschillende gronden het gebied niet geschikt vindt voor deze vorm van beheer. Oa zeekleigebied en daardoor oa niet genoeg koper.

[redacted]r: wel belangrijk om te definiëren wat je natuur vindt. Hij verwijst naar het recente advies *Zorgplicht Natuurlijk Gewogen* van de RDA.

[redacted]: kopertekort heeft te maken met teveel Molybdeen waardoor koper niet beschikbaar komt.

[redacted]: populatie is wel gegroeid. Moet toch wel goed zijn voor de beesten.

[redacted]: Engels raaigras ook probleem.

[redacted]: bespreken we later.

Vraag 3: is 5 en een halve maand voedselaanbod genoeg. Pas half mei gras lang genoeg voor runderen om te eten.

[redacted]: is een stelling.

[redacted]: er zit nog steeds voedsel in de pens wanneer we sectie doen en de beesten vreten en poepen nog steeds.

[redacted]: trekt sectierapporten in twijfel

[redacted]: Gezondheidsdienst is onafhankelijk!

Vraag 6:

Kun je goed zien of dieren in slechte conditie zijn. [redacted] zet vraagtekens erbij of je dit kunt beoordelen.

[redacted]: gaat eerst om hoe mager of vet het beest zijn, maar daarnaast ook kijken naar gedrag. Als lichaamsconditie en gedrag (vormen samen de dierscore) onder een bepaald niveau komen wordt het dier geschoten, conform het protocol Vroegreactief Beheer.

[redacted]: Het is voor ons ook heel belangrijk om onnodig lijden te voorkomen. Het is bevestigd door deskundigen (dierenarts, gezondheidsdienst) dat we wel goed beoordeling doen.

Vraag 8: 8. Is er altijd voldoende (goed) drinkwater voor de dieren?ja

Vraag 9: Uitbreiding van het gebied. Goed of niet goed, aan te bevelen of juist niet. ja

Kadavers: wil Staatsbosbeheer niet alle kadavers laten liggen?

[redacted]: nee, het is niet wettelijk verplicht om runderen en paarden af te voeren maar dat willen we wel.

Vraag 7: zit er neergaande lijn in groeicurve?

[redacted]: wat we vorig jaar gezien is er afname van aantal edelherten met een aantal procenten. Paarden zie je lichte afname en de runderen een wat forsere afname.

[redacted]: Ver. Edelhert zegt: het is niet onze manier van beheren maar we accepteren ICMO en volgen het kritisch.

SSGW: ons belangrijkste punt is dat wij vinden dat er teveel dieren in dit gebied leven.

Art. 10 lid 2 sub e V: Een van de uitgangspunten van ICMO2 is dat er geen actief beheer wordt toegepast en dat de populatieomvang zelfregulerend is. Dieren worden geschoten om onnodig lijden te voorkomen. Dit is het fundament onder ICMO2.

Art. 10 lid 2 su: functie van stakeholdersoverleg. Maximaal elkaar informeren en transparant zijn. Betekent niet dat je het met elkaaar altijd eens zal zijn.
Art. 10 lid 2 sub e Wob: ICMO2 heeft gewerkt met aantal kaders en uitgangspunten, oa dat dit een Natura-2000 vogelgebied is waarin zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van natuurlijke processen. Uitgaande van die uitgangspunten heeft ICMO2 bepaald hoe je dit gebied op een maatschappelijk aanvaardbare manier moet beheren. De BAC toetst voortdurend of aan de door ICMO2 gestelde criteria voldaan wordt. Wanneer dat niet het geval is krijgen we een andere situatie.

Art. 10 lid 2 sub e V: na afloop een afspraak voor een vervolggesprek met SWGG maken. Heeft waardering voor de manier waarop we dit met elkaar kunnen bespreken.

Monitoringsplan OVP:
Art. 10 lid 2 sub e V licht toe. Aanvliegroute: wat zijn nu de vragen waar we antwoord op willen hebben? Leverde een groslijst op en op basis van belangrijkheid (oa N2000). Op basis daarvan monitoringsplan gemaakt. Zitten verschillende lagen in: laag monitoring voor dagelijks beheer, jaarlijkse monitoring en de langetermijnmonitoring.
Deel ervan is opgenomen in Managementplan.
Art. 10 lid 2 sub e Wob 6.2.3 verschil tussen wat hier staat en wat in de evaluatie staat.
Art. 10 lid 2 sub e Wob goed dat dit stuk er ligt. Wel wat vragen. Indruk is dat het niet helemaal is afgestemd met beheerplan N2000. Instandhoudingsdoelstellingen: daarbij is niet gekeken dat er ook sprake is van uitbreidingsdoelstellingen. In bijlage staan doelstellingen uit conceptaanwijzing en daar zitten verschillen in. Art. 10 lid 2 sub e Wob mist waar vanuit BAC een opmerking over is gemaakt, biodiversiteitsontwikkeling. In droge deel wordt niet gekeken naar vogelleven.
Art. 10 lid 2 sub e Wo jawel, 7.1.3 Frequentie is wel een punt. SOVON doet dit. Vanuit SNL zou je het eens in de 10 jaar moeten doen. Wij doen het vaker. We willen echt doen wat nodig is. Vrijwilligers niet altijd optie, vanwege verstoring.
Art. 10 lid 2 sub e Wob moet je niet van moeraszone bijhouden welk deel is open water, welk deel is riet (en welk deel ervan wordt begraasd).
Art. 10 lid 2 sub e Wo het zijn hele intensieve karteringen. Kunnen dat niet elk jaar doen. Willen dat wel meer doen dan wat wettelijk moet. Luchtfoto's van watervogeltellingen kunnen daar helaas niet voor gebruikt worden.
Art. 10 lid 2 sub e Wob stelt voor om een keer de diepte in te gaan met de Vogelwacht over de monitoring.

Art. 10 lid 2 sub e Wo: Wat betekent de drooglegging voor de vogels.
Art. 10 lid 2 sub e V: wordt bedoeld om biodiversiteit te vergroten.

Art. 10 lid 2 sub e Wo: worden ook de professionals excursies meegeteld?
Art. 10 lid 2 sub e V: ja

Evaluatie tellingen grote herbivoren:
Art. 10 lid 2 sub e V licht toe. Is door 2 deskundigen gemaakt. Is een complex onderwerp. We komen steeds dichter bij de waarheid. 5 methoden zijn beoordeeld, ook intensief met de BAC over gesproken.
Wij hebben toch voorkeur voor helikoptertellingen. Als je dat alleen in het najaar doet wordt betrouwbaarheid groter. Daarom hebben we dat afwijkend besloten van het advies in de evaluatie.
Art. 10 lid 2 sub e Wob zijn wat nieuwe ontwikkelingen. Stas Bleker heeft vraag bij BAC neergelegd – nadat hij heeft geconstateerd dat tellingen vanuit een helikopter in het voorjaar niet haalbaar zijn – om advies te geven over een duurzame telmethode (en daarbij onderscheid "need to know" en "nice to know".
Voorlopige conclusie BAC: vanuit beheerdoelstellingen is trendmatige tellingen genoeg, maar vanuit maatschappij is het wel noodzakelijk precies te weten hoeveel beesten er rondlopen. Vertrouwen moet je terugwinnen. Naast trendmatige benadering. Dat betekent dat in ieder geval in eerste jaren naast trendmatige methode een telmethode die dit valideert. Kan helikoptertellingen zijn maar ook iets anders. BAC bepaalt need to know en nice to know, daarna aan Staatsbosbeheer vraag om het met een

voorstel te komen waarmee zij denkt dit duurzaam en goed te kunnen doen. Advies dat nu in monitoringsplan staat is advies voordat vraag van Bleker aan BAC was voorgelegd.
[redacted]: wij willen op lange termijn goede methode te hebben.
[redacted] er moet in staan: als je kiest voor methode moet je dat langdurig doen anders kun je geen trends ontdekken.
[redacted]: infraroodtellingen. Weet Staatsbosbeheer daarvan?
[redacted]: zijn foto-opnames. Is lastig. Dan moet je raaien vliegen. Kan overlap zijn. We kijken er wel naar.
[redacted]houdt zich aanbevolen voor info van Ver. Edelhert over infrarood.
[redacted] satelliet optie?
[redacted]: resolutie nog niet voldoende. Is waarschijnlijk wel toekomst.

Evaluatierapport nu definitief? Ja!

Stakeholdersoverlegevaluatie:
Hoe willen we met elkaar de komende tijd verder. Hoe ziet agenda komende tijd eruit.

[redacted]: 2 jaar zijn goed. Ons streven is veel minder dieren
[redacted] binnen ICMO2 kaders en N2000 en BAC. Wat kan er beter, wat kan er anders.
[redacted]: goede communicatie en transparantie, daar gaat het om. Moet wel binnen die kaders blijven. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn moet je met elkaar daar goed naar kijken. Ook discussies over ethiek.
[redacted]: waar we voor op moeten passen dat het voor de rest van de groep die er nu niet is dat het zinvol is en blifjt. Agenda moet zodanig afwisselend zijn.[redacted] vraagt SWGG niet elke keer terug te komen op de kaders.
[redacted] wil een keer met KNMvD om tafel om te zorgen dat agenda voor hen ook aantrekkelijk is.

[redacted]: constructief met elkaar kijken hoe je zaken kunt verbeteren, binnen de kaders. Kun je over die onderwerpen consensus krijgen. Vraag is wel: wat doe je dan met die consensus.,
Vraagt ook een wat actievere houding richting de agenda.

[redacted]: wat bespreek je ter tafel en wat doe je bilateraal. Vogelwacht blij met openheid en transparantie.

[redacted]: wat zijn dan agendapunten.

[redacted]: personen die er niet zijn specifiek vragen naar hun verwachtingen.

Rondvraag:
[redacted]: - website SWGG: zou wat aan gedaan worden.[redacted] heeft dat ingebracht en hoopt dat er snel iets aan gedaan wordt.
[redacted]: plannen ARK exclusief Oostvaardersplassen. Randvoorwaarde voor Staatsbosbeheer: niet aantal bewegingen toenamen.
SWGG: mening zolang de dieren geen negatieve gevolgen er van ondervinden is het voor ons geen probleem
[redacted]toekomstig punt: recreatiebeleid algemeen.
SWGG: [redacted] was hier met paardenarts en de arts kon gewoon paard aaien. Vraag is: of dat nog wild is.
[redacted]: als HH opengaat wat schiet OVP er mee op. Op korte termijn en op lange termijn.

[redacted]: helder, goed en constructief overleg.

VRAGEN STICHTING WELZIJN GROTE GRAZERS

17 december 2012

Vragen:

1. Voldoet de OVP wel aan de basiselementen voor een dergelijk natuurexperiment en heeft men bij het opstarten daarvan hierbij wel (voldoende) stilgestaan?
2. Met basiselementen worden bedoeld:
Geschiktheid en grootte van het terrein in verhouding naar de grootte en de behoeftes van de heckrunderen en konikpaarden, voldoende en geschikte vegetatie voor natuurbeheer (zogenaams Spoor A-gebied), regulatie, predatie, c.q. geen natuurlijke vijanden, aaseters en migratiemogelijkheden.
3. Is 5 en halve maand voedselaanbod voldoende voor herbivoren ?
4. Kunnen herbivoren, zoals wordt beweerd en aangenomen, wel ongeveer 6 en halve maand zonder nagenoeg geen voedsel. Heeft de natuur dit niet meer voorbehouden aan dieren met een winterslaap?
5. Is overbegrazing/vertrapping/aanvraat/doden van bomen en struiken verstoring van het bedoelde ecosysteem, c.q. wel een waardevolle bijdrage?
6. Kan (vroeg) reactief (afschot) beheer technisch wel voldoende worden toegepast?
7. Zit er wel een neergaande lijn in de groeicurve van de populatie dieren tot nu toe? Zo ja, wanneer is die ingegaan/bereikt, zo nee, wanneer voorziet men deze en als die niet wordt bereikt, hoe lang wil men dan nog doorgaan? Is zelfregulatie uberhaupt wel haalbaar en reeel onder deze omstandigheden?
8. Is er altijd voldoende (goed) drinkwater voor de dieren?
9. Uitbreiding van het gebied. Goed of niet goed, aan te bevelen of juist niet.
10. Kadaververhaal.
11. Is de dagelijkse (ruime) aanwezigheid van de boswachters, opruimers en excursies in het gebied wel goed voor het bedoelde wilde gedrag en de rust van de dieren en het bedoelde ecosysteem?
12. Gedrag bij afvoer kadavers.
13. De overtollige aanwezigheid in de OVP en het verspreidingsgevaar van het zeer gevaarlijke St.Jacobskruid.
14. De aanwezigheid van en het broeden in de OVP van de op grote schaal in andere gebieden overlast gevende Grauwe Ganzen.
15. Mening van de bevolking. Heeft men als belastingbetaler recht en invloed op de gang van zaken?

Stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 29 januari 2013

Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob (vereniging het Edelhert), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Vogel en Natuurwacht Zuid Flevoland), Art. 10 lid 2 sub e Wob (KNNV), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB), Art. 10 lid 2 sub e Wob (BAC), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Stichting Welzijn Grote Grazers), Art. 10 lid 2 sub e Wob (KNMvD), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB)

Mededelingen

- Art. 1 deelt mee dat Art. 10 lid 2 sub e Wob is ernstig ziek is. Kaartjes kunnen worden verstuurd naar Art. 10 lid 2 Art. 10 lid 2 sub e Wob of digitaal via Art. 10 lid 2 sub e Wob
- Art. 10 vraagt naar een verslag van 26 oktober. Art. 10 zegt dat die er niet is en dat hij zal proberen de aantekeningen te achterhalen. Art. 10 wil met name een uitspraak van de voorzitter van de BAC op papier hebben. Art. 10 licht deze uitspraak toe.
- Art. 10 geeft aan dat Art. 10 lid 2 sub e Wob uit het bestuur van de Stichting is gestapt en zal worden opgevolgd door mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob
- Art. 10 geeft aan dat hij benaderd is door mevrouw Art. 10 lid 2 sub e Wob die namens een aantal dierenartsen haar verontrusting over het Oostvaardersplassen beleid heeft uitgesproken. Art. 10 heeft aangegeven dat hij weet dat dit onder een aantal leden leeft, maar dat de KNMvD in brede zin het ICMO2 kader accepteert en kritisch blijft volgen.
- Art. 1 geeft aan dat hij graag een discussie wil over uitbreiding van het Oostvaarderplassen gebied en wat de effecten daarvan zijn op de populaties.
- Er wordt afgesproken om met de stakeholders in principe 6x per jaar bij elkaar te komen.
- Art. 10 stelt een vraag over wat er af gesproken is mbt de bilaterale contacten. Art. 10 zegt dat deze er los van deze vergadering altijd zullen blijven omdat de relevantie voor andere stakeholders er niet altijd is. Als een van de partijen dat wil kunnen de besproken punten altijd in de vergadering worden gebracht.

Stand van zaken in het gebied

Art. 10 geeft een korte toelichting op het gedrag van de dieren en hoe de dieren in deze tijd van het jaar zo efficiënt mogelijk met de energie proberen om te gaan. Het pad naar de Schollevaar en het wandelpad bij de Oostvaarders zijn tijdelijk afgesloten om te voorkomen dat wandelaars onbedoeld herten het dunne ijs op jagen. Tijdens de ganzenslaapplaatstelling op 13 januari zijn er 57.000 ganzen geteld die in het gebied overnachtten. Een groot deel daarvan fourageert op de weilanden in Noord-Holland.

Oostvaardersplassen in de media

Art. 1 geeft aan dat hij graag wil bespreken hoe om te gaan met recente uitlatingen van de SWGG in de media. SWGG heeft actief de media gezocht om haar onvrede met het OVP beleid te uiten. Art. 10 geeft aan dat hij niet zozeer moeite had met de inhoud als wel met de toon. Art. 10 geeft aan dat hij wel moeite had met enkele inhoudelijke passages die niet overeen kwamen met zijn beleving. Het gaat hier met name over de stelling van de SWGG dat SBB en de dierenarts niet in staat zijn om de conditiescore van de dieren te bepalen. Dit is volgens Art. 10 onjuist en ook nooit zo besproken. Art. 10 geeft dat zij de pers hebben gezocht naar aanleiding van een stuk in de Telegraaf van 18 januari. Art. 10 geeft aan dat de Telegraaf SBB heeft benaderd en dat wij pers altijd te woord staan. Art. 10 reageert dat wat hem betreft de afspraken staan dat ICMO2 voor deze vergadering het kader is. Ook hij weet dat enkele leden van zijn vereniging vragen stellen bij het OVP beleid, maar dat het bestuur het ICMO2 kader accepteert en kritisch meekijkt. Art. 1 bevestigt dit en zegt er belang aan te hechten om duidelijk af te spreken dat ICMO2 het kader voor deze vergadering is en dit kader niet voortdurend en structureel ter discussie te stellen. Art. 10 geeft aan dat ICMO2 niet alleen het kader voor SBB is, maar door de Tweede Kamer en door de staatssecretaris is overgenomen. Art. 10 geeft aan dat hij behoefte heeft om afspraak dat ICMO2 advies het kader voor deze vergadering is expliciet te bevestigen.

Hollandse Hout

Art. 1 geeft aan dat de staatssecretaris tijdens de begrotingsbehandeling van EZ heeft aangegeven dat ze met de gemeente Lelystad contact zal zoeken over openstelling van de Hollandse Hout. Art. 10 geeft nogmaals aan dat hij een volgende keer graag wil doorpraten over de mogelijke effecten van vergroting van het gebied. Art. 10 geeft aan dat openstelling HH een onderdeel van het ICMO2 advies was en gericht op het bevorderen van dierenwelzijn.

In de discussie die volgt wordt aangegeven dat men een volgende vergadering graag wil doorpraten over het onlangs verschenen RDA advies “zorgplicht natuurlijk gewogen”

Ook wordt de vraag gesteld door Art. 1 of de discussie rondom N2000 en de relatie met ICMO2 kan worden geagendeerd.

Ontwikkelingen open plan proces Natuur in Flevoland

Art. 1 geeft een korte toelichting op het rapport van de heer Art. 10 lid 2 sub e W over de ontwikkeling van natuur in Flevoland. De heer Bekker adviseert een time out mbt natuurontwikkeling en spreekt zich niet uit voor een verbinding, ook niet in afgeslankte vorm.

Rondvraag

- Art. 1 vraagt hoe de populatieontwikkeling van edelherten is en of de groei doorzet. Art. 10 antwoordt dat dit pas op langere termijn kan worden beantwoord, maar dat er afgelopen jaar een daling in de omvang van de populatie edelherten is geconstateerd.
- Art. 10 vraagt hoe het staat met de helikoptertelling. Art. 1 legt uit dat er op dit moment alleen in het najaar wordt geteld met een helikopter en in het voorjaar en najaar vanaf de grond. Daarnaast zal de BAC binnenkort met een kaderstellende uitspraak komen over het tellen.
- Art. 1 vraagt hoe het is met de realisatie van de kavels uit de veiling. Art. 1 geeft aan dat hij weet dat er een aantal kavels zijn uitgevoerd, maar ook dat er nog een aantal niet zijn gedaan. Art. 1 geeft aan dat hij de filmproducent nadrukkelijk heeft gewezen op de beperkingen die de vergunning stelt aan de mogelijkheden en dat hij met de filmproducent heeft afgesproken dat zij binnen deze voorwaarden zullen blijven.
- Art. 10 stelt dat de foto’s op de website van de stichting niet van hen zijn
- Art. 10 li geeft aan dat ze moeite heeft met de uitspraken van Art. 10 lid 2 sub e Wob over de sterfte van dieren in de OVP. Art. 10 zegt toe dat hij de filmers hierop zal aanspreken.

De vergadering wordt door een aantal deelnemers afgesloten met een veldbezoek.

Volgende vergadering is op 22 februari van 15 tot 17. Het voorstel is om het veldbezoek VOORAF aan de vergadering te doen en te starten om **13:30**. Er zal tijdens dit veldbezoek met name aandacht zijn voor de mannelijke herten in het gebied.

Stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 22 februari 2013

Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob
Art. 10 lid 2 sub e Wob (stagiaire)

Afwezig met afmelding: Art. 10 lid 2 sub e Wob
Art. 10 lid 2 sub e Wob .

Mededelingen

- Art. 10 lid 2 sub e Wob stelt zich voor en licht haar onderzoek naar de beleving van wildernis en gebieden als de Oostvaardersplassen toe. Er wordt afgesproken dat haar eindverslag in het stakeholdersoverleg besproken zal worden.
- Art. 10 lid 2 sub e Wob heeft van Natuur en Milieu de Groene Pluim ontvangen voor haar inzet voor de groen leefomgeving in de provincie Flevoland.
- Art. 10 lid 2 sub e Wob licht toe dat de staatssecretaris op 27 maart een werkbezoek zal brengen aan de Oostvaardersplassen
- Art. 10 lid 2 sub e Wob meldt dat er binnenkort gestart zal worden met de bouw van een nieuw bezoekerscentrum op de plaats van het huidige tijdelijke centrum
- Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt zich af hoe het staat met het bestemmingsplan Hollandse Hout en omgeving. Op hun zienswijze van enige tijd geleden hebben zij nog steeds geen reactie ontvangen.

Afspraken stakeholdersoverleg

Vanwege de afwezigheid van een aantal stakeholders wordt besloten dit agendapunt de volgende vergadering te behandelen. Art. 10 lid 2 sub e Wob merkt op dat hij als kader voor de vergadering ook Natura2000 wil zien. Daarnaast is er een korte discussie over welke invulling gegeven kan worden aan de term “deskundigheid”.

Zienswijze RDA “zorgplicht natuurlijk gewogen”

Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft een toelichting op de onlangs verschenen zienswijze van de Raad van Dierenaangelegenheden over semi- en niet gehouden dieren. Hij geeft aan dat de staatssecretaris binnenkort zal aangeven hoe ze met dit advies wil omgaan. Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat het advies wat hem betreft nog geen richting en uitleg geeft hoe er in concrete situaties als de Oostvaardersplassen gehandeld moet worden en stelt dat iedereen hier nog zijn eigen inkleuring aan kan geven. Art. 10 lid 2 sub e Wob geeft aan dat de zienswijze meer een toolbox is dan een uitgewerkt advies en het is nadrukkelijk de bedoeling geweest om er geen blauwdruk van te maken. Art. 10 lid 2 sub e Wob ziet de zienswijze als een handvat naar de minister en een leidraad voor de beheerders.

Stand van zaken Natura2000

Art. 10 lid 2 sub e Wob had om behandeling van dit punt gevraagd en wil graag weten hoe Staatsbosbeheer wil omgaan met de doelstellingen uit het beheerplan N2000. Art. 10 lid 2 sub e W ligt de stand van zaken rond het beheerplan toe en de discussie met betrekking tot de rol en samenhang met de grote grazers in het gebied. Een belangrijk onderdeel in dit beheerplan is dat de periode waarin de doelstelling behaald moeten worden 12 jaar is in plaats van 6 jaar. Art. 10 lid 2 sub e Wob benadrukt dat wanneer het plan is vastgesteld deze doelstellingen voor Staatsbosbeheer leidend zullen zijn in haar beheer. Bij voorkeur via natuurlijke processen, maar er zal worden ingegrepen als dat noodzakelijk is. Er volgt een korte discussie over de rol van de grote grazers en of deze middel of doel zijn. Het aanwijzingsbesluit omvat de doelstellingen, de grote grazers worden hierbij als intrinsiek onderdeel van het systeem gezien.

Discussie over functie Hollandse Hout en Oostvaarderswissel

Op verzoek van Art. 10 lid 2 sub e Wob wordt dit onderwerp behandelend. Art. 10 lid 2 sub e Wob vraagt zich af of het toevoegen van gebied aan de OVP niet zal leiden tot verdere groei van de populatie en hoe bij een mogelijke verbinding met het Horsterwold de verschillende wijzen van beheer zicht tot elkaar verhouden. Met andere woorden, is het wenselijk om een actief beheerde populatie te verbinden met een reactief beheerde populatie. Er volgt een levende discussie waarbij de conclusie is dat dit onderwerp verdere uitdieping behoeft, maar dat je de scheiding tussen verschillende vormen van beheer expliciet moet markeren en vorm geven.

Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag

Afspraken stakeholdersoverleg 22 februari 2013

Het doel van het stakeholdersoverleg is:

- Delen van informatie en voeren van discussie en hiermee openheid en transparantie bieden rondom het beheer in brede zin van de Oostvaardersplassen.
- Delen van kennis en ervaring onder de stakeholders voor om het beheer van het Oostvaardersplassengebied kritisch te beschouwen, toetsen en aan te scherpen.

Om het stakeholdersoverleg voor alle partijen tot een nuttig en prettige bijeenkomst te laten zijn wil ik de volgende spelregels vaststellen:

- Voor de stakeholdersvergadering is het ICMO2 advies het kader. Leden hoeven het inhoudelijk niet eens te zijn met dit kader, maar er is in de vergadering geen ruimte om dit kader structureel ter discussie te stellen.
- Wel is er ruimte om de effecten van de maatregelen die Staatsbosbeheer neemt kritisch te beschouwen en te toetsen op hun beoogde doelstelling.
- Alle leden worden aangespoord om agendapunten aan te dragen.
- Alle leden zorgen dat zij kunnen beschikken over voldoende deskundigheid op de relevante thema's. Het stakeholdersoverleg heeft toegang tot alle relevante beheerinformatie over het Oostvaardersplassengebied.
- We houden wederzijds de communicatiekanalen open. Bij heikele punten zoeken de leden eerst contact met Staatsbosbeheer alvorens naar de media te stappen. Andersom zal Staatsbosbeheer de leden op de hoogte houden van alle belangrijke ontwikkelingen die het beheer van het Oostvaardersplassengebied aangaan. Er wordt altijd vooraf wederhoor gepleegd wanneer er in de media wordt gesproken over andere leden, sprekers en/of deelnemers van dit stakeholdersoverleg.
- Er wordt in het stakeholderoverleg open en eerlijk met elkaar gesproken.

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Staatsbosbeheer

Stakeholdersoverleg OVP 26 april 2013
Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders
Aanwezig: [redacted] (wetlandwacht OVP), [redacted] (stagiair Staatsbosbeheer), [redacted],

Opening en verslag 22 februari (Bijlage1**)**

- Korte introductie van [redacted]
- Eindtijd afspraak: Half 11. Daarna naar buiten.
- Verslag 22 feb: vastgesteld

Mededelingen

- [redacted]Vereniging het edelhert: Huidige situatie zonder aantakking Hollandse Hout en realisatie Oostvaardersveld past niet langer in icmo 2 verhaal. Wij stoppen met ondersteuning van icmo 2. Er moet veel gebeuren. O.a. Uitbreiding van het gebied, meer beschutting. Probleem ligt bij de politiek.
  [redacted] Ik hecht waarde aan jullie mening en hoop jullie aan tafel te houden, ook zonder directe steun. Ook wil ik doorpraten over populatieontwikkeling en beschutting verder in de vergadering.
  [redacted]: Mag stichting edelhert nog aan tafel blijven volgens afspraken 22 feb?
  [redacted] Ja, maar in stakeholders afspraken 22 feb 2013 staat: Voor de stakeholdersvergadering is het ICMO2 advies en de doelstellingen uit Natura2000 aanwijzingsbesluit het kader. Leden hoeven het inhoudelijk niet eens te zijn met dit kader, maar er is in de vergadering geen ruimte om dit kader structureel ter discussie te stellen.

- 14 mei gaat[redacted] hun rapport voordragen aan het ministerie. Ook meegegeven aan Franse journalisten in het Engels. Journalisten hebben waarschijnlijk ook met Staatsbosbeheer gesproken.

- [redacted]Nieuwe secretaris binnen vereniging

Afspraken stakeholdersoverleg herbevestigen (Bijlage2**)**

- [redacted] Wij behouden wel onze vrijheid om naar de pers te gaan.
  [redacted] Wel tegelijkertijd met de pers inzage in woordvoering van jullie stichting. Dus niet van te voren voor eventuele censuur.
  [redacted] De top van Staatsbosbeheer kan het meest voor de welzijn van de dieren zorgen. Daarom willen wij vrijheid om kritiek te uiten via de pers zonder betrekking van Staatsbosbeheer.
  [redacted]: Overlegt hierover met rest van bestuur.

- Vastgesteld

Terug kijken op winter 2012-2013 (Zie statusrapport Oostvaardersplassen mrt 2013 en Kamerbrief Tussentijdse stand grote grazers in OVP/AWD 14 mrt 2013**)**

- [redacted]geeft inleiding: Lange koude droge winter. Uitval van dieren 1660 dieren 88% geschoten. We zijn de winter ingegaan 4600-4900 dieren. Vanaf half januari neemt afschieten toe. Maar deze winter duurde langer. Laatste week van maart nog erg koud en droog.
  [redacted]: Veel dieren in erbarmelijke omstandigheden worden niet goed gezien.

  [redacted]: Veel gewei dragers vallen uit.
  [redacted] vraagt aan[redacted]: Heb je de [redacted] foto reportage van doodgaande herten gezien? Reportage is vanaf praambult genomen.
  [redacted] Trend in daling bij edelherten en heckrunderen trend van vorig jaar zet zich voort.

  [redacted]Hou je bij hoe het gaat met de draagkracht?
  [redacted] Daar zijn ingewikkelde formules voor. Ganzen nemen veel plek in en drijven de grote grazers naar de buitenkanten.
  [redacted] Acetonomie veel aanwezig bij de koeien, veel aceton in bloed. Minder bij stieren en kalveren. Dat verklaart deel van de uitval.

  [redacted]: Veel mensen zeggen: “Moet dat nou, al die dode dieren opgestapeld langs het spoor.”
  [redacted]: Mensen zien 25 dode dieren op een klein plekje. Te veel..
  [redacted]: Mensen trekken veel weg van natuur en weinig kennis natuurlijke processen.
  [redacted] We moeten geen verstoppertje spelen.

  [redacted]: Waarom laten we niet ook heckrunderen en konikpaarden liggen?
  [redacted] Het mag, Kamerbrief 2009. Tegelijkertijd zeggen wij. We ruimen dat op.
  [redacted]Art. 10 lid 2 sub e Wob deed een oproep op de radio… Vrijwilligers mogen scheet opnemen van konikpaarden. Burgers zouden gewoon tussen de paarden kunnen... Dat is toch niet wild?
  [redacted]Daar zijn we het gewoon niet over eens

Toelichting op project randzone Oostvaardersplassen

- [redacted] Hollandse hout, Oostvaardersbos, Kotterbos, 780 Hectare totaal. Deels alleen voor de edelherten. Wie wil er meewerken aan een klankbordgroep Hollandse hout?

- [redacted]: heeft over dit plan een gesprek met gedeputeerde [redacted]

- [redacted]Is er geen mogelijkheid dit gebied te bewaren voor de meest straffe maanden van de winter?
  [redacted] Dat is een mogelijkheid waar we naar kunnen kijken.

- [redacted] Grazers worden doel en geen middel meer.
  [redacted] Nee grazers zijn een integraal onderdeel van het systeem.

- [redacted] Veel soorten zijn ten kosten van grazers verdwenen
- [redacted] We dwalen af..
- [redacted] Graag nadenken over het voorstel. Project randzone kan apart of hier in de vergadering besproken worden.
  [redacted] laat weten dat ze graag meedoet.

Rondvraag, sluiting en veldbezoek

- [redacted] Filmploeg tot 1 juni. Gaan alle voorzieningen voor de filmploeg in het gebied weggehaald worden.
  [redacted] Niet in tijdens broedseizoen. Tot 1 juni hebben ze en niet later, boswachters letten daar goed op.
  We gaan uitzoeken of de afspraken tussen boswachters en de filmploeg nog goed staan.

- [redacted]: Bereikbaarheid Natuurbelevingscuntrum blijft aandachtspunt in de winter. Vogelwacht neemt initiatief voor bijeenkomst

- [redacted]: [redacted] heb je al goed contact met [redacted]?
  [redacted] legt het contact voor [redacted]

Concept - Notulen stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 22 juli 2013

Aanwezig: [redacted] (VNWZF), [redacted] (VNWZF), [redacted] (namens BAC), [redacted] (SWGG), [redacted] (KNNV), [redacted] (dierenarts), [redacted] (KNMvD), [redacted] (DB), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB0
Afwezig met afmelding: [redacted] (VHE)

Opening en verslag
Geen opmerkingen over het verslag van de vorige vergadering

Mededelingen

- De DB zal zich vanaf volgende keren laten vertegenwoordigen door [redacted]
- De KNNV wil graag agendalid worden van het stakeholdersoverleg
- [redacted] wijst op een hovenier die commentaar heeft op youtube filmpjes over de Oostvaarderplassen met betrekking tot loofbomen en zomereiken.

De nieuwe Wildernis
[redacted] geeft achtergronden bij de activiteiten die Staatsbosbeheer zal ontplooien rondom en na de lancering van de film de Nieuwe Wildernis van EMS film productions. [redacted] legt uit hoe het concept wildernis is uitgewerkt en dat dit voor elk gebied weer anders is. Wildernis kun je op verschillende plekken in Nederland beleven en dit kan op verschillende manieren met verschillende manieren van beheer vorm krijgen. Wildernis betekent nog steeds dat Staatsbosbeheer als beheerder de verantwoordelijkheid houdt over het beheer in dat gebied. Er zullen onder meer een aantal debatten worden gevoerd om kennis te maken met het concept waarbij aandacht en ruimte is voor discussie. Het is vooral een uitnodiging om de natuur in Nederland te komen beleven.

[redacted] legt daarnaast uit wat EMS de komende tijd zal uitbrengen. Het gaat allereerst om de bioscoopfilm op 23 september, maar daarnaast is er nog een verdiepende film en zal er op TV bij de VARA een drieluik worden uitgezonden.

[redacted]: Wordt er nog specifieke aandacht op de Dutch Bird Fair gegeven aan de film
[redacted]: Er zal aandacht zijn en zal EMS zelf aanwezig zijn met een stand
[redacted] Ik ben benieuwd naar de dialogen, maar vindt de balans tussen ecosysteem benadering en individueel dier bij EMS scheef
[redacted]: De dialoog zal veel breder zijn en zal door SBB wel nadrukkelijk breder worden getrokken. Het gaat hierbij niet alleen over dierenwelzijn, maar over biodiversiteit in het gehele gebied. Onze uitdaging is om een echte dialoog te krijgen over het concept wildernis
[redacted]: Er is ook een kritische filmmaker, [redacted], die een documentaire ver het gebied maakt

Project randzone Oostvaardersplassen

[redacted] vertelt dat dit project wordt voorbereid en dat er via de provincie Flevoland een subsidie is verkregen. Het project zal op verschillende plekken in oostelijke en noordoostelijke rand van de Oostvaarderslassen worden uitgevoerd en heeft als doel de natuurwaarden in die gebieden te vergroten en beleefbaarder te maken. [redacted] zegt toe hier in volgende vergadering op terug te komen en zegt de KNNV toe vanwege hun specifieke betrokkendheid hier bilateraal met hen over te overleggen

Rapportage dierenartsen

Op verzoek van [redacted] wordt stilgestaan bij het feit dat er zes gepensioneerde dierenartsen zijn die op bezoek zijn geweest in de OVP en een rapport hebben gemaakt over de Oostvaarderplassen. Dit rapport wordt hier niet inhoudelijk behandeld, maar is wel rondgestuurd. [redacted] zegt ook met een van hen gesproken te hebben en kent hun standpunt, maar benadrukt dat dit niet het KNMvD standpunt is. [redacted] vraagt naar een specifieke mailwisseling tussen de betreffende dierenartsen en de voorzitter van de KNMvD de heer [redacted]. [redacted] benadrukt dat het standpunt van de KNMvD niet dat van deze zes dierenartsen is en dat de KNMvD ICMO2 onderschrijft. [redacted] zegt toe dit laatste op de website van de KNMvD te verduidelijken.

Rondvraag en sluiting
Er zijn geen punten voor de rondvraag. Een deel van de aanwezigen gaat mee met het aansluitende veldbezoek.

Aan: - Leden Beleid en Advies Commissie OVP, via secretaris BAC

- Art. 10 lid 2 sub e Wob, Gedeputeerde Economische Zaken bij Provincie Flevoland

- Art. 10 lid 2 sub e Wob , voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

Betreft: goed rentmeesterschap benadering, ook in de Oostvaardersplassen; een studieverslag

Datum: 21 juni 2013

L.S.,

ondergetekenden zijn onafhankelijke dierenartsen die zich in uiteenlopende functies en disciplines nationaal en internationaal hebben ingezet.

Zij werden aangetrokken door aanhoudende alarmerende publicaties in de pers over naar het hun leek: ernstige aantasting van het welzijn van de grote grazers (gg) in de Oostvaardersplassen (OVP). Er bestaat een jaarlijkse cyclus van schaarste aan voedsel, enerzijds ten gevolge van winterse omstandigheden anderzijds door overpopulatie. Daarbij komt dat hun leefgebied hermetisch is afgesloten. Met andere woorden: een mogelijkheid om hun natuurlijk gedrag te volgen, namelijk elders voedsel te gaan zoeken, wordt bewust afgesneden.

Zij hebben hun verantwoordelijkheid ten opzichte van het welzijn van dieren, dat deel uitmaakt van de huidige westerse cultuur, doorgetrokken. Hiermee het devies praktiserend van hun beroepsgroep (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde): *'tot heil van mens en dier'.*

Daarnaast heeft een vrij recente bijstelling - meer transparantie - van het beheersbeleid in de OVP ons in staat gesteld om de meeste recente relevante jaarrapporten over de gang van zaken met betrekking tot geboorte en sterfte, getalsmatig en vooral de omstandigheden waaronder, van de drie soorten gg te bestuderen.

De aanvankelijk als nutsdieren ingezette gg zijn in tweede instantie abrupt verworden tot een puur technocratische doelstelling. Het maatschappelijke belang (duurzaamheid ?) van deze *top down* ommezwaai is van beperkte waarde terwijl massieve uitwassen, elk winterseizoen terugkerend, uit die door Staatsbosbeheer (SBB) vrijgegeven jaarrapporten kunnen worden gedestilleerd.

Wij concludeerden dat langzaam verhongeren jaarlijks leidt tot 40 % sterfte onder elk van de drie bestudeerde populaties (edelherten, Heckrunderen en koniks). Sterven ten gevolge van honger (verhongeren) is inherent aan ondraaglijk lijden. De nationale en EU wetgeving beschouwt zo'n behandeling/benadering bij nuts en gezelschapsdieren als een misdaad.

Hoewel er de laatste twee jaren verschuivingen hebben plaats gevonden in die technocratische benadering, mede op grond van humane overwegingen via adviezen van buiten SBB, beschouwen wij ethisch gezien de situatie nog als volstrekt onaanvaardbaar; om in nog duidelijker taal te spreken: barbaars.

Wij vertrouwen dat bestudering van de jaar/monitoring verslagen, over het wel en wee van de gg in de Oostvaardersplassen, bij de leden van de Beleid en Advies Commissie OVP leidt tot een voortschrijdend inzicht dat doel en middelen nog ver uit elkaar liggen. Dit gezien vanuit gangbare ethisch opvattingen.

De gedeputeerde geeft via de digitale weg uitdrukkelijk aan dat in zijn portefeuille ook 'Nieuwe natuur in Flevoland (open plan proces)' omvat, vandaar dat wij ook onze professionele zorg – aantoonbaar herhaald langdurig ernstig inbreuk maken op 'goed rentmeesterschap' - op de hoogte willen brengen.

Dierenartsen:

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Namens deze collegae: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Bijlage: 1, studieverslag over: Oostvaardersplassen van SBB naar ZBB

Oostvaardersplassen, van SBB naar ZBB

van Staatsbosbeheernaar Zorgvuldig (normatief) Beheersbeleid

Oriëntatie

De Oostvaardersplassen (OVP) zijn ontstaan door een culturele ingreep, inpolderen van een deel van het IJsselmeer, in het laatste kwart van de vorige eeuw. Drie soorten grote grazers (gg) - edelherten, Heckrunderen en koniks – werden in de periode 1983 -1992 stapsgewijs geïntroduceerd in dit droogvallend gebied. Het oorspronkelijk doel hiervan werd als volgt geformuleerd: zorgen voor kort grasland voor foeragerende ganzen. Kortom, aanvankelijk was hun inzet, in dit voor deze geïmporteerde herbivoren hermetisch afgesloten gebied (>5000 ha), louter functioneel bedoeld. Als nutsdieren voor een pragmatisch benadering, rentmeesterschap/utiliteitsbeginsel, ingezet door de toenmalige eigenaar/beheerder: Rijkswaterstaat.

In 1996 werd het beheer overgedragen aan Staatsbosbeheer (SBB) en daarmee werd de verantwoordelijkheid voor een dreigend probleem, nl. overbevolking van gg, op een ander bordje geschoven. Wat bleek: het verse ecosysteem had een gunstige invloed op de fertiliteitsindex van elk van deze soorten. Gevolg: een stormachtige toename van gg. Daar was blijkbaar door de initiële plannenmakers niet zo op geanticipeerd.

De nieuwe eigenaar/verantwoordelijke verliet het principe van goed rentmeesterschap, een eeuwenoude benadering en een beproefde vorm van domein beheer. Men koos voor een beleid van: ‘minimaal ingrijpen teneinde natuurlijk ecologische processen maximaal ruimte te geven’. Met andere woorden: de ogen werden gesloten voor de dreigende donkere wolk van overbegrazing, met als resultante voedsel tekorten in de late wintermaanden en daarnaast erosie. Aan een zorgplicht voor nutsdieren, al waarneembaar in de archaïsche Joodse wetgeving, had men blijkbaar lak.

Natuurlijk borrelde vanuit de maatschappij de logische vraag op: ‘weegt het voorspelbare ernstig ongerief dat jaarlijks een substantieel aantal dieren ondergaat en grotendeels er aan onderdoor gaat’, ten opzichte van de maatschappelijke/wetenschappelijke relevantie wel tegen elkaar op?

Er werd kort daarna een stijgend aantal dode dieren waargenomen in het hierboven aangegeven kritische tijdvak wat leidde tot alarmerend berichtgeving in media. Dat werd de aanleiding tot instelling van een internationale commissie (ICMO1) om het beheer te beoordelen.

De aanbevelingen in 2006 knabbelden aan het principe van het minimaal ingrijpen: ‘Gods water over Gods akker’, een benadering van SBB in de voor gg hermetisch afgebakende OVP; door bedenkers bij SBB als ‘echte natuur’ gekwalificeerd. Alleen al de constatering van het ontbreken van predators deed ons aanhalingstekens plaatsen in de hier voorafgaande zin.

ICMO1 pleitte voor:

a) meer beschutting voor de dieren

b) monitoring van populaties
c) gg aangetroffen in de terminale fase van verhongeren uit hun lijden verlossen (reactieve aanpak)

In 2010 moesten er, vanwege ongunstige klimatologische omstandigheden enerzijds en explosief stijgende aantallen gg anderzijds, relatief veel dieren worden afgeschoten. Let op: het gaat hier dan om dieren die door langdurig hongeren uitgemergeld raken (cachectisch) qua fysiek . Daarnaast, qua psyche, het stadium van comatose bereiken mogelijk ten gevolge van hypoglycaemie en/of ketonaemie (de stofwisseling is in de verkeerde versnelling geschoten). In deze fase is gewaarwording van ongemak eigenlijk al niet meer aanwezig. Vanuit een professioneel dierwelzijn aspect, zoals dat ontwikkeld werd in het tijdvak van de Verlichting en een norm werd voor elk weldenkend mens wonend in een rechtsstaat, heb je de limiet grovelijk overschreden. Volgens nationale/EU wetgeving (GWWD, Flora en Fauna wet en Wod) bega je dan een misdaad.

GWWD = Gezond en Welzijnswet voor dieren, nu Wet Dieren

Wod = Wet op de dierproeven

Dit lekte uit naar de pers en werd op emotionele wijze breed uitgemeten. Exacte gegevens kwamen helaas niet vrij (zie verder op). Wel kwamen enige uiteenlopende visuele impressies in omloop, die niets te wensen overlieten aan het inschattend vermogen van enkelen die waken over het welzijn van dieren onder uiteenlopende omstandigheden. De reuring in de pers en bij enkele maatschappelijke organisaties , waaronder de KNMvD, noopte de regering tot instelling van een nieuwe commissie (ICMO2) om het beheer van de afgelopen vier jaar te beoordelen. In 2011 bracht deze commissie, die qua personen anders was samengesteld, haar bevindingen naar buiten.

KNMvD = Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

De Commissieleden constateerden dat:

a) een leemte in de uitvoering van de ICMO1 aanbevelingen o.a. dat voorzieningen in aanpassing van het ecosysteem dat direct verband houdt met het welzijn van de gg, niet of ten dele werden uitgevoerd.
b) n het jaar 2000 de draagkracht qua bezetting gg van het gebied werd benaderd. Sindsdien is de jaarlijkse sterfte toegenomen en nam het aantal runderen af. Verwacht werd dat deze trends prominenter worden.
c) verschillende vogelpopulaties lopen terug o.a. ten gevolge van de grote aantallen gg.
d) gewezen wordt op de morele verplichting om alle maatregelen te nemen die de omvang van het onnodig lijden minimaliseren. Gevolg: overgaan tot een aangepaste strategie van proactief beheer (dieren verwijderen voor ze uitgemergeld raken, lees: ernstig ongerief ervaren) en waarbij ook omgevingsomstandigheden een rol moeten spelen.

Kortom… een aanscherping van het advies van ICMO1 en bevatte daarnaast ook nog een pakket van aanbevelingen.

Met het bevorderen van het directe welzijn wordt geadviseerd:

1) om individuele dieren in slechte conditie ’s winters eerder te doden.

2) plannen ontwikkelen voor proactief populatie beheer in geval van dreigende noodomstandigheden om **grootschalig verhongeren** te voorkomen.
3) om dit verantwoord toe te passen moet onderzoek en inventarisatie opbouw populaties worden uitgebreid, gepaard met verbetering van het besturingssysteem. Een wetenschappelijk adviescommissie moet hierop toezien; speciaal gericht op mate en selectiviteit van het afschieten en verwijderen van individuele dieren.
4) tenslotte, om een interne PR commissie op te zetten om de maatschappelijke betrokkenheid bij het beheer (lees: transparantie) te vergroten. Een moderne, effectieve en uiterst duidelijke uiting van : ***don't tell it, but show it.***

Dit heeft o.a. geleid tot publicatie van het 'Managementsplan OVP-gebied 2011 – 2014', subtitel: uitwerking en implementatie van ICMO2 maatregelen, monitoring en communicatie. Versie 1.2., 9 september 2011 met status: definitief en is digitaal opvraagbaar bij SBB. Het bijsluiten van een overzichtelijk organisatie structuur met aanduiding van verantwoordelijkheden, lees besturingssysteem, zou een wezenlijke bijdrage kunnen zijn voor die toegezegde verbetering.

Professionele buitenstaanders

Verontruste dierenartsen, die in het verleden individueel contact hadden gezocht met SBB of andere relevante organisaties/personen, die beweren het welzijn van dieren te behartigen, kregen op hun mondeling of schriftelijk gestelde vragen geen of nauwelijks antwoord. (1) Enkele onder hen, die naar aanleiding van persoonlijke contacten voeling over deze materie hadden verkregen, hebben zich tot een ad hoc werkgroep verenigd voor het kanaliseren van hun professionele zorg. Dit om meer gewicht te krijgen bij het aankloppen bij organisatie(s) verantwoordelijk voor het beheer van de gg in de OVP. In de periode dat de contacten intensiever werden konden we de hand leggen op dit managementsplan en … een verslag van monitoring van Vegetatie, grote herbivoren, vogels en recreatie in de OVP periode 1/4/2011 – 31/3/2012. Dit dank zij de gewijzigde aanpak bij SBB (zie punt 4 hierboven). Een schriftelijk verzoek in februari 2012 deed binnen enkele dagen beide documenten op onze bureaus belanden.

1) b.v. Tijdschrift voor Diergeneeskunde, 135 (4 en 6); Rubriek: 'Ingezonden', blz. 146 en 246 resp. (2010)

Managementsplan OVPgebied

Wat onmiddellijk opvalt is:

a) minimaliseren van potentieel dierenleed onder gg : hier wordt een middenstandpunt ingenomen tussen ICMO1 (reactieve benadering) en ICMO2 (proactieve benadering).
Er werd een vroeg -reactief afschot protocol ontwikkeld. Met andere woorden: plaatste ICMO2 welfare als prioriteit boven het biodiversiteitsbeginsel, het management plaatste dit er naast.
b) indirect optimaliseren welzijn gg: keuze mogelijkheid voor specifiek gedrag te uiten o.a. door middel van beschutting.

Handelen met betrekking tot deze kritische zaken zal gebaseerd moeten worden op protocollen die zijn of worden opgesteld. Echter, werkprotocollen zijn geen statische wegwijzers maar moeten worden bijgesteld op grond van ervaring (feed-back) en evaluatie van gegroepeerde gegevens afkomstig van het monitoringsproces zoals valt te destilleren uit jaarverslagen. Management, geadviseerd door de Beleid en Advies Commissie (BAC), zal de protocollen op grond van voortschrijdend inzicht beleidshalve moeten aanpassen en toezicht houden op de correcte toepassing in het veld, inclusief optimaal instrueren van de uitvoerenden.

Enkele specifieke aandachtspunten berustend op professioneel management zijn:

- bij veranderen van beleid vervang je personen die op sleutelposities zaten, tenzij zij dat zelf hebben aangezwengeld.
- stel een 'controller' aan die toeziet dat de werkprotocollen correct worden uitgevoerd (handhaving). Deze rapporteert zijn bevindingen aan de directie en stelt ook een jaarverslag op over de bevindingen, speciaal de knelpunten mbt welzijn gg, dat tegelijkertijd aan de directie en de BAC wordt aangeboden.
- er worden twee vertrouwenspersonen uit de BAC aangewezen tot wie medewerkers, direct belast met toezicht op welzijn dieren, zich zonder repercussies rechtstreeks mogen wenden om hun zorgen over een bepaalde gang van zaken betreffende het welzijn dieren te bespreken. Het BAC lid neemt daarna onverwijld contact op (als beide partijen dat zijn overeen gekomen) met de directie om de klacht anoniem voor te leggen ter verificatie. Zo nodig worden dan correctiemaatregelen getroffen. De aard en argumentatie hiervan wordt door de directie aan de BAC gerapporteerd.

Een goede benadering is het opstellen van een (jaar)verslag waarin kerngetallen, die een getrouwe afspiegeling dienen te geven over het welzijn van de gg, kunnen worden bestudeerd /geëvalueerd. De verkregen inzichten kunnen weer worden verwerkt in een verdere upgrading (bijsturen). Hieronder aan te treffen zo'n uitwerking, waartoe deze werkgroep onlangs in staat werd gesteld door de in gewijzigde opstelling binnen SBB.

Het valt te overwegen om een samenvatting van bevindingen uit de sectierapporten, opgesteld door de verantwoordelijke dierenarts, als een bijlage aan het jaarrapport toe te voegen.

Bestudering van monitoring rapport over 2011 – 2012

In deze periode is een nieuwe wind gaan waaien oiv ICMO2. Dit was het handvat voor ons - immers we beschikken nu over objectieve getallen en waarnemingen - om hierop voort te borduren met specifieke aandacht voor zoötechnische, fysio-pathologische en dierwelzijnsaspecten speciaal gericht op de gg.

Tabel 3.1 (blz. 11) Omgevingsfactoren, beoordeling en waardering

Waarop is de omgevingsfactor 'Beschutting' gebaseerd? De dieren, als groep of individueel, kunnen zich à la minute verplaatsen in gunstige of ongunstige zin en voor kortere of langere tijden. Wat is het doel van die beschutting? Tegen zonlicht, wind, neerslag? Een beschutting kan een zeer variabel effect hebben met betrekking tot wind. Bij een dijklichaam zal die minimaal zijn maar bij een dichte

bossage kan dit vergeleken worden het effect van windbreekgaas. Kortom dit verdient een nadere uitwerking en mogelijk kan er ook nog een diersoortspecifiek adaptatie effect om de hoek komen kijken (thermoregulatie). Zie bijgeplaatste afbeeldingen 1 en 2.

Waarom is de kwantatieve waarde tov andere waarden in dit kader hier het hoogste gesteld? Toegang tot gepast voedsel zou een aanzienlijk grotere factor moeten zijn. Geen beschikbaarheid van voedsel - via begrazing tot zich te nemen - na extreme neerslag van drie dagen of langer, is volgens de huidige normen en waarden onacceptabel tenminste voor koeien en paarden.

N.B. het ontgaat ons waarom deze drie diersoorten hier zijn geïntroduceerd en waarom dat stapsgewijze gebeurde.

Afbeelding 1: ecoloog Rubin Smit iov Staatsbosbeheer, de Volkskrant 13 november 2010
Verschillende uitingen van thermoregulatie bij koniks, hier fraai vastgelegd.

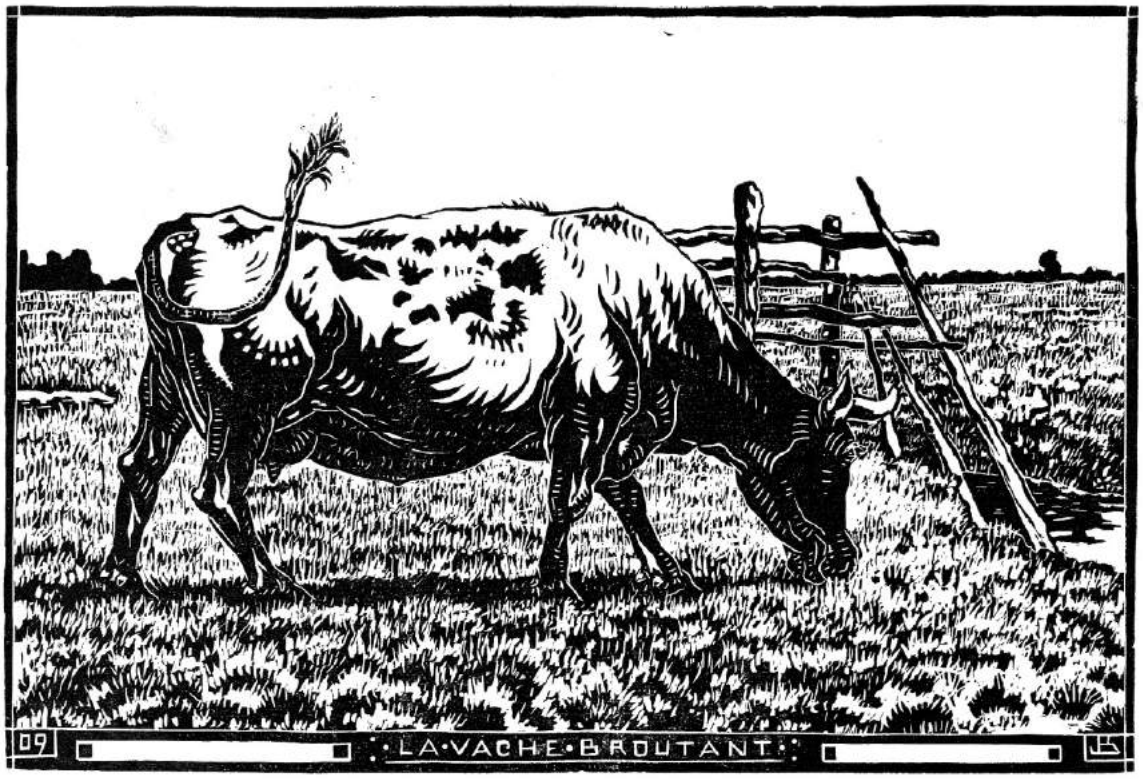

Afbeelding 2: een houtsnede van J.C. Bander (1885 -1956); via collega Mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob
Een grote grazer; in alle opzichten slecht geëquipeerd voor adaptatie via thermoregulatie aan winterse omstandigheden.

Wat is de invloed van 'richels' op het schuilgedrag. Je kunt constateren dat onafhankelijk van de windrichting dieren geteld worden als ze zich maar binnen de arbitraire 20 meter grens bevinden van zo'n beschutting. Dit lijkt ons de waarde van deze factor, die toch al twijfelachtig is, verder te ontkrachten.

3.3 Grote herbivoren, populatie grootte/opbouw (blz. 13)

Aanvankelijk geen kerncijfers aangetroffen maar die konden worden getraceerd op blz. 29 (Tabel 7.1) en blz. 32/3 (Figuur7.3).

N.B.: berekende aantallen van levende dieren staan niet in absolute zin vast.

	Heckrund	Konik	Edelhert
aantal op 1/4/2011	277	866	2536
geboorte in deze periode	102	330	805
sterfte*in deze periode	117	338	1025
aantal op 31/3/2012	262	858	2316

dood rond geboorte (seizoen)	~8 (mrt/sep)	~0 (apr/jul)	~0 (mei)
sterfte* in de winter van juvenielen#	~50	~200	~800
sterfte* juvenielen tov totale sterfte in %/soort	~55	~70%	~80%

*onafhankelijk van de oorzaak

= kalveren + een-jarigen. N.B.: op 1/4/2011 worden alle in 2010 geboren dieren een jaar.

Massieve aantallen en hoge percentages sterfte onder de een-jarigen wat gepaard gaat met ernstig ongerief (zie verderop). Deze leeftijdscategorie is zoals bekend niet goed geëquipeerd tegen honger en koude. Dit ongewenst effect zou topprioriteit moeten induceren voor maatregelen om dit in te dammen. Hier valt aanzienlijke 'winst', betreffende welzijn dieren, te behalen zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht. Deze categorie vraagt met dit doel om een selectieve benadering van eerdere afvoer, eventueel proactief afschot. Althans, een keuze uit maatschappelijk (goed rentmeesterschap), wetenschappelijk* en ethisch opzicht acceptabele methode om de hoge fertiliteitsindex te 'drukken'. In principe niet strijdig met bevordering van het natuurlijke proces, door het ontbreken van predators, en zeker geen belemmering voor handhaving van de biodiversiteit. Integendeel , gezien de melding dat de vogelpopulatie afneemt.

*= een alternatief is het toepassen van een of andere vorm van anti-conceptie, inderdaad onconventioneel en nu nog voor velen enkele bruggen te ver geacht maar toch een benadering om b.v. binnen de BAC serieus te overwegen/bestuderen.

Sterfte oorzaken (Tabel 7.4/5, blz. 33/34 resp.)

De tabel wordt hierbij uit standpunt van overzichtelijkheid bij het in kaart brengen van (hoofd)oorzaak van het ongerief verkort weergegeven (a = conditie <<<, b = door ijs zakken, c= vast in poel, d= onbekend)

	Heckrund	Konik	Edelhert
Afschot/soort	87	266	921(924)
som van (a+b+c)	72+0+10	200+13+13	850+0+0
Natuurlijke dood/soort	30	72	104
som van (a+b+c+d)	1+3+10+ 12	0+18+17+30	3+5+10+75

Heckrunderen: grotendeels op conditie (a) afgeschoten (83%); dood (b+c) direct te wijten aan mismatch met ecosysteem: 23 dieren.

Koniks: grotendeels op conditie (a) afgeschoten (83%); dood (b+c) direct te wijten aan mismatch met ecosysteem: 61 dieren.

Edelherten: grotendeels op conditie (a) afgeschoten (93%); dood (b+c) direct te wijten aan mismatch ecosysteem: 15 dieren.

Door het ijszakken en vastzitten in poel/sloot: zie afbeelding 3 hieronder om de lezer in zijn/haar comfortabele stoel een idee te geven via een momentopname over het ongerief bij een dier.

Voor het totale ongerief, langdurig en ernstig, jaar na jaar, bij de gg moet u deze onderstaande ten hemel tergende opname met minstens 1000 vermenigvuldigen zoals u kunt destilleren uit bovenstaande tabel. Maar een plaatje zegt meer dan 1000 woorden. Dat is hier zeer toepasselijk.

Afbeelding 3, voor bron: zie afbeelding 1

Deze oorzaken komen vooral voor bij Heckrunderen en koniks. Blijkbaar zijn deze soorten minder geschikt om in dit strikt afgebakend gebied te voldoen aan de hoofddoelstelling: het in standhouden en verder laten ontwikkelen van een moerasecosysteem. De directie gaat volkomen voorbij aan het overbekende gezegde : 'als het kalf verdronken is dempt men de put'. Deze metafoor heeft een

economische en ethische basis en is bekend/wordt toegepast bij vele culturen in letterlijke en figuurlijke zin.

Vervolgens, het niet kunnen vaststellen van de doodsoorzaak bij twee soorten onder grote grazers ligt rond de 50% en die bij edelherten zelfs 73% tov totale gerapporteerde natuurlijke dood.

Gevoeglijk mag worden aangenomen dat gebrek aan eten en/of van eenzijdige samenstelling en/of gebrek aan mineralen/sporenelementen een aanzienlijke rol hebben gespeeld. Sectierapporten van kadavers zouden hierbij uitsluitsel kunnen geven en ook een indicatie van de aantasting van het welzijn. Bij een goed beheer zou dit een hoge prioriteit moeten innemen en is vervolgens de basis om bijsturing besluiten te nemen.

Echter, Figuur 7.12 op blz. 40 geeft aan dat aangetroffen karkassen van 11 Heckrunderen, alle koniks en 70 edelherten een conditie score hadden van 1 = cachexia. Dit mag als hoofddoodsoorzaak worden aangemerkt en geeft aan dat de in het rapport veelvuldig gebruikte term 'natuurlijke' dood in dit licht toch beslist anders moet worden bezien.

7.1.5 Relatie afschot met omgevingsconditie, natuurlijke dood, blz. 34, zie ook figuren 7.4 en 7.5

Heckrunderen: hier is een na-ijl effect aanwezig. De omgevingsconditie is weer ietsje aan het verbeteren terwijl het hoogtepunt van het afschot (medio maart) nog moet worden bereikt. Blijkbaar geen goede algemene parameter bij de overweging om tot afschot van deze diersoort over te gaan. Misschien zit er een storende factor in dat zou nader moeten worden bekeken.

Hetzelfde effect zie je ook bij een natuurlijke dood. Je mag verwachten dat het steeds nijpender voedselaanbod in de fase van een lage omgevingsconditie toch de belangrijkste uitvalsfactor is. Als het vriest nemen de dieren 'diepvries' voedsel (?) tot zich wat weer een negatieve invloed heeft op de pensflora van herkauwers. Een korte periode daarna gaat zich dat wreken. Bij de koniks is dit inderdaad minder het geval en vind relatief veel 'natuurlijke' sterfte plaats tijdens de beroerdste omgevingscondities.

Bestudering van enkele opeenvolgende monitoringsrapporten en volgen van jaarcurves mbt tot afschot en dood gevonden dieren (dit is een meer *c*orrecte beschrijving dan 'natuurlijk gestorven' dieren uit deze categorie) zal beslist uitsluitsel geven in welke mate het *culling*proces zal moeten worden opgevoerd in de loop van het volgend (?) verslagjaar om te voorkomen dat dieren/karkassen met conditie 1 en 2 en in sommige gevallen (bij jonge dieren) 3, helaas moeten worden genoteerd.

Zou de populatiedruk gemeten van juist voor 2000 (en al eerder door ICMO2 als maximaal aangeduid), voorlopig niet een betere leidraad zijn om als richtlijn te dienen in vergelijking met omgevingscondities om voor een in maatschappelijke zin verantwoorde populatie te zorgen?

N.B.: de maximale draagkracht zou rond de 0.7 GVE per ha kunnen liggen.

Het ingrijpen zal over een ruime tijdsspanne per jaar moeten worden uitgesmeerd en kan van velerlei aard zijn. Onnodig hierbij op te merken dat dit voor de drie behandelde diersoorten niet precies parallel aan elkaar hoeft te verlopen. Daarnaast: levende Heckrunderen en koniks zijn mogelijk beter te slijten aan geïnteresseerde partijen van buiten dan edelherten.

7.1.7 Conditiescore (blz. 36)

Dit zal een indicatie moeten geven aan de uitvoerders om te beoordelen of een individueel dier boven de afschotnorm komt. Bedenk wel dat deze afschotnorm flexibel is en afhankelijk van aantal, leeftijd, jaargetijde/voedsel aanbod en soort.

Andere opmerkingen

- onder 7.1.10 blz. 39 staat vermeld dat uitgebroken dieren (19 edelherten, zie tabel 7.4 blz. 33) zijn afgemaakt. Deze dieren probeerden op een slimme manier aan de ruim overschreden draagkracht van de OVP te ontsnappen, een vorm van *survival of the fittest*. Dit gedrag past uitstekend in een natuurlijk ecosysteem. Dit zich onttrekken aan het 'in stand houden' van dit cultuursysteem werd door het beheer op brute wijze beantwoord. Dit geeft aan dat gg in de OVP worden 'gehouden' en als je je niet gedraagt zoals de huisregels dat voorschrijven, word je de nek omgedraaid. Dit doet toch sterk denken aan een proactief beleid.
- Figuur 7.16 geeft aan dat kunstmatig opgeworpen schuilgelegenheden bijna niet werden gebruikt. Dat is niet verwonderlijk en klopt met de hierboven eerder opgebrachte benadering berustend op zootechnische aspecten en aerodynamische wetten (zie pagina 4).
- ook speelt hier nog en onderschat fenomeen een rol: namelijk die van thermoregulatie (autonoom en gedrag). Op de bijgeplaatste afbeelding 1 laten koniks dit fraai zien. Daarom zijn ze wat dit betreft beter aangepast aan het ecosysteem in de OVP. Als contrast, de bijgeplaatste kopie van een kunstwerk, afbeelding 2. Die koe is in dit opzicht echt gehandicapt.
- metingen aan (moeras)vogels liggen buiten de bedoelingen van deze beschouwing. Bedenk wel dat sommige soorten die in deze categorie vallen, in de nabije omgeving als een plaag worden beschouwd waarvoor destructieve maatregelen in werking zijn gesteld . Rond Schiphol werden in de zomer van 2012 duizenden ganzen gevangen en vergast.(2) Primaire belangen van SBB en Schiphol, beide semi-overheid instellingen, staan diametraal tegenover elkaar.

2) Radar; Elsevier, 69(3): blz 52 (2013)

Samenvattend kan worden gesteld dat bij het in standhouden en verder ontwikkelen van dit moerassysteem een aantal objectieve en daardoor handbare gegevens hebben opgeleverd, bijvoorbeeld:

- voor het minimaliseren en zeker het voorkomen van uitwassen met betrekking tot aantasting van het dierwelzijn, denk daarbij ook aan de integriteit van het dier/diersoort, bij deze herbivoren, moet allereerst worden ingezet op het beperken van het aantal dieren; aannemende dat er voorlopig geen gebiedsuitbreiding plaats vindt. Daarvoor staan allerlei middelen ter beschikking en die zullen niet alleen moeten worden toegepast bij ernstige bedreiging daarvan. Zorg voor spreiding ivm aanpak, dat geldt voor de gekozen methode en als tijdstip van inzet.

- overwogen zou kunnen worden of met chips/transponders de conditie op afstand van het individuele dier nauwkeuriger en objectiever kan worden gemonitoord; te beginnen bij de een-jarigen, dat is duidelijk. Hier is het gesignaleerde ongerief met dubbele stip het grootst.
- overwogen zal moeten worden om eventueel een of twee soorten te elimineren vanwege hun gebrekkige aanpassing (door ijs zakken c.q. vastzitten in de modder).

Kortom, het inzetten van gg in de OVP zou moeten berusten op het beproefde systeem van goed rentmeesterschap. Dat houdt in om ze als nutsdieren te behandelen en te verzorgen. Geen (dier) experimenten opzetten/eindeloos doortrekken in een omsloten cultuurlandschap naast een dichtbevolkte omgeving en die ook nog buiten de normale wetgevingen vallen.

Onze sympathie gaat uit naar:

- duizenden vooral jonge gg, die, door een doel heiligt de middelen benadering van enkele individuen die zich rekenen tot de homo sapiens species, op een ellendige manier, we kunnen hier spreken van langdurig ernstig ongerief en dat over een reeks van jaren, zijn omgekomen. Volgens normen, die het maatschappelijk doel afwegen tegen het ongemak aangedaan aan dieren voor wie we een morele zorgplicht hebben (ethiek), kunnen we hier spreken van wreedheid. De les is: bezint eer ge begint en… wat gij niet wilt dat u geschiedt doe dat ook de ander niet.
- groepje koniks, dat uit het barre beklemmende 'natuur' reservaat wist te ontsnappen en dat - verordonneerd door direct verantwoordelijken - werd geëlimineerd. Dat vond plaats voor 1 april 2011. In de behandelde periode ondergingen 19 edelherten eenzelfde lot.
- het energieke wild zwijn, dat vrijwillig de biodiversiteit kwam versterken en daarmee voldeed aan een gesteld doel . Met een gericht schot werd dit onmiddellijk in de kiem gesmoord.
- naar de adviseur van SBB , dierenarts [redacted], die enkele jaren geleden in de Volkskrant liet verklaren dat: 'als je schiet, de pleuris zal gaan uitbreken'.(3) Maar er werden in het seizoen 2011- 2012 toch ruim 1200 gg afgeschoten, in de door hem als 'winterharde' bestempelde populaties? Na drie seizoenen heb ik over deze voorspelling (ongefundeerde stemmingmakerij?) nog niets vernomen. Dat zou bij hem hebben moeten resulteren in evenzoveel slapeloze nachten, want de pleuris uitbreken is niet mis.
- mogelijk hebben dierenartsen met empathie en aandacht voor zorgplicht in totaal wel dat aantal nachten onrustig geslapen. Immers zij opereren met hart en ziel onder het devies: ' tot heil van mens en dier'.

3) 'Als je schiet, breekt de pleuris uit', De Volkskrant; 6 november 2010

Onze dank gaat uit naar:

- directie SBB, die de bakens met betrekking tot OVP beheer duidelijk stapsgewijs aan het verzetten is om zo het ernstig ongerief bij gg in te perken. Dit blijkbaar op grond van voortschrijdend inzicht, door handreikingen van de BAC, door maatschappelijke verontrusting en het beginsel van goed rentmeesterschap. Daarnaast, een professioneel managementbeleid voeren en dat optimaliseerden o.a. door zich transparant op te stellen zeker qua intenties over hun beheer gg en intensieve monitoring van kritische parameters.
- naar de samenstellers en aandragers (faunabeheerders) van data voor het monitoringsrapport over de periode 2011 – 2012. Uit hun overzichtelijke gepubliceerde

gegevens en commentaren hebben we selectief geplukt om onze hoofdbemerkingen te formuleren.

Het is onze intentie dat met deze constructieve suggesties het ernstig en langdurig lijden onder de gg op de kortst mogelijke termijn wordt ‘gedrukt’ tot het aanvaardbare eea in verhouding tot het doel van het houden van deze dieren.

Dierenartsen:

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Heesch, 21 juni 2013

DEFINITIEF VERSLAG Stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 16 september 2013

Aanwezig: [redacted] (VNW-ZF), [redacted] (VNW-ZF), [redacted] (DB), [redacted] (SWGG), [redacted] (dierenarts), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB)

- Opening en mededelingen

- Het buitencentrum van de Oostvaarderplassen is eind augustus opgeleverd en zal op 11 okotober officieel worden geopend
- Het Dutch Bird Fair was een succes en er zijn ca. 6.000 betalende bezoekers geregistreerd.

Stand van zaken film en lancering vanaf 18 september

Er is veel media aandacht voorafgaand aan de premiere van de film op 23 september a.s. Naast de film lanceert Staatsbosbeheer haar eigen campagne, waarbij het doel is om meer bezoekers naar de gebieden te trekken en een brede discussie over “wildernis in Nederland” te voeren. Eind november en in december zal de VARA in drie delen een eigen montage van de film “de Nieuwe wildernis” op TV uitzenden.

Stand van zaken project randzone Oostvaardersplassen

[redacted] geeft een korte toelichting op het projectplan en de geplande werkzaamheden in het Oostvaardersveld. Aansluitend vind er een discussie plaats over de ontwikkelingen in de randzone in bredere zin, waarbij ook de Hollandse Hout wordt behandeld en waarbij Hagens aangeeft dat ze twijfels heeft of hier wel edelherten in moeten worden toegelaten. [redacted] en [redacted] geven aan dat er met de gemeente Lelystad wordt overlegd over mogelijke openstelling voor edelherten. Hierbij wordt de vraag gesteld wat de invloed is van vergroting van het gebied met de hollandse Hout op de totale omvang van de populatie. Ook zijn er bij [redacted] vragen over de effecten in het Oostvaardersveld door toenemende begrazing. Dit onderwerp aangevuld met beschutting in algemene zin zal de volgende vergadering worden geagendeerd. Het gaat hier volgens [redacted] niet alleen om de technische kant van het verhaal maar ook om hoe werkzaamheden mbt beschutting door bezoekers en andere betrokkenen wordt beleefd. Het is dus van belang dat er wordt uitgelegd wat er gebeurd zodat mensen ook snappen wat er gebeurd. [redacted] vraagt of de schuilrichels beschutting bieden. Kuipers zegt dat wordt geconstateerd dat de dieren de schuilrichels weinig gebruiken.

Ontwikkelingen luchthaven Lelystad

[redacted] geeft aan dat Staatsbosbeheer gaat reageren op de bekendmaking van de voorlopige vluchtroutes nav de voorgenomen uitbreiding van vliegveld Lelystad. Dit stuk zal bij de volgende vergadering als bijlage worden meegezonden. [redacted] vraagt of hier een relatie ligt met de helikoptertelling. [redacted] zegt dat de frequentie van een zo andere orde is dat dat niet het geval is. Er vindt een korte discussie plaats over de achtergronden en noodzakelijkheid van de helikoptertelling die in oktober staat gepland. [redacted] zegt toe hier met haar organisatie de monitoring van de vogels te willen verzorgen waarvoor SBB haar erkentelijk is.

Rondvraag:

- [redacted] heeft schriftelijk gevraagd welke status de het stakeholdersoverleg heeft. [redacted] legt uit dat dit bedoeld is om elkaar tijdig te informeren en discussies te voeren, maar dat het SO geen rol heeft in beleidsvorming en hiermee een fundamenteel andere positie heeft dan bijvoorbeeld de Beheer Advies Commissie.
- [redacted] zegt toe de uitgewerkte plannen voor het Oostvaardersveld rond te sturen en deze de volgende vergadering te bespreken.

DEFINITIEF verslag stakeholders Oostvaardersplassen
14 november 2014

Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob .

Mededelingen

- Art. 10 deelt mee dat Art. 10 lid 2 sub e Wob het naar omstandigheden redelijk maakt en het iets beter met hem gaat.
- Art. 10 vraagt of er bezwaar is dat de provincie Flevoland in de rol van toehoorder aanhaakt bij het SH overleg. Na een korte discussie stemt de vergadering hier mee in.
- Art. 10 deelt mee dat zij een notitie hebben gemaakt die met de BAC is besproken. De notitie is rondgestuurd, maar wordt hier niet inhoudelijk besproken
- Art. 10 deelt mee dat zij de brief van VHE “geweldig” vindt
- Art. 10 geeft aan de Art. 10 lid 2 sub e Wob door haar organisatie is geinterviewd
- Art. 1 geeft aan dat zij is geinterviewd door “Vogelnieuws”. Dit interview wordt rondgestuurd.
- Met vetrekking tot vaststelling van het verslag wordt afgesproken dat deze inclusief opmerkingen de volgende vergadering definitief wordt vastgesteld. Het staat deelnemers daarna vrij deze te verspreiden.

De Nieuwe Wildernis

Art. 10 geeft korte uiteenzetting van de impact die de film DNW (half miljoen bezoekers tot half november) heeft en heeft gehad. Ook gaat hij in op de drukte in de OVP met bezoekers en de problemen die dit veroorzaakt op de parkeerplaatsen. Art. 10 geeft aan dat zij heeft opgezien tegen het uitkomen van de film maar dat het haar stichting veel aandacht heeft opgeleverd. Art. 1 vraagt waar de film de Dialoog draait. Het verzoek komt om deze film een volgende keer te draaien als alternatief voor het veldbezoek. Art. 10 geeft een korte terugkoppeling van het wildernis café dat in Nijmegen is gehouden. Goede opkomst en er werd goed geluisterd en was ruimte voor constructieve discussie. Art. 10 geeft aan dat er in december een drieluik op de televisie wordt uitgezonden van de nieuwe wildernis met een geheel nieuwe montage en andere beelden. De film de dialoog komt tussen kerst en oud en nieuw op de televisie. Art. 10 lid geeft aan dat SBB nav de film ook benaderd is door de internationale Herald tribune voor een interview. Art. 10 geeft aan dat hij de film “mooi” vond, maar geen afspiegeling is van de werkelijkheid. Art. 10 lid geeft aan dat het vroeg reactief beheer in de film niet aan bod komt. Art. 10 geeft aan dat door de filmmaker heel bewust is gekozen voor deze benadering en zij er geen documentaire maar echt een speelfilm van wilden maken. Art. 10 lid geeft aan dat hij wel een analogie ziet met bv Kruger NP. Art. 10 geeft aan dat hij hoopt dat het zal leiden tot een grotere betrokkenheid van mensen bij natuur in Nederland. Art. 10 *informeert naar de beleving bij bezoekers die na het zien van de film "de nieuwe wildernis" geconfronteerd worden met de (harde) werkelijkheid van de OVP*. Art. 10 geeft aan dat de meeste mensen tevreden zijn maar dat de drukte in het terrein wel een punt van aandacht is.

Helikoptertelling.

Er wordt door Art. 10 terug gekeken op hun rol bij de helikoptertelling. Zij en haar collega’s van de vogelwacht hebben tijdens de telling het gedrag van de vogels in het gebied geobserveerd. Dinsdag is er niet waargenomen dat er vogels het gebied uitvlogen. Op woensdag miste er een telpost op de Knrardijk en kan dit niet worden uitgesloten. Verstoringpatroon voor wat betreft de eenden en ganzen kwam overeen met eerdere jaren. Wel zijn er zorgen dat de verstoring van goudplevieren en meer was dan de jaren ervoor. De vogelwacht was onaangenaam verrast door de brief van SBB aan de BAc waarin de najaarstelling per helikopter als vaste telmethode wordt vastgesteld en blijft van mening dat er betere alternatieven beschikbaar zijn.

Evaluatie BAC

[redacted] licht toe hoe het laatste BAC jaar in 2014 er procesmatig uit zal zien. De BAC zal een afsluitende rapportage maken in nov/dec 2014. Dit is iets anders dan de eind evaluatie van ICMO2 die voorzien is in 2015. het standpunt van het departement mbt deze full review zal worden nagevraagd

Randzone

[redacted] geeft korte toelichting op stand van zaken en geeft aan dat hij met aantal stakeholders (VNWZF en KNNV) binnenkort meer gedetailleerd zal ingaan op dit plan. Staatsbosbeheer heeft hierbij aangegeven dat het eindbeheer van dit gebied in samenspraak met de stakeholders zal worden uitgewerkt.

Toekomstagenda

[redacted] licht het proces kort toe en zegt toe dit onderwerp de volgende vergadering op de agenda te zetten

rondvraag

- [redacted] licht toe dat de "groep [redacted] bij de KNMvD bekend is. [redacted] *zegt dat de KNMvD de standpunten van de Werkgroep niet op voorhand deelt maar dat de KNMvD altijd een eigen afweging maakt alvorens een standpunt in te nemen.*
- Er wordt afgesproken dat de notulen van de vergadering formeel worden vastgesteld en dat deze daarna door de leden naar eigen inzicht kunnen worden verspreid.
- [redacted] gaat in op de geslachtsverhouding bij de edelherten in de OVP. Hij stelt dat hier sprake is van scheefgroei. [redacted] zegt dat SBB deze zorg niet deelt en de verhouding ziet als het resultaat van de ontwikkelingen in het gebied en dat deze verhouding door de jaren heen verandert.
- [redacted] vraagt wat de rol van [redacted] is in de OVP. [redacted] legt uit de heer [redacted] een onafhankelijke positie heeft en niet namens SBB praat.
- [redacted] wil van de andere stakeholders weten wat hun positie is tov de helikoptertelling. Deze verschilt maar geen van de stakeholders ziet een noodzaak om over te stappen op een andere methode
- [redacted] kondigt aan dat ze informatie heeft ontvangen van de organisatie "viervoeters" over paarden en anti-conceptie in de Donau delta. [redacted] stuurt deze informatie rond
- [redacted] vraagt [redacted] of zij iets kan vertellen over hun bijeenkomst op 23 november. [redacted] licht toe dat er een bijeenkomst zal worden gehouden in Hasselt tegen het beleid in de OVp.

DEFINITIEF verslag stakeholders Oostvaardersplassen
6 februari 2014

Aanwezig: Art. 10 lid 2 sub e Wob (DB), Art. 10 lid 2 sub e Wob (DB), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SWGG), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VNWZF), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VNWZF), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VHE), Art. 10 lid 2 sub e Wob (Flevoland), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB vz) , Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB)

Opening en mededelingen

Art. 10 opent de vergadering en heet ieder en Art. 10 lid 2 sub e Wob in het bijzonder welkom. Art. 10 geeft korte uitleg over decentralisatie natuurbeheer en dat dat de reden is dat Art. 10 namens provincie aanschuift als toehoorder.

Verslag wordt doorgenomen. Er zijn enkele opmerkingen en deze zullen worden verwerkt waarna het definitieve verslag zal worden rondgestuurd.

Art. 10 licht toe dat SBB op dit moment in een veranderproces zit waarbij de topstructuur wordt veranderd. Dit heeft o.m. tot gevolg dat Art. 10 tot in ieder geval het einde van het jaar werkzaam zal zijn als districtshoofd in Zuid Holland. Art. 1 blijft daarnaast een aantal dossiers in de OVP behartigen en zal voor de stakeholders eerste aanspreekpunt blijven.

Art. 1 doet verzoek om voortaan discussie rondom onderwerpen op de agenda te bewaren tot de vergadering en deze niet per mail te voeren vooraf.

Art. 10 meldt dat er op14/2 een stille tocht zal worden gehouden tegen het beheer in de OVP. Art. 10 geeft aan dat deze tocht niet haar initiatief is.

Winter 2013-2014

Art. 10 geeft korte toelichting op de stand van zaken in het gebied en de tot op heden zachte winter. Art. 10 licht ook toe dat er in de periode oktober-november een aantal edelhert kalveren (ca. 40) zijn geschoten omdat deze in onze ogen de winter niet zouden doorkomen. Dit is gebeurd in lijn met het protocol ERC. Er heeft veel nadruk gelegen op het realiseren v n extra beschutting. Dit is gebeurd in de vorm van 75ha extra beschutting in het Kotterbos. Er is echter nog geen gebruik gemaakt van het Kotterbos door de dieren. Op dit moment hebben een kleine 100 edelherten gebruik gemaakt van het Oostvaardersbos, aangevuld met enkele Heckrunderen. Art. 10 vult aan dat hij deze ochtend met een van de SBB collega's het veld in is geweest om de conditie te scoren. Art. 10 meldt dat deze "buitensporig" goed is. De Heckrunderen zitten vrijwel allemaal in hogere scores dan vorige jaren. De paarden zijn "ronduit" vet. De edelherten zien er goed uit. Wel is er verschil te zien in de conditie van de edelherten tussen de groepen in de verschillende delen van het gebied. Art. 10 gaat in op een paard met vermeende twee staarten. Art. 10 legt uit dat dit komt door een oude wond, ws veroorzaakt door een trap. Er staat nog veel riet en de grond is relatief droog. Art. 10 meldt dat zij het niet droog vindt. Art. 10 vraagt of het klopt dat er meer dieren worden geschoten om het percentage van 90% te halen. Art. 10 legt uit dat dit pertinent niet het geval is en dat elk afschot afzonderlijk wordt bepaald op dat moment in die situatie voor dat dier. Het is daarnaast van belang om goed onderscheid te blijven maken tussen het % dat is afgeschoten ten opzichte van alle gestorven dieren en het % dat is gestorven ten opzichte van de totale populatie. Art. 1 vraagt hoe de verhouding is tussen grauwe ganzen en andere soorten. Art. 10 licht toe hoe de verdeling is en dat er steeds meer sprake lijkt van grotere overlap tussen de soorten in de verschillende seizoenen.

Resultaat najaarstelling

Art. 1 stuurt de brief door met daarin de resultaten zoals de Staatssecretaris van EZ deze naar de Tweede kamer heeft gestuurd.

Toekomstagenda Oostvaardersplassen

[redacted] geven een toelichting op het voorliggende stuk, waarbij zij aangeven dat op basis van de lessen uit ICMO1 en 2 SBB graag vooruit wil kijken en inhoud wil geven aan de volgende beheer periode. Na deze toelichting vraagt [redacted] hoe dit zich verhoudt met afronding/acceptatie ICMO2. [redacted] stelt dat de toekomstagenda niet past in dit proces. [redacted] geeft aan dat ICMO2 bijvoorbeeld niet heel ver is ingegaan op recreatie en dat wij daar wel kansen zien en in de toekomstagenda oppakken. Daarnaast zijn er inderdaad formele sporen en zal de BAC dit jaar tot een afrondende rapportage komen. Dit proces is echter in het geheel niet strijdig met de intenties uit de toekomstagenda en zullen daar juist een plaats in krijgen. [redacted] zegt dat zij het er niet mee eens is dat “de politiek zo wordt beïnvloed”. [redacted] reageert en zegt dat deze aanpak met een toekomstagenda evt. aanpassing van de kaders niet uitsluit. SBB is en blijft een uitvoerder, de politiek bepaalt de kaders. [redacted] reageert naar de vergadering met de vraag waar de gevoeligheid op dit onderwerp zit. Hij benadruk nogmaals dat we op gebied van ICMO2 en N2000 gewoon het beleid zullen uitvoeren tenzij politiek bepaalt dat dit anders moet. [redacted] spreekt verbazing uit dat hij juist had verwacht dat vergadering dit initiatief zou omarmen. [redacted] geeft aan dat er vanuit gaat dat dit stuk status ter informatie heeft. [redacted] zeggen toe hier in een volgende vergadering als de toekomstagenda concreter wordt hierop terug te komen. [redacted] *geeft aan graag betrokken te willen worden bij de uitwerking van de recreatieve opgave uit de toekomstagenda en* [redacted] *zegt dit toe.*

Rondvraag

- [redacted] Bij provinciale staten is op dit moment veel aandacht voor dE OVP en er zijn veel vragen. Het is hierbij erg van belang om rollen en verantwoordelijkheid duidelijk te benoemen. Er zal over dit onderwerp en vragen over N2000 en ICMO2 binnenkort een statendag worden georganiseerd.
- [redacted] vraagt hoe groot kans is dat het beleid geheel overgaat naar de provincie. [redacted] geeft aan hoe de verdeling nu is waarbij EZ op dit moment verantwoordelijkheid heeft over dierenwelzijn en vaststelling N2000 en de provincie over natuurbeleid algemeen en uitvoering/handhaving N2000.
- [redacted] geeft aan dat er een initiatief voorstel is gedaan om de OVP nationaal park status te geven. Dit voorstel is in behandeling.
- [redacted] vraagt of Oostvaarderswold hetzelfde is als Oosterwold. [redacted] geeft aan dat dat niet zo is en dat die laatste een gepland uitrol gebied is van de gemeente Almere.
- [redacted] geeft aan dat er een nieuwe flyer is over de OVP. [redacted] zal deze in de mail rondsturen

[redacted] sluit de vergadering en een deel van de deelnemers gaat mee voor een veldbezoek.

CONCEPT verslag Stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen
4 april 2014

Art. 10 lid 2 sub e Wob (VHE), Art. 10 lid 2 sub e Wob (KNMvD), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VNWZF), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VNWZF), Art. 10 lid 2 sub e V Art. 10 lid 2 sub e Wo (SWGG), Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (prov. Flevoland), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB), Art. 10 lid 2 sub Art. 10 lid 2 sub e V (SBB, not.), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB, vz.)

opening
De voorzitter opent om 9:00 de vergadering en heet iedereen welkom. Er zijn afmeldingen ontvangen van Art. 10 lid 2 sub e Wob en de heren Art. 10 lid 2 sub e Wob en Art. 10 lid 2 sub e Wob

Het verslag van de vergadering in februari wordt goedgekeurd met toevoeging van een opmerking van Art. 1 dat de VNWZF zal worden betrokken bij de uitwerking van de recreatieve opgave in de toekomstagenda.

mededelingen

- Art. 10 l geeft aan dat hij de dieren zelden in zo een goede conditie heeft gezien aan het einde van een winter. Dit geldt voor alle drie de soorten grote grazers. Art. 1 vraagt of er wordt verwacht dat er dit jaar dan ook meer jongen geboren zullen worden. Art. 10 l geeft aan dat hij dat niet weet. Art. 10 l vraagt waarom jonge dieren nog steeds sterven als de moeders wel goed zijn. Art. 10 l geeft aan dat er sprake is van relatief veel minder sterfte maar dat een jong dier toch mindere conditie kan hebben en dan volgens het protocol geschoten zal worden. Art. 10 geeft aan dat hij het “apart” vindt dat er in oktober-november al kalveren zijn geschoten en vraagt zich af hoe dat komt en waarom dat niet is gerapporteerd. Art. 1 geef aan dat dit wel gerapporteerd is in de eerste maandrapportage en zegt toe met een aparte rapportage te komen over deze dieren met details over leeftijd en conditie. Art. 10 geeft daarnaast aan dat het schieten van deze jonge dieren voor de winter ook expliciet in het protocol is opgenomen. Art. 10 l geeft aan dat in de geest van het protocol het principe van “nadeel van de twijfel “ geldt. Art. 10 geeft vervolgens aan dat hij een presentatie heeft gehouden over zijn ervaringen met anticonceptie voor een delegatie van de PvdD met de voors en tegens. Art. 10 lid vraagt zich af wat daar is uitgekomen. Art. 10 stelt voor om dit onderwerp een volgende vergadering te agenderen. Art. 10 vraagt expliciet aan Art. 10 l of anticonceptie toepasbaar is in de OVP, waarop Art. 10 l met “nee” antwoordt.
- Art. 10 geeft aan dat ze afgelopen zaterdag een bijeenkomst heeft georganiseerd tegen het beleid in de OVP in Hengelo. Hier kwamen o.m. de heren Art. 10 lid 2 sub e Wob spreken.
- Namens Art. 10 lid 2 sub e Wob brengt Art. 1 onder de aandacht dat er op 9 april in een zgn. bijzondere procedure door de PvdD in de TK aandacht wordt gevraagd voor de uitkomsten van de grootwild enquete van Natuurmonumenten. Op 16 april is er daarnaast een AO wildbeheer (verplaatst naar 14 mei) en is er op 15 april een bijzondere procedure over de OVP op initiatief van de VVD.
- Art. 10 meldt dat er bezoek is geweest van de PvdD, de stichting Viervoeters en een redacteur van horses.nl. Art. 10 vraagt wat de stichting viervoeters kwam doen als ze in de Donau al goede ervaring hebben met anticonceptie onder paarden. Art. 10 l geeft aan dat dit nog wel wat voeten in de aarde heeft en dat de bijeenkomst was gericht op kennisuitwisseling.
- Art. 10 l meldt dat de beschuttingsgebieden voor de dieren weer opengesteld zijn voor recreanten omdat de dieren er geen gebruik meer van maakten.
- Art. 10 l geeft aan dat zij contact heeft met mensen van een hippisch centrum in Brabant over de OVP. Art. 10 zegt toe een aantal mensen van deze instelling uit te nodigen voor een volgend stakeholdersoverleg.
- Art. 10 geeft aan dat hij een stuk heeft rondgestuurd van de werkgroep Art. 10 lid 2 sub e en vraagt de vergadering of ze dit willen bespreken. De vergadering wil dat en het stuk zal volgende keer worden geagendeerd.
- Art. 10 geeft toelichting op stavaza N2000 en dat het beheerplan inhoudelijk is afgerond. Door Art. 10 zijn vragen gesteld over het plan en de OVP en Art. 10 wil daar zorgvuldig mee om gaan. Daarom is er eind maart een staten bijeenkomst geweest waar door EZ en SBB presentaties zijn gegeven over proces en achtergrond. Op initiatief van PS zal hier een vervolg op komen (7 mei) waarbij ook maatschappelijke organisaties zullen worden bevraagd over de OVP. Dit leidt er wel toe dat het proces tot ter inzage legging is vertraagd tot oktober/november 2014. EZ is en blijft trekker

en vaststeller van het plan. DeStas heeft aangegeven dat alleen te willen doen met instemming van de provincie. In de decentralisatie van het natuurbeleid behoudt de OVP een bijzondere positie en rijk en provincie beraden zich nog op verdeling van de verantwoordelijkheden. [redacted] geeft aan dat ze benaderd is door PS fracties waaronder de SGP. [redacted] zal nagaan of het verslag van de eerste bijeenkomst openbaar is en als dit zo is zal hij deze rondsturen (reeds aan u toegezonden).

- [redacted] geeft aan dat het initiatief voorstel van GL om de OVP NP status te geven na de zomer in PS komt. Er zal worden voorgesteld de verdere uitwerking in de vorm van een bestuursopdracht bij GS neer te leggen.

Winter 2013-2014

[redacted] en [redacted] geven korte kwalitatieve toelichting op het verloop van de zachte winter. [redacted] voegt toe dat er eigenlijk sprake is van "geen winter". [redacted] vraagt hoe er wordt gerapporteerd over de dieren buiten de winterperiode. [redacted] geeft aan dat dit in de jaarrapportage gebeurt en zegt toe dat hij zal kijken welke mogelijkheden er zijn om dit in de maanden buiten de winter te doen als daar aanleiding toe is. [redacted] vervolgt en meldt dat het opvallend is dat grote delen van het gebied vermeden zijn door de GG vanwege de bloei van het Jacobskruiskruid. Ook valt op de grote aantallen brandganzen en dat delen van het gebied ruiger zijn dan vorige jaren. [redacted] geeft aan dat hij sinds een aantal weken gestart is met een spreekuur om vragen van bezoekers te beantwoorden. Komen niet vele mensen op af, maar maakt wel dat je zichtbaar en aanspreekbaar bent. Publiek reageert over het algemeen positief over afsluiting bosgebieden. [redacted] geeft aan dat zij ook negatieve signalen ontvangt. Afsluiting nieuwe deel Kotterbos heeft wel geleid tot onduidelijkheid. Daarnaast zie je een verschuiving in de aard van de bezoeken. Meer dagjes mensen dan voorheen. In de weekenden tellen we 200 tot 250 geparkeerde auto's. [redacted] geeft aan dat zij hele andere signalen ontvangt over o.m. de ingestorte bomen in de Driehoek. [redacted] geeft aan dat zij op de studiedag op 13 maart juist heeft begrepen dat dit een natuurlijk proces is dat wordt versneld door de grote grazers, maar niet veroorzaakt en dat dit vooral heeft te maken met de leeftijd van het bos. [redacted] geeft aan dat dit een van de belangrijkste aandachtspunten is op dit moment en dat SBB zich ook inspant om actief jonge bomen te planten in de bosgebieden om de verjonging te stimuleren. Ook in de zone langs het spoor wordt nu een aantal hectare ingeplant. Het gaat hierbij een mix van inheemse boomsoorten van voldoende lengte. Een bepaalde mate van begrazing vergroot de kans op het aanslaan van dit materiaal. SBB werkt op dit moment ene beheerplan Oostvaardersbos/Kotterbos uit waarin deze zaken in detail worden uitgewerkt en waaraan ook de andere bosgebieden worden toegevoegd, wanneer hier een besluit is genomen over of en in welke mate deze toegankelijk worden voor grote grazers. [redacted] zegt toe dit beheerplan op de agenda van een volgend overleg te bespreken.

Oostvaardersveld

[redacted] geeft aan dat dit project met stoom en kokend water vorm krijgt. Dit heeft te maken met de subsidie die binnen een bepaalde tijd moet zijn besteed en verantwoord. Vooruitlopend op de uitvoering zijn inmiddels al wel voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd zoals kap. Hierbij is rekening gehouden met aanwezige flora en fauna. KNNV en VNWZF hebben meerdere malen aangegeven zorgen te hebben mbt de snelheid en wijze van uitvoering. [redacted] geeft aan dat het eindresultaat wordt onderschreven en een verbetering zal zijn maar dat het vertrouwen onder druk is te komen staan. In een aantal overleggen tussen partijen is hier expliciet bij stilgestaan. Er is uitgesproken dat de betrokken partijen hier mee kunnen werken en dat het van belang is hier over in gesprek te blijven. SBB zegt toe dat partijen zullen worden betrokken bij het vormgeven van het eindbeheer. [redacted] benadrukt dat het Oostvaardersveld niet de Oostvaardersplassen zijn. [redacted] licht toe dat er in het OVV ook hooi is neergelegd voor een deel van de paarden om ze bijeen te drijven in een kraal voorafgaand aan transport naar het Horsterwold. De projectleiding van het OVV geeft op 23 april een verdere toelichting aan de achterban van de VNWZF. Voor de KNNV is een vergelijkbaar aanbod gedaan.

Rondvraag

- [redacted] heeft een aantal schriftelijke vragen gesteld over de peilverlaging in het moeras en de relatie met de grote grazers. [redacted] geeft aan dat over deze verlaging en de historie een paragraaf staat in het concept beheerplan en zegt toe deze rond te sturen. [redacted] geeft aan dat er in het uitvoeringsplan maatregelen zullen worden genomen om de toegang tot het moeras voor de GG te ontmoedigen. SBB wil dit doen omdat zij in dit deel van het gebied de protocollen voor

afschot en monitoring minder goed kan uitvoeren. De peilverlaging is bedoeld voor het behalen van de Natura2000 doelen. [redacted] spreekt zijn zorg uit dat de afgelopen vier jaar de 90% alleen dit jaar gehaald lijkt te worden en dit zal door toevoeging van het moeras alleen maar moeilijker worden. [redacted] reageert dat toegang tot het moeras zoveel mogelijk ontmoedigd zal worden door o.m. de kadesloot niet te ontwateren en dat naast deze winter ook in de winter 2010-2011 er ruim boven de 90% is geëindigd.

- [redacted] vraagt zich af hoe het kan dat SBB dagelijks in het gebied rondrijdt en niet de paarden ziet met zwellingen op hun benen en daardoor niet meer kunnen staan en kans lopen op de ziekte mok. [redacted] reageert en geeft aan dat een zwelling of slecht lopen kan worden veroorzaakt door trauma (schop of val) en dat dit vaak vanzelf overgaat. [redacted] bevestigt dit. Dieren met gebroken benen worden direct geschoten. Als een trauma wordt gezien wordt dit gelogd en wordt het paard gevolgd. Verbetert de situatie niet naar verwachting kan worden besloten om tot afschot over te gaan. De ziekte mok komt niet voor op kleigrond en ook andere ziektes/afwijkingen die door sommigen worden genoemd zijn tot op heden nooit geconstateerd bij de paarden uit de Oostvaardersplassen. [redacted] zegt toe foto's van deze aandoeningen te delen met [redacted] zodat hij ze kan beoordelen.
- [redacted] geeft aan dat hij het secretariaat van SBB zal vragen voor de rest van het jaar drie nieuwe afspraken te plannen in mei/juni, september en in november.
- [redacted] sluit de vergadering en een deel van de vergadering gaat mee op veld bezoek.

CONCEPT -Notulen stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 7 juli

Art. 10 lid 2 sub e Wob (KNMvD), Art. 10 lid 2 sub e Wob (VNWZF), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SWGG), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SWGG) Art. 10 lid 2 sub e Wob (dierenarts), Art. 10 lid 2 sub e Wob (prov. Flevoland), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB, not.), Art. 10 lid 2 sub e Wob (SBB, vz.)

Mededelingen

- Art. 10 lid 2 sub e Wob is nieuw bestuurslid bij de SWGG. Er volgt een kort voorstellingsrondje
- Art. 10 lid 2 sub e Wob is uit dienst bij EZ en wordt directeur bij de KNJV.
- Verslag werkgroep Art. 10 lid 2 sub e. Hoe we dat willen bespreken en hoe bereiden we dat voor. Art. 10 benadrukt dat dit los staat van KNMvD, Art. 10 gaat presentatie dan ook niet geven, maar we kunnen hen een keer uitnodigen. Iedereen geeft voor hem/haar punten aan die ze willen bespreken uit het rapport voor volgende vergadering. Art. 1 stuurt laatste versie door.
- Agenda wordt ets aanpast. Presentatie Art. 10 li wordt toegevoegd. Art. 10 moet een half uur eerder weg.
- Verslag vastgesteld
- Beheerplan Oostvaardersbos/Kotterbos kan op een volgende agenda. Is nu nog niet gereed.
- Art. 10 Bij OVV komen er geen GG bij tot dat het beheerplan gereed is. Art. 10 vraagt waar de paarden zijn. Art. 10 li legt uit waar ze zijn en waarom er hooi is neergelegd ivm vangen paarden.
- Art. 10 li geeft aan dat ze foto's heeft opgestuurd, maar Art. 10 heeft ze niet ontvangen. Art. 10 li stuurt ze deze week opnieuw

Stand van zaken algemeen
Het is vrij rustig. Ganzen zijn weg. Vanaf deze zomer komt er elke maand een maandrapportage op de website. De jaarrapportage wordt net na de zomer verwacht. Er zijn en blijven veel bezoekers.

Om het oostvaardersveld wordt hard gewerkt. Project ligt redelijk op schema. Moet in augustus worden afgerond. Goede tijd om nu te werken. Het is wel opletten met bestaande natuurwaarden en hierover Vindt veel overleg plaatst met betrokken instanties en organisaties

Art. 10 vraagt wat de verwachting is met geboortes herten. Art. 10 li legt uit hoe de cyclus bij edelherten werkt en wat verwachting is voor dit jaar. Beste tijd om ze te tellen is eind augustus/september. Verhouding m/v speelt geen rol bij de geboorte. Wel zijn er grote verschillen in geslachtsverhouding ivm Veluwe.

Ontwikkelingen provincie Flevoland
Begin juni is in opdracht van PS door GS gestart om business case OVP rondom NP op te stellen. Art. 10 vraagt of er ergens een moment is dat belangenorganisatie hier inspraak op hebben? Art. 10 zit wel in de opdracht, nog is niet bekend hoe dit vorm zal krijgen. Art. 10 in hoeverre heeft dit invloed op dagelijkse beheer. Art. 10 li geen invloed, Art. 10 is meer een keurmerk. De OVP zou hiermee het 21e Nationale Park van Nederland worden. De focus ligt naast ecologie ook op economische ontwikkeling en meerwaarde voor omgeving. Art. 10 li; is er op 2 juli debat geweest in Art. 10 over beheer in de OVP? Art. 10 li geeft toelichting op dit punt. Er is veel om te doen van geweest in de periode maart-juni, en dus ook op 2 juli. Niemand heeft de wijsheid in pacht. Veel verschillen in overtuiging en opvating. De stas wil beheerplan N2000 vaststellen, maar met instemming provincie Flevoland. GS heeft besloten om in te stemmen voor het vrij geven voor proces maar geeft nog geen inhoudelijke instemming. We laten nu de maatschappij aan het woord. Ingestemd met procedure, nog niet met inhoud. PS heeft aantal randvoorwaarden meegegeven, 15 stuks. Amendementen toegevoegd waaronder begeleidingsgroep bij uitvoering, stas verzoeken nader onderzoek naar relatie GG/vegetatie/moeras, Flevoland maakt zich zorgen over hoogte aantallen GG voor met name blauwe kiekendief opgave, GG als middel om biodiversiteit doelstellingen te halen, integratie van alle plannen. Art. 10 voegt dat er gevraagd is om zienswijzen in te dienen. Behandeling in eerste of tweede week in september.

Art. 1 vraagt of alle kleine plannetjes in het gebied niet onder grotere noemer gebracht kan worden. Is Art. 10 discussie daar geen middel voor. Komen we een volgende vergadering op terug.

Ontwikkelingen luchthaven Lelystad

Korte duiding. Meeste wensen zijn gehonoreerd. Wij leggen ons daarom bij deze plannen neer. Hoe zitten anderen daar in. [redacted] geeft aan dat vliegveld er gewoon komt. [redacted] geeft aan dat je wel goed moet kijken naar de impact van het gebied. Daar moet je op voorbereid zijn. Anticiperen op beleid. Waarom wordt stiltegebied beleid opgeheven. [redacted] geeft aan dat dit driedubbele bescherming is en opgeheven wordt.

Anticonceptie (presentatie door [redacted])

[redacted] vraagt welke middelen voor langdurige anti/contra conceptie beschikbaar zijn. [redacted] legt uit dat Improvac en Deslodin dit doen. Improvac is enige middel dat je zou kunnen overwegen op basis van inhoudelijke effectiviteit. Wordt o.m. in Amerika en Donau gebruikt. [redacted] gaat mij om liever geen ingrijpen. Afvinken wat er over blijft. Kan het een deel van de oplossing zijn? Weegt dit deel op tegen nadelen van dierenwelzijn? [redacted] bij de paarden is benadering toch geen probleem. [redacted] wat gebeurt er als je ze injecteert. [redacted] verbaast zich over de tegenstrijdigheid en stelt dat het in andere gebieden wel succesvol gebeurd. [redacted] merkt op dat de meeste jonge dieren eerste winter niet halen. Laat ze in ieder geval twee jaar worden. [redacted] legt Early Reactive Culling protocol uit. [redacted] koppelt terug over gesprek dat hij heeft gehad met stichting viervoeters. Zij hebben ook ervaring met anti conceptie in Donau delta. Omvang populatie is geen doel of streven in het beheer van de OVP

[redacted] stuurt zijn presentatie rond.

Rondvraag

- [redacted] Op website vermelden dat het natuurpark helemaal los staat van Natuurpark. [redacted] geeft aan dat dit niet kan.
- [redacted] zal per mail een aantal vragen door sturen.
- [redacted] maakt opmerking over de marges in de aantallen in de rapportage over cijfers. Duidelijker aangeven dat er marges zijn. [redacted] geeft aan dat hij dit een goed punt en zal kijken hoe hij dat kan meenemen in de disclaimers.
- [redacted]; Oostvaardersveld gaat over gehouden dieren, waarom hebben we het daar hier over. Het is wel een relevant gebied voor de totale beschutting opgave.
- [redacted] einde van het jaar zal er wel weer maatschappelijke discussie ontstaan nav BAC advies.. KNMvD wil standpunt dit jaar tegen het licht te houden en we werken aan aanpassing. Zal einde van het jaar naar buiten gaan. [redacted] zou graag eerste concept nieuwe standpunt bespreken, en de aanzet tot dit nieuwe standpunt op een volgende vergadering bespreken.
- [redacted] heeft verzoek gedaan aan PS/TK om BAC rapport eerder op te leveren
- Op een volgende bijeenkomst van de KNMvD zal de Nieuwe Wildernis worden getoond. Dit betekent niet dat standpunt veranderd. Gaat vooral over mooie film, niet om discussie. [redacted] koppelt terug wat sfeer was.
- IH Dutch bird fair vindt plaats op 23/24 augustus.

nb; Er is in de wereld nog geen ervaring met anticonceptie bij zulke grote groepen hoefdieren als in de OVP!!

Reden voor contra-/anticonceptie
Aantal reductie van populaties
Geen jacht of afschot meer nodig

Contra-/Anticonceptie

Wildlife dierenarts [redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

- het ideale contraconceptiemiddel
- man- of vrouwgerichte contraceptie
- chemocontraceptie
- immunocontraceptie
- effecten van contraceptie op populatie
- contraceptie in de praktijk
- ethische overwegingen
- mijn mening

Het ideale contraceptiemiddel

- Effectiviteit - 100%
- Toediening - eenvoudig
- Duur - zo lang mogelijk
- Kosten - lage kosten
- Omkeerbaarheid - na vaste tijd weer in cyclus
- Gezondheid - geen schade
- Gedrag - geen ander gedrag
- Sociale structuur - normaal groepsgedrag
- Milieu en veiligheid - geen belasting of residuen in milieu

Mangerichte contraceptie

- Hengsten vasectomie of testosteron injectie *merries laten zich toch stiekum dekken door jonge hengsten, geboortepatroon veel meer verspreid over jaar, bij paarden veel onrust in kudde door hengstige merries, testosteroninj, geen 100% steriliteit, veulens & kalveren niet ineens geboren en soms herfst en winter*

- Mannelijke herten *gecastreerde herten ontwikkelen gedeformeerde geweien (pruikengewei) en bij grotendeels gevasectomiseerde herten ontstaat een sterk afwijkend geboortepatroon (dus geen kalveren in vroege voorjaar maar verdeeld over hele jaar)*

- *Anti- Contraceptie is dus vooral gericht op vrouwelijke dieren*

Chemocontraceptie

- Oestrogenen en progesteron-implantaat *sponsjes/kunststof apparaat wordt chirurgisch geïmplanteerd. Goed resultaat ged. 2 jaar en 85-90% succes. Kostbaar en narcose noodzakelijk*
- DES *geeft abortus en een lager lichaamsgewicht. Indien toch dracht optreedt dan 80% mannelijke jonge dieren*
- Levonorgestrel en norgestomet biokogel *inslag biokogel erg traumatisch met flinke tot ernstige kreupelheid tot gevolg. Pijnlijk.*
- Prostaglandine F2alfa - abortus *100% succes bij herten met biokogelschot, maar wel weer pijnlijk. Tevens na abortus bij paarden en runderen meteen weer oestrus. Herten pas in volgende bronst*
- Leuprolide en deslorelin - GnRH-agonist *Goed te gebruiken bij herten ged. 1 bronstseizoen. Bijna 2 x zoveel gewichtsverlies in winter dan onbehandelde dieren. Erg prijzig ($200,-). Enige biol.afbreekbare contraceptie*

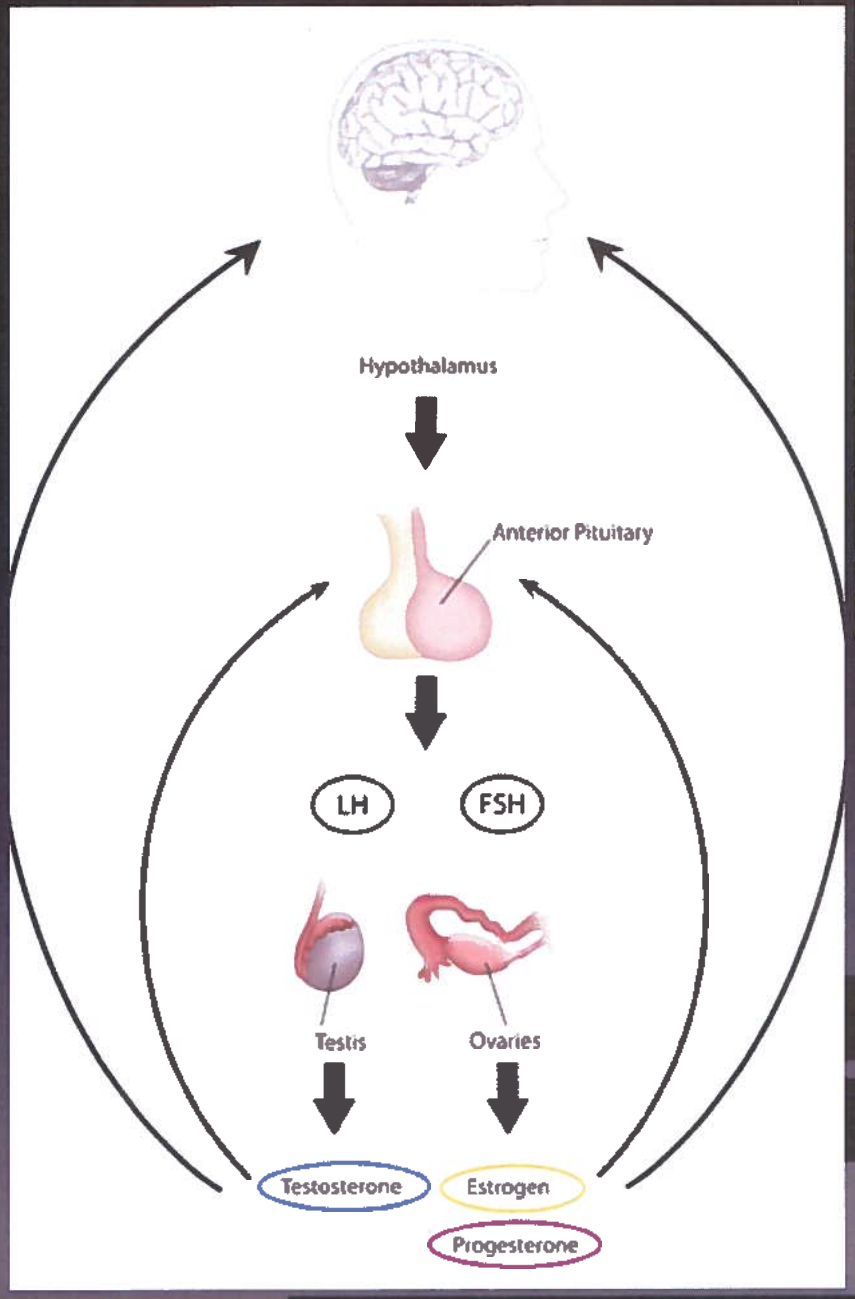
Hypothalamus
Anterior Pituitary
LH
FSH
Testis
Ovaries
Testosterone
Estrogen
Progesterone

Immunocontraceptie

- 1 -Antistoffen tegen GnRH *bijv. Improvac tegen berengeur bij varkens*
- 2 -Antistoffen tegen eicelwand - PZP vaccin
- allen met adjuvans *deze vaccins zijn allen erg zwak en moeten daarom versterkt worden met adjuvans. Dit zijn stoffen die het immuunsysteem extra prikkelen tot vorming van veel antistoffen. Adjuvantia zijn erg prikkelend en beslist ongezond om rechtstreeks mee in contact te komen (ogen & huid)*
- booster (herhalingsvaccinatie na 1 maa
  daarna jaarlijks

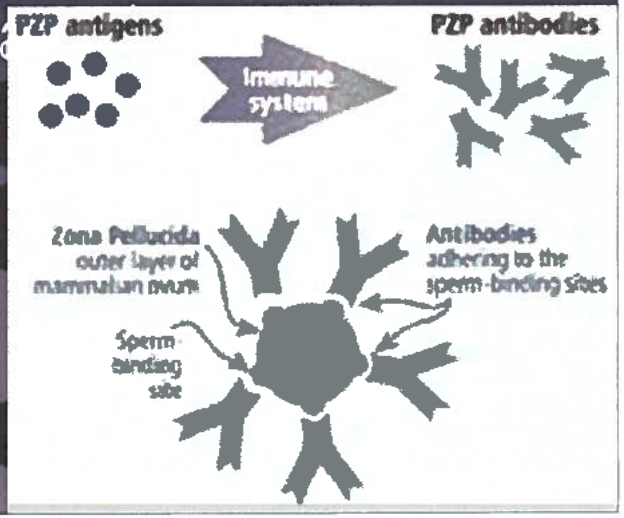

Effect op populatie

- De uiteindelijke effectiviteit van contraceptie is afhankelijk van
  - % dieren dat gevonden wordt
  - % dieren dat behandeld wordt
  - %effectiviteit van medicijn

- 80% van de dieren wordt gevangen
- 90% van de dieren wordt behandeld
- 90% van de medicatie werkt
  - Dan is 65% van de dieren onvruchtbaar (0,8 x 0,9 x 0,9 = 0,65)
    - *dit zijn reële getallen die zelfs aan de hoge kant zijn in een praktische situatie met grote groepen dieren*

- Minstens 50% van alle vrouwelijke dieren moet behandeld worden om de populatie iets te reduceren. In 20 jaar is de populatie dan tot 1/2 gereduceerd
- 75% vrl.dieren steriel, dan populatie in 12,5 jaar tot de 1/2
- 100% vrl.dieren steriel, dan populatie in 7,5 jaar tot de 1/2
- ≥ 75% onvruchtbaar, dan in 20-30 jaar is de populatie uitgestorven

Contraceptie in de praktijk

- soort dieren / schuwheid *edelherten extreem schuw (gemidd. 10-84 uur/ hert)*
- aantal dieren / dichtheid *kudde, roedel gedrag verstoord het vangen van volgende dieren terwijl bij hogere dichtheden 1 dier makkelijker te vangen is*
- toediening *biokogel, darts, chirurgisch implantaat, boostervaccinatie, jaarlijks*
- kosten *1e jaar ±€1000.- per dier en volgende jaar ±€300.-/dier indien de dieren makkelijk te lokken zijn met voer. Dit alles indien het überhaupt mogelijk is.*
- terreinomstandigheden *vlak, geaccentueerd of bosgebied, zichtbaarheid van dierenarts/schutter*

Ethiek

- Humane manier van beheer *weinig stress, pijn, ongerief en geen verstoring van het gedrag en de sociale organisatie*
- Mens wil beheren *vanuit praktische (jacht) en emotionele (zielig) argumenten*
- Onenigheid over beheersmethoden *proaktief beheer contra reactief beheer, principieel tegen doden*
- Anticonceptie *onderdrukt natuurlijk gedrag, minder wild, domesticeren, onrust in groep door grote aantallen guste vrouwelijke dieren die allen vaak in oestrus komen, bij kleine groepen dieren (dierentuin, kinderboerderij, asiel etc) kan het een goede optie zijn. Bij grote groepen dieren zijn er legio praktische problemen die het welzijn van de dieren ernstig schaadt.*
- Integriteit van het dier zelf *jongen krijgen hoort bij het integrale leven, natuurlijk gedrag als individu en als groep*

Hoe zit ik er in?

oogpunt

- In grote natuurgebieden de dieren zoveel mogelijk zelfstandig laten lever met een oogje in het zeil om ondraaglijk lijden tot een minimum te beperken

- Grote natuurterreinen (OVP e.a.) hebben voor de dieren een grote meerwaarde die vaak onderschat wordt

- Anticonceptie is praktisch onmogelijk in de Oostvaardersplassen zonder het welzijn van de dieren ernstig te schaden

voor vragen of advies
Art. 10 lid 2 sub e Wob
Art. 10 lid 2 sub e Wob
met dank aan Wageningen Universiteit
m.n. Art. 10 lid 2 sub e Wob

CONCEPT -Notulen stakeholdersoverleg Oostvaardersplassen 23 september 2014
[redacted] (KNMvD), [redacted] (VNWZF), [redacted] (SWGG), [redacted] (SWGG) [redacted] (dierenarts), [redacted] (prov. Flevoland), [redacted] (KNMvD), [redacted] (gepensioneerd dierenarts), [redacted] (SBB), [redacted] (SBB, not.), [redacted] SBB, vz.)

De heer [redacted] stelt zich voor. Overige deelnemers stellen zich voor.

Mededelingen

- Vrij veel in de media over mogelijkheden voor verblijfsrecreatie in de OVP. NS licht achtergrond toe. Is uitgevoerd door innovatienetwerk als inspiratie op "Kruger model" en of dit past in Nederland en hebben o.a. gekeken naar OVP. SBB neemt er kennis van en neemt nog geen standpunt in.

Bespreking rapport [redacted]

Staat op de agenda n.a.v. vraag [redacted] Vergadering moet aangeven aan welke onderdelen van het verslag besproken gaan worden. [redacted] vraagt welke punten dat zijn.

1. [redacted] geeft na algemene toelichting aan dat zij toelichting wil op punten *anticonceptie* en "beter verzorgen in relatie tot de hoeven".
2. [redacted] vraagt om toelichting op "ethische richtlijnen".
3. [redacted] wat verwacht werkgroep van alle vragen.
4. [redacted] iets meer info over TBC via [redacted] en de film waarna wordt verwezen.
5. [redacted] laatste zin over adviseur SBB.
6. [redacted] sluit aan bij [redacted]
7. [redacted] ondersteund door [redacted] bij zienswijze sluit deze conclusie juist niet aan bij ICMO2 advies?

Toelichting [redacted]
[redacted] geeft achtergrond op ontstaan werkgroep [redacted]. Dit was 2 jaar geleden. Er is de loop van de tijd wel e.e.a. veranderd. Denkwijze werkgroep is ook veranderd in de tussentijd.
Anticonceptie is ook ingebracht en besproken in het veld en gesproken over [redacted] bewuste dag is door [redacted] die erbij was negatief geadviseerd hierover. Werkgroep heeft dit overgenomen en geen standpunt over ingenomen. [redacted] heeft daar persoonlijk andere mening over en dan met name over Konikpaarden en Heckrunderen. Voor deze edelherten kan hij dit niet overzien. [redacted] kreeg ter plekke niet de gelegenheid om zijn standpunt en kennis toe te lichten.
Verzorging van de dieren. Het begint met wat zijn het voor soort dieren. Het zijn "niet gehouden dieren" volgens juridische uitspraak. Ook deze moeten zorg krijgen, ook in lijn met rapport RDA. Voor paarden is het praktisch uitvoerbaar om deze zorg te verlenen. [redacted] vraagt welke soort zorg bedoel je dan. [redacted] zou kunnen gaan om verzorging hoeven, hij heeft dit echter nooit zelf geconstateerd, wel een dier gezien dat mank liep. [redacted] legt uit dat kreupelheid vele oorzaken kan hebben. [redacted] onderschrijft dat zorgplicht voor dieren in OVP geldt. Alleen hoe voer je deze uit. Is de invulling in de OVP dan de juiste is de discussie hier aan tafel. [redacted] stelt dat de grote aantallen er toe leiden dat de zorgplicht niet kan worden uitgevoerd. In de loop der tijd is hier meer mee gedaan. [redacted] geeft aan dat ICMO2 is voorzien in zorgplicht en deze zal uiteindelijk getoetst worden. [redacted] zegt dat niet alle delen uit ICMO2 zijn ingezet, maar dat dat in de loop der tijd is toegenomen. [redacted] vraagt of ICMO2 voldoende is. [redacted] vraagt zich af of alle delen goed uitgevoerd worden met name aanvullende zaken.
Ethische commissie [redacted] geeft aan dat in rapport staat dat SBB "geen behoefte heeft aan ethische richtlijnen" . [redacted] geeft aan dat ethiek een belangrijk onderdeel van ICMO2 is en dagelijks sturend. [redacted] geeft aan dat de vraag destijds was of wij "cursus ethiek hebben gedaan" en het antwoord daarop was negatief. In het rapport is dat vertaald als hierboven. [redacted] geeft aan dat het een misvatting in dat als je een cursus ethiek hebt gedaan dat je dan ethisch handelt en dat ICMO2 voorziet in noodzakelijke ethische richtlijnen.
[redacted] *en* [redacted]. Dieren die dood gaan in de verslaglegging bij de paarden en runderen laten vaker ook goede conditie zien, terwijl patroon in natuurlijke sterfte andersom is. Cachectisch komt niet voor in [redacted] verslagen. Constatering wordt gedeeld. Oorzaak niet bekend.
Film waar naar wordt verwezen. In de huid van het dier. Op aanvraag beschikbaar.

Verwachtingen. Afname aantal dieren. Als je draagkracht in balans hebt, kom je in de buurt van 0,4 GVE/ha. Dit kun je uitrekenen. Draagkracht is afhankelijk van doelstelling.
Laatste zin in het verslag. Ging over citaat van [redacted] wat er zou gebeuren als proactief beheer wordt ingevoerd.

Kopergebrek, er wordt zeer laag kopergehalte gemeten, maar dit leidt ook volgens [redacted] zelden tot verschijnselen
St Jacobskruiskruid. In de natuur geen probleem, wel probleem als het verdroogd en gehooid. [redacted] heeft gehoord dat er jaarlijks 20.000 paarden doodgaan door het eten van dit kruid.

Foto's
De vorige vergadering is vaak gesproken over foto's van paarden met al dan niet afwijkingen aan de hoeven en benen. Afgesproken is toen dat [redacted] alle foto's zou doorsturen naar [redacted] ter beoordeling. [redacted] heeft foto's gestuurd naar [redacted] heeft problemen gehad met openen. Er zijn 3 foto's opgestuurd door [redacted] vraagt wie ze genomen heeft, waar en wanneer. [redacted] kan deze vraag niet beantwoorden. [redacted] geeft aan dat hij het lastig vindt als achtergrond onbekend is. [redacted] geeft aan dat tenen aan de lange kant zijn in vergelijking met manegepaarden. Echter niet in vergelijking met andere natuurgebieden. Lange doorgeschoten hoeven zijn nooit geconstateerd. Het dier op foto 1 zou in een manege een kapbeurt krijgen eens in de zes weken. In de OVP knabbelt dit spontaan af. [redacted] zegt dat dit pijn is. [redacted] zegt dat als de pijn hebt je je been niet belast. Foto 3 vraagt [redacted] zich af of dit foto in OVP is gestuurd omdat deze benen en kroon op benen niet wordt herkend. [redacted] zegt dat ze deze foto niet heeft opgestuurd. Foto2 wordt ook aan aanwezige dierenartsen getoond. Heeft zijn been opgetild en kan pijn hebben. Zou kunnen dat been iets dikker is. Als dit na drie dagen nog steeds zo is zou dat kunnen betekenen dat je moet ingrijpen. Is op basis van deze foto niet te beoordelen. [redacted] vraagt of scherpe hoeven ook gevolgen hebben voor wonden op flanken. [redacted] houdt pleidooi om vooral te bellen als je iets ziet bij de dieren. [redacted] zegt dat er soms wordt gezegd "het is niet waar". [redacted] wil dan graag concrete voorbeelden ontvangen dat er niet gehandeld is. [redacted] legt uit dat er altijd wordt gekeken.

Toelichting
Jaarrapportage

Discussie over beschutting. [redacted] vraagt of beschutting wel duurzaam is en het "dweilen met de kraan open is". [redacted] geeft aan hoe dit zich verhoudt tot ICMO2 en dat hier verschillend over gedacht kan worden. Persoonlijke conclusies zijn niet altijd correct. Vragen over geslachthouding paarden. St jacobskruid.

[redacted] mist consequente melding afschot dieren. Soms percentages en altijd aantallen. Verhouding edelherten m/v verandert heel snel. [redacted] vind dat "een heel apart gebeuren"

[redacted] heeft gelezen dat aantal edelherten in het moeras laag is. [redacted] stelt voor dat [redacted] deze vraag per mail aan [redacted] stelt

[redacted] wil gegevens over roofvogels. [redacted] zegt dit toe.

Procedure N2000
Morgenavond start procedure. N2000 steekt in op vogelwaarden voor gebied. Beheerplan gaat ter inzage. [redacted] vind het vreemd dat plan gaat over alleen moeras, niet over randzone. [redacted] zet dat dit niet zo is, plan gaat over hele OVP en daarbuiten. [redacted] stuurt citaat waar dit dan staat.. [redacted] stuurt actief de site rond waarop inspraak zal worden gedaan. [redacted] legt uit dat vaststelling gebeurt onder regie van EZ.

randgebieden
[redacted] legt uit dat OVV bijna is afgerond. Eindbeheer wordt afgestemd met o.a. VNWF. Geen Heckrunderen en paarden uit de OVP, wij hopen wel edelherten en de mate waarin dat wordt in overleg gedaan met deze groep. [redacted] wil hier graag bij betrokken blijven. [redacted] protesteert tegen feit dat dit een open verbinding is met de OVP en dat het onderdeel wordt van het OVP gebied.

[redacted] zegt dat OVV is bedoeld om "lelijkheid OVP" te verdoezelen.

NS: Beheerplan OVB en KB gaan over het inbrengen en groot brengen van plantgoed en dit op duurzame en structurele wijze voort te zetten.

Rondvraag

- Art. 10 heeft lezing gegeven tijdens DBF

Sluiting en een deel van de vergadering neemt deel aan het aansluitende veldbezoek.

knmvd

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde
De Molen 77
3995 AW Houten
Postbus 421
3990 GE Houten
030 63 48 900
030 63 48 909
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

Staatsbosbeheer
Hoofdkantoor
Briefnr. 2015-962
Code 4.07351.5
Ontvangen 20 JUL 2015
Routing | Datum | Paraaf

Staatsbosbeheer
t.a.v. de heer ir. S. Thijsen
Postbus 1300
3970 BH DRIEBERGEN

Staatsbosbeheer
Briefnr. 2015-1396
Code was 1'dam 2015-1042
Ontvangen 27 JUL 2015
Routing | Datum | Paraaf | Afgehandeld

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

OVP

17 AUG 2015

Geachte heer Thijsen,

Naar aanleiding van het besluit van Staatsbosbeheer het stakeholdersoverleg over het beheer van de Oostvaardersplassen op te heffen, richt ik mij tot u met het volgende verzoek.

Zoals u waarschijnlijk weet heeft de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) zich, als beroepsorganisatie van dierenartsen, steeds ingezet voor het welzijn van de grote grazers in de Oostvaarderplassen. Vanuit onze kennis en expertise op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn hebben wij op constructieve wijze een bijdrage geleverd aan het maatschappelijke debat over de Oostvaardersplassen. Wellicht ten overvloede stuur ik u hierbij als bijlage ons meest recente standpunt hierover.

Wij betreuren het dan ook enerzijds, dat met het opheffen van het stakeholdersoverleg er mogelijk een eind zou komen aan onze betrokkenheid met het beheer van de grote grazers in de Oostvaardersplassen. Aan de andere kant, hebben wij uit de brief van staatsecretaris Dijksma in reactie op de eindevaluatie van de Beheeradviescommissie d.d. 12 maart 2015 begrepen dat het voornemen is om daar voor in de plaats een maatschappelijke adviescommissie in te stellen die Staatsbosbeheer gevraagd en ongevraagd kan adviseren over de diverse met het beheer verbonden aspecten.

Namens de KNMvD wil ik u daarom laten weten dat wij graag deel nemen in deze, nog op te richten, maatschappelijke adviescommissie. Wij vinden het namelijk van belang dat de maatschappelijke spanning die dit dossier met zich mee brengt, op een genuanceerde, evenwichtige en onderbouwde manier geadresseerd wordt, en denken daar een positieve bijdrage aan te kunnen leveren.

Ik hoor graag of u bereid bent van ons aanbod gebruik te maken.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
voorzitter

Art. 10 lid 2 sub e Wob

15 januari 2015

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

Standpunt

Welzijn grote grazers Oostvaardersplassen

De Molen 77
3995 AW Houten

030 63 48 900
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

De KNMvD is van mening dat de samenleving een morele verantwoordelijkheid heeft voor het welzijn van dieren die worden gebruikt bij een door de mens gewenste ontwikkeling van een ecosysteem. Dit geldt onder meer voor de Heckrunderen, Konikpaarden en Edelherten die zijn uitgezet in de Oostvaardersplassen. Bij het uitzetten van grote grazers in natuurgebieden moet vooraf worden bepaald welke consequenties dit heeft voor de gezondheid en het welzijn van de dieren. Gezien de ontwikkelingen in de Oostvaardersplassen is de KNMvD van mening dat onvoldoende rekening is gehouden met de gevolgen en de maatschappelijke verontwaardiging die dit natuurbeheer zou opleveren. Ook is niet voldoende stilgestaan bij de keuze van de geïntroduceerde diersoorten. Een experiment als de Oostvaardersplassen verdient wat de KNMvD betreft geen navolging.

Welzijn centraal

Inmiddels is in de Oostvaardersplassen door natuurlijke selectie een redelijk robuuste populatie grote grazers ontstaan, waarbij het welzijn van de dieren over het algemeen goed is. De dieren leven in sociale groepen en kunnen hun natuurlijk gedrag vertonen. Een groot deel van het jaar is er voldoende voedsel en verkeren de dieren in goede conditie. In de winterperiode ontstaat een gebrek aan voedsel. Migratie naar gebieden met meer voedsel is door de afbakening van de Oostvaardersplassen helaas niet mogelijk. Hierdoor sterven, wanneer er niet ingegrepen wordt, in strenge winters veel dieren uiteindelijk van honger en uitputting. De KNMvD is van mening dat de doelstellingen van de Oostvaardersplassen niet opwegen tegen het onnodig lijden van individuele grote grazers door verhongering. Er zijn wat de KNMvD betreft geen zwaarwegende mensgerichte belangen die rechtvaardigen dat er niet wordt ingegrepen om het lijden van deze grote grazers te voorkomen.

Toekomstig beheer

Een goed uitgevoerd vroeg reactief afschotbeleid kan in beginsel de dieren onnodig lijden besparen. In de praktijk blijkt echter dat Staatsbosbeheer er niet in slaagt om aan de voorwaarden die zowel door ICMO 1 als 2 zijn gesteld voor verantwoord beheer van de grote grazers in de Oostvaardersplassen te voldoen. De KNMvD vindt daarom dat het natuurvolgend beheer van de grote grazers in de Oostvaardersplassen opnieuw moet worden herzien. Het is daarbij de vraag of verdergaande aantalsregulatie via proactief afschot niet noodzakelijk is om het welzijn van de grote grazers te waarborgen. Het structureel verminderen van de hoeveelheid grote grazers zal, op de langere termijn, waarschijnlijk ook de biodiversiteit van het gebied bevorderen.
Het vlees van de proactief afgeschoten dieren zou wellicht bestemd kunnen worden voor humane consumptie of gebruik in dierentuinen. Naast afschot kunnen ook andere beheermaatregelen ingezet worden zoals herplaatsing van dieren naar andere natuurgebieden waar er vraag naar is. Tot slot is het vooral voor de Heckrunderen van belang dat er op korte termijn betere beschutting en schuilmogelijkheden worden gecreëerd binnen de grenzen van het huidige gebied. Ook verdient het de aanbeveling te overwegen de Heckrunderen volledig uit het gebied te verwijderen omdat zij zich wat betreft hun graasgedrag het minst kunnen aanpassen aan de omstandigheden van het gebied.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

Standpunt
Welzijn grote grazers Oostvaardersplassen
Aanleiding en achtergrond

knmvd

De Molen 77
3995 AW Houten

030 63 48 900
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

Standpunt over de gezondheid en het welzijn van grote grazers in de Oostvaardersplassen

Aanleiding
Dierenartsen hebben een verantwoordelijkheid voor de gezondheid en het welzijn van dieren en voor het bewaken van de volksgezondheid. Niet alleen de dierenarts zelf ziet deze rol voor zich weggelegd, ook de samenleving verwacht van de dierenarts een hoge mate van deskundigheid en betrokkenheid bij deze onderwerpen. Vanuit deze positie vindt de KNMvD het, als beroepsorganisatie voor dierenartsen, van belang een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over de grote grazers in de Oostvaardersplassen.

De Oostvaardersplassen is een natuurgebied waar Heckrunderen, Konikpaarden en Edelherten een groot deel van het jaar een goed bestaan hebben omdat aan veel van hun natuurlijke behoeften wordt voldaan. Aan het einde van de winterperiode wordt de draagkracht van het gebied, voor de aanwezige grote grazers, echter overschreden. Er is dan te weinig voedsel voor de hele populatie waardoor veel dieren ernstig verzwakken en onnodig lijden. Met name Heckrunderen zijn minder geschikt gebleken voor de biotoop, wat is af te leiden uit de ontwikkeling van deze populatie ten opzichte van de andere grote grazers. Door middel van vroegreactief afschot tracht Staatsbosbeheer onnodig en vermijdbaar lijden te voorkomen. Dat betekent dat jaarlijkse grote aantallen, vaak jonge, verzwakte dieren worden afgeschoten. Dit lukt niet in alle gevallen, waardoor sommige dieren alsnog van de honger sterven. Deze situatie zorgt voor veel verontwaardiging en discussie in de samenleving.

Oostvaardersplassen
De doelstelling van de Oostvaardersplassen is de ontwikkeling van een samenhangend moerasecosysteem waarin spontane natuurlijke processen zich zoveel mogelijk ongestoord kunnen afspelen. Bovendien is het gebied in het kader van Natura-2000 aangewezen als habitat voor een aantal belangrijke vogelsoorten waaronder de lepelaar, de zilverreiger en de grauwe gans. Natura-2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. De grote grazers zijn in het gebied geïntroduceerd om door middel van begrazing een bij dit doel passende en gevarieerde vegetatie te realiseren. Volgens de tellingen van Staatsbosbeheer leven er momenteel circa 3200 Edelherten, 1400 Konikpaarden en 255 Heckrunderen in de Oostvaardersplassen. Het gebied heeft een oppervlakte van zo'n 5500 ha waarvan ongeveer de helft uit moeras en water bestaat.

Zorgplicht
Beleidsmatig wordt er in Nederland vaak een onderscheid gemaakt tussen gehouden en niet gehouden dieren. Niet gehouden of "wilde" dieren worden in dat opzicht gezien als onderdeel van een ecosysteem waarbij het devies is dat er zo min mogelijk menselijke interferentie is. Bij gehouden dieren draait het om het welzijn van het individuele dier en staat de bijbehorende zorgplicht centraal. De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA)

knmvd

De Molen 77
3995 AW Houten

030 63 48 900
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

constateert in haar rapport "Zorgplicht Natuurlijk Gewogen" dat deze kunstmatige scheiding vragen oproept. Dat blijkt ook uit het debat over de grote grazers in de Oostvaardersplassen.

De RDA geeft aan dat de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren als wezens met gevoel voor alle dieren geldt, of ze nu gehouden worden of niet. Daaruit vloeit voort dat we ook een bijbehorende morele verantwoordelijkheid hebben voor het welzijn van alle dieren. De wijze waarop we invulling geven aan deze zorgplicht kan echter verschillen en is afhankelijk van de situatie. De RDA gaat daarbij uit van een dynamisch welzijnsconcept waarbij het welzijn gerelateerd is aan het aanpassingsvermogen van het dier aan zijn omgeving en de vrijheid om soortspecifiek gedrag te vertonen.

Onze zorgplicht wordt volgens de RDA bepaald door de beschikkingsmacht van de mens en de mate waarin dieren zich kunnen aanpassen aan hun omgeving. Als het aanpassingsvermogen niet is overschreden dan is de zorgplicht beperkt tot het in stand houden van de status quo, wat kan worden opgevat als een 'afblijfplicht'. Als dieren echter niet (meer) in staat zijn zich aan hun omgeving aan te passen, is hun welzijn geschaad en zal de mens in beginsel maatregelen moeten nemen om lijden te voorkomen. Er kunnen echter fysieke en/of technische beperkingen, dan wel mens- of diergerichte belangen zijn die onze zorgplicht inperken. De RDA heeft hiervoor heeft een afwegingskader ontwikkeld.

De KNMvD is van mening dat we een zorgplicht hebben ten opzichte van de grote grazers in de Oostvaardersplassen. Deze dieren zijn namelijk door de mens in dit gebied geplaatst en kunnen onder barre omstandigheden niet migreren naar elders, wat ze in de vrije natuur wel zouden doen. De runderen en de paarden hebben inmiddels een proces van verwildering doorlopen maar zijn niet volledig wild. Dat houdt in dat de zorgplicht zowel gericht moet zijn op het individuele dier door het voorkomen van onnodig lijden, als op de populatie middels het zorgdragen voor een geschikte natuurlijke omgeving.

Moreel gezien moeten de grote grazers volgens de KNMvD beschouwd worden als dieren met intrinsieke waarde, wezens met gevoel die pijn en leed kunnen ervaren, en die wat betreft hun leefomgeving afhankelijk zijn van de mens. Dit staat op gespannen voet met het ecologisch beheer van Staatsbosbeheer waarbij er zo min mogelijk wordt ingegrepen in natuurlijke processen. Wat de KNMvD betreft mag het doel van het ontwikkelen van een natuurgebied niet ten koste gaan van het welzijn en de gezondheid van individuele dieren. Duidelijk is dat het aanpassingsvermogen van de grote grazers in de Oostvaardersplassen vooral aan het eind van de winterperiode wordt overschreden. Er zijn wat de KNMvD betreft geen zwaarwegende mensgerichte belangen die rechtvaardigen dat er dan niet wordt ingegrepen om het lijden van deze grote grazers te voorkomen.

De vraag is nu hoe deze zorgplicht het best kan worden ingevuld om ook op de lange termijn het welzijn van de dieren in de Oostvaardersplassen te waarborgen. Dat is een lastig vraagstuk waarover ook onder dierenartsen veel discussie is. Deskundigen zijn het er over eens dat afschot daarvoor de beste methode is. Moeilijker is het om aan te geven hoe het beheer optimaal zou moeten worden ingevuld en wanneer het afschieten van dieren

knmvd

De Molen 77
3995 AW Houten

030 63 48 900
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

dan zou moeten plaatsvinden. De KNMvD is van mening dat dit in ieder geval moet gebeuren voordat er sprake is van onnodig lijden.

ICMO

Zowel in 2006 als in 2010 bracht een internationale commissie (ICMO 1 en 2) op verzoek van de Nederlandse overheid een rapport uit met adviezen voor een verantwoord beheer van de grote grazers in de Oostvaardersplassen. ICMO 1 stelde vast dat het mogelijk is om binnen de grenzen van het gebied van de OVP een veerkrachtig, zelfonderhoudend ecosysteem met grote grazers te ontwikkelen. Dit houdt in dat de populatie in beginsel gereguleerd zal worden door de draagkracht van het gebied, dat wil zeggen het voedselaanbod. Om het welzijn van de dieren te garanderen betekent dit echter volgens ICMO 1 wel dat er afschot moet plaatsvinden van dieren. Tevens moeten er schuilmogelijkheden gecreëerd worden en een (tijdelijke) uitbreiding naar belendende gebieden in kritieke perioden. Verder was ICMO 1 van mening dat het openstellen van een ecologische corridor naar de Veluwe het welzijn van de grote grazers verder zou verbeteren en dat er een monitorings- en onderzoeksprogramma moest worden ontwikkeld.

In 2010 constateerde ICMO 2 dat Staatsbosbeheer slechts gedeeltelijk invulling heeft gegeven aan de adviezen uit ICMO 1. De noodzakelijke gebiedsvergroting bleek niet uitvoerbaar en goede beschuttingsmogelijkheden waren niet gerealiseerd. ICMO 2 adviseerde daarom dringend om aangrenzende bosgebieden als Hollandse Hout tijdelijk open te stellen in de winterperiode en 1 km aan beschuttingsrichels te creëren in het gebied. In het afschotbeleid moest naast dierconditie ook de omgevingsomstandigheden worden meegenomen. Een zogenaamd vroegreactief beheer zou er toe moeten leiden dat minimaal 90% van de dieren in slechte conditie al vroeg in de winter worden afgeschoten om onnodig lijden te voorkomen. In geval van een dreigende noodsituatie zou om grootschalige verhongering te voorkomen volgens ICMO2 moeten worden over gegaan op proactief afschot van een aanzienlijk deel van de populatie. In dat geval zouden niet alleen verzwakte dieren worden afgeschoten maar een groter deel van de grote grazers zodat de overgebleven populatie een grotere kans maakt de winter te overleven. Alternatieve beheersmaatregelen als bijvoeren en contraceptie werden door ICMO 2 niet aanbevolen. Verder zou er via regelmatige tellingen een beter inzicht moeten komen in de populatieontwikkeling. Tot slot drong ICMO 2 aan op het instellen van een beheersadviescommissie (BAC) die de supervisie kreeg over het beheer van de grote grazers door Staatsbosbeheer, het instellen van effectievere aansturingstructuren, het opzetten van een stakeholdersoverleg (waar de KNMvD onderdeel van uitmaakt) en het verbeteren van de publieke betrokkenheid bij het beheer.

Vier jaar na het verschijnen van ICMO 2 is de KNMvD van mening dat Staatsbosbeheer er maar ten dele in is geslaagd deze adviezen te implementeren. Het streven om 90% van de dieren door vroegreactief afschot uit hun lijden te verlossen wordt vaak niet gehaald. De oorzaken hiervoor zijn onder meer dat dieren in het moerasdeel niet goed bereikbaar zijn en dat het, bij met name de Heckrunderen, lastig is om de daadwerkelijke conditie op basis van het uiterlijk te beoordelen. Ook ligt het totaal aantal dieren in verhouding tot de draagkracht van het gebied nog altijd ver boven het door ICMO 2 aangegeven aantal van 3500 dieren (ouder dan 1 jaar). Er is nog

knmvd

De Molen 77
3995 AW Houten

030 63 48 900
info@knmvd.nl
www.knmvd.nl

steeds een gebrek aan goede beschuttingsmogelijkheden en de noodzakelijke gebiedsuitbreidingen zijn uiteindelijk niet mogelijk gebleken. Bovendien lijkt het behalen van de doelstellingen van Natura-2000 zwaarder te wegen dan het welzijn van de grote grazers. De biodiversiteit lijkt, zowel qua flora als fauna, de laatste jaren verder te zijn afgenomen, onder meer door stelselmatige overbegrazing. Natura 2000 doelstellingen worden op deze manier niet gehaald. Mede daarom wil Staatsbosbeheer door middel van een tijdelijke drooglegging van het moerasgebied (een zogenaamde reset) de habitat voor bepaalde vogelsoorten verbeteren. Het is echter onduidelijk welke effecten dit zal hebben op het beheer van de grote grazers. De grote grazers komen in het beheerplan Natura 2000 niet voor. Een nadere risico-analyse van de effecten van drooglegging op het welzijn van de grote grazers, met bijbehorende maatregelen, is daarom noodzakelijk voordat deze ingreep wordt uitgevoerd.

Bronnen

- Reconciling Nature and Human Interests, advice of the International Committee on the Management of large herbivores in the Oostvaardersplassen (ICMO 1), juni 2006
- Natural processes, animal welfare, moral aspects and management of the Oostvaardersplassen, Report of the second International Commission on Management of the Oostvaardersplassen (ICMO2), november 2010
- Zorgplicht Natuurlijk Gewogen, over het welzijn van semi- en nietgehouden dieren, Raad voor Dierenaangelegenheden, februari 2012

LOCATIE DOETINCHEM
Postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
Postbus 9
7400 AA Deventer
LOCATIE ORMSKERK
Postbus 251
3300 AG Emmeloord

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Let op, bij sectierapporten 2001 zit er ook nog een van 2000

Inzendnummer : SZ2000-05432
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 09/06/2000
Datum uitslag : 26/03/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

HEDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	abcederend(e) longontsteking zie sektiebevindingen akute buikvliesontsteking zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 1: De rechter helft van de snijtanden ontbreekt.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
gd-medewerker	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
Postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
Postbus 4
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
Postbus 241
9200 AE Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-05432
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	11 jaar	kadaver
02	Heckrund	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: matig abcederend(e) topkwabpneumonie beiderzijds(e) geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) maag-darmkanaal rest sektie: niet afwijkend
02	Heckrund	conditie: matig geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart gering(e) buikvliesontsteking rondom lebmaag waterig(e) inhoud in de dunne darm pasteuze inhoud in de dikke darm

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal		Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q	IBRgB antistoffen onverdund screening	ELISA	
01 – 02	**Heckrund**	bloed		**Aangetoond**		
				Leverbot antistoffen	IHA	
02	Heckrund	bloed		100		
01	Heckrund	bloed		50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		<15		
				Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		<20		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
gd-medewerker	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-05432
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

			Q BLV antistoffen	AGIDT	
01 - 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
			Para TBC antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 - 02	Heckrund	bloed	<10		
			Q BVD antigeen	ELISA	
01 - 02	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	long	Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Meerdere Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
01	Heckrund	lymfeknopen	Veel E. coli, Meerdere Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Veel Staphylococcus (geen S.aureus)		
)	Heckrund	lymfeknopen	Veel vergroenende Streptococcus		
			TBC	Kweek	
01 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 - 02	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			Q Salmonella	Kweek	
02	Heckrund	dikke darm	Niet(s) aangetoond		
01 - 02	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 - 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 - 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 - 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
)			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 - 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 - 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	350		
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1081291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
gd-medewerker	Rel Nr 1082771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
[illegible]
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
[illegible]
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
[illegible]
9300 AJ Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-05432
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 - 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
gd-medewerker	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

LOCATIE DOETINCHEM
6260 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
7400 AA Deventer
LOCATIE UTRECHT
3200 AJ Utrecht

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer	: SZ2000-07765
Volgnummer uitslag	: 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven	: 31/08/2000
Datum uitslag	: 26/03/2001
Inzender	: UBN-2308597
Voor informatie	: 0570 660680
Behandeld door	: drs. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

HEDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

slijm uit neus en bek, moeilijke gang

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

De rest van de bloeduitslagen zie RU2000-29629.

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
LOCATIE DEVENTER
LOCATIE DRACHTEN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-07765
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	14 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	geen afwijking(en)

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
)	Heckrund	Q milt	BVD antigeen Niet(s) aangetoond	ELISA	
01	Heckrund	lymfeknopen	Algemeen bacteriologisch onderzoek Geen pathogenen aangetoond	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	TBC Niet(s) aangetoond	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	TBC Negatief	Kweek	
01	Heckrund	Q dunne darm	Salmonella Niet(s) aangetoond	Kweek	
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Coccidien Niet(s) aangetoond	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Monlezia (lintworm) Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Nematodirus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram
)	Heckrund	darm-inhoud	Nematodirus battus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Strongyloides papillosus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Trichostrongylus/Strongylus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Overige endoparasieten Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-07765
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
01	Heckrund	bloed		>=128	
				Leverbot antistoffen	IHA
01	Heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	
				ParaTBC	Kweek
01	Heckrund	organen		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 9
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 9
7400 AA Deventer
LOCATIE BRAKEL
postbus 243
6850 AE Brakel

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-06651
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 24/07/2000
Datum uitslag : 26/03/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

HEDEN INZENDING:

Proefonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Verbrijzeling van de schedel, waarschijnlijk tgv een schot.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1081291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1082771		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-06651
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	4 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	botbreuk linker voorpoot organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
			TBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
)	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed	Aangetoond		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed	100, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-06851
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/03/2001

01	Heckrund	bloed	Q	Leptospira hardjo antistoffen Niet(s) aangetoond	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Q	BVD antistoffen screening Niet(s) aangetoond	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Q	Brucella abortus antistoffen <15	SAT	I.E.	
01	Heckrund	bloed		Brucella abortus antistoffen titratie <20	CBR	E.S.E.	
01	Heckrund	bloed	Q	BLV antistoffen Niet(s) aangetoond	AGIDT		
01	Heckrund	bloed		Para TBC antistoffen titratie <10	CBR	E.S.E.	
01	Heckrund	faeces		Coccidien Niet(s) aangetoond	McMaster	Oocysten per gram	
01	Heckrund	faeces		Monlezia (lintworm) Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	faeces		Nematodirus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	faeces		Nematodirus battus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	faeces		Strongyloides papillosus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	faeces		Trichostrongylus/Strongylus Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	faeces		Overige endoparasieten Niet(s) aangetoond	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud		ParaTBC Niet(s) aangetoond	Kweek		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1081291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE GOUDA
postbus 1
5300 AA Gouda
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7 100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 341
9200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-06276
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 11/07/2000
Datum uitslag : 05/07/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0512 570777
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf.

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	chronisch(e) buikvliesontsteking ter plaatse van baarmoeder

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1082317		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Art. 10 lid 2 sub e Wob		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-06278
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/07/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	15 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	chronisch(e) buikvliesontsteking ter plaatse van baarmoeder geen afwijkingen (aantoonbaar) aan hart geen afwijkingen (aantoonbaar) aan long geen afwijkingen (aantoonbaar) aan lever geen afwijkingen (aantoonbaar) aan nieren geen afwijkingen (aantoonbaar) aan milt geen afwijkingen (aantoonbaar) aan maag-darmkanaal

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	galblaas	apathogene bacteriën		
01	Heckrund	lymfeknopen	apathogene bacteriën		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	darm-inhoud	Onderzoek niet uitgevoerd.		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	<50		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	<50		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	<50		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1062317		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Art. 10 lid 2 sub e W [redacted]		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-06276
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/07/2001

				Strongyloides papillosus	MoMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		<50		
				Trichostrongylus/Strongylus	MoMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		<50		
				Overige endoparasieten	MoMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		<50		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	darm		geen afwijking(en)		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)		
				Longworm	Baermann techniek	Larven per gram
01	**Heckrund**	darm-inhoud		**Aangetoond**		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed		<15		
				Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		<20		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund screening	ELISA	
01	**Heckrund**	bloed		**Aangetoond**		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heckrund	bloed		<20		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heckrund	bloed		<20		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
gd-medewerker	Rel. Nr. 1062317		Deventer
gd-medewerker	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Art. 10 lid 2 sub e Wob		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
postbus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
postbus 9
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 351
9200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-11232
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 05/12/2000
Datum uitslag : 04/10/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf.

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

gr. blik 28421 zie sektiebevindingen
gr. blik 28420 zie sektiebevindingen

V ENC (Enterococcus)
Gevoelig voor: Lincomycine, Ampi-/Amoxycilline
Ongevoelig voor: Trimethoprim-sulfa

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 1: Mycobacterium Fortuitum.

EXTRA INFORMATIE:

nr. 28421 drachtig van een stierkalfje 6 maanden oud en nr. 28420 drachtig van een stierkalfje 3 maanden oud. De koppen van deze runderen zijn in het geheel naar ID Lelystad gegaan.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

LOCATIE BOXTEL
postbus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7100 AA Deventer
LOCATIE ZWAGERTEN
postbus 341
3200 AH Spijkenisse

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11232
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	gr. blik 28421	8 jaar	kadaver
02	gr. blik 28420	10 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	gr. blik 28421	conditie: goed geen leverbotziekte normale inhoud darm normale inhoud maag overige organen : niet afwijkend
02	gr. blik 28420	conditie: goed geen leverbotziekte normale inhoud darm normale inhoud maag overige organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
02	gr. blik 28420	milt	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Negatief		
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Negatief		
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Veel Enterococcus		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Valp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11232
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Brucella abortus	Kweek
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			TBC	Kweek
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Negatief	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Mycobacterium	

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
02	gr. blik 28420	darm	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	darm	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Q Salmonella	Kweek
02	gr. blik 28420	dunne darm	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28420	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	dunne darm	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28421	galblaas	Niet(s) aangetoond	

			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Weinig		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11232
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
02	gr. blik 28420	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund	ELISA	
			titratie		
02	gr. blik 28420	bloed	>=128		
01	gr. blik 28421	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
02	gr. blik 28420	bloed	<25		
01	gr. blik 28421	bloed	25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
02	gr. blik 28420	serum	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	serum	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
02	gr. blik 28420	serum	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	serum	Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	IE
02	gr. blik 28420	serum	<15		
01	gr. blik 28421	serum	<15		
			Brucella abortus antistoffen	CBR	ESE
			titratie		
02	gr. blik 28420	serum	<20		
01	gr. blik 28421	serum	<20		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
02	gr. blik 28420	serum	Niet(s) aangetoond		
01	gr. blik 28421	serum	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11232
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag 04/10/2001

			Para-TBC antistoffen titratie CBR	E.S.E.
02	gr. blik 28420	serum	<10	
01	gr. blik 28421	serum	<10	

	Gevoeligheid van Enterococcus	uit gr. blik 28421 voor:
Q	Penicilline	Intermediair
Q	Ampi-/Amoxycilline	Gevoelig
Q	Erythro-/Spiramycine	Intermediair
Q	Lincomycine	Gevoelig
Q	Tetra-/Doxycycline	Intermediair
Q	Trimethoprim-sulfa	Ongevoelig

)

)

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5390	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
Postbus 1
6800 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
Postbus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE BRAKEL
Postbus 361
6900 AJ Zevenaar

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-10789
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 23/11/2000
Datum uitslag : 04/10/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf : UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

HEDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund (stier) zie sektiebevindingen
heckrund (koe) zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

Koe drachtig van stierkalfje (± 5 mnd). De andere bloeduitslagen zie RU2000-41043.

Verzonden aan
eigenaar UBN-2308597 Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
dierenarts Rel Nr 5300 Lelystad
extra adressant Rel Nr 1040511 Velp Gld
extra adressant Rel Nr 1061291 Deventer
rekening naar Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10789
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund (stier)	11 jaar	kadaver
02	heckrund (koe)	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund (stier)	conditie: goed organen : niet afwijkend geen leverbotziekte
02	heckrund (koe)	conditie: goed organen : niet afwijkend geen leverbotziekte drachtig

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
02	heckrund (koe)	milt	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
			TBC	Kweek	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Negatief		
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN--2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

LOCATIE BOXTEL
[illegible]
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
[illegible]
7100 AA Deventer
LOCATIE GRONINGEN
[illegible]
9200 AV Drachten

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10789
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag 04/10/2001

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Q Salmonella	Kweek
02	heckrund (koe)	dunne darm	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	dunne darm	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Brucella abortus	Kweek
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
02	heckrund (koe)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund (stier)	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

LOCATIE ZWOLLE
Postbus 1
8200 AA Zwolle
LOCATIE DEVENTER
Postbus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
Postbus 251
9200 AG Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10789
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund (koe)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund (stier)	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
02	heckrund (koe)	bloed	>=128		
01	heckrund (stier)	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
02	heckrund (koe)	bloed	<25		
01	heckrund (stier)	bloed	100, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 9
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 251
9200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer	:SZ2000-11031
Volgnummer uitslag	:2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven	:30/11/2000
Datum uitslag	:04/10/2001
Inzender	:UBN-2308597
Voor informatie	:0570 660680
Behandeld door	:drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

DKL Luten
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort	:Rund
Aantal	:3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

groen blik 28898	zie sektiebevindingen
groen blik 28899	zie sektiebevindingen
groen blik 28900	zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

De koppen van deze runderen zijn in het geheel naar ID-Lelystad gegaan. Rund 1 + 3 drachtig van vaarskalfje en rund 2 van een stierkalfje. Dier 1: Mycobacterium Fortuitum.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

Bijlage **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11031
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	groen blik 28898	3 jaar	kadaver
02	groen blik 28899	6 jaar	kadaver
03	groen blik 28900	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	groen blik 28898	conditie: goed geen leverbotziekte drachtig organen : niet afwijkend geen galblaas
02	groen blik 28899	conditie: goed geen leverbotziekte drachtig organen : niet afwijkend
03	groen blik 28900	conditie: goed geen leverbotziekte drachtig organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q BVD antigeen	ELISA	
01	groen blik 28898	milt	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	milt	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden geproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11031
Volgnummer : 2. EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

02	groen blik 28899	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond

			Brucella abortus	Kweek
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
)	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			TBC	Kweek
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Mycobacterium	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Negatief	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Negatief	

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
)	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
)	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1081291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11031
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			ParaTBC	Kweek
01	groen blik 28898	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Q	Salmonella	Kweek
01	groen blik 28898	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
02	groen blik 28899	galblaas		Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
03	groen blik 28900	galblaas		Niet(s) aangetoond	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Weinig		

			Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloidas papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	50		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	100		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	groen blik 28898	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	groen blik 28899	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	groen blik 28900	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5380		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11031
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Q	IBRgB antistoffen onverdund ELISA titratie
01	groen blik 28898	bloed		64
02	groen blik 28899	bloed		>=128
03	groen blik 28900	bloed		>=128
				Leverbot antistoffen IHA
01	groen blik 28898	bloed		<25, Bij een gemiddelde liter >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
02	groen blik 28899	bloed		<25
03	groen blik 28900	bloed		<25
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01	groen blik 28898	serum		Niet(s) aangetoond
02	groen blik 28899	serum		Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	serum		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01	groen blik 28898	serum		Niet(s) aangetoond
02	groen blik 28899	serum		Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	serum		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
01	groen blik 28898	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
02	groen blik 28899	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
03	groen blik 28900	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
				Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
01	groen blik 28898	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
02	groen blik 28899	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
03	groen blik 28900	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01	groen blik 28898	serum		Niet(s) aangetoond
02	groen blik 28899	serum		Niet(s) aangetoond
03	groen blik 28900	serum		Niet(s) aangetoond
				Para TBC antistoffen titratie CBR E.S.E.
01	groen blik 28898	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
02	groen blik 28899	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
03	groen blik 28900	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
Postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
Postbus 9
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
Postbus 251
9200 AG Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer	SZ2000-11533
Volgnummer uitslag	4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven	12/12/2000
Datum uitslag	04/10/2001
Inzender	UBN-2308597
Voor informatie	0570 660680
Behandeld door	drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HNLX

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	zie sektiebevindingen infectie met Mycobacterium avium subspecies paratbc zie sektiebevindingen
Edelhert	zie sektiebevindingen infectie met Mycobacterium avium subspecies paratbc longworminfectie

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1051291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11533
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	1 jaar	kadaver
02	Heckrund	18 maanden	kadaver
03	Edelhert	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01 – 02	Heckrund	conditie: goed geen leverbotziekte normale maaginhoud normale darminhoud organen : niet afwijkend
03	Edelhert	conditie: slecht geen leverbotziekte slap(pe) maaginhoud dun(ne) inhoud in de dunne darm dun(ne) inhoud in de dikke darm veel longwormen organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
03	Edelhert	milt	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
03	Edelhert	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
03	Edelhert	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
03	Edelhert	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
03	Edelhert	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
03	Edelhert	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11533
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond

			Brucella abortus Kweek
03	Edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	Edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	Edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	Edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	Edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
[illegible]	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			TBC Kweek
03	Edelhert	lymfeknopen	Mycobacterium
01	Heckrund	lymfeknopen	Mycobacterium
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief

			TBC Ziehl Neelsen kleuring
03	Edelhert	lymfeknopen	**Verdacht**
03	Edelhert	lymfeknopen	**Verdacht**
03	Edelhert	lymfeknopen	**Verdacht**
03	Edelhert	lymfeknopen	**Verdacht**
03	Edelhert	lymfeknopen	**Verdacht**
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
[illegible]	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
[illegible]	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			ParaTBC Kweek
03	Edelhert	lymfeknopen	>100 kolonies M.avium subspecies paratuberculosis aangetoond na 6 weken.
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
postbus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer SZ2000-11533
Volgnummer 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag 04/10/2001

			Q	Salmonella	Kweek
03	Edelhert	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
03	Edelhert	galblaas		Niet(s) aangetoond	
01 – 02	Heckrund	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
01 – 02	Heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond	

			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	darm-inhoud	Weinig		

			Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
) – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	100		
01	Heckrund	darm-inhoud	50		
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
03	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
03	Edelhert	bloed		1	
01 – 02	Heckrund	bloed		>=128	

			Leverbot antistoffen	IHA
)	Edelhert	bloed	25	
02	Heckrund	bloed	<25	
01	Heckrund	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	

			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA
03	Edelhert	serum		Niet(s) aangetoond	
01 – 02	Heckrund	serum		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden geraproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11533
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Q	BVD antistoffen screening ELISA
03	Edelhert	serum		Niet(s) aangetoond
01 - 02	Heckrund	serum		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
03	Edelhert	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01 - 02	Heckrund	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
				Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
03	Edelhert	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01 - 02	Heckrund	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
03	Edelhert	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01 - 02	Heckrund	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
				Para TBC antistoffen titratie CBR E.S.E.
03	Edelhert	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01 - 02	Heckrund	serum		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Algemeen histologisch onderzoek HE-kleuring
03	Edelhert	hersenen		geen afwijking(en)
03	Edelhert	long		geen afwijking(en)

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
postbus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
postbus 2
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 35 1
8200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer :SZ2000-11271
Volgnummer uitslag :3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven :06/12/2000
Datum uitslag :04/10/2001
Inzender :UBN-2308597
Voor informatie :0570 660680
Behandeld door :drs Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort :Rund
Aantal :2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

gr. blik 28428 zie sektiebevindingen
gr. blik 28429 zie sektiebevindingen

V ENC (Enterococcus)
Gevoelig voor: Lincomycine, Ampi-/Amoxycilline
Ongevoelig voor: Trimethoprim-sulfa

EXTRA INFORMATIE:

De koppen van deze runderen zijn in het geheel naar ID Lelystad gegaan. Rund nr. 1 is drachtig van een stierkalfje (+/- 6 maanden oud).

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

Bijlage **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11271
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	gr. blik 28428	5 jaar	kadaver
02	gr. blik 28429	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	gr. blik 28428	conditie: goed normale maaginhoud normale darminhoud geen leverbotziekte in de lever organen : niet afwijkend drachtig
02	gr. blik 28429	conditie: goed normale maaginhoud normale darminhoud geen leverbotziekte in de lever organen : niet afwijkend niet drachtig

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	gr. blik 28428	milt	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Enkele Enterococcus		
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Enterococcus		
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Enterococcus		
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Enterococcus		
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Enterococcus		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DEVENTER
postbus 9
7100 AA Deventer
LOCATIE GRONINGEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11271
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Brucella abortus	Kweek
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			TBC	Kweek
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Negatief	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Negatief	

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring
)	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
01	gr. blik 28428	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Q	Salmonella	Kweek
01	gr. blik 28428	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
01	gr. blik 28428	galblaas		Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	dunne darm		Niet(s) aangetoond	
02	gr. blik 28429	galblaas		Niet(s) aangetoond	

			Cocsidien	McMaster	Oocysten per gram
)	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11271
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	50		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	gr. blik 28428	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	gr. blik 28428	bloed	>=128		
02	gr. blik 28429	bloed	8		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	gr. blik 28428	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
02	gr. blik 28429	bloed	<25		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	gr. blik 28428	serum	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	serum	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	gr. blik 28428	serum	Niet(s) aangetoond		
02	gr. blik 28429	serum	Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	LE
01	gr. blik 28428	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
02	gr. blik 28429	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	gr. blik 28428	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
02	gr. blik 28429	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	gr. blik 28428	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
02	gr. blik 28429	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Para TBC antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	gr. blik 28428	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
02	gr. blik 28429	serum	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-11271
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

	Gevoeligheid van Enterococcus	uit gr. blik 28428 voor:
Q	Penicilline	Intermediair
Q	Ampi-/Amoxycilline	Gevoelig
Q	Erythro-/Spiramycine	Intermediair
Q	Lincomycine	Gevoelig
Q	Tetra-/Doxycycline	Intermediair
Q	Trimethoprim-sulfa	Ongevoelig

Verzenden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
positus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
positus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
positus 361
9200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-10038
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 06/11/2000
Datum uitslag : 04/10/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	zie sektiebevindingen
	ernstig(e) eenzijdig(e) longborstvliesontsteking met weefselversterf
	infectie met Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes
	zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

Mycobacterium Fortuitum.
Een (nader) laboratoriumonderzoek wordt ingesteld, u ontvangt hierover nog een bericht.

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1062771		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1061251		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10038
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	1 jaar	kadaver
02	Heckrund	3 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: matig organen : niet afwijkend
02	Heckrund	conditie: matig ernstig(e) longborstvliesontsteking met weefselversterf rechts overige organen : niet afwijkend

vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD-antigeen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	Heckrund	long	Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes, Veel Gram-negatieve staafjes		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Meerdere Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Meerdere Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Meerdere Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
2	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
			TBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Mycobacterium		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1062771		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10038
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund	darm-inhoud	50		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	150		
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund screening	ELISA	
01 – 02	**Heckrund**	bloed	**Aangetoond**		
			Leverbot antistoffen	IHA	
02	Heckrund	bloed	25		
01	Heckrund	bloed	<25		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1062771		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-10038
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

			Q	BVD antistoffen screening ELISA	
01 - 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT	I.E.
01 - 02	Heckrund	bloed		<15	
				Brucella abortus antistoffen titratie GBR	E.S.E.
01 - 02	Heckrund	bloed		<20	
			Q	BLV antistoffen AGIDT	
01 - 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Para TBC antistoffen titratie CBR	E.S.E.
01 - 02	Heckrund	bloed		<10	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1052771		Deventer
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE DOETINCHEM
postbus 1
7000 AA Doetinchem
LOCATIE DEVENTER
postbus 3
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 251
9200 AG Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2000-09984
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 03/11/2000
Datum uitslag : 04/10/2001
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

Mycobacterium Species.

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
[illegible]
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
[illegible]
7400 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
[illegible]
9300 AJ Drachten

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-09984
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	10 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: goed rechts ontstekingshaarden in de nier(en)

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	nier	chronisch(e) ontstekingshaarden in de nier(en)		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
			TBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Mycobacterium		
			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	>100 kolonies M.avium subspecies paratuberculosis aangetoond na 8 weken.		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Vaip Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1062771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2000-09984
Volgnummer : 2. EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		150		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heckrund	bloed		>=128		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed		<25		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
				Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatstoezicht Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1081291		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1082771		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

LOCATIE BOXTEL
postbus 1
5280 AA Boxtel
LOCATIE DEVENTER
postbus 9
7100 AA Deventer
LOCATIE DRACHTEN
postbus 361
9200 AJ Drachten

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer	SZ2001-02775
Volgnummer uitslag	5, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven	13/04/2001
Datum uitslag	04/10/2001
Inzender	UBN-2308597
Voor informatie	0512 570777
Behandeld door	mevr. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1K

LET OP, DIT IS 2001

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort	Rund
Aantal	1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heck rund	zie sektiebevindingen ernstige vermagering

TOELICHTING / CONCLUSIE:

mager dier, beeld van slijter. In pens wel stevige inhoud, verder waterige inhoud in lebmaag en darmen. In darm histologisch vrij veel rondcellige en eosinofiele onstekingscellen. In het hart vrij veel sarcosporidiën.

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5360	[redacted]	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1062317		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden geraproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001-02775
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heck rund	3 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heck rund	uitputtingsverschijnselen donker(e) kleine lever donker(e) nieren waterig(e) inhoud in lebmaag waterig(e) inhoud in dunne darm veel bloedingen hart longoedeem gering(e) te veel vocht in het hartezakje gering(e) buikwaterzucht geen afwijkingen (aantoonbaar) tong geen afwijkingen (aantoonbaar) slokdarm geen afwijkingen (aantoonbaar) pens

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heck rund	dunne darm	ontsteking		
01	Heck rund	hart	enkele puntbloedinkjes Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
01	Heck rund	hersenen	geen afwijking(en)		
01	Heck rund	lever	geen afwijking(en)		
01	Heck rund	long	geen afwijking(en)		
01	Heck rund	nier	geen afwijking(en)		
01	Heck rund	spier	geen afwijking(en)		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heck rund	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsgeheim Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1062317		Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001-02775
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2001

				Strongyloides papillosus	MoMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud		50		
				Trichostrongylus/Strongylus	MoMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	MoMaster	Eieren per gram
01	Heck rund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heck rund	organen		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heck rund	organen		>=126		
				Brucella abortus	Kweek	
01	Heck rund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Q	Salmonella	Kweek	
01	Heck rund	colon		Niet(s) aangetoond		
01	Heck rund	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
				ParaTBC	Kweek	
01	Heck rund	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	Heck rund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	ELISA	
01	Heck rund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	IE
01	Heck rund	bloed		<15		
				Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heck rund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heck rund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heck rund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heck rund	bloed		<20		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heck rund	bloed		<20		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heck rund	bloed		Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatstoezichthouder	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	[redacted]	Lelystad
gd-medewerker	Rel Nr 1052317	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Deventer
gd-medewerker	Rel Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001-07076
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 18/12/2001
Datum uitslag : 23/10/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	diagnose is (nog) niet te stellen geen afwijking(en)

EXTRA INFORMATIE:

Uit de dunne darm zijn twee type Clostriudim geisoleerd. Deze zijn geidentificeerd als Clostriudium perfringens en Clostridium sordellii.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-07076
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	geen afwijking(en)

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q BVD antigeen	ELISA	
1	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2001-07076
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

				Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		50		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	colon		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond		
				Anaeroob bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	dunne darm		Mengflora waaronder, Veel Clostridium perfringens, Veel Clostridium		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heckrund	bloed		>=128		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed		50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		40, Anti-complementair.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	Heckrund	bloed		>=40, Anti-complementair.		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	darm		ontbinding geen afwijking(en)		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Slachtoffer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001-07076
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

			Q	Algemeen histologisch onderzoek — Ziehl Neelsen kleuring
01	Heckrund	darm		Negatief
				TBC — Kweek
01	Heckrund	lymfeknopen		Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001-06991
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 13/12/2001
Datum uitslag : 23/10/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie :
Behandeld door : dr [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	geen afwijking(en)
	geen afwijking(en)

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06991
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01 -02	Heckrund	3 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	geen afwijking(en) organen
02	Heckrund	geen afwijking(en) organen drachtig

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Veel vergroenende Streptococcus		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2001-06991
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet te beoordelen		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet te beoordelen		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	colon	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heckrund	bloed	<1		
02	Heckrund	bloed	Te weinig serum		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geïnfecteerd beschouwd.		
02	Heckrund	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06991
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

			Q	Brucella abortus antistoffen SAT LE
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E titratie
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
				Para TBC antistoffen titratie CBR
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Algemeen histologisch onderzoek HE-kleuring
01 – 02	Heckrund	darm		ontbinding
			Q	Algemeen histologisch onderzoek Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	Heckrund	darm		Niet(s) aangetoond
				TBC Kweek
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen		Negatief

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001-06892
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 10/12/2001
Datum uitslag : 23/04/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Proefonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

01 zie sektiebevindingen
02 zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Onderzoek parat.b.c. volgt.

EXTRA INFORMATIE:

Heckrund.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06892
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/04/2002

Diergegevens:

Nr	Leeftijd	Materiaal
01	4 jaar	kadaver
02	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Bevindingen
01 – 02	geen afwijking(en) drachtig

Vervolgonderzoeken:

	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
	Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
	Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
02	ileum	eosinofiele granulocyten		
01	ileum	geen afwijking(en)		
		ParaTBC	Kweek	
01 – 02	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
– 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06892
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/04/2002

		Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud	50	
02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
		Overige endoparasieten McMaster	Eieren per gram
01 - 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
	Q	BVD antigeen ELISA	
01 - 02	milt	Niet(s) aangetoond	
	Q	IBRgB antistoffen onverdund ELISA titratie	
01	bloed	32	
02	bloed	>=128	
		Leverbot antistoffen IHA	
02	bloed	<25	
01	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	
	Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA	
01 - 02	bloed	Niet(s) aangetoond	
	Q	BVD antistoffen screening ELISA	
01 - 02	bloed	Niet(s) aangetoond	
	Q	Brucella abortus antistoffen SAT IF	
01 - 02	bloed	<15	
	Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E titratie	
01 - 02	bloed	<20	
	Q	BLV antistoffen AGIDT	
01 - 02	bloed	Niet(s) aangetoond	
		Para-TBC antistoffen titratie CBR	
01	bloed	10	
02	bloed	<10	
		Brucella abortus Kweek	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
[illegible]	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
[illegible]	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01 - 02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1051291	[redacted]	Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001-06952
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 12/12/2001
Datum uitslag : 23/10/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund geen afwijking(en)

EXTRA INFORMATIE:

Drachtig van vaarskalf. Uit een lymfknoop werd Mycobacterium fortuitum geisoleerd (niet pathogene Mycobacterie).

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06952
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	8 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	geen afwijking(en) organen drachtig

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06952
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud		50		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund	ELISA	
				titratie		
01	heckrund	bloed		>=128		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	heckrund	bloed		<15		
			Q	Brucella abortus antistoffen	CBR	E.S.E.
				titratie		
01	heckrund	bloed		<20		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	heckrund	bloed		<10		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	heckrund	darm		ontbinding geen verschijnselen van paratuberculose		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
	heckrund	darm		Niet(s) aangetoond		
				TBC	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen		Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		

Verzonden aan				
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer		Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291			Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511			Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst			

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001-06562
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 22/11/2001
Datum uitslag : 25/10/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

DKL Luten
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Herten
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

sloom gedrag

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Edelhert geen afwijking(en)

EXTRA INFORMATIE:

Uit een lymfknoop werd Mycobacterium fortuitum geisoleerd (niet pathogene Mycobacterie).

Verzonden aan			
eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2001-06562
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 25/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Edelhert	7 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Edelhert	conditie: goed organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal		Onderzoek	Methode	Eenheid
				Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Edelhert	lymfeknopen		Geen pathogenen aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Geen pathogenen aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Geen pathogenen aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Negatief		
				Brucella abortus	Kweek	
01	Edelhert	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Edelhert	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Edelhert	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Edelhert	bloed		<1		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Edelhert	bloed		Niet(s) aangetoond		
	Edelhert	bloed		Leverbot antistoffen	IHA	
				>=200, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Edelhert	bloed		<15		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Edelhert	bloed		<20		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Slagsbosbehaer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001-06562
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 25/10/2002

			Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	Edelhert	bloed	<10		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Edelhert	milt	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	Edelhert	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01	Edelhert	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oöcysten per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			TBC	Kweek	
01	Edelhert	lymfeknopen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2001–07039
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 17/12/2001
Datum uitslag : 23/10/2002
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN–2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 601.864

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	diagnose is (nog) niet te stellen geen afwijking(en) diagnose is (nog) niet te stellen geen afwijking(en)

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag ID–DLO serum,dier 01, M.bovis titer 20, M.ptbc titer 5, MPO70 specific antigen <5. dier 02, M. bovis titer 5, M.ptbc titer 40 neutral, MPO70 antigen specific <5. B. Bij beide dieren werd uit lymfknopen Mycobacterium fortuitum (niet pathogeen) geisoleerd.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001–07039
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	7 jaar	kadaver
02	Heckrund	6 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01 – 02	Heckrund	geen afwijkingen (aantoonbaar)

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
[illegible]	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
02	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001-07039
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

			TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
[illegible]	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	colon	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm–inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	100		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
02	Heckrund	bloed	50		
01	Heckrund	bloed	50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2001–07039
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/10/2002

			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		<15		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		<20		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01 – 02	Heckrund	bloed		<10		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE–kleuring	
01 – 02	Heckrund	darm		geen afwijking(en)		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	darm		Negatief		
				TBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	organen		Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-05564
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 05/12/2002
Datum uitslag : 13/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund zwart	gering(e) leverbotziekte
Heckrund bruin	geen afwijking(en)

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05564
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund zwart	4 jaar	kadaver
02	Heckrund bruin	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund zwart	gering(e) leverbotziekte normale inhoud in maag-darmkanaal rest sektie: niet afwijkend
02	Heckrund bruin	geen afwijking(en) organen

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund bruin	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund zwart	lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Valp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05564
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
02	Heckrund bruin	ileum	Negatief		
02	Heckrund bruin	mesenter. lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund zwart	ileum	Negatief		
01	Heckrund zwart	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	mesenter. lymfeknopen	Negatief		

			Salmonella	Kweek	
02	Heckrund bruin	darm	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	galblaas	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund bruin	rectum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	rectum	Niet(s) aangetoond		

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Weinig		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Weinig		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	50		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	100		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05564
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek HE-kleuring
02	Heckrund bruin	ileum		ontbinding
02	Heckrund bruin	mesenter. lymfeknopen		ontbinding
01	Heckrund zwart	ileum		ontbinding
01	Heckrund zwart	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)

			Q	Algemeen histologisch onderzoek Ziehl Neelsen kleuring
02	Heckrund bruin	ileum		Niet(s) aangetoond
02	Heckrund bruin	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	ileum		Negatief
01	Heckrund zwart	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond

			Q	IBRgB antistoffen onverdund ELISA titratie
02	Heckrund bruin	bloed		32
01	Heckrund zwart	bloed		<1

				Leverbot antistoffen IHA
02	Heckrund bruin	bloed		50
01	Heckrund zwart	bloed		100, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.

			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
02	Heckrund bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	bloed		Niet(s) aangetoond

			Q	BVD antistoffen screening ELISA
02	Heckrund bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	bloed		Niet(s) aangetoond

			Q	BVD antigeen ELISA
02	Heckrund bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	bloed		Niet(s) aangetoond

			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
2	Heckrund bruin	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01	Heckrund zwart	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.

			Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
02	Heckrund bruin	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01	Heckrund zwart	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.

			Q	BLV antistoffen AGIDT
02	Heckrund bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	bloed		Niet(s) aangetoond

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05564
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Q	Para TBC antistoffen ELISA
02	Heckrund bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
02	Heckrund bruin	bloed		<20
01	Heckrund zwart	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
02	Heckrund bruin	bloed		<20
01	Heckrund zwart	bloed		<20
				TBC Kweek
02	Heckrund bruin	organen		Niet(s) aangetoond
01	Heckrund zwart	organen		Niet(s) aangetoond

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-05546
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 04/12/2002
Datum uitslag : 13/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	zie sektiebevindingen
	zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

TBC uitslag ID-Lelystad: beide dieren: isolatie mycobacterium fortuitum

EXTRA INFORMATIE:

Dier 01 ; ter plaatse van de speen rechtsvoor multiple papilloomachtige woekeringen in grootte varierend tot een grootte van ca. 5cm. diameter.Drachtig van een stierkalfje.Dier 02; zeer goede voedingstoestand. Een gemacereerde vrucht in de baarmoeder.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05546
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	2 jaar	kadaver
02	Heckrund	7 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
02	Heckrund	enkele chronisch(e) abcessen in de lever enkele kleine zweren in de lebmaag

Vervolgonderzoeken:

r	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	Heckrund	abces	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
02	Heckrund	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
02	Heckrund	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
01	Heckrund	uterus	Mengflora		
02	Heckrund	uterus	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05546
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	rectum	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	150		
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	huid	papilloom		
02	Heckrund	ileum	gering(e) darmontsteking		
01	Heckrund	ileum	veel eosinofiele granulocyten		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	Negatief		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed	100, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
02	Heckrund	bloed	>=200		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2002-05546
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		<15
			Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
01 – 02	Heckrund	bloed		<20
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
02	Heckrund	bloed		Dubieus
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
02	Heckrund	bloed		20
01	Heckrund	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
02	Heckrund	bloed		80
01	Heckrund	bloed		<20
				TBC Kweek
01 – 02	Heckrund	organen		Positief

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-05447
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 28/11/2002
Datum uitslag : 13/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	zie sektiebevindingen
	zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

Dier 1: drachtig van vaarskalf van ongeveer 5 maanden. Uitslag TBC ID-Lelystad: dier 1: isolatie Mycobacterium fortuitum. Dier 2: geen isolatie

Verzonden aan:			
eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05447
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	13 jaar	kadaver
02	Heckrund	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	geen afwijking(en) huid geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen normale inhoud in de pens onvolkomen ontwikkeling rechter nier cyste linker nier drachtig
2	Heckrund	geen afwijking(en) huid conditie: goed geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) lever geen afwijking(en) nieren normale inhoud in de pens pasteuze inhoud in het dikke darm geen afwijking(en) maag-darmkanaal

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
1 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2002-05447
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund	darm-inhoud	100		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2002-05447
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01 – 02	Heckrund	ileum		ontbinding geen afwijking(en)	
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)	
02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		ontbinding	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	Heckrund	ileum		Niet(s) aangetoond	
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		>=128	
				Leverbot antistoffen	IHA
02	Heckrund	bloed		<25	
01	Heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antigeen	ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT IE
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.	
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR E.S.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.	
			Q	BLV antistoffen	AGIDT
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA
01 – 02	Heckrund	bloed		<20	
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA
01 – 02	Heckrund	bloed		<20	
				TBC	Kweek
02	Heckrund	organen		Positief	

Verzenden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-05405
Volgnummer uitslag : 1, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 26/11/2002
Datum uitslag : 13/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund — zie sektiebevindingen
zie sektiebevindingen

E ECO (E. coli)
Gevoelig voor: Amoxicilline-Clavulaanzuur, Trimethoprim-sulfa, Cefalexin, Enrofloxacine, Tetra-/Doxycycline
Ongevoelig voor: Nitrofurantoine, Ampi-/Amoxycilline

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05405
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	2 jaar	kadaver
02	Heckrund	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	normale inhoud in maag-darmkanaal geen afwijking(en) organen
02	Heckrund	normale inhoud in maag-darmkanaal kleine haemorrhagisch(e) haardjes in de lever eenzijdig(e) ontstekingshaarden in de nier(en) overige organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 - 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
02	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Veel vergroenende Streptococcus		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora waaronder, Veel vergroenende Streptococcus		
2	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Veel vergroenende Streptococcus		
01	Heckrund	lymfeknopen	Veel vergroenende Streptococcus		
02	Heckrund	milt	Negatief		
02	Heckrund	nier	Enkele E. coli		
			ParaTBC	Kweek	
01 - 02	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05405
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	darm	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	darm b	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	darm-inhoud	Weinig		
			Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
1 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02	Heckrund	darm-inhoud	100		
01	Heckrund	darm-inhoud	200		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	100		
02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	ontbinding verdacht van ontsteking met veel eosinofiele cellen		
01 – 02	Heckrund	lever	ontbinding geen afwijking(en)		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	ontbinding geen afwijking(en)		
02	Heckrund	nier	geen afwijking(en)		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
02	Heckrund	ileum	Negatief		
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2002-05405
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

			Q	IBRgB antistoffen onverdund ELISA titratie
01	Heckrund	bloed		16
02	Heckrund	bloed		64
				Leverbot antistoffen IHA
02	Heckrund	bloed		100
01	Heckrund	bloed		<25. Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
01	Heckrund	bloed		Dubieus
02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen BAT I.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
01 – 02	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 02	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	Heckrund	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	Heckrund	bloed		20
02	Heckrund	bloed		<20
				TBC Kweek
01 – 02	Heckrund	organen		Negatief
				ParaTBC PCR
02	Heckrund	organen		Niet(s) aangetoond

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002-05405
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/11/2003

	Gevoeligheid van E. coli	uit Hoekrund voor
Q	Ampi-/Amoxycilline	Ongevoelig
Q	Amoxicilline-Clavulaanzuur	Gevoelig
Q	Trimethoprim-sulfa	Gevoelig
Q	Cefalexin	Gevoelig
Q	Enrofloxacine	Gevoelig
Q	Nitrofurantoine	Ongevoelig
Q	Tetra-/Doxycycline	Gevoelig

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer, [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-05002
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 30/10/2002
Datum uitslag : 20/02/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

kreupelheid

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund
ernstig(e) chronisch(e) gewrichtsontsteking ten gevolge van Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes
locale longontsteking
gering(e) leverbotziekte
locale huidontsteking ten gevolge van Chorioptes

V EOP (E.coli (haemolytisch))
Gevoelig voor: Kana-/Neomycine, Spectinomycine, Colistine, Trimethoprim-sulfa, Flumequine
Ongevoelig voor: Ampi-/Amoxycilline

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Beiderzijds op achterpoot kale plek met gering chronische ontsteking.

EXTRA INFORMATIE:

De aangetroffen mijten betreft Chorioptes. Uitslag ID-DLO bloed M.bovis; 40 neutraal, M.paratbc 40 neutraal, M.bovis specifiek antigeen 20 neutraal.

Verzonden aan:			
eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002-05002
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 20/02/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	5 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	ernstig(e) chronisch(e) etterige ontsteking rechter heup gering(e) leverbotziekte nierdegeneratie puntbloedinkjes in de nieren longontsteking rechter topkwabben miltzwelling verhoogde bloed rijkdom van de milt

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	gewrichten	Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes		
01	Heckrund	long	Voornamelijk groei van, Veel E.coli (haemolytisch)		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	lymfeknopen	Mengflora		
01	Heckrund	milt	Voornamelijk groei van, Veel E.coli (haemolytisch)		
01	Heckrund	nier	Negatief		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer, [redacted]	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-05002
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 20/02/2003

			Q	Salmonella	Kweek
01	Heckrund	darm		Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	
				Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
				Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		50	
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01	Heckrund	huid		lymfocytaire perivasculaire eosinofiele granulocyten huidontsteking	
01	Heckrund	ileum		ontbinding	
01	Heckrund	long		ontbinding	
01	Heckrund	nier		gering(e) ontstekingshaarden in de nier(en)	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01	Heckrund	ileum		Niet(s) aangetoond	
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
01	Heckrund	bloed		>=128	
	Heckrund	bloed		Leverbot antistoffen	IHA
				>=200, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geïnfecteerd beschouwd.	
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antigeen	ELISA
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2002-05002
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 20/02/2003

			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heckrund	bloed		<20		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01	Heckrund	bloed		<20		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				TBC	Kweek	
01	Heckrund	organen		Niet(s) aangetoond		
				Ectoparasieten	Centrifuge-flotatie	
01	**Heckrund**	huid		**Aangetoond**		
				Ectoparasieten	Directe methode	
01	**Heckrund**	huid		**Aangetoond**		

	Gevoeligheid van E.coli (haemolytisch)	uit Heckrund voor:
Q	Ampi-/Amoxycilline	Ongevoelig
Q	Amoxicilline-Clavulaanzuur	Intermediair
Q	**Kana-/Neomycine**	**Gevoelig**
Q	**Spectinomycine**	**Gevoelig**
Q	**Colistine**	**Gevoelig**
Q	**Trimethoprim-sulfa**	**Gevoelig**
Q	**Flumequine**	**Gevoelig**

Verzonden aan

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-03749
Volgnummer uitslag : 1, DEELUITSLAG
Datum ingeschreven : 02/08/2002
Datum uitslag : 20/08/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. [redacted]

Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Betreft resultaat onderzoek van de door u ingezonden monsters.

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

zwaar gedekt.

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag Para-TBC kweek volgt (dit kan enkele maanden duren).

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

TELEFAXBERICHT

Aantal bladen (inclusief dit voorblad) : 05

Datum en tijd aanmaak fax : Friday, August 23, 2002 9:36:10 AM
Kenmerk : SZ2002-03749

Telefaxnummer : 0263629890

Afkomstig van :
Telefoonnummer :

Indien dit bericht niet leesbaar werd ontvangen of een storing is opgetreden, verzoeken wij u direct telefonisch contact met ons op te nemen telefoon 0570 660222.

Inzendnummer : SZ2002-03749
Volgnummer : 1, DEELUITSLAG
Datum uitslag : 20/06/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Aanvoerwijze
01	Heckrund	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	uitgebreid(e) oedeem in de onderhuid uitgebreid(e) bloedingen in de onderhuid bleek kadaver conditie: goed geen verschijnselen van longworminfectie kleine bloedstolsel(s) in de buikholte rechts bloeduitstorting op lever focaal verstert van de lever kleine bloeduitstorting op de nier kleine chronisch(e) zweer van de tong

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	rectum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-03748
Volgnummer : 1, DEELUITSLAG
Datum uitslag : 20/08/2002

01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	darm-inhoud	150	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
				Q
01	Heckrund	ileum	geen afwijking(en)	
01	Heckrund	lever a	leverontsteking	
01	Heckrund	lever b	leverontsteking	
				Q
01	Heckrund	ileum	Negatief	
				Q
01	Heckrund	bloed	>=256	
01	Heckrund	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	
				Q
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
				Q
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
				Q
01	Heckrund	bloed	<15	
				Q
01	Heckrund	bloed	<20	
				Q
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund	bloed	<10	
01	Heckrund	bloed	20	
01	Heckrund	bloed	320	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2002-03749
Volgnummer : 1, DEELUITSLAG
Datum uitslag : 20/08/2002

01	Heckrund	lever	Negatief

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-01848
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 05/04/2002
Datum uitslag : 29/10/2002
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8025005

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	darmstoornis

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag serum ID-Lelystad: M.bovis titer <5, M.tuberculosis titer <5, M.bovis specifiek antigeen <5.

Verzonden aan			
eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-01848
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 29/10/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	retentio secundinarum (nageboorte in baarmoeder) waterig(e) inhoud in het dikke darm waterig(e) inhoud in de lebmaag normale inhoud in de pens leververvetting

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
			Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2002-01848
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 29/10/2002

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	ileum	ontbinding		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
			TBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002–01652
Volgnummer uitslag : 1, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 26/03/2002
Datum uitslag : 15/08/2002
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

DKL Luten
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN–2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Proefonderzoek GD , nummer: 8025005

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

plotseling dood

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

geen nr chronisch(e) leverbotziekte
chronisch(e) leverbotziekte

V ECO (E. coli)
Gevoelig voor: Kana–/Neomycine, Spectinomycine, Colistine, Trimethoprim–sulfa, Flumequine
V SVE (vergroenende Streptococcus)
Gevoelig voor: Peni–/Ampi–/Amoxicilline, Amoxicilline–Clavulaanzuur, Tetra–/Doxycycline, Trimethoprim–sulfa, Lincomycine, Tylosine

EXTRA INFORMATIE:

Bij het IDLelystad werd uit de lymfknoop van beide dieren Mycobaterium fortuitum gekweekt. dit is een bodembacterie.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01652
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 15/08/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	geen nr	9 jaar	kadaver
02	geen nr	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
	geen nr	uitputtingsverschijnselen geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart ernstig(e) leverbotziekte geen afwijking(en) maag–darmkanaal geen afwijking(en) nieren rest sektie: niet afwijkend
02	geen nr	conditie: slecht geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart droge inhoud in de pens normale inhoud in de lebmaag dun(ne) inhoud in de dunne darm dun(ne) inhoud in de dikke darm chronisch(e) leverbotziekte geen afwijking(en) nieren rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	geen nr	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	geen nr	lymfeknopen	Enkele E. coli		
01 – 02	geen nr	lymfeknopen	Negatief		
01 – 02	geen nr	lymfeknopen	Veel E. coli		
02	geen nr	lymfeknopen	Voornamelijk groei van, Veel vergroenende Streptococcus		
			Brucella abortus	Kweek	
01	geen nr	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	geen nr	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	geen nr	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	geen nr	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	geen nr	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002-01652
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 15/08/2002

			Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	geen nr	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
01 – 02	geen nr	galblaas		Niet(s) aangetoond		
				Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
– 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	geen nr	darm–inhoud		100		
02	geen nr	darm–inhoud		50		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	geen nr	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				ParaTBC	Kweek	
01 – 02	geen nr	organen		Niet(s) aangetoond		
				ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	geen nr	organen		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
1	geen nr	bloed		>=128		
2	geen nr	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Leverbot antistoffen	IHA	
02	geen nr	bloed		100		
01	geen nr	bloed		>=200, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	geen nr	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	geen nr	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	geen nr	bloed		<15		
02	geen nr	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	geen nr	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002-01652
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 15/08/2002

			Q	BLV antistoffen	AGIDT
01 – 02	geen nr	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Para TBC antistoffen titratie	CBR
01	geen nr	bloed		HAE	
02	geen nr	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
– 02	geen nr	ileum		ontbinding	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	geen nr	ileum		Niet(s) aangetoond	
				TBC	Kweek
02	geen nr	lymfeknopen		Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.	

	Gevoeligheid van **E. coli**	uit **geen nr** voor:
Q	Ampi-/Amoxycilline	Intermediair
Q	Amoxicilline-Clavulaanzuur	Intermediair
Q	**Kana-/Neomycine**	**Gevoelig**
Q	**Spectinomycine**	**Gevoelig**
Q	**Colistine**	**Gevoelig**
Q	**Trimethoprim-sulfa**	**Gevoelig**
Q	**Flumequine**	**Gevoelig**
Q	Enrofloxacine	Niet onderzocht
Q	Gentamicine	Niet onderzocht

	Gevoeligheid van **vergroenende Streptococcus**	uit **geen nr** voor:
Q	**Peni-/Ampi-/Amoxicilline**	**Gevoelig**
Q	**Amoxicilline-Clavulaanzuur**	**Gevoelig**
Q	**Tetra-/Doxycycline**	**Gevoelig**
Q	**Trimethoprim-sulfa**	**Gevoelig**
Q	**Lincomycine**	**Gevoelig**
Q	**Tylosine**	**Gevoelig**

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Art. 10 lid 2 sub e Wob

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002-01588
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 22/03/2002
Datum uitslag : 13/01/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Proefond.voor derden , nummer: 8025005

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

koorts

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund chronisch(e) ontsteking van het hartzakje

TOELICHTING / CONCLUSIE:

.De coloninhoud heeft geringe ammoniakgeur. Histologie van de darm: gering chronische ontsteking met eosinefielen. Nier: geen aanwijzingen voor amyloïd, verspreide fibrosering.

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag serum ID-Lelystad: M.bovis titer 10, M.paratubercolosis titer 80 (positief). M.bovis specifiek antigeen <5.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002-01588
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/01/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	conditie: slecht locaal chronisch(e) ontsteking van het hartzakje gering(e) teveel vocht in het hartezakje matig(e) ontbinding gering(e) chronisch(e) leverbotziekte gevuld(e) pens multiple oppervlakkig(e) zweren in de lebmaag slap(pe) inhoud in het blinde darm slap(pe) inhoud in het dikke darm slap(pe) inhoud in het einddarm

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01588
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/01/2003

			Q	Salmonella	Kweek	
01	heckrund	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond		
				Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		150		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund	bloed		50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
				ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund	organen		**Aangetoond**		
01	heckrund	organen		Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01588
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 13/01/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE–kleuring
01	heckrund	darm		ontbinding Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie	
01	heckrund	lebmaag		locaal chronisch(e) ontstekingshaardje	
01	heckrund	nier		enkele chronisch(e) ontstekingshaardjes	
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Kongo–rood–kleuring
01	heckrund	nier		Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie	
				TBC	Kweek
01	heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002–01339
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 08/03/2002
Datum uitslag : 07/03/2003
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

H.A. Luten
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN–2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Proefond.voor derden , nummer: 8025005

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

01 ernstige vermagering
02 ernstige vermagering

EXTRA INFORMATIE:

01: Vruchtje van ong. 4 maanden dracht in de baarmoeder.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01339
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/03/2003

Diergegevens:

Nr	Leeftijd	Materiaal
01	2 jaar	kadaver
02	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Bevindingen
01	ernstige vermagering drachtig geen afwijking(en) organen normale inhoud in de maag–darmkanaal
02	ernstige vermagering gering(e) chronisch(e) leverbotziekte overige organen : niet afwijkend normale inhoud in de maag–darmkanaal

Vervolgonderzoeken:

Nr	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
	Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	milt	Niet(s) aangetoond		
		Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
[illegible]	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
[illegible]	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01 – 02	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
02	lymfeknopen	Negatief		
02	lymfeknopen	Negatief		
		Brucella abortus	Kweek	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01339
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/03/2003

01 – 02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
[illegible]	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
	Q	Salmonella	Kweek	
01 – 02	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	galblaas	Niet(s) aangetoond		
		Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	darm–inhoud	Veel		
02	darm–inhoud	Weinig		
		Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
[illegible] – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Kweek	
01 – 02	organen	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	organen	Negatief		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–01339
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/03/2003

		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
02	bloed		32		
01	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Leverbot antistoffen	IHA	
02	bloed		<25		
01	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	bloed		Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
02	bloed		<15		
01	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
02	bloed		20, Anti–complementair.		
01	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 02	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Para TBC antistoffen titratie	CBR	
02	bloed		20, Anti–complementair.		
01	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	ileum		Niet(s) aangetoond		
			TBC	Kweek	
01 – 02	lymfeknopen		Negatief		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Art. 10 lid 2 sub e Wob

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2002–00579
Volgnummer uitslag : 1, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 29/01/2002
Datum uitslag : 07/06/2002
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN–2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8025005

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

slechte conditie.

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund chronisch(e) leverbotziekte

EXTRA INFORMATIE:

Uit de lymfknopen werd een apathogene Mycobacterium geisoleerd (M. fortuitum) .

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–00579
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/06/2002

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	11 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: slecht geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart chronisch(e) leverbotziekte geen afwijking(en) darm bleke nieren rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund	milt	Niet(s) aangetoond		
			Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Geen pathogenen aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
01	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
	Heckrund	lymfeknopen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			TBC	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–00579
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/06/2002

				TBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Q	Salmonella	Kweek	
01	Heckrund	dunne darm		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
				Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm–inhoud		Niet(s) aangetoond		
				ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	organen		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen 1:10 titratie	ELISA	
01	Heckrund	bloed		>=1280		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed		>=200		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

postbus 9
7400 AA Deventer
www.gd-dieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2002–00579
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 07/06/2002

			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Para TBC antistoffen titratie	CBR	
01	Heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE–kleuring	
01	Heckrund	dunne darm		ontbinding		
01	Heckrund	nier		ernstig(e) nierdegeneratie verhoogde bloed rijkdom		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	dunne darm		Het monstermateriaal is toxisch		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1017252		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Art. 10 lid 2 sub e Wob

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer	SZ2003-02893
Volgnummer uitslag	4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven	25/06/2003
Datum uitslag	01/03/2004
Inzender	UBN-2308597
Voor informatie	0570 660680
Behandeld door	drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Herten
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

slechte conditie, slecht in haar-loopt moei

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

edelhert — chronisch(e) eosinofiel(e) darmontsteking
Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Perforerend trauma in linker ribwand dorsaal juist coudaal van schouderblad (ribfracturen en longtrauma). De Lepto hardjo elisa, BLV elisa en Para tbc elisa zijn niet gevalideerd voor deze diersoort.

Verzonden aan			
eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-02893
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 25/06/2003
Datum uitslag : 01/03/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Herten
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

slechte conditie, slecht in haar-loopt moei

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

edelhert — ~~chronisch(e) eosinofiel(e) darmontsteking~~
Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Perforerend trauma in linker ribwand dorsaal juist coudaal van schouderblad (ribfracturen en longtrauma). De Lepto hardjo elisa, BLV elisa en Para tbc elisa zijn niet gevalideerd voor deze diersoort.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2003-02893
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	edelhert	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	edelhert	conditie: matig schuimige inhoud in de pens rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	edelhert	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	edelhert	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	PCR	
01	edelhert	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	edelhert	organen	Niet(s) aangetoond		
			Q Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	edelhert	ileum	chronisch(e) eosinofiel(e) darmontsteking		
	edelhert	mesenter. lymfeknopen	geen afwijking(en)		
			Q Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	edelhert	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120) Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2003-02893
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

			Salmonella	Kweek	
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	edelhert	galblaas	Het monster is niet aanwezig.		
01	edelhert	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	300		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	edelhert	bloed	<1		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	edelhert	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira herdjo antistoffen	ELISA	
01	edelhert	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	edelhert	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	edelhert	bloed	<15		
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	edelhert	bloed	20, Anti-complementair.		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	edelhert	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01	edelhert	bloed	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01	edelhert	bloed	<20		

Verzonden aan
eigenaar UBN-2308597 Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
dierenarts Rel. Nr. 5300 Lelystad
extra adressant Rel. Nr. 1061291 Davanter
extra adressant Rel. Nr. 1040511 Velp Gld
rekening naar Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120) Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2003-02893
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	edelhert	bloed	<20

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-03100
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 10/07/2003
Datum uitslag : 01/03/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Herten
Materiaal : kadaver
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

enzootische ataxie

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

edelhert, hinde geen oorzaak vastgesteld

TOELICHTING / CONCLUSIE:

In de borstholte is een vergrote lymfeknoop mediastinale met uitgebreide bloeding erin.

EXTRA INFORMATIE:

In de long bevinden zich een aantal doorsneden door parasieten.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-03100
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	edelhert, hinde	veel bloed in de buikholte gasrijke darmen bleek lever veel inhoud in de pens geen afwijking(en) kop geen afwijking(en) wervelkolom ontbinding

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal		Onderzoek	Methode	Eenheid
				TBC	Kweek	
01	edelhert, hinde	organen		Niet(s) aangetoond		
				Brucella abortus	Kweek	
01	edelhert, hinde	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	edelhert, hinde	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	edelhert, hinde	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
01	edelhert, hinde	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
				ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	edelhert, hinde	ileum		Niet(s) aangetoond		
01	edelhert, hinde	lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	edelhert, hinde	abces		chronisch(e) purulent(e) ontsteking		
01	edelhert, hinde	hersenen		geen afwijking(en)		
01	edelhert, hinde	ileum		ontbinding		
01	edelhert, hinde	lever		geen afwijking(en)		
01	edelhert, hinde	long		gering(e) interstitiele pneumonie Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
01	edelhert, hinde	lymfeknoop		verhoogde bloed rijkdom ontbinding		
01	edelhert, hinde	mesenter. lymfeknopen		**verdacht van proliferatieve ontsteking**		
01	edelhert, hinde	ruggemerg		geen afwijking(en)		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	edelhert, hinde	ileum		Niet(s) aangetoond		
01	edelhert, hinde	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-03100
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

			Salmonella	Kweek		
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
01	edelhert, hinde	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond			
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram	
01	edelhert, hinde	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA		
01	edelhert, hinde	bloed	>=128			
			Leverbot antistoffen	IHA		
01	edelhert, hinde	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.			
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA		
01	edelhert, hinde	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA		
01	edelhert, hinde	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	BVD antigeen	ELISA		
01	edelhert, hinde	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.	
01	edelhert, hinde	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.			
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.	
01	edelhert, hinde	bloed	40, Anti-complementair.			
		Q	BLV antistoffen	AGIDT		
01	edelhert, hinde	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA		
01	edelhert, hinde	bloed	Niet(s) aangetoond			

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Slaalsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden geproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2003-03100
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 01/03/2004

			Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie	
01	edelhert, hinde	bloed	<20	
			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie	
01	edelhert, hinde	bloed	<20	
		Q	Koper ICP	mg/kg d.s.
01	edelhert, hinde	lever	<15	
			ParaTBC Kweek	
01	edelhert, hinde	organen	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : OV2003-03399
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 08/08/2003
Datum uitslag : 12/08/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Paard
Materiaal : Faeces
Aantal : 11

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : OV2003-03399
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 12/08/2003

Resultaten:

Nr	Identificatie	Onderzoek/Methode	Onderzoek/Methode	Onderzoek/Methode
		Oxyuris (aarsmade) McMaster	Par-/Anoplocephala (lintworm) McMaster	Parascaris (spoelworm) McMaster
001	1	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
002	2	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
003	3	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
004	4	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
005	5	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
006	7	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
007	8	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	250
008	9	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
009	10	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	150
010	11	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
011	12	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond
	Eenheid	Eieren per gram	Eieren per gram	Eieren per gram

Nr	Identificatie	Strongyloides westeri McMaster	Trichostrongylus/Strongy McMaster	Overige endoparasieten McMaster
001	1	Niet(s) aangetoond	4300	Niet(s) aangetoond
002	2	Niet(s) aangetoond	2750	Niet(s) aangetoond
003	3	Niet(s) aangetoond	3700	Niet(s) aangetoond
004	4	Niet(s) aangetoond	4600	Niet(s) aangetoond
005	5	Niet(s) aangetoond	3400	Niet(s) aangetoond
006	7	Niet(s) aangetoond	2200	Niet(s) aangetoond
007	8	Niet(s) aangetoond	4700	Niet(s) aangetoond
008	9	Niet(s) aangetoond	3000	Niet(s) aangetoond
009	10	Niet(s) aangetoond	4300	Niet(s) aangetoond
010	11	Niet(s) aangetoond	1850	Niet(s) aangetoond
011	12	Niet(s) aangetoond	1550	Niet(s) aangetoond
	Eenheid	Eieren per gram	Eieren per gram	Eieren per gram

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : OV2003-03399
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 12/08/2003

		Longworm Baermann techniek	Leverbot Sedimentatie
001	1	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
002	2	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
003	3	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
004	4	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
005	5	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
006	7	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
007	8	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
008	9	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
009	10	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511	[redacted]	Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : OV2003-03399
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 12/08/2003

010	11	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
011	12	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet(s) aangetoond
	Eenheid	Larven per gram	Eieren per preparaat

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-02583
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 03/06/2003
Datum uitslag : 05/12/2003
Inzender : UBN-1410895
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-1410895
Veluwezoom Nat. Park
Pinkelseweg 12
6991 GJ Rheden

Diersoort : Rund
Materiaal : kadaver
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

AID-188 levercirrhose

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Uitslag Lelystad serum: Elisa M. bovis = <5 negatief. Elisa M. paratuberculosis = <5 negatief. MPB70 Elisa M. bovis specifiek antigeen = <5. Mycobacterium fortuitum is geisoleerd.

EXTRA INFORMATIE:

Stuk metaal in de bek. Pensinhoud fijn geknauwd, geen aanwijzingen voor aanwezigheid Jacobskruiskruid in de pens. Het histologisch beeld van de lever zou echter zeer goed bij vergiftiging door Jacobskruiskruid kunnen passen.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-1410695	Veluwezoom Nat. Park	Rheden
dierenarts	Rel. Nr 95433	Art. 10 lid 2 sub e Wo	Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-02583
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	AID-188	geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart bloedingen onder pleura gevuld(e) pens normale inhoud in de darm stevige mest in colon overige organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	AID-188	organen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		
			Brucella abortus	Kweek	
01	AID-188	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	AID-188	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	AID-188	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	AID-188	ileum	ontbinding geen afwijking(en)		
01	AID-188	lever	beeld van cirrhose		
01	AID-188	mesenter. lymfeknopen	ontbinding geen afwijking(en)		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	AID-188	ileum	Negatief		
01	AID-188	mesenter. lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-1410895	Veluwezoom Nat. Park [redacted]	Rheden
dierenarts	Rel. Nr. 95433		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-02583
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Salmonella	Kweek	
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01	AID-188	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	1000		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	AID-188	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	AID-188	bloed	<1		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	AID-188	bloed	50, Bij een gemiddelde liter >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	AID-188	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	AID-188	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	AID-188	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	AID-188	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	AID-188	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01	AID-188	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01	AID-188	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-1410595	Veluwezoom Nat. Park	Rheden
dierenarts	Rel. Nr. 95433	[redacted]	Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e WOB

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-02583
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01	AID-188	bloed	<20
			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	AID-188	bloed	<20

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-1410895	Veluwezoom Nat. Park	Rheden
dierenarts	Rel. Nr 95433	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-01605
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 28/03/2003
Datum uitslag : 05/12/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund	vermagering
	vermagering
	vermagering

EXTRA INFORMATIE:

Bloeduitslag CIDC, Dier 1 t/m 3 M.Bovis elisa <5, M.ptbc <5, M.Bovis MPB70 elisa (specific antigeen) <5.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-01605
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01 -02	heckrund	3 jaar	kadaver
03	heckrund	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01 – 03	heckrund	ernstig(e) vermagering geen afwijking(en) mondholte drachtig geen afwijking(en) organen

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Extern uitgevoerd	
01 – 03	heckrund	organen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 03	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 03	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-01605
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01 – 03	heckrund	ileum		ontbinding	
02 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)	
01	heckrund	mesenter. lymfeknopen		ontbinding	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01 – 03	heckrund	ileum		Negatief	
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen		Negatief	

			Salmonella	Kweek
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01 – 03	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	darm-inhoud	Veel		
03	heckrund	darm-inhoud	Veel		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
03	heckrund	darm-inhoud	100		
01	heckrund	darm-inhoud	1100		
02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
1 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
03	heckrund	bloed		32	
01 – 02	heckrund	bloed		<1	

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-01605
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

				Leverbot antistoffen IHA
02	heckrund	bloed		25
03	heckrund	bloed		<25
01	heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geïnfecteerd beschouwd.
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
01	heckrund	bloed		**Aangetoond**
02 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
1	heckrund	bloed		<15
02 – 03	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Brucella abortus antistoffen GBR E.S.E. titratie
01 – 03	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 03	heckrund	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 03	heckrund	bloed		<20

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsgeheim Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-01279
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 12/03/2003
Datum uitslag : 05/12/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 4

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

01	ernstig(e) vermagering
02	ernstige vermagering
03	ernstige vermagering
04	ernstige vermagering

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag Lelystad serum: dier 1 t/m 4; Elisa M. bovis = <5 negatief. Elisa M. paratuberculosis = <5 negatief. MPB70 Elisa M. bovis specifiek antigeen = <5. In dier 4 is Mycobacterium fortuitum geïsoleerd.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01279
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Diergegevens:

Nr	Leeftijd	Materiaal
01	1 jaar	kadaver
02	2 jaar	kadaver
03	5 jaar	kadaver
04	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Bevindingen
01	conditie: slecht geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart droge inhoud in de pens gering(e) inhoud in de lebmaag dun(ne) inhoud in de dunne darm droge inhoud in de dikke darm normale inhoud in het einddarm overige organen : niet afwijkend
02	uitputtingsverschijnselen geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart droge inhoud in de pens pasteuze inhoud in de dunne darm pasteuze inhoud in de dikke darm chronisch(e) ontsteking van de galgang rest sektie: niet afwijkend
03	uitputtingsverschijnselen geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart droge inhoud in de pens gering(e) inhoud in de lebmaag dun(ne) inhoud in de dunne darm dun(ne) inhoud in de dikke darm overige organen : niet afwijkend
04	uitputtingsverschijnselen geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart gering(e) inhoud in de pens droge inhoud in de pens waterig(e) inhoud in de dunne darm waterig(e) inhoud in de dikke darm overige organen : niet afwijkend

Verzonden aan:			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-01279
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Vervolgonderzoeken:

Nr	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		TBC	Kweek	
01 - 03	organen	Negatief		
04	organen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		
		Brucella abortus	Kweek	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 - 02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02 - 03	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
[illegible]	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
[illegible]	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03 - 04	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 - 04	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02 - 04	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Kweek	
01 - 04	organen	Niet(s) aangetoond		
	Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
02	ileum	geen afwijking(en)		
01	ileum	ontbinding		
03 - 04	ileum	ontbinding		
04	mesenter. lymfeknopen	geen afwijking(en)		
[illegible] - 03	mesenter. lymfeknopen	ontbinding		
	Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 - 04	ileum	Negatief		
02 - 04	mesenter. lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01279
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

		Salmonella	Kweek	
01 – 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 04	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 04	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
04	darm-inhoud	Veel		
03	darm-inhoud	Weinig		
		Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
– 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
04	darm-inhoud	100		
02	darm-inhoud	250		
03	darm-inhoud	50		
01	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 04	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
	Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	bloed	<1		
02 – 04	bloed	>=128		
		Leverbot antistoffen	IHA	
04	bloed	25		
02 – 03	bloed	<25		
01	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
	Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 04	bloed	Niet(s) aangetoond		
	Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 04	bloed	Niet(s) aangetoond		
	Q	BVD antigeen	ELISA	
03	bloed	Dubieus		
01 – 02	bloed	Niet(s) aangetoond		
04	bloed	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Steenbeshoeve Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden geproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 5 van 5

Inzendnummer : SZ2003-01279
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

		Q	Brucella abortus antistoffen SAT IE
01 – 04	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
		Q	Brucella abortus antistoffen CBR E.S.E. titratie
01 – 04	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
		Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 04	bloed		Niet(s) aangetoond
		Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 04	bloed		Niet(s) aangetoond
			Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 04	bloed		<20
			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 04	bloed		<20

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel Nr 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-01055
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 27/02/2003
Datum uitslag : 06/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund — ernstige vermagering
ernstig(e) leververvetting

Verzonden aan

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01055
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	2 jaar	kadaver
02	heckrund	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	ernstige vermagering subcutaan oedeem links oedeem rondom achterpoot gering(e) ontsteking van de tong geen afwijking(en) slokdarm gering(e) longoedeem locaal gering(e) ontsteking van de long geen afwijking(en) hart weinig inhoud in de pens dun(ne) inhoud in de pens drachtig grote vrucht kleine lever
02	heckrund	drachtig grote vrucht longoedeem geen afwijking(en) tong geen afwijking(en) slokdarm geen afwijking(en) hart gezwollen milt geen afwijking(en) uier dun(ne) inhoud in de pens waterig(e) inhoud in de lebmaag Zand in de lebmaag gasrijke darmen sterk(e) leververvetting sterk(e) leververval nierdegeneratie

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01 – 02	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan
eigenaar : UBN-2306597 Staatsbosbeheer Lelystad
dierenarts : Rel. Nr. 5300 Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1040511 Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01055
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Brucella abortus	Kweek
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
01 – 02	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01	heckrund	dunne darm		gering(e) eosinofiel(e) ontsteking	
01	heckrund	ileum		geen afwijking(en)	
02	heckrund	ileum		ontbinding	
01	heckrund	lever		gering(e) aanwijzingen voor leverbotziekte	
02	heckrund	lever		zeer ernstig(e) leververvetting	
01	heckrund	long		oedeem	
02	heckrund	mesenter. lymfeknopen		ontbinding	
01	heckrund	mesenter. lymfeknopen		reactieve lymfeknoop	
01 – 02	heckrund	nier		geen afwijking(en)	
01	heckrund	tong		gering(e) zweer Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	heckrund	ileum		Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	

			Salmonella	Kweek
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
– 02	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	darm-inhoud	Veel		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01055
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud	750		
02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	heckrund	bloed	16		
02	heckrund	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund	bloed	<25		
02	heckrund	bloed	<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	heckrund	bloed	Dubieus		
02	heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
02	heckrund	bloed	<15		
01	heckrund	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	heckrund	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
		Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 02	heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01 – 02	heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 02	heckrund	bloed	<20		
			Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 02	heckrund	bloed	<20		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsgeheim Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01055
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Q	Campylobacter	Kweek	
01	**heckrund**	darm		**Aangetoond**		
				Cobalt	AAS(HGA)	mg/kg d.s.
01	heckrund	lever		0.33		
				Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek	
02	heckrund	milt		Negatief		

Verzonden aan
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Lelystad
dierenarts : Rel. Nr. 5300 Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1040511 Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-01032
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 26/02/2003
Datum uitslag : 06/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Proefond.voor derden , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

01 vermagering

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01032
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

Diergegevens:

Nr	Leeftijd	Materiaal
01	4 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Bevindingen
01	conditie: slecht drachtig geen afwijking(en) organen gevuld(e) pens stevige mest dikke darm geen afwijking(en) darm

Vervolgonderzoeken:

Nr	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		TBC	Kweek	
01	organen	Niet(s) aangetoond		
		Brucella abortus	Kweek	
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	uterus	Niet(s) aangetoond		
01	uterus	Niet(s) aangetoond		
01	uterus	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		ParaTBC	Kweek	
	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	ileum	geen afwijking(en)		
01	mesenter. lymfeknopen	geen afwijking(en)		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01032
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	ileum		Niet(s) aangetoond		
01	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
01	galblaas		Niet(s) aangetoond		
01	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	darm-inhoud		Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		150		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	bloed		>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	bloed		25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	bloed		Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	bloed		Niet(s) aangetoond		
		Q	BVD antigeen	ELISA	
01	bloed		Niet(s) aangetoond		
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	bloed		<15		
		Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	bloed		<20		

Verzonden aan
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Lelystad
dierenarts : Rel. Nr. 5300 Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
extra adressant : Rel. Nr. 1040511 Velp Gld
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-01032
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

		Q	BLV antistoffen	AGIDT
01	bloed		Niet(s) aangetoond	
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA
01	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA
01	bloed		20	
			Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA
01	bloed		<20	

Verzonden aan			
eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 21/02/2003
Datum uitslag : 05/12/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund, man, zwart	vermagering
heckrund, man, bruin	vermagering
	gering(e) leverbotziekte
heckrund, man, zwart	gering(e) leverbotziekte
	gering(e) ontsteking van het hartzakje

EXTRA INFORMATIE:

Dieren 2 en 3: volwassen leverbotten in de galgangen.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061281		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund, man, zwart	1 jaar	kadaver
02	heckrund, man, bruin	18 maanden	kadaver
03	heckrund, man, zwart	18 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund, man, zwart	conditie: slecht weinig ruwvezel in de pens organen : niet afwijkend
02	heckrund, man, bruin	gering chronisch ontsteking van het hartzakje gering chronisch leverbotziekte conditie: slecht gevuld(e) pens rest sektie: niet afwijkend
03	heckrund, man, zwart	conditie: matig gering chronisch ontsteking van het hartzakje gering chronisch leverbotziekte rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
02	heckrund, man, bruin	organen	Negatief		
01	heckrund, man, zwart	organen	Negatief		
03	heckrund, man, zwart	organen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
02	heckrund, man, bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
2	heckrund, man, bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, man, bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, man, bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

01	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			Para TBC Ziehl Naelsen kleuring
02	heckrund, man, bruin	ileum	Niet(s) aangetoond
2	heckrund, man, bruin	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	ileum	Niet te beoordelen
03	heckrund, man, zwart	ileum	Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			Q	Algemeen histologisch onderzoek HE-kleuring
02	heckrund, man, bruin	ileum		ontbinding
02	heckrund, man, bruin	mesenter. lymfeknopen		ontbinding
01	heckrund, man, zwart	ileum		ontbinding
03	heckrund, man, zwart	ileum		ontbinding
03	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)
1	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen		ontbinding

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
02	heckrund, man, bruin	ileum		Negatief	
02	heckrund, man, bruin	mesenter. lymfeknopen		Negatief	
01	heckrund, man, zwart	ileum		Negatief	
03	heckrund, man, zwart	ileum		Negatief	
01	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen		Negatief	
03	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen		Negatief	

			Salmonella	Kweek
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund, man, bruin	galblaas	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund, man, bruin	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, man, zwart	galblaas	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Veel		
)	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Veel		

			Monlezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Nematodirus	MoMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	MoMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	MoMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	MoMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	600		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Overige endoparasieten	MoMaster	Eieren per gram
02	heckrund, man, bruin	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund, man, zwart	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA
02	heckrund, man, bruin	bloed		>=128	
01	heckrund, man, zwart	bloed		<1	
03	heckrund, man, zwart	bloed		>=128	

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

				Leverbot antistoffen IHA
02	heckrund, man, bruin	bloed		25
03	heckrund, man, zwart	bloed		25
01	heckrund, man, zwart	bloed		25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
02	heckrund, man, bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antilichaam screening ELISA
02	heckrund, man, bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
02	heckrund, man, bruin	bloed		Niet(s) aangetoond
01	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
03	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen BAT I.E.
02	heckrund, man, bruin	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01	heckrund, man, zwart	bloed		<15
03	heckrund, man, zwart	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	Brucella abortus antistoffen CBR titratie E.S.E.
02	heckrund, man, bruin	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
01	heckrund, man, zwart	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
03	heckrund, man, zwart	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Volp Gid
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
tekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00927
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Q	BLV antistoffen	AGIDT
02	heckrund, man, bruin	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA
02	heckrund, man, bruin	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie	
02	heckrund, man, bruin	bloed		<20	
01	heckrund, man, zwart	bloed		<20	
03	heckrund, man, zwart	bloed		<20	
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie	
02	heckrund, man, bruin	bloed		<20	
01	heckrund, man, zwart	bloed		<20	
03	heckrund, man, zwart	bloed		<20	
				ParaTBC	Kweek
02	heckrund, man, bruin	organen		Niet(s) aangetoond	
03	heckrund, man, zwart	organen		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306557	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-00906
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 20/02/2003
Datum uitslag : 05/12/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund, vrouw	chronisch(e) ontsteking van het hartzakje
	geen oorzaak vastgesteld

EXTRA INFORMATIE:

Dier 2: hoogdrachtig van stierkalf.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00906
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund, vrouw	9 maanden	kadaver
02	heckrund, vrouw	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund, vrouw	conditie: matig geen afwijking(en) longen gevuld(e) pens enkele haarballen in de lebmaag geen afwijking(en) darm gering chronisch locaal ontsteking van het hartzakje rest sektie: niet afwijkend
02	heckrund, vrouw	conditie: matig geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart ruwvezel in de pens geen afwijking(en) darm rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01 – 02	heckrund, vrouw	organen	Negatief		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	heckrund, vrouw	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan			
eigenaar	UBN-2306597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00906
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01	heckrund, vrouw	hart		geen afwijking(en)	
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum		ontbinding geen afwijking(en)	
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziel Neelsen kleuring
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum		Negatief	
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen		Negatief	

			Salmonella	Kweek
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund, vrouw	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Weinig		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, vrouw	darm-inhoud	50		
02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Q	IBRgB antistoffen 1:10 titratie	ELISA
01	heckrund, vrouw	bloed		<10	

			Leverbot antistoffen	IHA
02	heckrund, vrouw	bloed	25	
01	heckrund, vrouw	bloed	>=200, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	

			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond	

			Q	BVD antistoffen screening	ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsgeheimen Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel Nr 5300		Lelystad
extra adressant	Rel Nr 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr 1051291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Inzendnummer : SZ2003-00906
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/12/2003

			Q	BVD antigeen	ELISA	
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		<15		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
- 02	heckrund, vrouw	bloed		<20		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01 - 02	heckrund, vrouw	bloed		<20		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	heckrund, vrouw	bloed		<1		
			Q	IBRgE antistoffen titratie	ELISA	
02	heckrund, vrouw	bloed		64		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund screening	ELISA	
02	**heckrund, vrouw**	bloed		**Aangetoond**		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2306597	Staatsgeheim Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-00890
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 19/02/2003
Datum uitslag : 06/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund	zie sektiebevindingen
	zie sektiebevindingen
	zie sektiebevindingen

EXTRA INFORMATIE:

Dier 01: drachtig: vaarskalf.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00890
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	6 jaar	kadaver
02	heckrund	7 jaar	kadaver
03	heckrund	9 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	conditie: matig geen afwijking(en) de bronchien gevuld(e) pens droge inhoud in de pens droge inhoud in de boekmaag kleine lever drachtig
02	heckrund	conditie: slecht geen afwijking(en) de bronchien gering(e) chronisch(e) leverbotziekte multiple chronisch(e) abcessen in de buikholte dun(ne) inhoud in de netmaag gevuld(e) pens droge inhoud in de boekmaag weinig inhoud in de darm verspreid(e) chronisch(e) buikvliesontsteking gering(e) niet drachtig
03	heckrund	conditie: matig geen afwijking(en) de bronchien matig(e) overvulling van de pens normale inhoud in de pens verspreid(e) gering chronisch ontsteking van de lebmaag weinig inhoud in de lebmaag kleine lever

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01 – 03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer, Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00890
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 03	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
1 – 03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	heckrund	ileum	chronisch(e) darmontsteking gering(e)		
02 – 03	heckrund	ileum	ontbinding		
03	heckrund	lebmaag	gering(e) ontsteking lymfocytaire		
01	heckrund	mesenter. lymfeknopen	enkele necrosehaarden grote		
02 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	ontbinding		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 03	heckrund	ileum	Negatief		
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Negatief		
			Salmonella	Kweek	
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 03	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1051291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00890
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
02	heckrund	darm-inhoud		100		
03	heckrund	darm-inhoud		250		
01	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen 1:10 titratie	ELISA	
02	heckrund	bloed		320		
03	heckrund	bloed		<10		
01	heckrund	bloed		>=1280		
				Leverbot antistoffen	IHA	
03	heckrund	bloed		50		
01	heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
02	heckrund	bloed		>=200		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 03	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 03	heckrund	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
02	heckrund	bloed		20		
01	heckrund	bloed		<20		
03	heckrund	bloed		<20		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00890
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Salmonella cub. H antistoffen BUA titratie
01 – 03	heckrund	bloed	<20
			Algemeen bacteriologisch onderzoek Kweek
02	heckrund	abces	Voornamelijk groei van, Veel Arcanobacterium (Actinomyces) pyogenes
02	heckrund	lymfeknopen	Het monster is niet aanwezig.
02	heckrund	lymfeknopen	Het monster is niet aanwezig.
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Het monster is niet aanwezig.
03	heckrund	lymfeknopen	Het monster is niet aanwezig.
03	heckrund	lymfeknopen	Het monster is niet aanwezig.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2003-00144
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 09/01/2003
Datum uitslag : 06/11/2003
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund vrouw	zie sektiebevindingen
	zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 2: in de huid naast de mediaallijn zit een wat oudere verwonding, schuin daarnaast zit een chronisch cyste-achtig proces hetgeen een verbinding heeft met de buikholte en waarin een darmlis gedeeltelijk vastgeklemd zit.

EXTRA INFORMATIE:

Dier 1: de linker ondervoet van de achterpoot is sterk gezwollen. Een gebroken binnenklauw met uitgebreide ontsteking rondom.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00144
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund vrouw	2 jaar	kadaver
02	heckrund vrouw	8 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund vrouw	geen afwijking(en) organen dun(ne) inhoud in de dunne darm ernstig(e) ontsteking van de achterpoot
02	heckrund vrouw	veel inhoud in de pens waterig(e) inhoud in de dunne darm vergroeiing van de dunne darm geen afwijking(en) long geen afwijking(en) hart gering(e) gezwollen nieren gering(e) chronisch(e) leverbotziekte rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
01 – 02	heckrund vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund vrouw	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund vrouw	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund vrouw	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund vrouw	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	heckrund vrouw	organen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02	heckrund vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund vrouw	darm-inhoud	Veel		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00144
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund vrouw	darm-inhoud		100		
02	heckrund vrouw	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund vrouw	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
02	heckrund vrouw	darm		ontbinding geen afwijking(en)		
01 – 02	heckrund vrouw	ileum		ontbinding geen afwijking(en)		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
02	heckrund vrouw	darm		Negatief		
01 – 02	heckrund vrouw	ileum		Niet(s) aangetoond		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund vrouw	bloed		25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
02	heckrund vrouw	bloed		>=200		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 02	heckrund vrouw	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzenden aan:

eigenaar	: UBN-2306597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : SZ2003-00144
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/11/2003

			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund vrouw	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			TBC Kweek
01 – 02	heckrund vrouw	organen	Niet(s) aangetoond

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : OV2004-00583
Volgnummer uitslag : 1, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 19/02/2004
Datum uitslag : 25/02/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : Art. 10 lid 2 s

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Herten
Materiaal : Organen/Biopten
Aantal : 6

REDEN INZENDING:

Klachten

ONDERZOEKSRESULTATEN:

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Bevindingen

Vervolgonderzoeken:

Nr		Materiaal		Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q	Koper	ICP	mg/kg d.s.
001	2A hert ca. 7 jr.	lever		<15		
003	3A hert	lever		<15		
002	4A hert 2 jr.	lever		<15		
006	5A hert vrwl. 9 jr.	lever		<15		
004	8A hert vrwl.	lever		<15		
005	9A hert vrwl.	lever		<15		

Verzonden aan

eigenaar	UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

TKN.

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : RU2004-26444
Volgnummer uitslag : 1, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 06/09/2004
Datum uitslag : 09/09/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : [redacted]

Staatsbosbeheer
Postbus 716
8000 AS Zwolle

Betreft resultaat onderzoek van de door u ingezonden monsters.

Diersoort : Rund
Materiaal : Faeces
Aantal : 15

REDEN INZENDING:

Bedrijfsbegeleiding

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Zwolle
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Staatsbosbeheer		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : RU2004-26444
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 09/09/2004

Resultaten:

Onderzoek/ Methode	001 1	002 2	003 3	Referentiewaarde/ Eenheid
Coccidiën McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Weinig	Oocysten per gram
Moniezia (lintworm) McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus battus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Strongyloides papillosus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Niet(s) aangetoond	50	200	Eieren per gram
Overige endoparasieten McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Leverbot Sedimentatie	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per preparaat
Longworm Baermann techniek	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Larven per gram

Onderzoek/ Methode	004 4	005 5	006 6	Referentiewaarde/ Eenheid
Coccidiën McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Oocysten per gram
Moniezia (lintworm) McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus battus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Strongyloides papillosus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Zwolle
Lelystad
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : RU2004-26444
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 09/09/2004

Overige endoparasieten McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Leverbot Sedimentatie	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per preparaat
Longworm Baermann techniek	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Larven per gram

Onderzoek/ Methode	**007 7**	**008 8**	**009 9**	**Referentiewaarde/ Eenheid**
Coccidiën McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Oocysten per gram
Moniezia (lintworm) McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus battus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Strongyloides papillosus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Overige endoparasieten McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Leverbot Sedimentatie	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per preparaat
Longworm Baermann techniek	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Larven per gram

Onderzoek/ Methode	**010 10**	**011 11**	**012 12**	**Referentiewaarde/ Eenheid**
Coccidiën McMaster	Weinig	Weinig	Niet(s) aangetoond	Oocysten per gram
Moniezia (lintworm) McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Zwolle
Lelystad
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Inzendnummer : RU2004-26444
Volgnummer : 1, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 09/09/2004

Nematodirus battus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Strongyloides papillosus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Overige endoparasieten McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Leverbot Sedimentatie	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per preparaat
Longworm Baermann techniek	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Larven per gram

Onderzoek/ Methode	**013 13**	**014 14**	**015 15**	**Referentiewaarde/ Eenheid**
Coccidiën McMaster	Niet(s) aangetoond	Weinig	Niet(s) aangetoond	Oocysten per gram
Moniezia (lintworm) McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Nematodirus battus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Strongyloides papillosus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Trichostrongylus/Strongylus McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Overige endoparasieten McMaster	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per gram
Leverbot Sedimentatie	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Niet(s) aangetoond	Eieren per preparaat
Longworm Baermann techniek	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Niet aangetoond: Indien dit monster langer dan 12 uur onderweg is geweest, is deze uitslag onbetrouwbaar.	Larven per gram

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2306597 Staatsbosbeheer [redacted] Zwolle
dierenarts : Rel. Nr. 5300 Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
rekening naar : Staatsbosbeheer

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-05178
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 10/12/2004
Datum uitslag : 23/05/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund	zie sektiebevindingen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie matig(e) leverbotziekte zie sektiebevindingen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

TOELICHTING / CONCLUSIE:

slag TBC kweek: Dier 01: Aangetoond; Typering: M. fortuitum. Dier 02: Niet Aangetoond.

EXTRA INFORMATIE:

Dier 01-02: gedood door nekschot.Dier 02: Drachtig: stierkalf. Dier 01: Jong dier, nog geen uierontwikkeling juveniele baarmoeder.
Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-05178
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	2 jaar	kadaver
02	heckrund	9 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	geen afwijking(en) huid geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) nieren geen afwijking(en) lever conditie: goed niet drachtig normale inhoud in de pens
02	heckrund	geen afwijking(en) huid geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen matig(e) leverbotziekte drachtig conditie: goed normale inhoud in de pens geen afwijking(en) darm

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	heckrund	organen	**Aangetoond**		
02	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant . Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 3 van 4

Inzendnummer : SZ2004-05178
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund	ileum	Dubieus. U wordt geadviseerd nogmaals materiaal aan te leveren.		
02	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01 – 02	heckrund	ileum	ernstig(e) ontbinding materiaal ongeschikt wegens staat van ontbinding		
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen	ontbinding		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund	darm-inhoud	100		
02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	heckrund	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01 – 02	heckrund	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2004-05178
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	BVD antigeen ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Virus niet aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant . Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004–05116
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 07/12/2004
Datum uitslag : 23/05/2005
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN–2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	matig(e) leverbotziekte
	zie sektiebevindingen
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
	geen oorzaak vastgesteld
	zie sektiebevindingen
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 1: Drachtig van een stierkalfje. Geringe verdikking van de grote galgangen in de lever. Dier 2: Drachtig van een stierkalfje. Uitslag TBC Kweek: Dier 01 en 02: Aangetoond; Typering: M. fortuitum.

EXTRA INFORMATIE:

Rund 1: gedood door kopschot. Rund 2 gedood door nekschot.
Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004–05116
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	4 jaar	kadaver
02	Heckrund	5 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	geen verschijnselen van ontsteking aan huid drachtig geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) slokdarm normale inhoud in de pens normale inhoud in de lebmaag normale inhoud in de darm geen afwijking(en) uier gering(e) aanwijzingen voor leverbotziekte Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie conditie: goed rest sektie: niet afwijkend
02	Heckrund	geen afwijking(en) huid drachtig geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) lever geen afwijking(en) nieren geen afwijking(en) mondholte normale inhoud in de pens normale inhoud in de lebmaag normale inhoud in de darm geen afwijking(en) uier conditie: goed

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004–05116
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	PCR	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE–kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	ernstig(e) ontbinding materiaal ongeschikt wegens staat van ontbinding		
01	Heckrund	lever	verspreid(e) verbindweefseling beeld van leverbotziekte		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	ernstig(e) ontbinding materiaal ongeschikt wegens staat van ontbinding		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004–05116
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 02	Heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01 – 02	**Heckrund**	organen		**Aangetoond**		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-05073
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 03/12/2004
Datum uitslag : 23/05/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. [redacted]

[redacted]
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund	geen afwijking(en)
	zie sektiebevindingen
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
	gering(e) chronisch(e) leverbotziekte
	zie sektiebevindingen
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 01: Schietgat in 3e linker rib en aortaboog. Uitslag TBC Kweek: Dier 01 en 02: Aangetoond; Typering: M. fortuitum.

EXTRA INFORMATIE:

Dier 02: drachtig van een ca. 5 maanden oud stierkalf. Dier 01: a. 10 weken drachtig van een vaarskalfje. Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2004-05073
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	2 jaar	kadaver
02	heckrund	3 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	conditie: goed gering(e) ontbinding bloedstolsel(s) in hartzakje uitwendig geweld/verwonding in het hart geen afwijking(en) maag-darmkanaal
02	heckrund	conditie: goed drachtig droge inhoud in de pens geen afwijking(en) maag-darmkanaal gering(e) chronisch(e) leverbotziekte rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01 – 02	heckrund	organen	Aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
– 02	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 3 van 4

Inzendnummer : SZ2004–05073
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Q	Algemeen histologisch onderzoek – HE–kleuring
01	heckrund	ileum		ontbinding
02	heckrund	ileum		ontbinding locaal ontsteking
01	heckrund	lever		gering(e) aanwijzingen voor leverbotziekte
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen		ontbinding

			Q	Algemeen histologisch onderzoek – Ziehl Neelsen kleuring
01 – 02	heckrund	ileum		Negatief
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen		Negatief

			Salmonella – Kweek
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond
01 – 02	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond
01 – 02	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond

			Coccidiën – McMaster – Oocysten per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Moniezia (lintworm) – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Nematodirus – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Nematodirus battus – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Strongyloides papillosus – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Trichostrongylus/Strongylus – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Overige endoparasieten – McMaster – Eieren per gram
01 – 02	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond

			Q	IBRgB antistoffen onverdund – ELISA titratie
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

			Leve bot antistoffen – IHA
01 – 02	heckrund	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

			Q	Leptospira hardjo antistoffen – ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling

			Q	BVD antistoffen screening – ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN–2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-05073
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Q	BVD antigeen ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5900
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-04926
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 24/11/2004
Datum uitslag : 23/05/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie zie sektiebevindingen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie zie sektiebevindingen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Uitslag TBC Kweek: Dier 01 en 02: Aangetoond; Typering: M. fortuitum. Dier 03: Niet aangetoond.

EXTRA INFORMATIE:

Dier 02: ca. 5 maanden drachtig van een stierkalf. Geen geschikt hersenmateriaal over voor BSE-onderzoek.

Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2004-04926
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund	6 jaar	kadaver
02	heckrund	3 jaar	kadaver
03	heckrund	2 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund	conditie: goed niet drachtig ontbinding geen afwijking(en) maag-darmkanaal overige organen : niet afwijkend
	heckrund	conditie: goed drachtig veel ruwvezel in de pens geen afwijking(en) maag-darmkanaal geen afwijking(en) organen ernstig(e) uitwendig geweld/verwonding schedel
03	heckrund	conditie: goed niet drachtig geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) maag-darmkanaal overige organen : niet afwijkend gering(e) ontbinding

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01 – 02	heckrund	organen	**Aangetoond**		
03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-04926
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	heckrund	placenta	Niet(s) aangetoond	
		ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 03	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond	
01 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
		ParaTBC	Kweek	
01 – 03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond	
		Q Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	heckrund	ileum	ontbinding	
– 03	heckrund	ileum	ontbinding veel eosinofiele granulocyten	
01	heckrund	mesenter. lymfeknopen	ontbinding	
02 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	ontbinding geen afwijking(en)	
		Q Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 03	heckrund	ileum	Negatief	
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Negatief	
		Salmonella	Kweek	
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
01 – 03	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
		Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	darm-inhoud	Weinig	
		Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
		Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
		Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
		Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
03	heckrund	darm-inhoud	100	
01 – 02	heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2004-04926
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
03	heckrund	darm-inhoud		100		
01 – 02	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 03	heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	BRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	BLV antistoffen	AGIDT	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
			Q	Para - BC antistoffen	ELISA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA	
01 – 03	heckrund	bloed		Monster is ongeschikt voor deze bepaling.		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-04901
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 23/11/2004
Datum uitslag : 26/05/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

dier 02: schurft ?

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund stier
aanwijzingen voor leverbotziekte
zie sektiebevindingen
Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
verstopping van achterste holle ader
zie sektiebevindingen
Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Uitslag TBC kweek: Dier 01: Niet aangetoond. Dier 02: Aangetoond; Typering: M. Fortuitum

EXTRA INFORMATIE:

02; De uitgebreide ontsteking van de huid is op de schoft en ter plaatse van de staart.
Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1001291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

[redacted] GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 2 van 4

Inzendnummer : SZ2004-04901
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund stier	12 jaar	kadaver
02	Heckrund stier	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund stier	gering(e) aanwijzingen voor leverbotziekte longemfyseem geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) pens geen afwijking(en) lebmaag gering(e) dun(ne) inhoud in de dunne darm gasrijke darmen
02	Heckrund stier	meerdere bleke haardjes in de nier geen afwijking(en) hart longoedeem verstopping van achterste holle ader groot abces in de lever locaal bulkvliesontsteking ter plaatse van lever veel inhoud in de pens geen afwijking(en) netmaag verhoogde bloed rijkdom van de milt geen afwijking(en) lebmaag gering(e) gasrijke darmen dun(ne) inhoud in het dikke darm uitgebreid(e) ontsteking van de huid

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
Q	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund stier	organen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund stier	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Stapelbeheer [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-04901
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/05/2005

			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	PCR	
01	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
02	Heckrund stier	huid	ontsteking		
02	Heckrund stier	huid	ontsteking		
01 – 02	Heckrund stier	ileum	ontbinding		
01	Heckrund stier	lever	aanwijzingen voor leverbotziekte eosinofiel(e) ontsteking		
01	Heckrund stier	long	oedeem		
01 – 02	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	ontbinding		
01	Heckrund stier	nier	geen afwijking(en)		
02	Heckrund stier	nier	ontsteking		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	Heckrund stier	ileum	Negatief		
01 – 02	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	Negatief		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund stier	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	BRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	Heckrund stier	bloed	Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

[redacted] GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-04901
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 26/05/2005

				Leverpot antistoffen IHA
02	Heckrund stier	bloed		25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
01	Heckrund stier	bloed		<25. Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Virus niet aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen SAT I.E.
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	Heckrund stier	bloed		<20
				Salmonella d.ub. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	Heckrund stier	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-04823
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 18/11/2004
Datum uitslag : 23/05/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

niet overeind komen

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	gering(e) leverbotziekte zie sektiebevindingen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Uitslag TBC Kweek: Aangetoond; Typering: M. fortuitum.

EXTRA INFORMATIE:

lever: gering chronische galgangontsteking met verspreid kalkneerslagen, enige cystevorming en uitgebreide fibrosering; ileum: degeneratieve veranderingen van en chronische ontsteking rond bloedvaten; mesent. lymfknoop: locaal bloedvatontstek.
Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-04823
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: goed locaal chronisch(e) ontsteking van de galgang gering(e) leverbotziekte rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01	**Heckrund**	organen	**Aangetoond**		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
	Heckrund	ileum	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
	Heckrund	lever	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	aantal macrofagen Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum	Negatief		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Negatief		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	. Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 3 van 4

Inzendnummer : SZ2004-04823
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Salmonella	Kweek		
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
01	Heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond			
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond			
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Weinig			
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	50			
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram	
01	Heckrund	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond			
		Q	BHgB antistoffen onverdund titratie	ELISA		
01	Heckrund	bloed	>=128			
		Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	BVD antistoffen screening	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	BVD antigeen	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Virus niet aangetoond			
		Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.	
	Heckrund	bloed	<15			
		Q	BLV antistoffen	AGID		
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond			
		Q	Para TBC antistoffen	ELISA		
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond			
			Salmonella typh. H antistoffen titratie	BIJA		
01	Heckrund	bloed	<20			
			Salmonella dub. H antistoffen titratie	BIJA		
01	Heckrund	bloed	<20			

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	. Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-04823
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/05/2005

			Leverbot antistoffen IHA
01	Heckrund	bloed	25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer/ [redacted]	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.
postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-01564
Volgnummer uitslag : 5, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 01/04/2004
Datum uitslag : 04/11/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund stier leverbotziekte

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Het paratbc onderzoek verliep negatief.

EXTRA INFORMATIE:

TBC uitslag Serum: Mycobact.Tuberculosis Elisa Avium/para; aangetoond, Titer: 80; Mycobacteruim Tuberculosis Elisa Bovis; niet aangetoond, Titer: <5; Mycobacteruim Tuberculosis Elisa MPB 70; niet aangetoond, Titer: <5

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.
postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01564
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/11/2004

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund stier	8 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund stier	ernstige vermagering veel luizen meerdere Teken geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen veel kalkafzetting in de galgang kleine donker(e) lever beeld van leverbotziekte gevuld(e) pens donker(e) inhoud in de pens waterig(e) inhoud in de dunne darm miltzwelling overige organen : niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund stier	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund stier	ileum	ontbinding		
01	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	ontbinding		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01564
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/11/2004

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund stier	ileum		Negatief		
01	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen		Negatief		
				Salmonella	Kweek	
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
				Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Weinig		
				Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		250		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund stier	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heckrund stier	bloed		64, Aangetoond		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund stier	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	Heckrund stier	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	Heckrund stier	bloed		Het serum is hemolytisch en daardoor ongeschikt voor onderzoek.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004–01564
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/11/2004

			Q	BLV antistoffen	AGIDT
01	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA
01	Heckrund stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA
01	Heckrund stier	bloed		<20	
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA
01	Heckrund stier	bloed		<20	
				Algemeen bacteriologisch onderzoek	Kweek
01	Heckrund stier	milt		Negatief	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-01514
Volgnummer uitslag : 5, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 30/03/2004
Datum uitslag : 05/11/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Kitsweg 1
8218 AA Lelystad

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund 9 Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Histologie darm: eosinofiele ontstekingscellen in mucosa (darmslijmvlies) aanwezig.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01514
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/11/2004

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund 9	7 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund 9	tweelingdracht geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen gering(e) leververvetting geen afwijking(en) nieren weinig normale inhoud in de pens normale inhoud in de lebmaag weinig inhoud in de darm pasteuze inhoud in het dikke darm conditie: matig

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	heckrund 9	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund 9	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund 9	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	heckrund 9	organen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	heckrund 9	ileum	ontbinding Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie		
01	heckrund 9	mesenter. lymfeknopen	materiaal ongeschikt wegens staat van ontbinding		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.
postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01514
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/11/2004

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund 9	ileum		Negatief		
01	heckrund 9	mesenter. lymfeknopen		Negatief		
				Salmonella	Kweek	
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	galblaas		Niet(s) aangetoond		
01	heckrund 9	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
				Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Weinig		
				Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		50		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund 9	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	heckrund 9	bloed		>=128		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund 9	bloed		50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	heckrund 9	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	heckrund 9	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01	heckrund 9	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	SAT	I.E.
01	heckrund 9	bloed		<15		
			Q	Brucella abortus antistoffen titratie	CBR	E.S.E.
01	heckrund 9	bloed		20, Anti-complementair.		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291	Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst	

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01514
Volgnummer : 5, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 05/11/2004

			Q	BLV antistoffen	AGIDT
01	heckrund 9	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA
01	heckrund 9	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA
01	heckrund 9	bloed		<20	
				Salmonella dub. H antistoffen titratie	BUA
01	heckrund 9	bloed		20	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Lelystad
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2004-01352
Volgnummer uitslag : 4, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 19/03/2004
Datum uitslag : 04/10/2004
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 716
8000 AS Zwolle

OOSTVAARDERS PLASSEN

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund	ernstig(e) vermagering chronisch(e) leverbotziekte

EXTRA INFORMATIE:

Drachtig van een vaarskalfje. TBC serum uitslag: niet aangetoond.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Zwolle
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 3140347		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 2 van 4

Inzendnummer : SZ2004-01352
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2004

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund	9 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund	conditie: slecht gering(e) oedeem van de onderkaak gering(e) teveel vocht in het hartezakje gering(e) oedeem rondom slokdarm oedeem darmscheil kleine lever chronisch(e) leverbotziekte droge inhoud in de pens droge inhoud in de netmaag droge inhoud in de boekmaag verspreid(e) verhoogde bloed rijkdom van de boekmaag weinig inhoud in de dunne darm pasteuze inhoud in het blinde darm weinig inhoud in het dikke darm droge inhoud in het dikke darm gering(e) overvulling van de urineblaas

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	Heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Zwolle
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 3140347		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2004-01352
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2004

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Heckrund	boekmaag		geen afwijking(en)		
01	Heckrund	hersenen		geen afwijking(en)		
01	Heckrund	ileum		geen afwijking(en)		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	Heckrund	ileum		Negatief		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		Negatief		
				Salmonella	Kweek	
	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	galblaas		Niet(s) aangetoond		
01	Heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
				Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Weinig		
				Monezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
			Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01	Heckrund	bloed		>=128		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	Heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Zwolle
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
extra adressant	: Rel. Nr. 3140347		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2004-01352
Volgnummer : 4, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 04/10/2004

			Q BVD antigeen ELISA	
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
			Q Brucella abortus antistoffen SAT	I.E.
01	Heckrund	bloed	<15	
			Q Brucella abortus antistoffen CBR titratie	E.S.E.
01	Heckrund	bloed	<20	
			Q BLV antistoffen AGIDT	
01	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
			Q Para TBC antistoffen ELISA	
	Heckrund	bloed	Niet(s) aangetoond	
			Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie	
01	Heckrund	bloed	<20	
			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie	
01	Heckrund	bloed	<20	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597
dierenarts	: Ref. Nr. 5300
extra adressant	: Ref. Nr. 1040511
extra adressant	: Ref. Nr. 1061291
extra adressant	: Ref. Nr. 3140347
rekening naar	: Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
[redacted]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Zwolle
Lelystad
Velp Gld
Deventer
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2005-01363
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 18/03/2005
Datum uitslag : 14/09/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : mevr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund, man	ernstig(e) ernstige vermagering leverbotziekte

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01363
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund, man	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund, man	uitputtingsverschijnselen oedeem rondom strottehoofd longoedeem oedeem rondom lichaamsslagader schuimige inhoud in de luchtpijp verhoogde bloedrijkdom in de longen donker(e) lever locaal buikvliesontsteking ter plaatse van lever verhoogde bloedrijkdom van de nieren matig(e) gevuld(e) pens oedeem rondom pens waterig(e) inhoud in de lebmaag verhoogde bloedrijkdom van de milt Zand in de netmaag bloederig(e) inhoud in de dunne darm verhoogde bloedrijkdom van de dunne darm Zand in het dikke darm rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	heckrund, man	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund, man	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01	heckrund, man	organen	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund, man	ileum	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer Art. 10 lid 2 sub e Wob	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300		Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01363
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

				Salmonella	Kweek	
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man	galblaas		Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, man	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	heckrund, man	ileum		ontbinding geen verschijnselen van ontsteking		
01	heckrund, man	lever		verschijnselen van matig(e) leverbotziekte		
01	heckrund, man	mesenter. lymfeknopen		ontbinding geen afwijking(en)		
			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01	heckrund, man	ileum		Negatief		
01	heckrund, man	mesenter. lymfeknopen		Negatief		
				Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Monezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, man	darm-inhoud		Niet(s) aangetoond		
				Leverbot antistoffen	IHA	
01	heckrund, man	bloed		>=200, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
01	heckrund, man	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA	
01	heckrund, man	bloed		Niet(s) aangetoond		
			Q	BVD antigeen	ELISA	
01	heckrund, man	bloed		Virus niet aangetoond		
			Q	Brucella abortus antistoffen	Agglutinatietest	I.E.
01	heckrund, man	bloed		<15		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597
dierenarts	: Rel. Nr. 5300
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291
rekening naar	: Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2005-01363
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			Q	BLV antistoffen AGIDT
01	heckrund, man	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01	heckrund, man	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01	heckrund, man	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	heckrund, man	bloed		20
			Q	IBRgB antistoffen 1:10 titratie ELISA
01	heckrund, man	bloed		320

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2005-01283
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 14/03/2005
Datum uitslag : 14/09/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Heckrund koe	gering(e) vervetting van de lever Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
Heckrund stier	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Alle dieren geschoten. Dier 01: hoogdrachtig van een stierkalf.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01283
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Heckrund koe	3 jaar	kadaver
02	Heckrund koe	2 jaar	kadaver
03	Heckrund stier	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Heckrund koe	conditie: goed drachtig geen afwijking(en) longen veel ruwvezel in de pens droge inhoud in de pens geen afwijking(en) hart leververval rest sektie: niet afwijkend
02	Heckrund koe	conditie: matig geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen ruwvezel in de pens gering(e) overvulling van de boekmaag geen afwijking(en) darm rest sektie: niet afwijkend
03	Heckrund stier	conditie: matig geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen gevuld(e) pens ruwvezel in de pens geen afwijking(en) lebmaag geen afwijking(en) darm rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TSG	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01 – 02	Heckrund koe	organen	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2005-01283
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			Brucella abortus	Kweek
01	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01 - 02	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Heckrund koe	uterus	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring
01 - 02	Heckrund koe	ileum	Niet(s) aangetoond	
- 02	Heckrund koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	ileum	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
			ParaTBC	Kweek
01 - 02	Heckrund koe	organen	Niet(s) aangetoond	
03	Heckrund stier	organen	Niet(s) aangetoond	
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE kleuring
01 - 02	Heckrund koe	ileum	ontbinding	
01	Heckrund koe	lever	vervetting ontsteking portale gebied	
02	Heckrund koe	mesenter. lymfeknopen	ontbinding	
01	Heckrund koe	mesenter. lymfeknopen	ontbinding geen verschijnselen van proliferatieve ontsteking	
03	Heckrund stier	ileum	ontbinding	
03	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	ontbinding geen verschijnselen van proliferatieve ontsteking	
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01 - 02	Heckrund koe	ileum	Negatief	
- 02	Heckrund koe	mesenter. lymfeknopen	Negatief	
03	Heckrund stier	ileum	Negatief	
03	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	Negatief	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01283
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund koe	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	Heckrund koe	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	galblaas	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Heckrund koe	darm-inhoud	Veel		
02	Heckrund koe	darm-inhoud	Weinig		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	100		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Heckrund koe	darm-inhoud	450		
02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	200		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Heckrund koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
03	Heckrund stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	BRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	Heckrund koe	bloed	<1		
03	Heckrund stier	bloed	>=128		
			Leverbot antistoffen	IHA	
01	Heckrund koe	bloed	50, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.		
02	Heckrund koe	bloed	<25		
03	Heckrund stier	bloed	25		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer [redacted]	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5900	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01283
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 02	Heckrund koe	bloed		Niet(s) aangetoond

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2005-01196
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 10/03/2005
Datum uitslag : 14/09/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund, vrouw	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Beide dieren: Enkele leverbotten in de galgangen.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1081291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01196
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund, vrouw	2 jaar	kadaver
02	heckrund, vrouw	6 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund, vrouw	drachtig kleine vrucht gering chronisch leverbotziekte geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) nieren normale inhoud in de pens normale inhoud in de darm conditie: slecht
02	heckrund, vrouw	gering chronisch leverbotziekte geen afwijking(en) hart geen afwijking(en) longen gering(e) leververvetting geen afwijking(en) nieren normale inhoud in de pens normale inhoud in de darm drachtig grote vrucht conditie: slecht

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01 – 02	heckrund, vrouw	organen	Niet(s) aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund, vrouw	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	uterus	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	heckrund, vrouw	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308587 Staatsbosbeheer [redacted] Deventer
dierenarts : Rel. Nr. 5300 Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1040511 Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01196
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum	geen verschijnselen van ontsteking		
01	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	aantal macrofagen		
02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	geen afwijking(en)		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
01 – 02	heckrund, vrouw	ileum	Negatief		
01 – 02	heckrund, vrouw	mesenter. lymfeknopen	Negatief		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichoestrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	heckrund, vrouw	darm-inhoud	150		
02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	heckrund, vrouw	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed	>=128		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	. Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 4 van 4

Inzendnummer : SZ2005-01196
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

				Leverbot antistoffen IHA
02	heckrund, vrouw	bloed		25
01	heckrund, vrouw	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
			Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antistoffen screening ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	BVD antigeen ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Virus niet aangetoond
			Q	Brucella abortus antistoffen Agglutinatietest I.E.
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		<15
			Q	BLV antistoffen AGIDT
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond
			Q	Para TBC antistoffen ELISA
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		Niet(s) aangetoond
				Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		<20
				Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01 – 02	heckrund, vrouw	bloed		<20

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2005-01152
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 08/03/2005
Datum uitslag : 14/09/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Rund
Aantal : 4

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

heckrund, stier	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
heckrund	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
	leververvetting
	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie
heckrund, stier	Zie de rubriek extra info /toelichting/ conclusie

EXTRA INFORMATIE:

Uitslag TBC: Dier 01 en 02: aangetoond: M. Fortuitum, Dier 03 en 04: Niet(s) aangetoond.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.
postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01152
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	heckrund, stier	1 jaar	kadaver
02	heckrund	1 jaar	kadaver
03	heckrund	4 jaar	kadaver
04	heckrund, stier	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

r	Identificatie	Bevindingen
01	heckrund, stier	geen afwijking(en)
02	heckrund	geen afwijking(en)
03	heckrund	bleke gezwollen lever gering(e) vervetting in de buikholte normale weinig inhoud in maag-darmkanaal drachtig
04	heckrund, stier	geen afwijking(en)

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	organen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		
04	heckrund, stier	organen	Niet(s) aangetoond		
	heckrund, stier	organen	Zie voor de uitslag extra informatie/ toelichting/ conclusie.		
			Brucella abortus	Kweek	
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
03	heckrund	uterus	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005–01152
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring
02 – 03	heckrund	ileum	Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	ileum	Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	ileum	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
02 – 03	heckrund	organen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	organen	Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	organen	Niet(s) aangetoond	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE–kleuring
02	heckrund	ileum		geen verschijnselen van ontsteking	
03	heckrund	ileum		geringe verschijnselen coccidiose	
03	heckrund	lever		ernstig(e) vervetting	
02	heckrund	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)	
03	heckrund	mesenter. lymfeknopen		gering(e) reactieve lymfeknoop aantal macrofagen	
01	heckrund, stier	ileum		geringe verschijnselen coccidiose	
04	heckrund, stier	ileum		ontbinding geen afwijking(en)	
04	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen		geen afwijking(en)	
01	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen		reactieve lymfeknoop aantal veldjes met macrofagen	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
02 – 03	heckrund	ileum		Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	ileum		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	ileum		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen		Niet(s) aangetoond	

			Salmonella	Kweek
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	galblaas	Niet(s) aangetoond	
02 – 03	heckrund	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01152
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

01	heckrund, stier	galblaas	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	galblaas	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Weinig		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Weinig		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	100		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
[illegible]	heckrund	darm–inhoud	250		
03	heckrund	darm–inhoud	50		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	100		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	350		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
02 – 03	heckrund	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
01	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
04	heckrund, stier	darm–inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
02	heckrund	bloed	<1		
03	heckrund	bloed	>=128		
01	heckrund, stier	bloed	<1		
04	heckrund, stier	bloed	<1		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005–01152
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

				Leverbot antistoffen	IHA
02	heckrund	bloed		100	
03	heckrund	bloed		>=200	
04	heckrund, stier	bloed		25	
01	heckrund, stier	bloed		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.	
			Q	Leptospira hardjo antistoffen	ELISA
02 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antistoffen screening	ELISA
02	heckrund	bloed		Dubieus	
03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	BVD antigeen	ELISA
02 – 03	heckrund	bloed		Virus niet aangetoond	
01	heckrund, stier	bloed		Virus niet aangetoond	
04	heckrund, stier	bloed		Virus niet aangetoond	
			Q	Brucella abortus antistoffen	Agglutinatietest I.E.
02 – 03	heckrund	bloed		<15	
04	heckrund, stier	bloed		15	
01	heckrund, stier	bloed		<15	
			Q	BLV antistoffen	AGIDT
02 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
			Q	Para TBC antistoffen	ELISA
02 – 03	heckrund	bloed		Niet(s) aangetoond	
01	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
04	heckrund, stier	bloed		Niet(s) aangetoond	
				Salmonella typh. H antistoffen titratie	BUA
03	heckrund	bloed		40	
02	heckrund	bloed		<20	
01	heckrund, stier	bloed		<20	
04	heckrund, stier	bloed		<20	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN B.V.

postbus 9
7400 AA deventer
www.gdvdieren.nl
e-mail: info@gdvdieren.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2005-01152
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 14/09/2005

			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
02	heckrund	bloed	20
03	heckrund	bloed	40
01	heckrund, stier	bloed	<20
04	heckrund, stier	bloed	<20

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GEZONDHEIDSDIENST VOOR DIEREN

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2005-01114
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 07/03/2005
Datum uitslag : 11/07/2005
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0570 660680
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
6981HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf: UBN-2308597
Staatsbosbeheer
Postbus 6
7400 AA Deventer

Diersoort : Herten
Materiaal : kadaver
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Edelhert
pensontsteking
uitputtingsverschijnselen
uitputtingsverschijnselen

EXTRA INFORMATIE:

Dier 01: geschatte leeftijd ca. 2,5 jaar; Dier 02: geschatte leeftijd ca. 1 jaar.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2005-01114
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 11/07/2005

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Edelhert	uitputtingsverschijnselen longoedeem droge inhoud in netmaag slap(pe) inhoud in de pens droge inhoud in de boekmaag weinig inhoud in de lebmaag verhoogde bloed rijkdom van de lever weinig inhoud in de dunne darm droge inhoud in de dikke darm mannelijk dier
02	Edelhert	uitputtingsverschijnselen gering(e) teveel vocht in het hartezakje gering(e) vocht in de borstholte gering(e) buikwaterzucht longoedeem kleine lever droge inhoud in de pens droge inhoud in de netmaag droge inhoud in de boekmaag gering(e) overvulling van de dunne darm dun(ne) inhoud in de dunne darm droge inhoud in de dikke darm mannelijk dier

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			Q BVD antistoffen screening	ELISA	
01 – 02	Edelhert	bloed	Niet(s) aangetoond		
			Q BVD antigeen	ELISA	
01 – 02	Edelhert	bloed	Virus niet aangetoond		
			Q IBRgB antistoffen onverdund titratie	ELISA	
– 02	Edelhert	bloed	<1		
			Q Brucella abortus antistoffen	Agglutinatietest	I.E.
01 – 02	Edelhert	bloed	<15		
			Q Koper	ICP	mg/kg d.s.
01	Edelhert	lever	47		
02	Edelhert	lever	52		

Verzonden aan:

eigenaar	. UBN-2308597	Staatsbosbeheer	Deventer
dierenarts	: Rel. Nr. 5900	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	. Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 3 van 3

Inzendnummer : SZ2005-01114
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 11/07/2005

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Weinig		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Edelhert	darm-inhoud	50		
02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01 – 02	Edelhert	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
01	Edelhert	hart	geen afwijking(en)		
01 – 02	Edelhert	hersenen	geen afwijking(en)		
02	Edelhert	jejunum	ontbinding geen verschijnselen van ontsteking		
02	Edelhert	lever	verhoogde bloed rijkdom		
01	Edelhert	long	geen afwijking(en)		
02	Edelhert	nier	geen afwijking(en)		
01	Edelhert	pens	gering(e) ontsteking verval		
			pH-meting	Meting	
01	Edelhert	pensvloeistof	7.5		
			Salmonella	Kweek	
01 – 02	Edelhert	dunne darm	Niet(s) aangetoond		
			ParaTBC	Kweek	
01 – 02	Edelhert	ileum	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : Rel. Nr. 5900
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1081291
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer, Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 15/03/2006
Datum uitslag : 06/12/2006
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0900-1770
Behandeld door : dr. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
Nederland

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST

Postbus 6
7400 AA Deventer
Nederland

Datum monstername : Onbekend
Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

01: heckrund/ stier 2829 zie sektiebevindingen
02: heckrund/ stier 2830 zie sektiebevindingen

TOELICHTING / CONCLUSIE:

Dier 01: Bloedonderzoek: Mycobact.tuberculosis Elisa avium para: niet aangetoond. Mycobact.tuberculosis Elisa bovis: niet aangetoond. Mycobact.tuberculosis Elisa MPB70: Dubieus, titer 40. Organen Mycobact.paratuberculosis isolatie: niet aangetoond. Dier 02: Bloedonderzoek: Mycobact.tuberculosis Elisa avium para: aangetoond, titer 80. Mycobact.tuberculosis Elisa bovis: niet aangetoond. Mycobact.tuberculosis Elisa MPB70: Niet aangetoond. Organen Mycobact.paratuberculosis isolatie: niet aangetoond.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	01: heckrund/ stier 2829	5 maanden	kadaver
02	02: heckrund/ stier 2830	9 maanden	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	01: heckrund/ stier 2829	conditie: goed geen afwijking(en) organen geen verschijnselen van longworminfectie
02	02: heckrund/ stier 2830	geen verschijnselen van longworminfectie conditie: matig normale inhoud in de darm normale inhoud in de pens rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	01: heckrund/ stier 2829	organen	niet aangetoond		
02	02: heckrund/ stier 2830	organen	niet aangetoond		
			Brucella abortus	Kweek	
01	01: heckrund/ stier 2829	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	01: heckrund/ stier 2829	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	01: heckrund/ stier 2829	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
01	01: heckrund/ stier 2829	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier 2830	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier 2830	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier 2830	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier 2830	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

		ParaTBC	Kweek
01	01: heckrund/ stier organen 2829	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier organen 2830	Niet(s) aangetoond	

		ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring
01	01: heckrund/ stier ileum 2829	Niet(s) aangetoond	
01	01: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2829	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier ileum 2830	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2830	Niet(s) aangetoond	

		Salmonella	Kweek
	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	Niet(s) aangetoond	
01	01: heckrund/ stier galblaas 2829	Niet(s) aangetoond	
01	01: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2829	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier galblaas 2830	Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2830	Niet(s) aangetoond	

		Q Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01	01: heckrund/ stier ileum 2829	coccidiose	
01	01: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2829	geen afwijking(en)	
02	02: heckrund/ stier ileum 2830	ernstig(e) ontbinding materiaal ongeschikt wegens staat van ontbinding	
02	02: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2830	geen afwijking(en)	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
01	01: heckrund/ stier ileum 2829		Niet(s) aangetoond	
01	01: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2829		Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier ileum 2830		Niet(s) aangetoond	
02	02: heckrund/ stier mesenter. lymfeknopen 2830		Niet(s) aangetoond	

		Coccidien	McMaster	Oocysten per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	Weinig		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Weinig		

		Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond		

		Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	50		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond		

		Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond		

		Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	Niet(s) aangetoond		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond		

		Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	250		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	150		

		Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	01: heckrund/ stier darm-inhoud 2829	200		
02	02: heckrund/ stier darm-inhoud 2830	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST		

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

		Q	iBRgB antistoffen 1:10 titratie ELISA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		<10
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		<10
			Leverbot antistoffen IHA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		<25, Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geinfecteerd beschouwd.
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		25
		Q	Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		Niet(s) aangetoond
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		Niet(s) aangetoond
		Q	BVD antistoffen screening ELISA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		Niet(s) aangetoond
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		Niet(s) aangetoond
		Q	BVD antigeen ELISA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		Virus niet aangetoond
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		Virus niet aangetoond
		Q	Brucella antistoffen Agglutinatietest IE
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		<15
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		<15
		Q	BLV antistoffen AGID
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		Niet(s) aangetoond
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		Niet(s) aangetoond
		Q	Para TBC antistoffen ELISA
01	01: heckrund/ stier bloed 2829		Niet(s) aangetoond
02	02: heckrund/ stier bloed 2830		Niet(s) aangetoond

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer info@gezondedieren.nl www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

		Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01	01: heckrund/ stier bloed 2829	<20
02	02: heckrund/ stier bloed 2830	20

		Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	01: heckrund/ stier bloed 2829	<20
02	02: heckrund/ stier bloed 2830	<20

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST

STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120) Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **Toelichtingen onderzoeksresultaten**

Inzendnummer : SZ2006-01408
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 06/12/2006

Bij een gemiddelde titer >50 wordt de koppel als geïnfecteerd beschouwd.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST Deventer
dierenarts : DAP-5300 [redacted] Lelystad
extra adressant : Rel. Nr. 1040511 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1061291 Deventer
rekening naar : STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 17/03/2006
Datum uitslag : 10/10/2006
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0900-1770
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp Gld
Nederland

6881HN1X

Betreft resultaat onderzoek op monsters van eigenaar/bedrijf:

UBN-2308597
STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST

Postbus 6
7400 AA Deventer
Nederland

Datum monstername : Onbekend
Diersoort : Rund
Aantal : 2

REDEN INZENDING:

Pilotonderzoek GD , nummer: 8015002

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

volgens protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

Rund 1: AID-nr. 2818, koe — tweelingdracht
Rund 2:AID-nr.2819,stier — chronisch(e) leverbotziekte

EXTRA INFORMATIE:

Dier 01: 7 tot 8 maanden drachtig van een tweeling (stierkalveren). Dier 02: driehoekslever met chronische ontsteking van de galgangen waarin volwassen leverbotten.
Voor advisering n.a.v. deze uitslag kunt u contact opnemen met uw eigen dierenarts

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 10/10/2006

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	7 jaar	kadaver
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	1 jaar	kadaver

Q Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	conditie: matig geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart kleine lever gering(e) overvulling van de galblaas ruwvezel in de pens droge inhoud in de pens halfvolle pens droge inhoud in de boekmaag klein zweer in de maagsluitspier weinig inhoud in de darm drachtig
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	uitputtingsverschijnselen geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart ruwvezel in de pens droge inhoud in de pens droge inhoud in de boekmaag geen afwijking(en) lebmaag dun(ne) inhoud in de darm chronisch(e) leverbotziekte rest sektie: niet afwijkend

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			TBC	Kweek (Extern uitgevoerd)	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	organen	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	organen	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST
Art. 10 lid 2 sub e Wob
[redacted]

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 10/10/2006

			Brucella abortus	Kweek
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	uterus	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
	Rund 2:AID-nr.2819,stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Kweek
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	organen	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	organen	Niet(s) aangetoond	

			ParaTBC	Ziehl Neelsen kleuring
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	ileum	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	ileum	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

			Salmonella	Kweek
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	galblaas	Niet(s) aangetoond	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	galblaas	Niet(s) aangetoond	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	mesenter. lymfeknopen	Niet(s) aangetoond	

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	[redacted]	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 10/10/2006

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	ileum		eosinofiel(e) ontsteking ontbinding	
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	mesenter. lymfeknopen		eosinofiel(e) proliferatieve ontsteking	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	ileum		ontbinding	
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	mesenter. lymfeknopen		ontbinding	

			Coccidiën	McMaster	Oocysten per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Weinig		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Moniezia (lintworm)	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Nematodirus battus	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Strongyloides papillosus	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	50		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	50		

			Overige endoparasieten	McMaster	Eieren per gram
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	darm-inhoud	Niet(s) aangetoond		

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN-2308597	STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST	Deventer
dierenarts	: DAP-5300	[redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob	Lelystad
extra adressant	: Rel. Nr. 1040511		Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1061291		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 0, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 10/10/2006

			Q IBRgB antistoffen 1:10 titratie ELISA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Leverbot antistoffen IHA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q Leptospira hardjo antistoffen ELISA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
[illegible]	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q BVD antistoffen screening ELISA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q BVD antigeen ELISA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q Brucella antistoffen Agglutinatietest 1:E
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q BLV antistoffen AGIDT
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
[illegible]	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
			Q Para TBC antistoffen ELISA
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gezondedieren.nl, www.gezondedieren.nl
Gezonde Dieren

Bijlage : ONDERZOEKSRESULTATEN

Inzendnummer : SZ2006-01438
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 10/10/2006

			Salmonella typh. H antistoffen BUA titratie
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

			Salmonella dub. H antistoffen BUA titratie
01	Rund 1: AID-nr. 2818, koe	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.
02	Rund 2:AID-nr.2819,stier	bloed	Monster is ongeschikt voor deze bepaling.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-5300
extra adressant : Rel. Nr. 1040511
extra adressant : Rel. Nr. 1061291
rekening naar : Gezondheidsdienst

STAATSBOSBEHEER DIRECTIE OOST
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Deventer
Lelystad
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Onderzoeken voorafgegaan door een Q vallen onder de accreditatie door de Raad voor Accreditatie (L120). Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA.

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

2018/5

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer uitslag : 2, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 31/01/2018
Datum uitslag : 18/07/2018
Inzender : UBN-2308597
Voor informatie : 0900-1770
Behandeld door : drs. Art. 10 lid 2 sub e Wob

Staatsbosbeheer
Postbus 2
3800 AA Amersfoort
Nederland

Staatsbosbeheer
Amersfoort
63
Briefnr. 2018 - 3305
Code 4.07351 S
Ontvangen 23 JULI 2018

Routing	Datum	Paraaf
Art. 10 lid 2 sub e Wob		
Afgehandeld		
c.o.		

Betreft resultaat onderzoek van de door u ingezonden monsters.

Datum monstername : Onbekend
Diersoort : Rund
Aantal : 3

REDEN INZENDING:

Klachten , nummer: 8015041

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

3293, vrouwelijk	zie bijlage
3294, vrouwelijk	zie bijlage
3295, vrouwelijk	zie bijlage

EXTRA INFORMATIE:

Dier 001, 002 en 003: Brucella isolatie: niet aangetoond.

Voor de interpretatie van leverwaarden kunnen dierenartsen de volgende link gebruiken:
http://www.gddiergezondheid.nl/dapcontact/laboratorium/toxicologie/interpretatie-van-bepalingen.

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob
Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q$_b$: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
001	3293, vrouwelijk	17 jaar	kadaver
002	3294, vrouwelijk	20 jaar	kadaver
003	3295, vrouwelijk	18 jaar	kadaver

Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
001	3293, vrouwelijk	conditie goed gering(e) infectie met Overige ectoparasieten geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) neusholte geen afwijking(en) slokdarm geen afwijking(en) luchtpijp geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart kleine lever beeld van chronisch(e) leverbotziekte normale inhoud in de pens normale inhoud in de netmaag normale inhoud in de lebmaag normale inhoud in de dunne darm geen vergrote mesenteriale lymfeknopen normale inhoud in de dikke darm geen afwijking(en) milt geen afwijking(en) nieren geen afwijking(en) uier geen afwijking(en) baarmoeder rest sektie: niet afwijkend

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q : Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q$_u$: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN** Blad 3 van 11

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

002	3294, vrouwelijk	conditie normaal infectie met Overige ectoparasieten geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) neusholte geen afwijking(en) luchtpijp geen afwijking(en) longen geen afwijking(en) hart chronisch(e) leverbotziekte kleine lever verdikt(e) galgang geen afwijking(en) nieren normale ruwvezel in de pens normale inhoud in de netmaag normale inhoud in de boekmaag normale inhoud in de lebmaag normale inhoud in de dunne darm waterig(e) inhoud gedeelte van dunne darm normale inhoud in de dikke darm geen vergrote mesenteriale lymfeknopen geen afwijking(en) baarmoeder kleine baarmoeder geen afwijking(en) uier rest sektie: niet afwijkend
003	3295, vrouwelijk	conditie normaal geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) neusholte geen afwijking(en) luchtpijp geen afwijking(en) hart gering(e) chronisch(e) leverbotziekte verdikt(e) galgang gering(e) kleine lever ruwvezel in de pens normale inhoud in de lebmaag normale inhoud in de dunne darm normale inhoud in de dikke darm geen afwijking(en) uier geen afwijking(en) baarmoeder geen afwijking(en) nieren infectie met Overige ectoparasieten rest sektie: niet afwijkend

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2306597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
			BLV antistoffen	ELISA	
001	3293, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
			Bluetongue antistoffen	ELISA	
001	3293, vrouwelijk	bloed	**Aangetoond**		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
003	**3295, vrouwelijk**	bloed	**Aangetoond**		
			Brucella antistoffen	Micro Agglutinatietest	
001	3293, vrouwelijk	bloed	<15		
002	3294, vrouwelijk	bloed	<15		
003	3295, vrouwelijk	bloed	<15		
			BVD antistoffen	ELISA (screening)	
001	3293, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
			BVD virus	ELISA	
001	3293, vrouwelijk	bloed	Virus niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Virus niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	bloed	Virus niet aangetoond		
			IBRgB antistoffen	ELISA 1:10 (screening)	
001	3293, vrouwelijk	bloed	**Aangetoond**		
002	3294, vrouwelijk	bloed	**Aangetoond**		
003	3295, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
			Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
001	3293, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
			Leverbot antistoffen	ELISA	
001	3293, vrouwelijk	bloed	**Aangetoond**		
002	3294, vrouwelijk	bloed	Niet aangetoond		
003	**3295, vrouwelijk**	bloed	**Aangetoond**		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersloort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q$_u$: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

				ParaTBC antistoffen	ELISA
001	3293, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
002	3294, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
003	3295, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
			Q	Q-fever antistoffen	ELISA
001	3293, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
002	3294, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
003	3295, vrouwelijk	bloed		Niet aangetoond	
			Q	Schmallenberg antistoffen	ELISA
001	3293, vrouwelijk	bloed		**Aangetoond**	
002	3294, vrouwelijk	bloed		**Aangetoond**	
003	**3295, vrouwelijk**	bloed		**Aangetoond**	
				Salmonella dub. H antistoffen	BUA (titratie)
001	3293, vrouwelijk	bloed		<20	
002	3294, vrouwelijk	bloed		<20	
003	3295, vrouwelijk	bloed		<20	
				Salmonella typh. H antistoffen	BUA (titratie)
001	3293, vrouwelijk	bloed		<20	
002	3294, vrouwelijk	bloed		<20	
003	3295, vrouwelijk	bloed		<20	
				Selenium	ICP-MS mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever		0,8	
002	3294, vrouwelijk	lever		0,7	
003	3295, vrouwelijk	lever		0,6	
				Arseen	ICP-MS mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever		0,5	
002	3294, vrouwelijk	lever		0,5	
003	3295, vrouwelijk	lever		0,7	
				Cadmium	ICP-MS mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever		0,4	
002	3294, vrouwelijk	lever		0,3	
003	3295, vrouwelijk	lever		0,2	
				Chroom	ICP-MS mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever		0,1	
002	3294, vrouwelijk	lever		0,1	
003	3295, vrouwelijk	lever		0,2	

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{in}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

			Cobalt	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	0,21		
002	3294, vrouwelijk	lever	0,23		
003	3295, vrouwelijk	lever	0,37		
			IJzer	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	2559		
002	3294, vrouwelijk	lever	4136		
003	3295, vrouwelijk	lever	3768		
			Koper	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	7		
002	3294, vrouwelijk	lever	10		
003	3295, vrouwelijk	lever	5		
			Lood	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	2,0		
002	3294, vrouwelijk	lever	2,8		
003	3295, vrouwelijk	lever	5,2		
			Molybdeen	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	1,7		
002	3294, vrouwelijk	lever	2,1		
003	3295, vrouwelijk	lever	3,3		
			Nikkel	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	< 0,1		
002	3294, vrouwelijk	lever	< 0,1		
003	3295, vrouwelijk	lever	< 0,1		
			Vanadium	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	0,1		
002	3294, vrouwelijk	lever	0,1		
003	3295, vrouwelijk	lever	0,2		
			Zink	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3293, vrouwelijk	lever	90		
002	3294, vrouwelijk	lever	179		
003	3295, vrouwelijk	lever	336		
		Q*	ParaTBC	PCR	
001	3293, vrouwelijk	Faeces	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	Faeces	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	Faeces	Niet aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring
001	3293, vrouwelijk	ileum		geen afwijking(en)	
001	3293, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		reactieve lymfeknoop	
002	3294, vrouwelijk	ileum		geen afwijking(en)	
002	3294, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		reactieve lymfeknoop	
003	3295, vrouwelijk	ileum		geen afwijking(en)	
003	3295, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		reactieve lymfeknoop	

			Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring
001	3293, vrouwelijk	ileum		Negatief	
001	3293, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		Negatief	
002	3294, vrouwelijk	ileum		Negatief	
002	3294, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		Negatief	
003	3295, vrouwelijk	ileum		Negatief	
003	3295, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen		Negatief	

			Salmonella	Directe kweek/MALDI-TOF
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond	
001	3293, vrouwelijk	galblaas	Niet aangetoond	
001	3293, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen	Niet aangetoond	
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond	
002	3294, vrouwelijk	galblaas	Niet aangetoond	
002	3294, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen	Niet aangetoond	
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond	
003	3295, vrouwelijk	galblaas	Niet aangetoond	
003	3295, vrouwelijk	mesenter. lymfeknopen	Niet aangetoond	

			*	TBC	Kweek
001	3293, vrouwelijk	organen		zie toelichting/conclusie	
002	3294, vrouwelijk	organen		zie toelichting/conclusie	
003	3295, vrouwelijk	organen		zie toelichting/conclusie	

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{in}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

			Moniezia (lintworm)	McMaster	
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Coccidiën	Centrifuge-flotatie	
001	3293, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
002	3294, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		
003	3295, vrouwelijk	darm-inhoud	Niet aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **Onderzoeksresultaten pathologisch onderzoek**

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

Conclusie

Dier 001: Mycobacterium isolatie: aangetoond, typering: overige Mycobacteriën. Tuberculose complex niet aangetoond.
Dier 002 en 003: Mycobacterium isolatie: niet aangetoond.

Namens GD,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Algemeen directeur

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018

Interpretatie uitslag parasieten onderzoek

Onderdeel	Methode	Uitslag GD	Korte toelichting bij uitslag
Maagdarmwormeieren -Wormpakket Trichostrongylus/Strongylus -Wormpakket Strongyloides papillosus -Wormpakket Nematodirus -Wormpakket Nematodirus battus -Wormpakket Overige endoparasieten	McMaster	Aantal EPG: niet aangetoond, 50-25.000, >25.000 wormeieren per gram.	Bij kalveren in het eerste weideseizoen betekent een hoog EPG (>=500), 6-10 weken na het uitscharen, dat er sprake is van een zware besmetting. De groep maagdarmwormen omvat soorten die veel en soorten die weinig eieren produceren maar die op basis van hun uiterlijk (morfologie) niet uit elkaar te houden zijn. Daarnaast is bij een besmetting de uitscheiding van eieren in de tijd erg wisselend. Voor meer informatie zie "wormsleutel" op www.gddeventer.com of www.parasietenwijzer.nl
-Wormpakket Moniezia (lintworm)	McMaster	Aangetoond, niet aangetoond.	De schade van een lintworminfectie is heel beperkt en behandeling is zelden nodig.
Coccidiën -Wormpakket Coccidiën	McMaster	Weinig, veel of zeer veel oöcysten aangetoond	Behandeling is zinvol bij aanwezigheid van ziekte symptomen bij kalveren van 1-3 maanden leeftijd (vermageren + persen op de mest) en veel oöcysten in de mest.
-Giardia	Centrifuge flotatie	Giardia cysten aangetoond of niet-aangetoond.	Behandeling is zinvol bij aanwezigheid van ziekte symptomen (vermageren en afwijkende mest; te dun of slijmig) bij kalveren van 14 dagen – 2 maanden leeftijd en de aanwezigheid van veel Giardia cysten in de mest.
Cryptosporidiën -Cryptosporidium	Microscopie	Cryptosporidiën aangetoond of niet-aangetoond.	Met preventieve maatregelen kan Cryptosporidiose goed bestreden worden en kan de infectiecyclus doorbroken worden. Dit vereist hygiënisch management op het gebied van voeding en huisvesting. Bij problemen kunnen kalveren preventief met medicijnen behandeld worden.
-Cryptosporidium parvum	Lateral flow	Niet aangetoond, licht positief, matig positief of sterk positief.	
Leverbot	Sedimentatie	Niet-aangetoond, 5-250, >250 wormeieren per preparaat.	Als eieren worden aangetroffen is nader onderzoek naar de bron gewenst (bijvoorbeeld kartering van leverbotslakken). Behandelen in overleg met uw dierenarts. Leverbot veroorzaakt vooral in het najaar en winter problemen. Vanaf 4 weken na besmetting (september / oktober) ontstaan afweerstoffen in het bloed en vanaf 10-12 weken na begin besmetting verschijnen eieren in de mest.
Longworm	Baermann	Aantal LPG: niet aangetoond, 1-10, >10 larven per gram.	Behandeling is zinvol bij de aanwezigheid van ziektesymptomen (hoesten in de weide, vermageren) en aanwezigheid van larven in de mest of afweerstoffen aangetoond bij 1 of meerdere dieren). Raadpleeg voor preventie en behandeling de "wormsleutel" (zie www.gddeventer.com).

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{in}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **Datum inzet onderzoek**

Inzendnummer : SZ2018-00378
Volgnummer : 2, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 18/07/2018
Datum monstername : Onbekend

Nr	Onderzoek	Methode	Datum Inzet onderzoek
001-003	Salmonella	Directe kweek/MALDI-TOF	31/01/2018

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{ui}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

UITSLAG LABORATORIUMONDERZOEK

Inzendnummer : SZ2018–00742
Volgnummer uitslag : 3, EINDUITSLAG
Datum ingeschreven : 27/02/2018
Datum uitslag : 23/07/2018
Inzender : UBN–2308597
Voor informatie : 0900–1770
Behandeld door : drs Art. 10 lid 2 sub e Wob

Staatsbosbeheer
Postbus 2
3800 AA Amersfoort
Nederland

2018/5
Staatsbosbeheer
Amersfoort
63
Briefnr. 2018 - 3318
Code 4.07.351.5
Ontvangen 24 JULI 2018

Routing	Datum	Paraaf
Art. 10 lid 2 sub e Wob		
Afgehandeld		
c.o.		

Betreft resultaat onderzoek van de door u ingezonden monsters.

Datum monstername : Onbekend
Diersoort : Rund
Aantal : 1

REDEN INZENDING:

Klachten , nummer: 8015041

ZIEKTEVERSCHIJNSELEN:

Protocol

UITSLAG: (resultaten onderzoek zie bijlage)

3411 aanwijzingen voor kopergebrek

EXTRA INFORMATIE:

Voor de interpretatie van leverwaarden kunnen dierenartsen de volgende link gebruiken:
http://www.gddiergezondheid.nl/dapcontact/laboratorium/toxicologie/interpretatie–van–bepalingen.

Verzonden aan:

eigenaar	: UBN–2308597	Staatsbosbeheer	Amersfoort
dierenarts	: DAP–95433	Art. 10 lid 2 sub e Wob	Velp Gld
extra adressant	: Rel. Nr. 1097784		Deventer
rekening naar	: Gezondheidsdienst		

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

Diergegevens:

Nr	Identificatie	Leeftijd	Materiaal
001	3411	16 jaar	kadaver

Onderzoek Sectie:

Nr	Identificatie	Bevindingen
001	3411	conditie slecht zie 'Macroscopische kenmerken' geen afwijking(en) mondholte geen afwijking(en) slokdarm geen afwijking(en) luchtpijp geen afwijking(en) longen geen verschijnselen van longworminfectie geen afwijking(en) longlymfknoop puntbloedinkjes op het hart kleine lever verdikt(e) galgang verschijnselen van chronisch(e) leverbotziekte geen afwijking(en) milt normale inhoud in de netmaag geen afwijking(en) netmaag normale ruwvezel in de pens droge ruwvezel in de boekmaag normale inhoud in de lebmaag geen afwijking(en) lebmaag normale inhoud in de dunne darm geen afwijking(en) dunne darm weinig normale inhoud in de dikke darm geen afwijking(en) dikke darm geen afwijking(en) mesenteriale lymfeknopen drachtig van mannelijk dier geen afwijking(en) baarmoeder kleine uier geen afwijking(en) uier kleine nieren geen afwijking(en) nieren geen afwijking(en) gewrichten 4 x geen afwijking(en) klauw rest sektie: niet afwijkend

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{in}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

Vervolgonderzoeken:

Nr	Identificatie	Materiaal	Onderzoek	Methode	Eenheid
		*	TBC	Kweek	
001	3411	organen	Niet aangetoond		
			BLV antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Niet aangetoond		
			Bluetongue antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Aangetoond		
			Brucella antistoffen	Micro Agglutinatietest	
001	3411	bloed	<15		
			BVD antistoffen	ELISA (screening)	
001	3411	bloed	Niet aangetoond		
			BVD virus	ELISA	
001	3411	bloed	Virus niet aangetoond		
			IBRgB antistoffen	ELISA 1:10 (screening)	
001	3411	bloed	Aangetoond		
			Leptospira hardjo antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Niet aangetoond		
			Leverbot antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Aangetoond		
			ParaTBC antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Niet aangetoond		
		Q	Q-fever antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Niet aangetoond		
		Q	Schmallenberg antistoffen	ELISA	
001	3411	bloed	Aangetoond		
			Salmonella dub. H antistoffen	BUA (titratie)	
001	3411	bloed	80		
			Salmonella typh. H antistoffen	BUA (titratie)	
001	3411	bloed	20		
		Q_{t6}	ParaTBC	PCR	
001	3411	Faeces	Niet aangetoond		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{t6}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

			Salmonella	Directe kweek/MALDI-TOF	
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
001	3411	galblaas	Niet aangetoond		
001	3411	mesenter. lymfeknopen	Niet aangetoond		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	HE-kleuring	
001	3411	ileum	geen verschijnselen van ontsteking		
001	3411	mesenter. lymfeknopen	meerdere syncitale reuscellen		
		Q	Algemeen histologisch onderzoek	Ziehl Neelsen kleuring	
001	3411	ileum	Niet aangetoond		
001	3411	mesenter. lymfeknopen	Niet aangetoond		
			Moniezia (lintworm)	McMaster	
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Nematodirus battus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Nematodirus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Strongyloides papillosus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Trichostrongylus/Strongylus	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Overige endoparasieten	McMaster	EPG (eggs per gram)
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Coccidiën	Centrifuge-flotatie	
001	3411	darm-inhoud	Niet aangetoond		
			Selenium	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	0,7		
			Arseen	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	< 0,4		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q_{ltc}: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **ONDERZOEKSRESULTATEN**

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

			Cadmium	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	0,3		
			Chroom	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	0,6		
			Cobalt	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	0,25		
			IJzer	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	2148		
			Koper	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	8		
			Lood	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	2,3		
			Molybdeen	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	2,1		
			Nikkel	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	< 0,1		
			Vanadium	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	0,2		
			Zink	ICP-MS	mg/kg d.s.
001	3411	lever	234		

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Arnersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

Macroscopische kenmerken

Het dier is in de kop geschoten. Een groot deel van de schedelbasis is gefragmenteerd en in de schedelbasis en in de hersenen zijn grote bloedingen aanwezig.

Er is nauwelijks subcutaan vet en nauwelijks vet rond de organen aanwezig. De bespiering is matig, de vacht is niet afwijkend er zijn geen ectoparasieten waargenomen. Wel zijn er neten in de vacht van de hals aanwezig.

Conclusie

Het kopergehalte in de lever is te laag, gemeten 8 mg/kg ds lever, normaal 100-660 mg/kg ds lever. Het ijzergehalte is verhoogd, gemeten 2148, normaal 150-1500. Het loodgehalte is verhoogd, gemeten 2,3, normaal lager dan 1.

Namens GD,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Algemeen directeur

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q*: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, info@gddiergezondheid.nl, www.gddiergezondheid.nl

Bijlage : **Toelichtingen onderzoeksresultaten**

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018

Interpretatie uitslag parasieten onderzoek

Onderdeel	Methode	Uitslag GD	Korte toelichting bij uitslag
Maagdarmwormeieren -Wormpakket Trichostrongylus/Strongylus -Wormpakket Strongyloides papillosus -Wormpakket Nematodirus -Wormpakket Nematodirus battus -Wormpakket Overige endoparasieten	McMaster	Aantal EPG: niet aangetoond, 50-25.000, >25.000 wormeieren per gram.	Bij kalveren in het eerste weideseizoen betekent een hoog EPG (>=500), 6-10 weken na het uitscharen, dat er sprake is van een zware besmetting. De groep maagdarmwormen omvat soorten die veel en soorten die weinig eieren produceren maar die op basis van hun uiterlijk (morfologie) niet uit elkaar te houden zijn. Daarnaast is bij een besmetting de uitscheiding van eieren in de tijd erg wisselend. Voor meer informatie zie "wormsleutel" op www.gddeventer.com of www.parasietenwijzer.nl
-Wormpakket Moniezia (lintworm)	McMaster	Aangetoond, niet aangetoond.	De schade van een lintworminfectie is heel beperkt en behandeling is zelden nodig.
Coccidiën -Wormpakket Coccidiën	McMaster	Weinig, veel of zeer veel oöcysten aangetoond	Behandeling is zinvol bij aanwezigheid van ziekte symptomen bij kalveren van 1-3 maanden leeftijd (vermageren + persen op de mest) en veel oöcysten in de mest.
-Giardia	Centriluge flotatie	Giardia cysten aangetoond of niet-aangetoond.	Behandeling is zinvol bij aanwezigheid van ziekte symptomen (vermageren en afwijkende mest: te dun of slijmig) bij kalveren van 14 dagen – 2 maanden leeftijd en de aanwezigheid van veel Giardia cysten in de mest.
Cryptosporidiën -Cryptosporidium	Microscopie	Cryptosporidiën aangetoond of niet-aangetoond.	Met preventieve maatregelen kan Cryptosporidiose goed bestreden worden en kan de infectiecyclus doorbroken worden. Dit vereist hygiënisch management op het gebied van voeding en huisvesting. Bij problemen kunnen kalveren preventief met medicijnen behandeld worden.
-Cryptosporidium parvum	Lateral flow	Niet aangetoond, licht positief, matig positief of sterk positief.	
Leverbot	Sedimentatie	Niet-aangetoond, 5-250, >250 wormeieren per preparaat.	Als eieren worden aangetroffen is nader onderzoek naar de bron gewenst (bijvoorbeeld kartering van leverbotslakken). Behandelen in overleg met uw dierenarts. Leverbot veroorzaakt vooral in het najaar en winter problemen. Vanaf 4 weken na besmetting (september / oktober) ontstaan afweerstoffen in het bloed en vanaf 10-12 weken na begin besmetting verschijnen eieren in de mest.
Longworm	Baermann	Aantal LPG: niet aangetoond, 1-10, >10 larven per gram.	Behandeling is zinvol bij de aanwezigheid van ziektesymptomen (hoesten in de weide, vermageren) en aanwezigheid van larven in de mest of afweerstoffen aangetoond bij 1 of meerdere dieren). Raadpleeg voor preventie en behandeling de "wormsleutel" (zie www.gddeventer.com).

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597
dierenarts : DAP-95433
extra adressant : Rel. Nr. 1097784
rekening naar : Gezondheidsdienst

Staatsbosbeheer
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Amersfoort
Velp Gld
Deventer

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q$_{uit}$: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
*: Betreft uitbesteed onderzoek

Bijlage : Datum inzet onderzoek

Inzendnummer : SZ2018-00742
Volgnummer : 3, EINDUITSLAG
Datum uitslag : 23/07/2018
Datum monstername : Onbekend

Nr	Onderzoek	Methode	Datum inzet onderzoek
001	Salmonella	Directe kweek/MALDI-TOF	27/02/2018

Verzonden aan:
eigenaar : UBN-2308597 Staatsbosbeheer Amersfoort
dierenarts : DAP-95433 Art. 10 lid 2 sub e Wob Velp Gld
extra adressant : Rel. Nr. 1097784 Deventer
rekening naar : Gezondheidsdienst

Deze uitslag mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Aanbevelingen en interpretaties vallen buiten de accreditatie door de RvA. Het door GD geaccepteerde materiaal is getoetst aan de geldende acceptatievoorwaarden. Toetsing vindt plaats aan de hand van metingen bij ontvangst en/of op de door de inzender aangeleverde inzendgegevens. De resultaten hebben alleen betrekking op het geanalyseerde monster.
Q: Betreft door de GD uitgevoerd en door de RvA geaccrediteerd onderzoek (L120)
Q$_{uit}$: Betreft uitbesteed onderzoek bij een daarvoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium (L472)
* : Betreft uitbesteed onderzoek

Dierenkliniek
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Boulevard 1
6881 HN Velp
tel: 026-3647260
fax: 026-3629890

Memo

Aan: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Van: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Datum: 29-11-2005

Betreft: Bezoek Oostvaardersplassen

Zaterdag 10 april 1999 heb ik een bezoek aan de Oostvaardersplassen gebracht. De toestand van de dieren aldaar werd geëvalueerd.

De heckrunderen, waarvan ik ruim 175 dieren heb gezien, verkeerden in een magere toestand. Echter dit is te verwachten na de winter. De dieren waren alert en herkauwden of aten allen. Diverse koeien hadden reeds een kalf gekregen. De moederdieren bekommerden zich fanatiek om hun jongen. Ik heb geen dieren gezien die ondragelijk en uitzichtloos lijden.

De Konik ponies waren er nog beter aan toe. Alle dieren die ik heb gezien verkeerden in een goede gezondheid. De meeste merries waren hoogdrachtig of hadden net een veulen gekregen. Dit vormde geen beletsel om bij ons verschijnen te vluchten. Het is normaal dat ook deze dieren na de winter iets in gewicht hebben ingeleverd maar dit is niet meer dan bij normale paarden na een zwaar trainingsschema. Ik heb geen open wonden kunnen waarnemen. De hengsten waren nog fitter en dikker dan de merries. Zij hebben enkel andere hengsten te duchten rond deze tijd. Eén hengst liep aan zijn linker voorbeen kreupel. Waarschijnlijk na een trap van een ander pony. Besloten werd om deze pony te laten lopen, daar dit dier er ogenschijnlijk weinig last van ondervond. Na 2 weken wordt dit dier weer geëvalueerd.

De edelherten, waarvan ik er ruim 200 heb gezien, waren zeer gezond en voor zover was na te gaan hebben deze dieren het minst ingeboet tijdens de winter.

Met vriendelijke groeten,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Dierenkliniek
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Boulevard 1
6881 HN Velp
tel; 026-3647260
fax; 026-3629890

Memo

Aan: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Van: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Datum: 07-07-1999

Betreft: Bezoek Oostvaardersplassen

Woensdag 7 juli 1999 heb ik een bezoek gebracht aan de Oostvaardersplassen om de toestand van de dieren te evalueren.

De Heck -runderen, waarvan ik zeker 300 van de 450 dieren heb kunnen bekijken, verkeerden op enkele dieren na in een blakende gezondheidstoestand. Het was een verrassing om de dieren zo in topconditie te zien. Deze kwalificatie verdient nadere uitleg. De koeien (hoogdrachtig of net bevallen van een kalf) en stieren verkeerden in een vette tot zeer vette voedingstoestand. Na telling is de conditiescore van 20% III en bij +/- 50% IV en bij 30% V. (voor uitleg zie bijlage) Het voedsel aanbod was rijkelijk. Van de 300 Heck-runderen die ik gezien heb, waren slechts 3 dieren in mindere conditie. Het betrof allen 1-jarige dieren die slecht door de winter zijn gekomen. Mijn advies is deze dieren op te ruimen en aan te bieden voor sectie bij de Gezondheidsdienst voor dieren. Deze hebben geen enkele kans om zich in het terrein te handhaven en zullen deze winter zeker sterven. Van belang is om bij deze zwakke dieren de gezondheidsstatus te bewaken voor wat betreft parasieten-infestatie, infectieuze ziekten en metabole stoornissen.

De Konik -paarden waren allen zoals verwacht in topconditie. Nu, gedurende het dekseizoen waren enkele mooie schermutselingen tussen dominante hengsten om een hengstige merrie te zien.

Voor de edelherten geldt hetzelfde als voor de paarden. Allen verkeren in blakende gezondheid.

Het verdient aanbeveling om 1 maal per maand van de totale kudde Heck runderen een overzichtsfoto te maken alsmede van enkele duidelijk herkenbare koeien/stieren. Dit om een duidelijke verslaglegging mogelijk te maken wat betreft het conditieverlies tijdens de wintermaanden.

Als algemene conclusie mag worden gesteld dat de dieren in een blakende gezondheid leven. PRACHTIG!!!!

Met vriendelijke groeten,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Memo

Aan: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Van: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Datum: 20 oktober 1999

Betreft: Bezoek Oostvaardersplassen 20-10-1999

Hierbij bericht ik mijn bevindingen van woensdag 20 oktober 1999.

De herfst is erg zacht op dit moment waardoor er nog ruim voldoende voedsel aanwezig is. Hierdoor hebben de Heck-runderen een erg goede gezondheidstoestand. Waren er bij vorig bezoek nog enkele dieren wat aan de schrale kant, nu hebben alle dieren die ik heb gezien een bovengemiddelde conditie. Om in termen van conditiescore te spreken. Alle dieren hadden een conditiescore van minimaal III maar ongeveer 60% van de in totaal 520 Heck-runderen heeft zelfs een conditiescore van IV. Nog eens 30% heeft een conditiescore van V. Het is gunstig dat de dieren nu voor de winter een ruime vetreserve hebben. De 3 dieren die bij het vorige bezoek aan de magere kant waren zijn niet opgeruimd, maar zijn volledig hersteld.

De ongeveer 450 Konik paarden die allen in één grote kudde liepen, hebben allemaal van een uitstekende konditie. Er is geen kreupelheid geconstateerd en slecht enkele schaafwonden waren aanwezig. De wondjes zijn van geen enkel veterinair belang.

De edelherten hebben wederom een uitstekende gezondheid. Geen commentaar!!

Een fototoestel wordt aangeschaft om de konditie maandelijks te monitoren. Hierdoor wordt het mogelijk om het conditieverloop gedurende de winter te volgen en in kaart te brengen.

Kortom de dieren hebben allen aan een uitstekende konditie en ze hebben een ruime vetreserve aangelegd.

Met vriendelijke groet,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

P.S.; Er zijn ongeveer 400 stuks roodwild, 450 Konik paarden en 520 Heck-runderen.

Dierenkliniek
Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp

Memo

Aan: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Van: Art. 10 lid 2 sub e Wob

CC: [Klik **hier** en typ naam]

Datum: ~~29-9-2004~~

Betreft: Bezoek Oostvaardersplassen dd. 29 maart 2000

Op het moment van mijn bezoek zijn er ongeveer 500 Heckrunderen (+ 40 kalveren), 440 Konikpaarden en 440 edelherten.

Dankzij de erg milde winter en een erg vroeg voorjaar is reeds nu veel groei in het gras waarneembaar. Hierdoor zijn de dieren reeds vroeg in het jaar voorzien van een redelijke hoeveelheid voedsel.

Dit verklaart dat de Heckrunderen allen in een goede conditie verkeren. Van de 300 runderen die ik vandaag heb beoordeeld, hebben slechts 5 dieren een conditiescore I. Ongeveer 75% van de dieren heeft conditiescore II en de rest (=24%) zelfs een conditiescore III.

Geen van de beoordeelde dieren ziet er zo slecht uit, dat ingrijpen rechtvaardigt. Het is bemoedigend te kunnen constateren dat de dieren goed de winter hebben doorstaan.

Met vriendelijke groeten,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Dierenkliniek Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp
Tel; 026-3647260
Fax; 026-3629890

Memo

Aan: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Van: Art. 10 lid 2 sub e Wob

Datum: 29-11-2005

Betreft: Bezoek Oostvaardersplassen dd. 27 sept.2000

Woensdag 27 september 2000 heb ik wederom een bezoek aan de Oostvaardersplassen gebracht.

Bij dit bezoek viel de geweldige conditie en corpulentie van de Heck-runderen op. Van de ongeveer 590 runderen die op dit moment aanwezig zijn, heb ik er ongeveer 400 kunnen beoordelen. Alle dieren waren erg vet en 40% van de dieren hebben zelfs conditiescore 5. In tegenstelling tot vorige bezoeken heb ik dit keer geen enkel dier aan de magere kant gezien, noch ziek dan wel sloom. Door het ruime voedselaanbod op dit moment is de faeces wat aan de slappe kant. Dit is nog te wijten aan de grote hoeveelheden eiwit in het gras.

De paarden en de edelherten zijn tevens in een bovengemiddelde conditie.

Blijft echter onverlet dat de komende winter weer een testcase gaat worden indien de kou lange tijd aanhoudt. Van Art. 10 lid 2 sub e Wob heb ik vernomen dat de evt. slechte dieren afgeschoten zullen worden.

Datgene wat ik te melden heb is niet spectaculair. GELUKKIG MAAR!!!!!!

Met vriendelijke groeten

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Op dit moment zijn er ongeveer 590 Heck-runderen, 525 Konik-paarden en 600 edelherten.

Dierenkliniek Art. 10 lid 2 sub e Wob
Boulevard 1
6881 HN Velp
Tel; 026-3647260
Fax; 026-3629890
E-mail; Art. 10 lid 2 sub e Wob

L.S. 17 januari 2001

Bij mijn bezoek aan de Oostvaardersplassen was ik prettig verrast met een gezonde en fitte populatie Heckrunderen.

Sinds mijn vorige bezoek in september 2000 zijn de dieren over de hele linie flink afgevallen (50 tot 100 kilo). Toch is de conditie en de algehele gezondheidstoestand voldoende tot goed (conditiescore 4 tot 7). Vermeld dient nog te worden dat er geen dieren waren met een erg slechte conditie of die een verzwakte of zieke indruk maakten. Over de hele linie is de toestand bevredigend.

De dieren zijn niet meer in kleine kuddes gegroepeerd, maar verdelen zich meer over het hele terrein. Dit is een gevolg van het karige voedselaanbod. Ze scharrelen hun kostje bijeen. Ik heb veel herkauwende dieren gezien die zich te goed deden aan het mooie winterzonnetje. Het is van belang om, in verband met de conditie van de runderen, juist de komende maanden de vinger aan de pols te houden.

De Konikpaarden en edelherten doen het zoals verwacht zeer goed. Ook deze dieren hebben verschillende kilo's verloren, maar de reserves zijn groter bij deze dieren. Hierdoor verwacht ik in de toekomst bij deze dieren geen problemen.

Vriendelijke groeten,
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Verslag werkbezoek 21 juni 2001. door [redacted] te Velp

Beoordeling Heckrunderen;

Oudere stieren (vanaf 3 jaar) De conditie van deze groep dieren was het beste van alle groepen Heckrunderen, nl. variërend van score 7-8.

Jongere stieren (2-3 jaar oud) De conditiescore heeft een grotere variatie, nl. tussen 6 en 8. Dit wordt verklaard doordat de dieren volwassen worden en daardoor enige kompetitie gaan ervaren. Tevens heeft dit mijns inziens te maken met het feit dat bij de jonge dieren tot 2 jaar ook een ruime spreiding van conditie is. (verschillende geboorteperiode en verschil in melkaanbod in de tijd dat het dier kalf was)

Oudere koeien (vanaf 3 jaar) De conditie van deze groep is rond de 7 met een enkele uitschieter naar 8. Deze dieren zijn of hoogdragend of lakteren. Dit heeft een negatief effect op de vetheid van het dier. Ik verwacht dat deze achterstand ten opzichte van de stieren in de loop van de zomer makkelijk wordt ingehaald. De erg oude koeien, die op zich aan de schrale kant zijn, heb ik toch een ruim voldoende score gegeven omdat deze dieren fysiologisch wat pezig zijn (cfr.oudere mensen).

Jongere koeien (2-3 jaar) De conditie is wat aan de magere kant. 6-7. Ik heb diverse jonge koeien gezien met nog een te matige conditie voor de tijd van het jaar. Deze dieren die ook tochtig zijn, worden door de zware stieren gestort.

Jonge Heckrunderen (<2 jaar) De grote variatie onder deze groep jonge dieren (score 5-7) is te verklaren uit het feit dat de dieren in hun jonge ontwikkeling verschillende seizoenen meemaakten en verschillende moederdieren hebben die een uiteenlopende conditie hebben en hebben gehad. In het algemeen kan wel gezegd worden dat de gemiddelde conditiescore meer neigt naar 7 dan naar 6.

Van de vele heckrunderen die ik heb gezien waren slechts 2 dieren die duidelijk niet in goede conditie waren. Ze waren mager, traag, en reageerden veel matter op onze aanwezigheid dan de andere dieren die bij onze aanblik wegrenden.

Een week na dit bezoek heb ik een beoordeling gemaakt over de heckrunderen op de Slikken van Flakee. Opvallend was hier de betere conditiescore van de runderen. Het verschil in gewicht is wel 50 tot 75 kg bij de volwassen dieren.

Beoordeling Konikpaarden;

Oudere paarden vanaf 2 jaar Over deze dieren kunnen we heel kort zijn. Alle dieren die ik heb gezien verkeerden in blakende gezondheid. Allen waren zeer vet.

Jongere paarden tot 2 jaar Deze groep dieren waren ook veelal moddervet. Slechts enkele jonge hengsten waren wat aan de magere kant. Dit komt mijns inziens echter niet door het voedselaanbod dan wel door de beginnende kompetitie tussen soortgenoten.

Beoordeling Edelherten;

Ook bij deze groep dieren is niets negatiefs te melden. Allen waren in topconditie. Van jong kalf tot kapitale bokken toe.

Voedseltoestand van het terrein;

Er is voldoende eten op dit moment. Ik vrees echter dat in de toekomst de voedselvoorraad in de wintermaanden steeds nijpender wordt. Misschien is het toch nuttig om nu in de zomermaanden beleid hierin de maken en uit te dragen. Gedacht kan worden aan het terugbrengen van het aantal konikpaarden of zelfs geheel te schrappen. Deze dieren kunnen zonder veel problemen naar andere terreinen vervoerd worden. Een andere gedachte is om de edelhertenstand te decimeren. Kortom genoeg stof tot nadenken.

Werkbezoek Art. 10 lid 2 sub e Wob aan Oostvaardersplassen op 11 oktober 2001.

Beoordeling Heckrunderen;

- Oudere stieren (>3j) hebben een goede tot uitmuntende conditie (7-9) met het grootste aantal runderen een 8. Gemiddeld 8,28
- Jongere stieren (1-3j) geven een soortgelijk beeld echter procentueel iets minder dieren een 9 en meer 7. Gemiddeld 7,33
- Oudere koeien (>3j) doen het zeer goed met een gemiddelde score net iets onder 8. Gemiddeld 7,87
- Jongere koeien (1-3j) hebben een zelfde beeld dan de jongere stierengroep. Gemiddeld 7,85
- Kalveren maken een gezonde, fitte indruk. Een conditiescore is bij deze groep niet mogelijk. Er zijn geen zwakke kalveren gezien.

De conclusie is dat de score erg hoog is en dat de oudere stieren het gemiddeld iets beter doen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Stier > 3 jaar							4 (6%)	41 (60%)	23 (34%)		**68**
Stier 1-3 jaar							13 (31%)	23 (55%)	6 (14%)		**42**
Koe > 3 jaar						2 (3%)	19 (24%)	45 (57%)	13 (16%)		**79**
Koe 1-3 jaar						1 (2%)	13 (31%)	19 (45%)	9 (22%)		**42**
Totaal						3 (1%)	49 (21%)	128 (56%)	51 (22%)		**231**

Beoordeling Konikpaarden;

Alle paarden, jong en oud, zijn in prima conditie. Het verbaast me steeds dat er geen hoefbevangenheid bij de Konikpaarden is geconstateerd. Dit vanwege de vette voedingstoestand.

Beoordeling edelherten;

De dieren zijn volop in bronst en vertonen een normale (bokken) tot vette voedingstoestand.

Het voedselaanbod is nog ruim aanwezig. Debet aan deze situatie is het zachte herfstweer. Goed voor de voedselvoorziening in de winterdagen.

Opmerkingen;
De algehele tendens is dat de dieren een prima conditie hebben. Ik heb geen zwakke dieren gezien. Dit schept moeilijkheden met de selectie van te euthanaseren dieren. Welke wel en welke niet?
Bij deze prachtige beoordeling past toch een moment van bezinning. Het gevaar van deze uitstekende conditiescores is dat er een erg groot aantal dieren (lees te groot) de wintervoorraad aan gras opeten. Ik verwacht in een strenge winter grote problemen. Als de wintervoorraad totaal op is, dan is er ook geen voedsel meer voor de potentieel gezondere dieren. Een dramatische indamming van de populatie onder de Heckrunderen zou dan het resultaat zijn. Een veel grotere inperking dan wanneer een kleinere populatie grazers de winter ingaat.

Groeten
Art. 10 lid 2 sub e Wob
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Verslag werkbezoek 2 juli 2002 door [redacted] te Velp.

Beoordeling Heckrunderen:

Oudere stieren (vanaf 3 jaar) De conditie was erg goed. Deze dieren zijn door de jaren heen in staat gebleken om snel een nieuwe vetreserve aan te leggen. De gemiddelde score is 7,5 welke de komende maanden beslist hoger zal worden.

Jonge stieren (2-3 jaar oud) Deze groep dieren doet het iets minder. Dit heeft wellicht te maken met de groei. De gemiddelde conditiescore is 7.

Oudere koeien (vanaf 3 jaar) Dit is de beste en grootste groep dieren die ik heb gezien. Diverse vette dieren hebben nu reeds scores van 9 en een enkele 10. Dit is opmerkelijk daar deze dieren ook zogen. De kalveren eten al wel rond deze tijd gras, zodat de reserves van de koeien niet zwaar worden aangesproken. Ook zijn in deze groep de koeien die relatief laat een kalf gekregen hebben en dus een mindere conditie (score 6). De gemiddelde score van deze groep is ook 7,5.

Jongere koeien (2-3 jaar oud) Dit is een interessante groep welke divers is opgebouwd. Alleen in deze groep zijn enkele uitschieters naar beneden geconstateerd (2 x score 5 en 7 x score 6). Waarschijnlijk komt dit doordat de dieren in verschillende periodes van de groei voor het eerst gedekt worden. Het voedselaanbod heeft een relatief sterker effect op deze dieren wat betreft groei en evt. dracht. De gemiddelde score is toch dezelfde als bij de jonge stiergroep nl. 7.

Jonge Heckrunderen (<2 jaar oud) Hier is het effect van het schaarsere voedselaanbod in de winterperiode nog het best te zien. Dit verklaart ook de minst goede groep met een gemiddelde score van 6,5.

Conditie score:

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Stieren >3 jaar					5	39	31	8		**83**
Stieren 2-3 jaar					6	14	5			**25**
Koeien >3 jaar					20	27	54	10	3	**114**
Koeien 2-3 jaar			2	7	6	22	19			**56**
Jonge dieren < 2jaar				6	8	12	5			**31**
			2	**13**	**45**	**114**	**114**	**18**	**3**	

Algemeen wil ik nog opmerken dat de condities te vergelijken zijn met vorig jaar. Het grootste verschil met vorig jaar is de groepen homogene samenstelling. Het niveau van vetreserves is zoals het omstreeks deze periode moet zijn. De dieren zijn nog niet al te vet maar het gewichtsverlies opgelopen in de wintermaanden is totaal opgeheven.

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden zijn in blakende toestand. Er is veel activiteit in de groep. Ik heb geen zwakke of slechte dieren gezien.

Beoordeling van de herten;

Ook bij deze groep zijn geen spectaculaire dingen te vertellen. Alles oke.

Verslag werkbezoek op 18 december 2002 door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen:

Ondanks de strenge vorst en de reeds lange tijd van aanhoudende koude ben ik aangenaam verrast om de Heckrunderen nog in zo'n goede conditie te zien. Slechte dieren heb ik in het geheel niet gevonden. Ik ben bij het bezoek wel 10 erg vette oude stieren en 6 erg vette koeien (=9) gezien. Heerlijk!!!
De oplettendheid en activiteit van de dieren zijn goed.
Voedsel is nog ruim voorhanden. Ondanks dat de grassen zijn bevroren, is er nog voldoende groen lang gras aanwezig om de komende tijd de dieren te voorzien van energie en bouwstoffen.
Spectaculair is mijn rapport geenzins, maar geruststellend des te meer. De komende maanden hebben de dieren nog voldoende voedsel. Ik verwacht derhalve ook in de rest van 2002 en in januari geen dramatische teruggang in conditie.

CONDITIESCORES HECKRUNDEREN 18 DECEMBER 2002

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totaal
Stier >3 jaar						4	16	28	10		58 (19%)
Stier 1-3 jaar						4	28	8			40 (13%)
Koe >3 jaar						18	44	28	6		96 (31%)
Koe 1-3 jaar						10	46	20			76 (24%)
Jaarling <1 jaar						16	18	8			42 (13%)
Totaal						52 (17%)	152 (49%)	92 (29%)	16 (5%)		312

Beoordeling Konikpaarden:
De paarden zijn allen voorzien van een ruime laag vet. Zelfs de jongere dieren, die nog wel eens achterbleven in conditie, doen het erg goed. Een prachtige vacht, sterke bespiering, veel onderhuids vet zorgen voor een goede reserve in de winterperiode. Een gezonde vermagering van deze dieren is zelfs aanbevolen i.v.m. mogelijke bevangenheid in de komende zomermaanden.

Beoordeling edelherten:
Deze dieren hebben evenals de paarden nauwelijks last van de winterperiode. De dieren zijn in topconditie en maken een erg gezonde indruk.

Verslag werkbezoek op 12 maart 2003 door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen;

In de maanden februari en maart zijn de runderen flink afgevallen. In die zin viel de conditie dan ook tegen. Temeer daar er reeds 86 dieren geëuthanaseerd zijn. Volgens de tabel, die nu op verzoek van [redacted] omgezet is naar het klassieke systeem van scores 1 t/m 5 (zie bijlage), valt op dat er veel dieren in categorie 1 zitten. Het is naar mijn mening te verwachten dat er nog veel dieren zullen afvallen (±50 dieren). Dit ongewone hoog aantal dode dieren is een rechtstreeks gevolg van de erg zware begrazingsdruk van het terrein, en is dus ook te verwachten.

Er is beter weer op til. Het voordeel van de Oostvaardersplassen is dat water altijd voldoende aanwezig is, zodat bij de kleinste weersverbetering reeds een beduidende groei van gras ontstaat. Dit is een groot voordeel t.o.v. Veluwezoom waar altijd goed weer gecombineerd moet zijn met voldoende regenval.

Het grote aantal dieren met score 1 moet eigenlijk nog hoger zijn (nl. 150 + 86 reeds geëuthanaseerde dieren).

CONDITIESCORES HECKRUNDEREN 12 MAART 2003.

	Score 1	**2**	**3**	**4**	**5**	Totaal
Stier >3 j.	32	26	0	0	0	58 (25%)
Stier 1-3 j	22	11	0	0	0	33(14%)
Koe >3 j.	45	30	0	0	0	75(32%)
Koe 1-3 j	36	10	0	0	0	46(20%)
Jaarling <1 j.	15	4	0	0	0	19(8%)
Totaal	150(65%)	81(35%)	0	0	0	231

Nb; Ik heb onlangs een erg magere oude Schotse Hooglander stier ingeslapen die totaal uitgeput was. Vlak voor het euthanaseren heb ik nog bloed van het dier afgenomen. Uit een erg uitgebreid bloedonderzoek waren geen afwijkingen te vinden, behalve een matige anemie. Dit bevestigd nogmaals dat bloedonderzoek geen goed criterium is voor een eventuele euthanasie. De beste methode blijft toch het oog van de opzichter/dierenarts/wolf. Dieren die mager en apatisch zijn, geen vluchtgedrag hebben, traag eten en niet meer herkauwen zijn de dieren die extra in de gaten gehouden moeten worden en eventueel ingeslapen moeten worden.

Beoordeling Konikpaarden;

Ook bij de paarden vinden we de tekenen van overbegrazing. Er is nu weinig voedsel en vooral de jonge dieren hebben het zwaar te verduren. Ook hier zijn reeds 40 paarden afgevoerd. Een enkele vette hengst of merrie is nog waarneembaar. Gemiddeld zijn de dieren aan de schrale kant. Bij deze groep dieren zijn echter minder verliezen te verwachten omdat de dieren gemakkelijker aan nieuw uitlopend planten (wortels, schors) kunnen komen.

Beoordeling edelherten;

Van deze diergroep is het minst te vrezen. De meeste dieren hebben de winter goed doorstaan. Slechte dieren heb ik niet gezien. Enkele magere bokken, die in de bronsttijd veel energie hebben verspeelt, komen de komende maanden wel weer op krachten.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 3 september 2003

door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen;

De 540 Heckrunderen zijn dit mooie najaar weer in een uitstekende voedingsconditie. De dieren zijn alert, hebben een glanzende vacht en zijn een groot deel van de dag bezig met herkauwen en luieren. Opvallend tijdens dit bezoek t.o.v. voorgaande bezoeken in deze periode was dat er geen magere of minder gezonde dieren zijn waargenomen. De populatie is eenvormig opgebouwd wat betreft voedingstoestand, waardoor er op dit moment geen inkrimping van de populatie mogelijk is, anders dan door willekeur. Uit onderstaande tabel blijkt dat de conditiescore van de gehele populatie Heckrunderen 3,93 is, wat overeenkomt met vorige jaren.

Een punt van bezorgdheid is echter, dat de voedselvoorraad in het terrein niet ruim is. Hierdoor is er een minieme wintervoorraad gras aanwezig, waardoor het verval in conditie wel eens vroeg in kan zetten. Hopen dat de winter niet langdurig is, maar dat we nog van een zacht najaar kunnen genieten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 3 september 2003

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.			12 12%	68 66%	23 22%	*103* *29%*
Stieren 1-3j.			10 38%	14 54%	2 8%	*26* *7%*
Koeien >3j.			45 24%	112 60%	31 16%	*188* *53%*
Koeien 1-3j.			14 35%	25 62%	1 3%	*40* *11%*
totaal			*81* *23%*	*219* *61%*	*57* *16%*	*357*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een uitstekende conditie met een gemiddelde van 4,1

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,6

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een prima conditie met een gemiddelde van 3,9

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,7

De jonge stieren en koeien zijn volledig met elkaar te vergelijken omdat deze dieren nog niet in het reproductieproces meedoen. Slechts groei en vetaanzet wordt door de voedselconversie bepaald.

Beoordeling Konikpaarden;

Over de in totaal 800 konikpaarden is weinig spectaculairs te melden. Alle dieren doen het prima en zijn in een uitmuntende voedingstoestand. Enkele dieren zijn zelfs te vet. Tekenen van hoefbevangenheid zijn echter bij deze dieren niet waargenomen. Zorgwekkend kan het alleen worden als de paarden te veel concurreren met de runderen.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn ook allen in goede conditie. De dieren zijn echter niet dicht te benaderen. Dit komt waarschijnlijk doordat de dieren weinig honger hadden en zich terugtrekken in het struikgewas om te herkauwen en te luieren.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 9 december 2003
door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

Tijdens dit werkbezoek zijn alle dieren in een redelijke tot goede conditie. De runderen maken een levendige indruk en zijn zeer attent. Nog steeds zijn er nauwelijks verzwakte en/of zieke dieren waargenomen. Slechts 3 jonge immuundeficiënte koeien zijn verzwakt. Euthanasie van deze dieren wordt geadviseerd en nog dezelfde dag uitgevoerd.

De gemiddelde conditiescore van de hele groep dieren is 2,6 Dit is ruim 1 punt minder dan 3 maand geleden.

Door de afgelopen zachte wintermaanden met nog een redelijke bijgroei van gras zijn er geen problemen ontstaan, en bezitten de dieren nog een redelijke vetvoorraad om de komende winter goed door te komen. Dit kan overigens snel omslaan bij langdurige vorst, sneeuw en ijzel. Voedselaanbod blijft de kritieke factor in de Oostvaardersplassen.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 9 december 2003

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		29 30%	58 59%	11 11%		*98* *26%*
Stieren 1-3j.		22 42%	30 58%			*52* *14%*
Koeien >3j.		57 32%	119 67%	1 1%		*177* *48%*
Koeien 1-3j.	3 7%	31 72%	9 21%			*43* *12%*
totaal	*3* *1%*	*139* *38%*	*216* *58%*	*12* *3%*		*370*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 2,8 (september= 4,1)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,6 (september= 3,6)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 2,7 (september= 3,9)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,1 (september=3,7)

Alle dieren zijn goed met elkaar te vergelijken. De conditieval van de jonge koeien is niet goed te verklaren. Misschien is een dracht hiervan de oorzaak??

Beoordeling Konikpaarden;

Alle konikpaarden hebben een goede tot zeer goede conditie. In tegenstelling tot de Heckrunderen lopen bijna alle koniks in 1 grote kudde. In deze groep van 500 tot 600 dieren is een numeriek geslachtsonderscheid en leeftijdsopbouw haast onmogelijk te maken in het tijdsbestek van mijn bezoek. Misschien is dit werk voor een stagiaire/onderzoeker. Van de gescoorde dieren bleek 75% een score 3 te hebben en 25% een score 4. Geen problemen dus. Een enkel jong veulen (4) is onvoldoende bevleesd om de winter zeker te overleven. Euthanasie is op termijn de enige oplossing.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn ook allen in goede tot zeer goede conditie. De dieren zijn echter niet dicht te benaderen. Dit komt waarschijnlijk doordat de dieren weinig honger hadden en zich terugtrekken in het struikgewas om te herkauwen en te luieren. Een verdeling in leeftijdsopbouw en sekse is derhalve bij deze dieren onmogelijk.

Er is wel een dier aangetroffen met een atactische achterhand met slepende achterpoten tot gevolg. Dit dier is voor sectie onderzocht. Tijdens de sectie bleek dat een koperdeficiëntie hieraan ten grondslag lag, veroorzaakt door erg hoge concentraties molybdeen in de grond. Een soortgelijke ziekte bij schapen is bekend onder de naam ''sway back''.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 28 januari 2004
door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

De Heckrunderen maken allen een fitte en attente indruk. Tijdens de gehele bezichtiging heb ik geen slechte dieren gezien. De dieren die score 1 hebben zijn ook allen levendig en gezond. Deze dieren vertonen geen van allen symptomen die eventueel euthanasie op dit moment zouden kunnen rechtvaardigen. Er zijn geen problemen op korte termijn te verwachten. De gemiddelde score van de dieren is gedaald van 2,6 op 9 december 2003 naar 2,2 op 28 januari 2004. Dit is volgens mij geen verontrustende vermindering in score.

De zachte winterdagen die de komende dagen zijn te verwachten zouden nog voor enige bijgroei van het gras kunnen zorgen. Inderdaad is op mijn bezoek van 9 februari 2004 een redelijke groei geconstateerd. Ik wacht de komende wintermaanden af.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 28 januari 2004

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	2 3%	49 63%	26 34%			*77* *26%*
Stieren 1-3j.	2 5%	27 73%	8 22%			*37* *12%*
Koeien >3j.	13 10%	71 57%	41 33%			*125* *42%*
Koeien 1-3j.	8 14%	39 66%	12 20%			*59* *20%*
totaal	*25* *8%*	*186* *63%*	*87* *29%*			*298*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 2,3 (december= 2,8)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,2 (december= 2,6)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 2,2 (december= 2,7)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,1 (december=2,1)

Beoordeling Konikpaarden;

Van de paarden is zoals gewoonlijk niets spectaculairs te melden. Alle dieren hebben een voldoende tot zeer goede bevleesdheid. De volwassen hengsten zijn nog steeds erg vet (4). De jaarlingen zijn van alle leeftijdsgroepen het minst in conditie. Een gemiddelde conditie van 2,5 is ruim voldoende. De volwassen merries hebben conditiescore tussen 3 en 4. Magere konikpaarden die in potentie de winter niet zouden halen heb ik niet gezien. Wel zijn de dieren driftig op zoek naar wortels van diverse gewassen.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zitten op dit moment in een dik pak haar en hebben een goede gezondheid. Geen problemen dus. In de periode van december tot nu zijn geen verdere gevallen van achterhandverlamming geconstateerd.

Wat betreft de Cu-deficiëntie bij de edelherten moet in de wetenschappelijke commissie enkele vragen aan de orde komen.

1. Waarom zijn pas dit jaar de eerste gevallen van achterhandataxie geconstateerd terwijl de dieren sinds 1992 hier aanwezig zijn.
2. Is het verstrekken van extra koper in bijv. likstenen genoeg om de klachten te voorkomen.
3. Is er een hoge hoeveelheid molybdeen in het terrein aanwezig. Is de hoeveelheid molybdeen zó hoog, dat de kompetitie tussen koper en molybdeen altijd in het voordeel van de laatste zal zijn.
4. Is in het kader van de natuurlijke begrazing het verstekken van koper geoorloofd cq. gewenst.

5. Is een 'adaptatie' zoals bij de Heckrunderen in de Hellegatsplaten te verwachten of is zelfs een verergering van de symptomen te voorspellen.
6. Beperkt de afwijking zich alleen tot de jongere dieren of is het te verwachten dat op termijn de gehele populatie symptomen gaat vertonen.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 3 maart 2004
door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

Dit veldbezoek is op het slechtste moment van het jaar gemaakt. Tijdens dit bezoek viel de algehele conditie van de Heckrunderen niet tegen. Alle dieren waren actief en levenslustig. Ik heb geen slome dieren gezien. De conditie is over de hele linie wel iets teruggelopen maar niet verontrustend. De gemiddelde score is 1,9 ten opzichte van 2,2 eind januari 2004. Van Art. 10 lid 2 sub e Wob heb ik vernomen dat tot dit moment slecht 4 runderen geëuthanaseerd zijn. Dit is erg weinig als men de grote aantallen grote grazers in beschouwing neemt. Voor het eerst heb ik geen zorgen over de Heckrunderen maar over de jonge paarden (zie Konikpaarden). Ik verwacht niet dat de komende maanden nog veel runderen zullen afvallen.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 3 maart 2004

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	15 20%	51 65%	12 15%			*78* *29%*
Stieren 1-3j.	14 24%	41 69%	4 7%			*59* *22%*
Koeien >3j.	18 20%	65 71%	8 9%			*91* *34%*
Koeien 1-3j.	11 27%	29 73%				*40* *15%*
totaal	*58* *22%*	*186* *69%*	*24* *9%*			*268*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 2,3 (eind januari= 2,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,8 (eind januari= 2,2)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,9 (eind januari= 2,2)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,7 (eind januari=2,1)

Beoordeling Konikpaarden;

De volwassen Konikhengsten zijn allen nog erg vet (score 4-5). De merries, al dan niet zogend, zijn een stuk magerder (gemiddelde score 2-3). De grote groep jaarlingen is er het slechtst aan toe. Er zijn zeker 12 jonge dieren die nog wel bij de kudde liepen, maar toch een slome indruk gaven. De stofwisseling verloopt traag en de dieren zijn niet in een erg negatieve energiebalans (score 1). Met de beheerder is overlegd om deze dieren te doden omdat de overlevingskansen nihil zijn de komende maanden. Reeds voor dit bezoek zijn dit jaar 40 paarden , 4 runderen en 23 edelherten geëuthanaseerd.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten doen het zoals gewoonlijk weer erg goed. De voedingstoestand van de dieren is ruim voldoende en uitschieters naar beneden zijn niet waargenomen. Wel heb ik 1 dier met ataxie in de achterhand, veroorzaakt door een laag koper-gehalte, waargenomen. Overlegd is om dit dier te doden.

N.B;

Interessant bij dit bezoek is dat deze winter niet de runderen bij deze bezettingsgraad het meest te lijden hebben, maar de Konikpaarden. Ikzelf had dit 2-3 jaar geleden nooit kunnen voorspellen. Mijn inschatting was, dat langzaam de runderpopulatie zou decimeren in het voordeel van de Konikpaarden en de edelherten. Naar het zich laat aanzien zijn de jaarlingpaarden die het meest las hebben van het lage voedselaanbod. Hierdoor komt een stagnatie in de tot dusver ongebreidelde groei van paarden.

Een verklaring voor dit interessante proces is nog niet te bewijzen. Een hypothese is dat het spenen van de veulens eerder plaatsvindt dan bij de kalveren. Kalveren worden pas gespeend als de koe weer een nieuw kalf krijgt. Op die manier krijgt het kalf ook in de winterperiode nog extra energie uit de melk. Het natuurlijk spenen van veulens gebeurt rond zesde maand. Hierdoor de veulens in de nazomer en herfst zich tegoed doen aan het aanwezige gras. En schakelen in mindere tijden niet meer terug op melkvoeding. Andere suggesties zijn altijd interessant en nuttig.

Conclusie is wel dat zich weer een natuurlijk proces aftekent dat niet op voorhand te voorspellen was.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 6 april 2004

door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

Dit veldbezoek vindt volgens mij plaats op het dieptepunt van de condities van runderen en paarden. Het voedselaanbod is minimaal en het voorjaar lonkt reeds overdag. De nachten zijn nog te lang en koud om een snelle grasgroei te waarborgen. Overal schieten jonge plantenscheuten uit de grond. Hierdoor krijgen de dieren substantieel meer energie per kilgram droge stof binnen dan vorige maand. De conditie gaat niet meteen omhoog omdat eerst de negatieve energiebalans in evenwicht moet worden gebracht. De conditie zal niet verder dalen maar een merkbare conditieverbetering zal pas na enkele weken te zien zijn.

Ondanks de lage conditiescore van de Heckrunderen zijn geen verzwakte of slechte dieren waargenomen. De gemiddelde score van de runderen is gezakt van 1,9 begin april naar 1,4 eind april. Dit lage getal is een goed referentiepunt om te onthouden en in de toekomst te vergelijken met andere lage conditiemomenten, en te vergelijken met andere periodes in het seizoen. Is deze periode in januari/februari dan zijn zeker problemen te verwachten. Ik ben benieuwd wat de score zal zijn bij het volgende bezoek.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 6 april 2004

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	22 37%	38 63%				*60* *27%*
Stieren 1-3j.	26 60%	17 40%				*43* *19%*
Koeien >3j.	50 61%	32 39%				*82* *37%*
Koeien 1-3j.	28 74%	10 26%				*38* *17%*
totaal	*126* *22%*	*97* *69%*				*223*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 1,6 (begin maart= 2,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4 (begin maart= 1,8)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,4 (begin maart= 1,9)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,3 (begin maart= 1,7)

Volgens tellingen zijn op dit moment 580 Heckrunderen (waarvan 30 kalveren), 740 Konikpaarden en 1100 edelherten. Tot begin april zijn 12 runderen, 93 paarden en 46 edelherten geëuthanaseerd.

Beoordeling Konikpaarden;

De volwassen Konikhengsten zijn allen nog erg vet (score 4). De merries, al dan niet zogend, zijn een stuk magerder (gemiddelde score 2-3). De jaarlingen die het minst in conditie zijn zullen reikhalzend naar meer voedsel uitkijken. Toch zullen nog enkele dieren de komende maand ingeslapen worden.De negatieve energiebalans heeft een te grote impact op de algehele gezondheidstatus.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten doen het zoals gewoonlijk weer goed. Atactische dieren heb ik niet waar kunnen nemen. Zwakke en ongezonde dieren heb ik niet gezien. Voor deze groep dieren valt niet veel te vrezen de komende tijd.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 28 april 2004
door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Het voorjaar is volop aanwezig. De groei van bomen, struiken en gras is begonnen. De droogte en de grote hoeveelheden ganzen hebben er voor gezorgd dat de grasgroei nog niet maximaal is. Dit zal volgens de laatste weersberichten snel veranderen. Problemen zijn er de komende tijd wat dat betreft niet meer te verwachten.

Zoals bij het vorige verslag aangegeven is de conditiescore nog niet veel hoger. Er is toch duidelijk verschil in gedrag, oplettendheid en activiteit te merken. Het vluchtgedrag is heftiger evenals het lekker luieren en herkauwen in de zon indien we op grotere afstand de Heckrunderen bekijken. De dag wordt niet geheel gevuld met het zoeken naar voedsel. Er is nu een groot aantal kalveren geboren die er allemaal erg gezond uitzien.

De gemiddelde conditiescore van de gehele Heckrunderpopulatie is iets gestegen van 1,4 naar 1,5.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 28 april 2004

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	16 31%	36 69%				*52* *20%*
Stieren 1-3j.	24 62%	15 38%				*39* *15%*
Koeien >3j.	53 46%	61 54%				*114* *43%*
Koeien 1-3j.	34 59%	24 41%				*58* *22%*
totaal	*127* *48%*	*136* *52%*				*263*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 1,7 (begin april = 1,6)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4 (begin april = 1,4)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,5 (begin april = 1,4)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4 (begin april = 1,3)

Volgens tellingen zijn op dit moment 600 Heckrunderen (waarvan 70 kalveren), 820 Konikpaarden (waarvan 80 veulens) en 1100 edelherten. Tot eind april zijn 12 runderen, 93 paarden en 46 edelherten geëuthanaseerd.

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden liepen allemaal bij elkaar. Een prachtig gezicht om 600-700 Konikpaarden bijeen te zien. Doordat er reeds veel veulens geboren zijn, zijn de hengsten erg actief om de merries voor zich te winnen. Dominant gedrag en een zeker onrust in de groep zorgen voor een levendig en interessant schouwspel. De jaarlingen zijn wel veel beter in conditie. Dit komt waarschijnlijk doordat paarden sneller het jonge opschietende gras kunnen eten. Hierdoor zal de conditieverbetering ook enkele weken eerder starten dan bij de runderen.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten doen het zoals gewoonlijk weer goed. Atactische dieren heb ik niet waar kunnen nemen. Zwakke en ongezonde dieren heb ik niet gezien. De dieren zien er wel erg 'plukkerig' uit, vanwege het winterhaar dat nu verloren wordt.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 11 juni 2004
door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Het is verheugend om te zien hoe spectaculair de conditiescores van de Heckrunderen zijn gestegen in 1,5 maand tijd. Sinds 1,5 maand is er een flinke groei van het graspakket. Er is veel regen gevallen en de temperaturen zijn redelijk normaal tijdens een 'Hollandse' zomer. De ganzen zijn grotendeels weggetrokken waardoor de grasmat niet alleen groen is maar ook een flinke hoogte heeft gekregen. Er zijn nu 90 kalveren geboren. Uitval is in deze periode niet waargenomen.
De tabel spreekt voor zich. Prachtig!!!!

De gemiddelde conditiescore van de gehele Heckrunderpopulatie is fors gestegen van 1,5 naar 2,8.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 11 juni 2004

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		5 5%	78 84%	10 11%		*93* *28%*
Stieren 1-3j.	1 2%	26 45%	30 51%	1 2%		*58* *18%*
Koeien >3j.	2 2%	26 20%	96 76%	3 2%		*127* *39%*
Koeien 1-3j.	1 2%	29 59%	19 39%			*49* *15%*
totaal	*4* *1%*	*86* *27%*	*223* *68%*	*14* *4%*		*327*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 3,0 (eind april = 1,7)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,6 (eind april = 1,4)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 2,8 (eind april = 1,5)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,4 (eind april = 1,4)

Beoordeling Konikpaarden;

De oudere paarden doen het allemaal perfect. Er is wel enige onrust vanwege tochtige merries en vechtende hengsten. Er zijn op flanken en nek diverse bijtwonden te zien. De verwondingen zijn allen oppervlakkig.

De jaarlingen waren de afgelopen winter het kind van de rekening, maar alle dieren hebben op dit moment een perfecte gezondheid.

Er zijn reeds ongeveer 130 veulens geboren. Van dit aantal veulens zijn 25 dieren afgevallen omdat ze het contact met het moederdier zijn verloren. In de grote kuddes is het af en toe erg onrustig. De hengsten drijven de merries op waardoor de veulens makkelijk afgezonderd raken. Dit is het meest waarschijnlijk bij onervaren, jonge merries.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten doen het zoals gewoonlijk weer goed. Atactische dieren heb ik niet waar kunnen nemen. Enkele smaldieren die in slechte conditie waren zijn uitgevallen. In totaliteit gaat het prima met de dieren. De aantallen stijgen gestaag.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 21 juli 2004

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Op dit moment is het in de Oostvaardersplassen de hoorn des overvloed. Het graspakket reikt tot kniehoogte en de klaver groeit tevens snel. Wat voeding betreft geen klagen dus. Dit vertaald zich in een prima conditie van alle runderen (1 jaarling uitgezonderd, dit dier zal waarschijnlijk ziek zijn). De vacht glimt in de zon. De Heckrunderen doen zich tegoed aan het verse gras/klaver en na het foerageren gaan de dieren in de zon liggen herkauwen. Een prachtig gezicht.

De gemiddelde conditiescore van de gehele Heckrunderpopulatie is wederom flink gestegen van 2,8 naar 3,5.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 21 juli 2004

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.			20 19%	73 69%	13 12%	*106* *31%*
Stieren 1-3j.		3 7%	27 68%	10 25%		*40* *12%*
Koeien >3j.		2 1%	63 41%	83 55%	5 3%	*153* *45%*
Koeien 1-3j.	1 2%	12 28%	25 58%	5 12%		*43* *12%*
totaal	*1* *0%*	*17* *5%*	*135* *40%*	*171* *50%*	*18* *5%*	*342*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 3,9 (juni = 3,0)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,2 (juni = 2,6)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 3,6 (juni = 2,8)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,8 (juni = 2,4)

Beoordeling Konikpaarden;

Zoals vorige keer vermeld, zijn de hengsten erg actief met drijven naar tochtige merries. Meerdere oppervlakkige wonden aan kaakrand, nek en flanken lijken de dieren niet te deren. Het dominante gedrag gaat onverminderd door op weg naar successie. De hengsten en merries zien er weldoorvoed uit en hebben af en toe diarree. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de enorme hoeveelheid verteerbaar voedsel (erg veel klaver aanwezig).

Een pas geboren veulen liep hulpeloos tussen de kudde op zoek naar z'n merrie. Zolang wij gekeken hebben werd het dier niet geaccepteerd door een Konikmerrie. Het is twijfelachtig dat dit dier z'n moeder nog terug zal vinden. Morgen wordt nagekeken of het jong bij een merrie mag drinken. Indien dit niet het geval is dan is het dier ten dode opgeschreven en zal het worden geëuthanaseerd.

Beoordeling Edelherten;

Alle edelherten liggen op de grote vlaktes en doen zich tegoed aan de overdaad aan voedsel. De dieren zijn niet op korte afstand benaderbaar maar de algemene indruk is goed.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 16 september 2004
door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen;

Zoals ook bij de vorige rapportage is gemeld, bevinden de runderen zich in een wereld van overvloed. Een extreem warme en natte zomer en dito najaar hebben gezorgd voor grote hoeveelheden gras, klaver en kruiden. Dit heeft geleid tot een volgevreten populatie Heckrunderen die een groot deel van de dag doorbrengt met luieren en herkauwen in plaats van naarstig zoeken naar voedsel. Mijns inziens lijkt de populatie zich te bevinden in een *maximale* staat van vetheid, gezondheid en welzijn. Dit is terug te vinden in de kleine stijging van de gemiddelde conditiescore van 3,5 naar 3,7, ondanks een maandenlang excessieve voedselaanbod. Er zijn de hele ochtend slecht 2 jaarlingen waargenomen met een matige score 2. Dit is slecht 1% van de totaal geobserveerde populatie.

De gemiddelde conditiescore wordt verlaagd doordat de jongere dieren minder vaak score 4 en al helemaal niet score 5 hebben. Dit komt omdat de energieovervloed gebruikt wordt voor groei in plaats van vetopstapeling. De gemiddelde scoren van dieren ouder dan 3 jaar is 3,9. De conditieverbetering is derhalve volledig veroorzaakt door een vettere volwassen Heckrundpopulatie.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 16 september 2004

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.			7 10%	54 77%	9 13%	*70* *30%*
Stieren 1-3j.		1 5%	16 76%	4 19%		*21* *9%*
Koeien >3j.			29 26%	75 68%	7 6%	*111* *48%*
Koeien 1-3j.		1 3%	27 90%	2 7%		*30* *13%*
totaal		*2* *1%*	*79* *34%*	*135* *58%*	*16* *7%*	*232*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 4,0 (juli = 3,9)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,1 (juli = 3,2)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 3,8 (juli = 3,6)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,0 (juli = 2,8)

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden hebben zich verdeeld in 3-4 kleinere kuddes. De kudde die ik heb beoordeeld is prima in conditie. Verzwakte of zieke dieren zijn, ook bij een wandeling door de kudde, niet waargenomen. Het is tevens rustig omdat er geen tochtige merries zijn. Ieder dier slaat zoveel mogelijk voedsel op voor de komende maanden. Dit is ook wel te zien aan de extreem vette toestand van sommige Konikpaarden. Gelukkig duurt deze overdaad niet al te lang meer anders zouden deze dieren bevangen raken. De jaarlingen die het afgelopen jaar het kind van de rekening waren, maken het ook erg goed (score 3-4).

Beoordeling Edelherten;

Doordat de bronst is begonnen zijn de edelherten dichter te benaderen. Hierdoor is een nauwkeuriger beoordeling mogelijk. Alle herten maken een gezonde en corpulente indruk. De standherten hebben hun plaats op de vlakte ingenomen en zijn druk doende met burlen, zoelen en drijven. De komende maand zullen deze dieren flink afvallen. Nu is alles overvloedig aanwezig en is sex wat prevaleert.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 3 november 2004

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Ten opzichte van mijn vorige werkbezoek op 16 september j.l. zijn de Heckrunderen flink in conditie achteruitgegaan. Eerlijk gezegd verbaast mij dit enigszins. Het gras is nog ruim aanwezig en overdag is zelfs nog sprake van enige groei van het gewas. Er zijn nog geen nachtvorsten geweest. Blijkbaar legt de lagere dagtemperatuur een zwaarder beslag op de populatie runderen als dat ik op de heenweg naar de Oostvaardersplassen had gedacht. De dieren maken overigens een alerte en fitte indruk. Ze zijn zelfs veel schichtiger als bij mijn vorige bezoek. De teruggang in conditie is geheel terug te voeren tot een vermindering in vetreserve en niet in minder spiermassa.

Zoals altijd hebben de jongere dieren gemiddeld een lagere conditiescore dan de volwassenen. (Grote stieren beter dan volwassen koeien)
De gemiddelde conditiescore is 2,9 wat beduidend lager is dan 1½ maand geleden.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 3 november 2004

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		1 2%	32 64%	17 34%		*50* *20%*
Stieren 1-3j.		10 27%	27 73%			*37* *15%*
Koeien >3j.		21 17%	84 69%	17 14%		*122* *49%*
Koeien 1-3j.		18 45%	22 55%			*40* *16%*
totaal		*50* *20%*	*165* *66%*	*34* *14%*		*249*

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 3,3. (½ september = 4,0)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,7.
(½ september = 3,1)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 2,9. (½ september = 3,8)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,6.
(½ september = 3,0)

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden zijn zoals verwacht nog steeds aan de corpulente kant. Deze dieren hebben duidelijk minder vetreserves verloren dan de Heckrunderen.In de kuddes heerst rust en tevredenheid. Ik heb geen verwonde, kreupele, magere of anderszins afwijkende Konikpaarden gezien. De aantallen paarden en runderen zijn weer maximaal voor het terrein. Ik zal mij niet te buiten gaan aan voorspellingen voor de komende winterperiode. Het verloop van de populaties is teveel van diverse factoren afhankelijk. Laat de natuur het zoveel mogelijk zelf regelen!! Overigens op de voet gevolgd door de beheerders en adviseurs.

Beoordeling Edelherten;

Bij de edelherten is wederom niets spectaculairs te melden. Of is juist het steeds melden van niets spectaculairs, juist spectaculair!

De volwassen edelherten zijn niet zo vermagert als andere jaren na de bronstperiode.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 4 maart 2005
door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen;

Ten opzichte van mijn vorige werkbezoek ruim 4 maand geleden op 3 november 2005 is er een dramatische terugval in conditie te melden. Reeds bij mijn vorige bezoek, vorig jaar, was al een bovengemiddelde conditieverslechtering te zien, ondanks de aanwezigheid van voldoende voedsel. Waarschijnlijk te wijten aan de hoge bevolkingsdichtheid van grote grazers.

Nu is er nauwelijks voedsel aanwezig en als het al aanwezig is, dan kan het op dit moment niet gevonden worden door een pak sneeuw van 20-30 cm dik. De runderen staan stil met de poten dicht bij elkaar, om zo min mogelijk warmte te verliezen. Ze zoeken beschutte plekken op tussen de vlierbossen of in drooggevallen greppels. Op de grote vlaktes is geen enkel dier gesignaleerd. De dieren zijn tot op korte afstand te bereiken en lopen dan traag weg. Dit alles om zo min mogelijk energie te verspillen. De conditiescores spreken voor zichzelf in de tabel. Tevens zijn er reeds 30 Heckrunderen afgevallen.

De komende dagen blijft 's nachts nachtvorst voorspeld. Hierdoor blijft de sneeuw nog dagen liggen. Omdat de runderen aan het einde van de winter geen reserves meer hebben en omdat er geen voedsel beschikbaar is, gaat de energievoorziening van de dieren ernstig in het geding komen. De dieren worden sloom en gaan wankel lopen. Geadviseerd wordt om deze dieren te euthanaseren. Het ziet er naar uit dat dit een substantieel deel van de populatie kan zijn. Tevens is het aan te raden om iedere dag (ook weekenden) de populatie nauwlettend te volgen en daar waar nodig in te grijpen.

De overgang van een mager maar wel actief dier naar een soporeus, duf en lethargisch dier gaat nu vrij snel. Dit wordt veroorzaakt doordat er enkele dagen helemaal geen voedsel beschikbaar is. Het metabolisme komt dan helemaal tot stilstand en zorgt dan voor o.a. een erg laag bloedsuikergehalte (=hypoglycemie of 'hypo'). Verder komen er diverse fysiologische processen tot stilstand, waardoor er plotseling dieren kunnen sterven. Dit is volgens mij de verklaring waarom er in enkele dagen tijd zoveel dieren afvallen.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 4 maart 2005

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	64 91%	6 9%				*70* *25%*
Stieren 1-3j.	38 100%					*38* *14%*
Koeien >3j.	110 90%	12 10%				*122* *43%*
Koeien 1-3j.	52 100%					*52* *18%*
totaal	*264* *94%*	*18* *6%*				*282*

De gemiddelde conditiescore is 1,1 wat het laagste wat in mijn waarnemingen ooit is geteld.

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 1,1. (november = 3,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0. (november = 2,7)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,1. (november = 2,9)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0. (november = 2,6)

nb.; het verval in conditie is fors maar wordt deels veroorzaakt doordat het interval nu 4 maand is (=1 maand in voorgaande verslagen).

Beoordeling Konikpaarden;

Bij de Konikpaarden is de situatie minder dramatisch. De paarden zijn druk in de weer om met de voorhoeven de grond open te leggen om de wortels van de vlier aan te vallen. Erg magere volwassen paarden heb ik niet gezien. Slechts enkele jaarlingen zijn aan de magere kant. Dit is ook de groep dieren waar reeds 37 dieren zijn uitgevallen. Jongere paarden hebben niet alleen voedsel nodig voor hun onderhoudsmetabolisme maar ook voor de groei. Toch zijn alle dieren alert en maken een gezonde indruk. Ook deze dieren staan niet meer in kuddeverband maar staan in kleine groepjes van 5-15 individuen tussen de bomen en struiken te zoeken naar iets eetbaars.

Beoordeling Edelherten;

De herten in de Oostvaardersplassen doen het nog redelijk. Alle dieren hebben een flinke jas uitgedaan. Wanneer we in de buurt van de edelherten komen vluchten de dieren allemaal het struikgewas in. Ze maken een alerte indruk. 1 Enkel dier met ataxie is waargenomen.

De situatie in het Fluitbos waar vandaag 5 dode herten zijn aangetroffen is toch een totaal andere dan in de rest van de Oostvaardersplassen. Hier is het acute voedseltekort en de daarbij gepaard gaande hypoglycemie waarschijnlijk de oorzaak van de sterfte. In hoeverre er een verschil in voedselaanbod tussen de beide gebieden is, kan door mij niet nagegaan worden. Dode herten heb ik niet gezien op mijn tocht door de OVP. Toch zijn er reeds 74 herten afgevallen, deels geëuthanaseert, deels gestorven. Ook deze populatie edelherten zal de komende weken nauwlettend in de gaten gehouden moeten worden, om onnodig lijden te voorkomen!!

Ondanks het feit dat juist nu de kritiek het felst zal zijn en de twijfel het meest aanwezig zal zijn, is van het grootste belang om de visie en het beleid naar buiten te brengen. Dit is niet bedoeld om iedereen over te halen, maar wel om iedereen goed en nauwkeurig te informeren over een gebied dat nagenoeg natuurlijk wordt beheerd.
Dit is <u>niet</u> een systeem van niets doen en achteruit leunen.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 26 oktober 2005

door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

Na het laatste werkbezoek in de winter is het een verademing om de dieren in alle rust en vrede in dit prachtige natuurpark te mogen bewonderen.

De algemene conditie van de Heckrunderen is ruim voldoende (zie tabel).De koeien en stieren doen zich nog steeds tegoed aan de ruime hoeveelheid gras, klaver en kruiden. Door het zachte najaarsweer is er nog steeds een goede aangroei van voedsel. Herkauwend liggen de dieren in de ochtendzon en tonen zich niet opgejaagd als wij met de jeep naderen. Liever met een volle buik blijven liggen dan gestresst wegrennen. Opvallend is dat de runderen niet in groepen optrokken maar veel meer over het hele terrein verdeeld graasden. Welke conclusie hieraan verbonden moet worden, blijft nog een vraag.

Er zijn nu al wel dieren (uit groep 2) aan te wijzen, die de winter niet zullen overleven. Bij het begin van de winter hebben deze dieren onvoldoende reserves aangelegd om straks tegen een stootje te kunnen. Of deze dieren reeds nu geëuthanaseert moeten worden of later valt te bediscussiëren.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 26 oktober 2005

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		1 2%	31 58%	21 40%		*53* *20%*
Stieren 1-3j.		4 14%	22 79%	2 7%		*28* *10%*
Koeien >3j.		11 7%	99 65%	43 28%		*153* *56%*
Koeien 1-3j.		7 18%	30 79%	1 3%		*38* *14%*
totaal		*23* *8%*	*182* *67%*	*67* *25%*		*272*

De gemiddelde conditiescore is 3,2. (november 2004 = 2,9)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 3,4. (november 2004 = 3,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,9. (november 2004 = 2,7)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 3,2. (november 2004 = 2,9)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,1. (november 2004 = 2,6)

De verschillen in conditiescore ten opzichte van 3 november 2004 zijn niet opmerkelijk en komen dus goed met elkaar overeen.

Beoordeling Konikpaarden;

De Konikpaarden hebben allen een goede tot erg goede conditie. De vetreserves zijn bij alle dieren ruim aanwezig. De jongere dieren hebben vanwege de groei wel de minste reserve aangelegd.

Beoordeling Edelherten;

Op het moment van mijn bezoek is de bronst aan het afnemen. De bokken burlen nog wel iets maar het grote werk is achter de rug.

Alle herten die ik heb gezien hebben zijn in een uitstekende conditie. Eerlijk gezegd heb ik tussen deze dieren geen edelherten gezien die mogelijkerwijs de winter niet overleven. Selectie/afschot in deze wordt dus op dit moment moeilijk. Atactische dieren zijn niet waargenomen.

Wat de hertenstand betreft; ***We zijn weer op de stand van verleden jaar!***

Werkbezoek Oostvaardersplassen 18 januari 2006
door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Vandaag is het veldbezoek tevens gevolgd door 3 inspecteurs van de Dierenbescherming. In een aangename en constructieve sfeer vond dit werkbezoek plaats.

De Heckrunderen zijn nog redelijk goed in conditie. Het aantal dieren in groep **1** is nog relatief laag. De meeste runderen in alle leeftijdsgroepen hebben nog wel vetreserves. Hierdoor is de komende maand nog weinig afschot te verwachten.

Het gewas is inmiddels wel er voorhanden. Het riet is platgetrapt en van het gras is nog maar weinig aanwezig. Doordat de hoeveelheid voedsel op dit moment reeds beperkt is, zal naar mijn verwachting de conditie de komende maand wel sneller zakken als in de voorgaande maand.

Helaas konden het Volkwagenbusje niet dieper het terrein in. Slechts enkel vanaf de verharde weg waren de dieren te bekijken. Hierdoor is het aantal gescoorde dieren lager dan vorige keren.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 18 januari 2006

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	2 5%	19 48%	19 47%			*40* *28%*
Stieren 1-3j.	3 27%	8 73%				*11* *8%*
Koeien >3j.	4 5%	40 47%	40 48%			*84* *59%*
Koeien 1-3j.	2 29%	5 71%				*7* *5%*
totaal	*11* *8%*	*72* *51%*	*59* *41%*			*142*

De gemiddelde conditiescore is 2,3. (januari 2004 = 2,2)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 2,4. (januari 2004 = 2,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,7. (januari 2004 = 2,2)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 2,4. (januari 2004 = 2,2)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,7. (januari 2004 = 2,1)

Opvallend is dat de gemiddelde scoren van 2004 en 2005 in januari bijna gelijk zijn.

Beoordeling Konikpaarden;

De Konikpaarden zijn volop begonnen wortels van riet en gras op te graven. De dieren gaan heel handig om met de wortelkluiten die veel zand bevatten. Eerst wordt de kluit in de bek genomen waarna het overtollige zand met heftige zwaaibewegingen van het hoofd eraf geschud wordt. Hierdoor wordt voorkomen dat de paarden in deze periode veel zand opnemen, wat aanleiding kan geven tot zandkoliek. Bij mijn weten is er nog nooit een geval geconstateerd van zandobstructie met als gevolg koliek.

De algehele conditie is redelijk tot goed. De volwassenen zijn duidelijk vetter dan de jaarlingen. Dit is hetzelfde beeld als voorgaande jaren. Er zijn 3 jaarlingen gezien die binnenkort doodgeschoten zullen worden.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn stuk voor stuk in een goede conditie. Opvallend is dat de volwassen bokken die een enerverende bronst achter de rug hebben, erg goed in conditie zijn. Op een enkel magere jaarling na, is de gehele populatie herten gezond en in een goede conditie. Ataxie is niet waargenomen.

bg notulen 15 feb 2006

Werkbezoek Oostvaardersplassen 23 februari 2006

door [redacted]

Beoordeling Heckrunderen;

Op 23 februari j.l. liepen grote kuddes Heckrunderen op de uitgestrekte vlaktes van de OVP. De meeste dieren graasden op het korte gras in de ochtendzon. Een enkel dier herkauwde haaks op de zon liggend.

De runderen zijn minder schuchter. Deels veroorzaakt door het drukbezette grazen en deels vanwege de afgenomen conditie. Bij verdere toenadering liepen alle dieren weg naar de grote kuddes om bescherming te zoeken. Een enkel dier was gezien als een kandidaat om te euthanaseren. De omstandigheden waren op dit moment niet optimaal om het dier dood te schieten. Dit zou te veel verstoring van andere dieren geven. Vanmiddag en de komende dagen wordt dit dier nauwlettend gevolgd en nadere actie genomen.

De afname van de conditie (van 2,3 naar 1,6) is minder dan op 28 januari was te voorzien. Blijkbaar hebben de dieren toch nog voedsel op de vlaktes bij elkaar gesprokkeld. In de struweelpercelen is nagenoeg niets meer te eten. De open grasvlaktes blijven licht groen van kleur.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 23 februari 2006

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.	13 22%	43 72%	4 1%			*60* *21%*
Stieren 1-3j.	23 59	16 41%				*39* *14%*
Koeien >3j.	50 36%	85 62%	3 2%			*138* *49%*
Koeien 1-3j.	28 62%	17 38%				*45* *16%*
totaal	*114* *40%*	*161* *57%*	*7* *3%*			*282*

De gemiddelde conditiescore is 1,6. (28 januari 2006 = 2,3)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 1,9. (28 januari 2006 = 2,4)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4. (28 januari 2006 = 1,7)

Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,7. (28 januari 2006 = 2,4)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4. (januari 2006 = 1,7)

Beoordeling Konikpaarden;

Het blijft eentonig. De volwassen paarden zijn goed doorvoed. Geen van de dieren was in een matige of slechte conditie. De jaarlingen worden nauwlettend in de gaten gehouden door [redacted]. In deze groep blijven de afvallers zitten. Tot op heden zijn dit kalenderjaar 43 paarden geëuthanaseert / overleden.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn nog redelijk in conditie. Enkele volwassen mannelijke herten ogen wat mager. Toch volgden deze dieren vlot de groep en zwommen zelfs zonder stress over een brede gracht van het Fluitbos naar de open vlakte. De jaarlingen is ook bij deze diersoort de groep waar de afvallers zullen zitten.

Opmerking;

Er zijn nauwelijks erg slechte dieren waargenomen. Blijkbaar functioneert het systeem dat afgesproken is, goed.
Blijf waakzaam en ga op deze voet door.

Nb;

Helaas hebben de 3 inspecteurs van de dierenbescherming zich afgemeld. Hierdoor is weer een kans verloren gegaan om op een constructieve manier in discussie te gaan. Zeker na de positieve rondgang op 28 januari, had ik graag de mening van de 3 inspecteurs op dit tijdstip vernomen. Ik ben bang dat de discussie weer achter het bureau gevoerd wordt.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 15 december 2006

door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

Het is december en het blijft zacht weer. Vorst hebben we nog niet gehad en de gemiddelde temperatuur blijft boven 10 graden Celcius. Dit is te merken aan de trage doch gestage groei van de vegetatie. Het riet is reeds afgegraasd of platgetrapt. Toch is er nog genoeg kort groen gras voorhanden. Dit alles resulteert is een bovengemiddeld goede voedingstoestand van alle runderen. Er is slechts 1 rund gedood.

De dieren zijn alert en rennen snel weg bij toenadering.

Wat de rest van de winter gaat brengen valt te bezien. Nu reeds is een lager percentage uitval te verwachten dan andere jaren omdat de dieren op een later stadium van de winter het moeilijker krijgen.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 15 december 2006

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		4 7%	40 71%	12 22%		*56* *22%*
Stieren 1-3j.		15 45%	18 55%			*33* *13%*
Koeien >3j.		19 15%	97 75%	14 10%		*130* *50%*
Koeien 1-3j.		16 42%	22 58%			*38* *15%*
totaal		*54* *21%*	*177* *69%*	*26* *10%*		*257*

De gemiddelde conditiescore is 2,9. (28 januari 2006 = 2,3)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een goede conditie met een gemiddelde van 3,1.

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,5.
Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 3,0.

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,6.

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden doen het allemaal wonderwel. Geen enkel dier is van een bedenkelijke conditie.

Beoordeling Edelherten;

De herten zijn allemaal in een goede conditie. Wel zijn er 2 erg atactische dieren waargenomen. Het lijkt erop dat de frequentie paralytische dieren aan het toenemen, is. Verder onderzoek moet dit bewijzen. [redacted] heeft wel gemeld dat er alleen bij de herten reeds een aantal dieren is afgevallen door afschot. Het betreft hierbij alleen jonge dieren.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 09 maart 2007

door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Beoordeling Heckrunderen;

De Heckrunderen zijn op dit moment fors in conditie gedaald. Dit wordt veroorzaakt door het tekort aan voedsel gedurende de laatste maand. Het gras en het riet is grotendeels opgegeten en/of vertrapt door het aanhoudende natte weer.

De meeste dieren zijn echter nog redelijk fit.Het is op dit moment duidelijk (door de duidelijke beslisboom) om uit te maken welke dieren geëuthanaseerd moeten worden en welke niet. Slecht 14 runderen zijn er op dit moment geschoten.

Door het aangescherpte predatormodel zijn er weinig dieren die soporeus zijn of moeilijk in de benen komen. Juist op dit moment wordt er extra alertheid gevraagd van de faunabeheerders omdat het omslagpunt van fit naar slaperig in een paar dagen bereikt wordt. Door hun accuratesse is het aantal dieren dat spontaan sterft tot een minimum teruggedrongen. De komende weken zullen nog diverse dieren worden geëuthanaseert.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 9 maart 2007

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	17 77%	5 13%				*22* *12%*
Stieren 1-3j.	24 79%	3 11%				*27* *15%*
Koeien >3j.	103 90%	12 10%				*115* *62%*
Koeien 1-3j.	20 95%	1 5%				*21* *11%*
totaal	*164* *89%*	*21* *11%*				*185*

De gemiddelde conditiescore is 1,2. (15 december 2006 = 2,9)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,2.

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1.
Oudere koeien (>3 j.) hebben allen een goede conditie met een gemiddelde van 1,1.

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0.

Beoordeling Konikpaarden;

De volwassen paarden zijn in redelijke tot goede conditie. De veulens n jaarlingen hebben weel moeite om te overleven Op dit moment zijn reeds 66 voornamelijk jonge paarden gedood. Het is vrij gemakkelijk om via de beslisboom te bepalen of een dier geschoten dient te worden. Het paard volgt de kudde niet meer en staan duf om zich heen te kijken. De komende weken zullen ook in deze groep nog vele dieren geëuthanaseerd worden.

Beoordeling Edelherten;

Het merendeel van de geschoten dieren is bij de edelherten gevallen. Vooral de kalveren (±85%) hebben het zwaar. De kuddes als geheel zijn nog wel schichtig maar sommige dieren zijn traag en wankel.

OPMERKINGEN;

- Een groot deel van het terrein is moeilijk begaanbaar door het aanhoudende slechte weer. Hierdoor is het aantal gescoorde dieren aan de lage kant.
- Interessant is om uit te zoeken waarom nu pas/juist er zoveel edelherten afvallen t.o.v. vorige jaren en t.o.v. de Heckrunderen en de Konikpaarden.
- De ataxie onder de edelherten blijft nog veel vraagtekens hebben.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 29 oktober 2008
door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Zoals men kan zien, zijn de Heckrunderen eind oktober in opperbeste conditie. Er zijn geen verzwakte of slechte dieren waargenomen. Er is nog volop groen gras aanwezig, waardoor de dieren nu nog niet aan conditie inboeten.

Interessant is om de conditiescores met vorige jaren te vergelijken. Er is geen duidelijke verschuiving naar betere cq. slechtere conditie waar te nemen. In 2007 was de conditie beter, in 2005 vergelijkbaar en in 2004 slechter dan dit jaar. Conclusies kunnen mijns inziens niet gemaakt worden naar de toekomst toe, ondanks het vermoeden dat de dieren gevoelsmatig slechter de winter ingaan. Wordt vervolgd!

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 29 oktober 2008

	1	2	3	4	5	*totaal*
Stieren >3j.			36 71%	15 29%		*51* *18%*
Stieren 1-3j.		3 7%	38 93%			*41* *14%*
Koeien >3j.		1 1%	102 69%	45 30%		*148* *51%*
Koeien 1-3j.		3 6%	45 90%	2 4%		*50* *17%*
totaal		*7* *2%*	*221* *76%*	*62* *21%*		*290*

De gemiddelde conditiescore is 3,2.
(24102007 = 3,7 ; 26102005 = 3,2 ; 03112004 = 2,9)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 3,3.
(24102007 = 3,7 ; 26102005 = 3,4 ; 03112004 = 3,3)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,9.
(24102007 = 3,4 ; 26102005 = 2,9 ; 03112004 = 2,7)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 3,3.
(24102007 = 3,8 ; 26102005 = 3,2 ; 03112004 = 2,9)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,0.
(24102007 = 3,3 ; 26102005 = 2,1 ; 03112004 = 2,6)

Beoordeling Konikpaarden;

In de grote kuddes paarden heb ik enkele verzwakte jonge dieren aangetroffen. Deze veulens lijken het moederdier kwijtgeraakt te hebben in de drukke kuddes. Grazen doen ze nauwelijks. Deze dieren zullen op afzienbare tijd worden doodgeschoten. De volwassen paarden zijn allen in goede conditie. Vooral oudere hengsten zijn zelfs erg vet. Bevangen paarden zijn edoch niet waargenomen.

Beoordeling Edelherten;

Zo vlak na de bronst hebben de oudere bokken een flinke jas uitgedaan. Meerdere bokken zijn zelfs van dicht te benaderen. Wel hebben de dieren nog ruim de mogelijkheid, nu de bronst is afgelopen, de reserves voor de winter aan te vullen. De hindes zijn zo te zien aan de vette kant. Slechts enkele zeer magere jaarlingen doorkruisen de roedels. Ook deze dieren zullen, als de mogelijkheid gunstig is, worden afgeschoten.

Al met al een mooi aanzicht van gezonde Heckrunderen, Konikpaarden en edelherten.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 15 januari 2010

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Tot op heden zijn er nog geen Heckrunderen geschoten. Toch lijkt de conditie vanaf mijn vorige bezoek in oktober 2009 met rasse schreden af te nemen. Extra waakzaamheid is er geboden. Alle koeien en kalveren, die ik heb gezien, zijn in matige voedingstoestand maar lopen in kuddeverband en zijn nog wel alert. Aan de gemiddelde conditiescores is af te lezen dat er een dramatische verslechtering in conditie is ten opzichte van vergelijkbare periodes in het verleden (2004, 2006 en 2008). Nog nooit is de conditie zo laag geweest in deze periode van het jaar. De verklaring is dat er wel een erg lange periode van sneeuw in het terrein is geweest. Gedurende 5 weken is de Oostvaardersplassen bedekt geweest met een dikke laag sneeuw. Tevens is de laatste jaren een langzame trage verslechtering in conditie aan te tonen wat ook geïllustreerd kan worden in een afvlakking van de groeicurve onder de populatie Heckrunderen. Waakzaamheid is geboden!!

Er zijn geen runderen waargenomen die vandaag geëuthanaseerd zouden moeten worden.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 15 januari 2010

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	18 56%	14 44%				*32* *13%*
Stieren 1-3j.	21 62%	13 38%				*34* *14%*
Koeien >3j.	82 59%	56 41%				*138* *57%*
Koeien 1-3j.	22 56%	17 44%				*39* *16%*
totaal	*143* *59%*	*100* *41%*				*243*

De gemiddelde conditiescore is 1,4.
(28012004 = 2,2 ; 18012006 = 2,3 ; 24012008 = 2,1)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,4.
(28012004 = 2,3 ; 18012006 = 2,4 ; 24012008 = 2,1)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4.
(28012004 = 2,2 ; 18012006 = 1,7 ; 24012008 = 1,8)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,4.
(28012004 = 2,2 ; 18012006 = 2,4 ; 24012008 = 2,1)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,4.
(28012004 = 2,1 ; 18012006 = 1,7 ; 24012008 = 1,8)

Beoordeling Konikpaarden;

Vooral de oudere paarden (merries en hengsten) zijn nog steeds aan de vette kant. Slechts enkele jaarlingen zijn aan de schrale kant. Inmiddels zijn er 3 jonde paarden geschoten (inclusief het veulen die in de vaart bleef steken tijdens het overzemmen naar het Fluitbos). De paarden in het Fluitbos kunnen wel een directe concurrent worden van de edelherten die daar anders exclusief fourageerden.

Beoordeling Edelherten;

Bij de herten is er tevens een vermindering in conditie waargenomen. Toch zijn de herten erg alert en slaan meteen op de vlucht op de vlakten. In het Fluitbos kijken de herten verbaasd al ze ons zien maar blijven rustig staan.

Inmiddels zijn er ongeveer 20 jonge edelherten dood geschoten

Ataxie is wederom niet klinisch waargenomen waardoor kan besloten worden dat de beheerders een goed oog hebben voor deze afwijking en de dieren op tijd euthanaseren.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 03 september 2009

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Vandaag heb ik de runderen weer in hun volle glorie en gezondheid mogen aanschouwen. Ze zijn allemaal goed doorvoed, alert en hebben een glanzende vacht. Niets spectaculairs te melden gelukkig.

De jonge dieren met score 2 zijn wel snel potentiële kandidaten om te euthanaseren. De 2 volwassen koeien met score 2 zijn heel oud.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 03 september 2009

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.			9 22%	27 67%	4 10%	*40* *16%*
Stieren 1-3j.		3 10%	24 83%	2 7%		*29* *11%*
Koeien >3j.		2 1%	48 32%	92 62%	7 5%	*149* *59%*
Koeien 1-3j.		2 6%	31 86%	3 8%		*36* *14%*
totaal		*7* *3%*	*112* *44%*	*124* *49%*	*11* *4%*	*254*

De gemiddelde conditiescore is 3,5.
(03092003 = 3,9 ; 16092004 = 3,7)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 3,8.
(03092004 = 4,1 ; 16092004 = 4,0)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,0. (03092003 = 3,6 ; 16092004 = 3,1)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 3,7. (203092003 = 3,9 ; 16092004 = 3,8)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,0. (03092003 = 3,7 ; 16092004 = 3,0)

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden zijn alleen op verre afstand waargenomen, omdat ze bijna allen op een ver afgelegen stuk weiland stonden.

Beoordeling Edelherten;

Bij de herten is het allemaal weldaad. De bronst dienst zich aan waardoor het iets onrustig aan het worden is in de kuddes.

Ataxie is wederom niet klinisch waargenomen waardoor kan besloten worden dat de beheerders een goed oog hebben voor deze afwijking en de dieren op tijd euthanaseren.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 05 februari 2009

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Deze winter, die nog niet eens afgelopen is, kenmerkt zich door een lange vorstperiode met sneeuw. Dit is ook te herleiden aan de conditiescore van de Heckrunderen. Zeker als dit wordt afgezet tegen vergelijkbare periodes in 2004 en 2006 (zie tabel). De groep runderen is over de gehele breedte mager maar nog wel actief. Er is nog weinig te eten en het riet is reeds geheel platgetrapt of opgegeten. De dieren doen zich nog te genoeg aan mos, graswortels en een spaarzaam sprietjes gras. Ondanks de schraalheid van het terrein zijn slechts 7 Heckrunderen geschoten. Tijdens mijn ronde heb ik geen te euthanaseren dieren gezien. De komende 2 maand zal wederom bepalend zijn hoeveel dieren gaan afvallen/overleven.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 05 februari 2009

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	14 78%	4 22%				*18* *7%*
Stieren 1-3j.	34 87%	5 13%				*39* *16%*
Koeien >3j.	86 67%	42 33%				*128* *51%*
Koeien 1-3j.	60 92%	5 8%				*65* *26%*
totaal	*194* *78%*	*56* *22%*				*250*

De gemiddelde conditiescore is 1,2.
(28012004 = 2,2 ; middeling 18012006/23022006 = 1,9)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,2. (28012004 = 2,3 ; middeling 18012006/23022006 = 2,2)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1. (28012004 = 2,2 ; middeling 18012006/23022006 = 1,5)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,3. (28012004 = 2,2 ; middeling 18012006/23022006 = 2,0)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1. (28012004 = 2,1 ; middeling 18012006/23022006 = 1,6)

Beoordeling Konikpaarden;

De oude Konikpaarden doen het als vanouds goed. Er ontstaan grote groepen volwassen en oude paarden die hoegenaamd geen last hebben van de schraalheid van het terrein. Er wordt driftig gekrabd om wortels los te krijgen voor de basale energiebehoeften. Het overtollige vet dat ’s zomers aangelegd is word nu langzaam gemetaboliseerd.

Bij de veulens wordt de situatie nijpender. Hier zijn diverse dieren die erg mager zijn en ook trager worden. De dieren kunnen nog wel de kuddes volgen maar zullen het de komende maanden moeilijk krijgen.
Tot dusver zijn 10 paarden afgeschoten.

Beoordeling Edelherten;

Bij de edelherten is de situatie anders. Er zijn reeds een honderdtal herten geschoten.

De volwassen bokken hebben zich teruggetrokken in het Fluitbos. Binnen afzienbare tijde zal dit bos dan ook weer afgesloten worden. De dieren doen zich hier tegoed aan de bast van de bomen. Op de vlakte zijn grote groepen hinden met kalveren te vinden. Het blijft moeilijk om deze dieren via de conditiescores te beoordelen. De dikke vacht maskeert te conditie van de dieren. Hier is de visuele gedragsbeoordeling het belangrijkst. Afzonderen van de kudde, atactische loop, kromme rug, apathie en traagheid zijn symptomen waar met name op gelet moet worden. Er is onder de bokken nog een grote conditievariatie. Er zijn in het Fluitbos erg magere maar ook redelijk stevige bokken waargenomen. Blijf attent!!!

Werkbezoek Oostvaardersplassen 6 april 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Op dit moment staan we voor de omslag van winter naar lente. De afgelopen dagen is het extreem warm voor de tijd van het jaar geweest. Hierdoor is er een flinke groeispurt van gras gezien, wat meteen opgegeten wordt. (vergelijk buiten en binnen de OVP) Dit is vooral te merken aan de alertheid en foerageer-gedrag en nog niet aan de voedselconditie van de runderen. Bij benadering van de dieren kijken de dieren meteen op en lopen direct weg. Ook het afschot is gedecimeerd ten opzichte van 2-3 weken geleden. Overigens zitten we nu op het slechtste moment in de winter voor de dieren. Goed dat ook de Stichting Welzijn Grote Grazers hiervan kennis genomen heeft.

Er zijn tot nu ongeveer 108 Heckrunderen geschoten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 6 APRIL 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	16 100%					*16* *7%*
Stieren 1-3j.	17 100%					*17* *8%*
Koeien >3j.	164 100%					*164* *74%*
Koeien 1-3j.	24 100%					*24* *11%*
totaal	*221* *100%*					*221*

De gemiddelde conditiescore is 1,0

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,0

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,0

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Beoordeling Konikpaarden;

De volwassen paarden zijn nog in redelijke voedselconditie, behalve de hoogdravende meries. De ongeboren voldragen vrucht eet fors mee aan het schamele rantsoen dat de merrie tot zich kan nemen. Hierdoor zijn deze vrouwelijke dieren aan de magere kant maar volgen de kudde en hebben een fanatiek foerageer-gedrag. De eerste veulen zijn weer geboren en lopen vlot met de merrie mee. Alle paarden zijn verdeeld in kleine groepjes over de OVP.

Er zijn nu ongeveer 304 Konikpaarden geschoten.

Beoordeling Edelherten;

Het afschot onder de kalveren van de edelherten is gedurende de gehele winter het leeuwendeel van het werk van de fauna-beheerders. De hindes blijven het over het algemeen goed doen. Ze zijn alert en hun vetreserves schijnen nog niet opgebruikt te zijn. Abortussen zijn niet waargenomen. De volwassen herten houden zich schuil in het Fluitbos, maar ik heb ze niet waargenomen. Volgens de faunabeheerders is er de laatste tijd geen ataxie gezien.

Er zijn nu ongeveer 960 edelherten geschoten.

N.B.

Op dit moment bevinden we ons in het zwaarste periode voor de grote grazers om zichzelf te kunnen onderhouden. Dat blijkt in het afschot aantal maar ook in de soms acuut verslechterende situatie van de dieren. Verscherpt toezicht is geboden. Overigens wordt er met man en macht gesurveilleerd en indien nodig gehandeld door het dier in kwestie dood te schieten.

Het is natuurlijk niet de leukste tijd om door de Oostvaardersplassen te rijden. Toch moet ik melden dat de fauna-beheerders uitstekend werk leveren, met grote onderlinge solidariteit. Iedereen is gemotiveerd en voelt de verantwoordelijkheid om volgens het ICMO2-advies te handelen. Ik kan slechts constateren dat dit beleid goed uitvoerbaar is en ook uitgevoerd wordt.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 19 maart 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Alle runderen hebben nu een conditiescore van 1 (op enkele oudere koeien na). Het is nu moeilijk om op uiterlijk het afschot te bepalen, omdat alle dieren erg op elkaar gaan lijken. Het ICMO2-advies voorziet hier echter in door niet alleen op de conditiescore te letten maar ook op het gedrag en de toekomstige weersverwachting (op korte en lange termijn). Er is duidelijk structureel warmer weer voorspeld voor de komende tijd. Hierdoor is de balans om tot afschot te komen labieler. De dieren worden sneller soporeus, foerageren niet of nauwelijks en gaan er bij liggen. De fauna-beheerders zullen ieder individueel dier moeten checken of het dier ligt te slapen of dat het dier de pijp aan Maarten dreigt te geven.

Er zijn nu ongeveer 70 Heckrunderen geschoten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 19 MAART 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	10 100%					*10* *5%*
Stieren 1-3j.	22 100%					*22* *11%*
Koeien >3j.	131 96%	5 4%				*131* *69%*
Koeien 1-3j.	28 100%					*28* *14%*
totaal	*191* *97%*	5 3%				*196*

De gemiddelde conditiescore is 1,0

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,0

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,0

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Beoordeling Konikpaarden;

Ook bij de paarden is het einde van de winter in zicht. Er zijn meerdere merries die hoogdragend zijn èn aan de magere kant. Het veulen eet ook mee van het spaarzame voedsel dat de merrie bij elkaar sprokkelt. Volwassen paarden die zich niet kunnen redden, zijn niet waargenomen. Het afschot onder de veulens is nog steeds de belangrijkste doodsoorzaak onder de paarden.

Er zijn nu ongeveer 250, voornamelijk veulens, geschoten.

Beoordeling Edelherten;

Het afschot onder de kalveren van de edelherten is gedurende de gehele winter het leeuwendeel van het werk van de fauna-beheerders. De hindes blijven het over het algemeen goed doen. Ze zijn alert en hun vetreserves schijnen nog niet opgebruikt te zijn. Abortussen zijn niet waargenomen. De volwassen herten houden zich schuil in het Fluitbos, maar ik heb ze niet waargenomen.

Er zijn nu ongeveer 850 edelherten geschoten.

N.B.

Op dit moment bevinden we ons in het zwaarste periode voor de grote grazers om zichzelf te kunnen onderhouden. Dat blijkt in het afschot aantal maar ook in de soms acuut verslechterende situatie van de dieren. Verscherpt toezicht is geboden. Overigens wordt er met man en macht gesurveilleerd en indien nodig gehandeld door het dier in kwestie dood te schieten.

Het is natuurlijk niet de leukste tijd om door de Oostvaardersplassen te rijden. Toch moet ik melden dat de fauna-beheerders uitstekend werk leveren, met grote onderlinge solidariteit. Iedereen is gemotiveerd en voelt de verantwoordelijkheid om volgens het ICMO2-advies te handelen. Ik kan slechts constateren dat dit beleid goed uitvoerbaar is en ook uitgevoerd wordt.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 08 maart 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

De Heckrunderen zijn allemaal weer iets in conditie achteruit gegaan. Toch dient er zich een langzaam begin van de lente aan. De temperatuur na de strenge vorstperiode klimt snel weer naar +10 graden. Hierdoor ontstaat er weer een minimale bijgroei van het gras, dat naarstig opgepeuzeld wordt door de grote grazers. Toch worden er nu dagelijks 10-20 dieren doodgeschoten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 8 MAART 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	10 77%	3 23%				*13* *9%*
Stieren 1-3j.	16 100%					*16* *11%*
Koeien >3j.	85 89%	11 11%				*96* *65%*
Koeien 1-3j.	23 88%					*23* *16%*
totaal	*134* *91%*	14 9%				*148*

De gemiddelde conditiescore is 1,1

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,2

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,1

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Beoordeling Konikpaarden;

Op dit moment zijn er enkele volwassen paarden die aan de magere kant worden. De ribben zijn soms zichtbaar en de rugmusculatuur verdwijnt bij deze paarden. Er zijn echter ook nog steeds veel vette/obese paarden aanwezig. De veulens worden extra in de gaten gehouden en als nodig doodgeschoten.

Beoordeling Edelherten;

Het afschot onder de kalveren gaat onverminderd door. De hindes zijn opvallend fit en nog steeds goed in conditie. Volwassen herten zijn weinig waargenomen en houden zich vooral schuil in het Fluitbos.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 12 februari 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

De afgelopen maand heeft de winter flink huisgehouden in Nederland. Temperaturen tot zelfs 23 graden Celsius onder nul en een mogelijke Elfstedentocht hebben de Oostvaardersplassen een totaal ander beeld gegeven. Alle dieren staan in 'de winterstand', zijn trager en gaan zo economisch mogelijk om met hun energievoorraad. Het afschot is logischerwijs flink opgeschroefd volgens de ICMO2-normen met een duidelijk verminderde weerscore. De surveillance is fors verscherpt en geïntensiveerd. Relatief veel dieren zijn uitgegleden op het ijs en om die reden vaak doodgeschoten of doodgegaan. Toch blijft het opvallend dat er nog steeds Heckrunderen zijn met een conditie-score 2.

Er zijn slechts 3 kalveren geschoten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 12 FEBRUARI 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	5 50%	5 50%				*10* *6%*
Stieren 1-3j.	13 81%	3 19%				*16* *13%*
Koeien >3j.	61 75%	20 25%				*81* *70%*
Koeien 1-3j.	21 88%	3 87%				*24* *12%*
totaal	*100* *76%*	31 24%				*131*

De gemiddelde conditiescore is 1,2

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,5

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,2

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,2

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1

Beoordeling Konikpaarden;

Bizar genoeg zijn er onder de volwassen Konikpaarden nauwelijks magere dieren te onderkennen. Het afschot bestaat bijna volledig uit veulens. De hengsten en merries zijn nog steeds in een opperbeste conditie. Af en toe is er een veulen te zien die het moederdier nog wel volgt maar in de nabije toekomst het niet gaat halen. De faunabeheerders zijn er op gespitst om de veulen bij de eerste de beste gelegenheid te euthanaseren.

Er zijn op dit moment ongeveer 150 Konikpaarden geschoten waarvan het merendeel veulen is.

Beoordeling Edelherten;

Bij de kalveren van de edelherten heeft het grootste afschot plaatsgevonden. In aantallen maar ook in percentage. Blijkbaar kunnen deze dieren vaak te weinig melk van de hinde krijgen om succesvol de winter door te komen. Het slim en actief opsporen van voedsel is nog nauwelijks ontwikkeld. De volwassen edelherten hebben tot dusver nog weinig te duchten gehad. Hun conditie is meestal normaal en erg magere dieren zijn niet door mij opgemerkt.

Er zijn op dit moment 380 edelherten geschoten.

NB; Door de snel intredende vorst en de erg warme periode ervoor is het gras in de Oostvaardersplassen de afgelopen maand geconserveerd (ingevroren) geweest en nu weer beschikbaar voor de dieren. In deze vorstperiode blijft het moeilijk voor de dieren om iets van voedsel bij elkaar te scharrelen.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 12 januari 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Bij mijn derde bezoek aan de OVP van deze winter treedt nu pas een merkbare vermindering van conditiescore op. Over de gehele linie hebben de runderen ongeveer 1 vol punt in conditie ingeleverd. Dit is erg laat in de winter vanwege het zachte weer (nauwelijks nachtvorst, geen sneeuw en ijzel en regelmatig temperaturen overdag boven 7 graden). De dieren ogen allemaal fit, zijn alert en druk bezig van het korte gras te peuzelen. Er wordt nog frequent en veel gedefaeceerd en de faeces bevat nog maar weinig onverteerbare bestanddelen.

Tot op heden zijn er nog geen Heckrunderen geschoten.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 12 januari 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.		6 50%	6 50%			*12* *6%*
Stieren 1-3j.	1 4%	24 92%	1 4%			*26* *13%*
Koeien >3j.		96 69%	43 31%			*139* *70%*
Koeien 1-3j.	1 4%	20 87%	2 9%			*23* *12%*
totaal	*2* *1%*	146 73%	52 26%			*200*

De gemiddelde conditiescore is 2,3

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 2,5

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,0

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 2,3

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,0

Beoordeling Konikpaarden;

Bij de Konikpaarden zijn alle volwassen dieren in opperbeste conditie, zelfs aan de vette kant. De drachtige merries zijn nog fit en er is nog volop dominant tussen de hengsten. De veulens verdienen extra aandacht omdat er enkele magere exemplaren tussen lopen. Overigens zijn ook deze dieren nog wel fit en volgen de merries fanatiek.

Op dit moment zijn er slecht 2 jonge Konikpaarden geëuthanaseerd.

Beoordeling Edelherten;

De edelhertenpopulatie is in goede conditie, fit en fanatiek. De dieren kijken meteen op bij benadering en lopen/rennen meteen weg. Alleen onder de kalveren zijn de afgelopen maand reeds een 50-tal dieren geschoten. Tijdens mijn ronde is het prettig te constateren dat de faunabeheerders (in dit geval Art. 10 lid 2 sub [redacted]) zeer snel de zwakkere dieren opmerkt. Meteen wordt er een strijdplan gemaakt om de dieren te schieten. Ook bij Art. 10 lid 2 sub [redacted] is er een duidelijk beeld over hoe er moet worden omgegaan met het afschotprotocol. Wordt vervolgd.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 16 december 2011

door Art. 10 lid 2 sub e Wob .

Beoordeling Heckrunderen;

Bij mijn tweede bezoek aan de OVP van deze aankomende winter is alles in opperbeste conditie.

De volwassen koeien en stieren zijn zelfs aan de vette kant. Het jongvee is natuurlijk gemiddeld iets minder vet vanwege de groeifase waarin de dieren zich bevinden. Er is nog maar weinig veranderd in de conditiescores. De gemiddelde conditiescores zijn sinds 1999 nog nooit zo hoog geweest.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 16 december 2011

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.			9 45%	11 55%		*20* *12%*
Stieren 1-3j.		3 14%	16 84%			*21* *13%*
Koeien >3j.		4 4%	81 79%	18 17%		*103* *62%*
Koeien 1-3j.		4 17%	34 83%			*23* *14%*
totaal		11 7%	125 75%	31 1%		*167*

De gemiddelde conditiescore is 3,1

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 3,6

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,8

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 3,1

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,8

Beoordeling Konikpaarden;

Ook voor de paarden geldt wat er voor de runderen gemeld is. De dieren zijn nauwelijks vermagerd en zijn actief, accuraat en zelfs speels onderling. Er zijn nog geen Konikpaarden geschoten. Het blijft fascinerend hoe deze dieren zo'n enorme vetvoorraad opbouwen en maar zo traag inleveren tijdens de winter.

Beoordeling Edelherten;

Alleen bij de edelhertkalveren is hier en daar een dier te ontdekken dat reeds in conditie ingeleverd heeft. Deze dieren worden dan ook reeds nu geschoten omdat redelijkerwijs aan te nemen is dat deze dieren de winter niet zullen overleven. Over het algemeen kan dus gesteld worden dat de populatie edelherten een goede tot zeer goede conditie heeft.

N.B. Het extreem zachte weer zorgt zelfs nu nog voor een zekere mate van grasgroei. Wel wordt door de aanhoudende regen van de maand december veel gras vertrapt, met name op plaatsen waar veel dieren passeren (paden, dijkjes en langs wegen) De maand november is overigens de droogste maand van de laatste 100 jaar geweest.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 8 november 2011

door Art. 10 lid 2 sub e Wob .

Beoordeling Heckrunderen;

Bij mijn eerste bezoek aan de OVP van deze aankomende winter is alles in opperbeste conditie.

De volwassen koeien en stieren zijn zelfs aan de vette kant. Het jongvee is natuurlijk gemiddeld iets minder vet vanwege de groeifase waarin de dieren zich bevinden.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 8 november 2011

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.			13 45%	14 48%	2 7%	*29* *11%*
Stieren 1-3j.			32 94%	2 6%		*34* *13%*
Koeien >3j.			107 67%	52 33%		*159* *62%*
Koeien 1-3j.			34 100%			*34* *13%*
totaal			186 73%	68 27%	2 1%	*256*

De gemiddelde conditiescore is 3,3

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 3,6

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,1

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 3,3

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 3,0

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden grazen in de late herfstzon nog volop van het aanwezige gras. Ondanks dat we reeds in november zijn, is er nog een redelijke bijgroei van gras en ander gewas. Alle paarden zijn aan de vette kant.
Gelukkig zorgt de aankomende winter weer voor een afslanking van de Konikpaarden. Anders zou een groot deel van de paarden hoefbevangen worden.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn weer erg alert en snel op de vlucht. De bronst loopt tegen het einde. Ondanks de bronst zijn veel herten aan de vette kant. De hinden, smaldieren en kalveren zijn allen in goede conditie.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 24 maart 2010

door Art. 10 lid 2 sub e Wob **.**

Beoordeling Heckrunderen;

Ik zal tijdens dit verslag niet ingaan op de politieke discussie en ontwikkelingen, maar zal volstaan met een veterinaire toelichting op mijn werkbezoek.

De Heckrunderen zijn op enkele volwassen koeien en stieren allemaal erg mager (score 1). Op dit moment zijn de laatste dagen van een lange winterse periode duidelijk merkbaar. De faunabeheerders hebben meer dan een dagtaak gehad om de dieren op tijd te euthanaseren. Op mijn rondgang door de OVP zijn er nog 2 slome kalveren afgeschoten welke moeilijk op konden staan en duf waren.

De runderen lopen vandaag wat fitter rond omdat het de laatste dagen vrij warm is geweest. De snelle groei van het gras en brandnetel geeft de pens weer wat voeding wat meteen omgezet wordt in energie. Wanneer de dieren benaderd worden, kijken ze op en lopen, nog wel traag, weg. Enkele dagen geleden zal deze situatie anders geweest zijn omdat het toen nog vrij koud was. Er wordt naarstig door de dieren gefourageerd om maar zoveel mogelijk van het korte maar wel erg voedzame gras op te nemen. Het is dan ook maar de vraag of bijvoederen iets oplevert voor de dieren.

Inmiddels zijn er 70 runderen afgevallen.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 24 maart 2010

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	26 87%	4 13%				*30* *13%*
Stieren 1-3j.	21 100%					*21* *9%*
Koeien >3j.	135 92%	12 8%				*147* *66%*
Koeien 1-3j.	25 100%					*25* *11%*
totaal	*207* *93%*	*16* *7%*				*223*

De gemiddelde conditiescore is 1,1
(was laatste bezoek dd;23022010 1,2).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,6 ; 09032007 = 1,2 ; 05022009 = 1,2)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,1
(was laatste bezoek dd;23022010 1,2).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,9 ; 09032007 = 1,2 ; 05022009 = 1,2)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0
(was laatste bezoek dd;23022010 1,1).
(04032005 = 1,0 ; 23022006 = 1,4 ; 09032007 = 1,1 ; 05022009 = 1,1)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,1
(was laatste bezoek dd;23022010 1,2).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,7 ; 09032007 = 1,1 ; 05022009 = 1,3)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0
(was laatste bezoek dd;15012010 1,1).
(04032005 = 1,0 ; 23022006 = 1,4 ; 09032007 = 1,0 ; 05022009 = 1,1)

Beoordeling Konikpaarden;

Veel Konikpaarden worden erg mager. Toch zijn de dieren ook vrij levendig en foerageren ook op de vlakte. Er worden de laatste tijd wel diverse abortussen gezien. Dit duidt op een ernstig energietekort van de merrie.

Toch blijft er een enorm verschil zichtbaar tussen de erg magere en redelijk vette volwassen paarden.

Er zijn tot op heden ongeveer 260 paarden doodgeschoten. Het merendeel is jaarling.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn allemaal aan de magere kant. Vooral de jaarlingen en herten hebben het zwaar te verduren. Frappant is dat de dieren ook door de snel groeiende vegetatie veel alerter zijn dan 1 maand geleden. Weglopen/vluchten is nog wel veel gevraagd, maar de energievoorraad wordt langzaam aangevuld. Ook vandaag is er nog een kalf geschoten die geheel afgezonderd van de roedel lag.

Er zijn nu 610 edelherten, vooral herten, smaldieren en kalveren, geschoten.

NB;

Het blijft ook de komende maand, al dan niet met bijvoeren, van cruciaal belang om waakzaam te blijven en de dieren toch op tijd te doden. Ondanks de groei van brandnetel en gras zullen nog diverse dieren het niet redden. Als bij deze dieren redelijkerwijs is aan te nemen dat ze het niet halen, is de kogel de beste optie.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 23 februari 2010

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

De conditie van de Heckrunderen is erg laag maar niet historisch laag. Er is weinig te eten en de dieren scharrelen wat rond. De hele populatie is in de 'winterstand'. De runderen zijn makkelijk benaderbaar, kijken sloom op bij toenadering, liggen veel of sjokken wat rond.

Het is absolute noodzaak om de dieren iedere dag nauwlettend in de gaten te houden! Indien er nu twijfel is over de verdere toekomst van de dieren kan er wat mij betreft meteen geschoten worden. Immers, er is nog een lange weg te gaan in deze winter. Het voordeel van de twijfel is nu niet van toepassing. In het vroege voorjaar is dit weer wel aan de orde.

Als de dieren bij toenadering blijven liggen, moeilijk kunnen opstaan, apart liggen en apatisch zijn, moet meteen geschoten worden. Vooral de dieren die in de kudden achteraan sjokken moeten hierbij extra in de gaten worden gehouden.

Tijdens mijn rondgang met de beheerder heb ik meerder dieren gezien die meteen geschoten kunnen worden. Wat mij betreft mag er op dit moment sneller geschoten worden. Dit ook in het kader van de aanzwellende kritiek uit de media. Het heeft geen zin om een dier waarvan we weten dat hij/zij de winter niet overleefd, niet te euthanaseren.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 23 februari 2010

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	26 81%	6 19%				*32* *18%*
Stieren 1-3j.	11 92%	1 8%				*12* *7%*
Koeien >3j.	92 78%	26 22%				*118* *67%*
Koeien 1-3j.	13 93%	1 7%				*14* *8%*
totaal	*142* *81%*	*34* *19%*				*176*

De gemiddelde conditiescore is 1,2
(was laatste bezoek dd;15012010 1,4).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,6 ; 09032007 = 1,2 ; 05022009 = 1,2)

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,2
(was laatste bezoek dd;15012010 1,4).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,9 ; 09032007 = 1,2 ; 05022009 = 1,2)

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1
(was laatste bezoek dd;15012010 1,4).
(04032005 = 1,0 ; 23022006 = 1,4 ; 09032007 = 1,1 ; 05022009 = 1,1)

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,2
(was laatste bezoek dd;15012010 1,4).
(04032005 = 1,1 ; 23022006 = 1,7 ; 09032007 = 1,1 ; 05022009 = 1,3)

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,1
(was laatste bezoek dd;15012010 1,4).
(04032005 = 1,0 ; 23022006 = 1,4 ; 09032007 = 1,0 ; 05022009 = 1,1)

Beoordeling Konikpaarden;

De Konikpaarden doen het verhoudingsgewijs redelijk. Er zijn inmiddels al diverse vooral jaarlingen geschoten. Toch blijven er nog wel wat verzwakte veulens achter in het veld. Meteen schieten!

De volwassen paarden zijn relatief in goede conditie. Ze hebben wel vetreserves aangesproken. Het blijft opvallend dat er ook nog een groot deel van de oudere paarden vet is. In deze populatie dieren is een duidelijke scheiding te maken van dieren met een redelijke tot goede conditie en dieren met een slechte conditie. De winterse omstandigheden zullen minstens nog een maand aanhouden en het voedselaanbod blijft erg schaars waardoor de verzwakte dieren acuut afgeschoten moeten worden. Er is veel werk aan de winkel de komende maand.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn allemaal aan de magere kant. Vooral de jaarlingen en herten hebben het zwaar te verduren.In het Fluitbos staan veel herten met kromme en opgetrokken rug. Voedsel is er nauwelijks en de bomen worden geschild. In deze groep zullen veel dieren afvallen, temeer omdat hier de populatiedichtheid hoog is.

Ik begrijp dat de praktische uitvoering van een nauwgezet afschotbeleid moeilijk is, maar toch moeten bij de edelherten nog veel dieren geëuthanaseerd worden.

NB;

Ik zou er sterk voor willen pleiten om de dieren die redelijkerwijs de winter niet overleven meteen dood te schieten. Hierdoor ontstaan er geen ‘zielige’ plaatjes en wordt de druk vanuit de media wat verminderd.
Ik merk dat de laatste tijd de kritiek aanzwelt, niet in de minste plaats vanuit mijn eigen beroepsgroep. Waarom tot het uiterste wachten terwijl als er iets eerder geschoten wordt er misschien ook minder aversie opwekt wordt.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 2 mei 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Ondanks de paar warme dagen eind maart is de maand april aan de koude kant geweest. Rechtstreeks gevolg is een slechte bijgroei van gras, riet en kruiden. Het afschot leek begin april tot een vertraging te komen. Vanwege de weersomstandigheden is het afschot tot begin mei nog doorgegaan met als gevolg een iets hoger sterfte-percentage dan voorgaand jaar. De afgelopen week is het warmer en vooral vochtig geweest wat resulteert is een groene grasvlakte. de ganzen eten natuurlijk ook een flink graantje mee. De overgang van erg weinig voedsel naar meer energierijk gras kunnen sommige runderen moeilijk maken vanwege hun acetonemie.. De dieren worden duf en gaan alsnog down door hun onrendabele metabolisatie van energierijk voedsel. Het gevolg is nog een hogere concentratie ketonen in het bloed (erg toxisch). Vanaf vandaag zullen er maar weinig dieren afvallen omdat de overgebleven dieren inmiddels de overgang naar een normale stofwisseling hebben gemaakt. Toch zijn de dieren nog erg mager. Waakzaamheid blijft geboden. De vetopslag gebeurd pas nadat de stofwisseling weer normaal is.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 2 MEI 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.	9 100%					*9* *4%*
Stieren 1-3j.	13 100%					*13* *6%*
Koeien >3j.	174 100%					*174* *81%*
Koeien 1-3j.	18 100%					*18* *8%*
totaal	*214* *100%*					*214*

De gemiddelde conditiescore is 1,0

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 1,0

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 1,0

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 1,0

Beoordeling Konikpaarden;

Ook bij de Konikpaarden zijn er toch nog heel wat dieren afgevallen. Ook zijn er enkele moeilijke bevallingen gezien, door veulens die intra-uterien dood zijn gegaan. Daardoor wordt het moeilijk om als verzwakte merrie het veulen eruit te persen. Deze merries zijn afgeschoten. Opvallend is dat er erg magere volwassen paarden naast paarden in goede conditie staan. Een verklaring is moeilijk te geven. Wormbesmetting?? Een paard heeft geen last van acetonemie.

Beoordeling Edelherten;

De edelherten zijn, net zoals de paarden onder te verdelen in 2 groepen ongeacht de leeftijd. Erg magere dieren en redelijk doorvoede dieren. Er is ook bij de edelherten veel energie nodig om de metabolisatie weer op de rit te krijgen. Na het foerageren gaan de dieren meteen liggen om zo weinig mogelijk energie te verspelen.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 20 december 2012

door [redacted].

Beoordeling Heckrunderen;

Alle runderen zijn nog steeds in goede conditie. Er zijn nog geen dieren geëuthanaseerd. Op dit moment is er nog ruim voldoende voedsel aanwezig.

CONDITIESCORE HECKRUNDEREN 20 DECEMBER 2012

	1	**2**	**3**	**4**	**5**	*totaal*
Stieren >3j.			4 67%	2 33%		*6* *3%*
Stieren 1-3j.		2 7%	28 93%			*30* *14%*
Koeien >3j.		12 8%	119 81%	16 11%		*147* *70%*
Koeien 1-3j.		2 7%	25 93%			*27* *13%*
totaal		*16* *8%*	176 84%	18 8%		*210*

De gemiddelde conditiescore is 3,0

Oudere stieren (>3 j.) hebben een conditie met een gemiddelde van 3,3

Jonge stieren (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,9

Oudere koeien (>3 j.) hebben gemiddelde conditie van 3,0

Jonge koeien (1-3 j.) hebben een gemiddelde conditie van 2,9

Beoordeling Konikpaarden;

De Konikpaarden zijn allen aan de vette kant. Een enkel veulen is wat schraal maar nog fit en monter. Ook bij deze grote grazer zijn er nog geen dieren geschoten.

Beoordeling Edelherten;

Het overgrote deel van alle edelherten zijn zeer goed in conditie. Slechts enkele kalfjes zijn geschoten omdat deze reeds nu aan de magere kant waren.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 13 maart 2018
door [redacted].

Vanochtend met [redacted] en [redacted] het veld in geweest.
6 Weken na de start van het bijvoeren.
Ten opzichte van vorige week zijn de Oostvaardersplassen iets groener geworden. De lengte van het jonge gras is iets langer maar doordat er veel vegetatie vertrapt is in de maanden december/januari duurt het nog even voordat er een dichte grasmat is ontstaan. Door het zachte weer en de spaarzame regen in de komende tijd verwacht ik komende week een substantiële groei van voedsel. De struiken en bomen staan reeds in de knop of komen reeds uit.

Beoordeling Heckrunderen;

Wat conditie betreft is er nog weinig veranderd bij de Heckrunderen ten opzichte van vorige week. Wel zijn de dieren veel alerter en lopen ze van ons weg indien ze te voet benaderd worden. Het energieniveau is weer hoger dan vorige week. De eerste kalveren zijn geboren en maken het goed.. Blijkbaar leveren de koeien voldoende melk om hun kroost te laten opgroeien. Ik verwacht de komende week ook uiterlijk een betere voedingsconditie omdat er jong, energierijk, smakelijk voedsel beschikbaar komt. Er is nu ook interesse van de runderen buiten de voerplekken voor het korte gras en jonge brandnetel. Nochtans huisvesten de voerplaatsen de meeste runderen.

Beoordeling Konikpaarden;

De voerplaats op het zanddepot voor de Praambult blijft nog een punt van zorg voor enkele paarden. Deze moeten nog worden geschoten en aangeboden voor onderzoek. De andere paarden doen het allemaal goed. Zijn alert en lopen/draven weg bij benaderen van hen. Heb elders geen slechte paarden meer waargenomen. Wel nog diverse magere hoogdrachtige merries gezien. De groei van de ongeboren vrucht is een serieuze meeëter voor de merrie. Ik verwacht dat het afschot van Konikpaarden de komende week enorm afneemt.

Beoordeling Edelherten;

Ook nu zijn er nog diverse slechte edelherten (waarvan 1 oude hinde meteen geschoten). Zolang er nog niet voldoende jonge twijgen, loten, kruiden en andere energierijke vegetatie groeit, hebben deze dieren het nog moeilijk. De transitie van hooi naar browse zal ook nog zwaar worden voor de edelherten, omdat het maagdarmstelsel nóg een keer een verandering moet meemaken. Waakzaamheid blijft hier geboden en voorlopig verwacht ik nog wel dat er edelherten moeten worden

afgeschoten. Temeer daar bij de hindes ook vaak een onvoldragen vrucht een serieuze ‘parasiet’ voor het moederdier is.

Bijvoeren

Er blijft nu na 1 dag nog hooi over op de voerplekken. Dan is het ook niet meer nodig om 2 balen per keer te voeren maar 1 baal van 450 kg per plek. Omdat enkele voerplaatsen meer naar het kerngebied zijn verplaatst, ontstaat er een groter verspreiding van de kuddes over de vlaktes. Probleem hierbij is wel dat langs de hekken nog steeds wordt gevoerd. Helaas blijven daardoor dieren achter die daardoor minder kunnen profiteren van het nieuwe verse gras.

Vanaf volgende week dinsdag wordt het zelf een stuk warmer (21-26° C) waardoor de verwachting is dat er vanaf 21 april (einddatum van de ontheffing om te mogen bijvoeren) niet meer hoeft bij te voeren. Om alle twijfel hieromtrent weg te nemen, lijkt het me verstandig om wel een korte verlenging van de termijn reeds nu aan te vragen en indien nodig voorhanden te hebben.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 6 maart 2018

door [redacted].

Vanochtend met [redacted] en [redacted] het veld in geweest.

Op dit moment is er nog nauwelijks grasgroei. De temperatuur is overdag reeds 10-15 graden maar ’s nachts daalt het rond -2 tot 8 graden Celcius. Hierdoor is er slechts enkele uren per etmaal tijd om het gras te laten groeien. De knoppen aan de bomen zijn nog niet uitgekomen. De vlakte in de OVP heeft al wel een groene schijn.

Beoordeling Heckrunderen;

De conditiescore van alle Heckrunderen is nog steeds 1. De grote grazers worden nu 5 weken bijgevoerd met ad libitum hooi van een lage calorische waarde. De hoeveelheid vet/buikvulling is ten opzichte van vorige week nauwelijks veranderd. Wel zijn de dieren meer alert en staan ze allemaal op of rond de voerplaatsen. Ze foerageren, herkauwen of hangen er wat rond. Bij het benaderen van de dieren met een auto, worden de dieren nieuwsgierig, alert en komen zelfs naar je toe. Deze snelle afhankelijkheid van de mens heb ik zelf nog nooit in de Oostvaardersplassen gezien. Het hooi is voor ieder dier goed toegankelijk en ruimschoots aanwezig. Het lijkt erop dat de Heckrunderen meer profiteren van het bijvoeren dan de paarden en edelherten.

Beoordeling Konikpaarden;

De paarden zijn ook grotendeels verzameld rond de voerplekken. Toch zijn hier nog diverse erg magere veulens maar ook oudere Konikpaarden waargenomen. Vooral bij de voerplaats op het zanddepot (in het zicht van de Praambult) zijn er nog 3-5 paarden aangetroffen die nog moeten worden afgeschoten. Het blijft opmerkelijk dat ondanks 5 weken bijvoeren, er geen verandering ontstaat in de conditie van deze dieren. Komt het door de laag calorische waarde van het hooi, parasitaire infestatie of kunnen de dieren de acute verandering van voedselsamenstelling en hoeveelheid niet aan. Deze dieren zijn interessant om ter sectie aan te bieden. Er zijn ook al weer paarden die zich tegoed doen aan slecht mondjesmaat groeiende jonge gras.

Beoordeling Edelherten;

Wat betreft de edelherten ben ik negatief gestemd. Deze dieren worden op dit moment nog massaal geschoten en ondanks dat worden er ook diverse dieren dood aangetroffen. Deze ochtend heb ik zelf 3 volwassen hindes op de voerplaats bijna dood aangetroffen. Ze zijn wel meteen geëuthanaseerd. Ook voorgaande dagen zijn er nog diverse edelherten ingestort. Dit komt waarschijnlijk doordat de fysiologie van het maagdarmstelsel niet is aangepast aan deze abrupte en voor deze diersoort minder optimaal voedsel. Het zijn tenslotte browsers. Dit groeit in het voorjaar langzaam tot een grote hoeveelheid. Hierdoor kan het maagdarmstelsel zich geleidelijk aanpassen.

Hier is door het bijvoeren sinds 1 maart geen sprake. Het bijvoeren is voor de edelherten een volledig on-fysiologische actie.

Bijvoeren;

Het bijvoeren gaat volgens het afgesproken protocol. Er wordt over een langere strook hooi verdeeld waardoor het voedsel voor ieder dier beschikbaar is. Ook worden de bijvoer-plaatsen dagelijks aangevuld met 2 grote balen hooi. Mocht er de volgende dag veel hooi overblijven, dan kan volstaan worden met 1 baal (450 kg) op de plaats te verdelen. Dit protocol moet ook de komende week weer gevolgd worden.
Verstandig is om de voerplaatsen wat meer naar het kerngebied te verplaatsen, om de dieren weer naar het aanstonds nieuwe gras op de vlaktes te lokken.

Werkbezoek Oostvaardersplassen 9 maart 2018

door [redacted].

Om 11.00 uur ben ik met 2 faunabeheerders en 1 SBB-ecoloog ([redacted]) het veld ingegaan. We hebben 1 Heckrund geschoten uit de 1e kudde na de driehoek (bloed naar de GD). De medewerkers gaven aan dat ze het moeilijk vinden om het afschot-tijdstip van de Heckrunderen te bepalen. Binnen deze kudde zijn we alle kenmerken afgelopen waarom wel en waarom (nog) niet geschoten moet worden. Het is mede moeilijk omdat op dit moment evenals vorige week alle Heckrunderen conditiescore 1 hebben. Het gedrag is op dit moment vooral bepalend om tot afschot over te gaan.

Op het zanddepot zijn er nog 2 magere Konikpaarden (2x bloed naar GD) geschoten. Vervolgens naar het Kotterbos waar nog 4 magere edelherten geschoten zijn (4x bloed naar GD). Hier zullen nog wel diverse herten geschoten moeten worden. Veel edelherten leken weinig interesse te hebben in het aangeboden hooi en zoeken liever in de gedooide grond naar ontluikende vegetatie. Enkele dieren moeten nog geschoten worden. Dit was op dit moment echter niet mogelijk vanwege veiligheidsaspecten. Deze komen vanmiddag of morgen aan de beurt.

De plekken waar de grote grazers werden bijgevoerd worden druk gebruikt. Het hooi is weer op en vanmiddag wordt er weer per plek 2 x 450 kg hooi bijgelegd. Belangrijk is om de dieren ook wat rust te geven in deze schranspartij. Een pens die door de winter verkleint is, wordt maximaal opgerekt om vervolgens door herkauwen en hooivergisting verder op te blazen. De daarbij ontstane gasontwikkeling kan voor tympanie (pensovervulling) zorgen. Daarom is het ook zó van belang om niet te voedselrijk hooi te geven om maar te zwijgen van brood, wortels, krachtvoer en brokken. Zeer gevaarlijk!

Indien de hooihoeveelheid die neergelegd is reeds dezelfde dag op is, dan zou ik de volgende dag weer hooi erbij leggen.

Belangrijk tijdens deze rondgang was de open discussie met de faunabeheerders over het tijdstip van afschot. Dit gebeurde in een positieve sfeer met respect jegens elkanders mening. Belangrijk is dat hierdoor de afschot-criteria nog meer éénvormig worden.

's Middags zijn we ([redacted]) het veld in gegaan met een afvaardiging van de Dierenbescherming ([redacted] en 2 beleidsmedewerkers). Vanuit de Driehoek, het zanddepot, het Kotterbos en de vlaktes van de OVP hebben we diverse edelherten, Heckrunderen en Konikpaarden aanschouwt. De *dierconditie* was matig in tegenstelling tot de *conditiescore* (allemaal 1 bij de runderen). De misleidende nomenclatuur binnen het managementsplan werd nog eens besproken. De *conditiescore* wordt door mij reeds jaren in beeld gebracht in de verslagen. Deze score geeft houvast aan de hoeveelheid extern vet wat de dieren nog hebben. De *dierconditie* is een meetkundige berekening van conditiescore, temperatuur, wind, neerslag en beschutting op korte en lange termijn. Het blijft overigens lastig om met de *dierconditie* in de hand tot afschot over

te gaan. Echter de faunabeheerders zijn dusdanig geoefend en professioneel dat ze duidelijk door ‘de bril’ van de sierconditie het afschot kunnen bepalen.

Het was een zeer informatieve, constructieve middag met de Dierenbescherming waar alle ruimte was om van elkaars standpunten te bevragen en ervan te leren. Ben benieuwd naar de terugkoppeling door de Dierenbescherming.

Hoogachtend ,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Werkbezoek Oostvaardersplassen 2 maart 2018
door Art. 10 lid 2 sub e Wob .

Ben vanochtend om 9.00 uur met Art. 10 lid 2 sub e Wob het veld in gegaan om de conditie van de grote grazers te beoordelen. Op dit moment woedt er een sterke stom uit het noord-oosten met temperaturen onder 10º C. De grazers zochten nu bijna allemaal beschutting achter wallen, obstakels, bosjes, stronken en in de bossen. De discussie rond de OVP is in alle hevigheid losgebarsten. Er worden reeds hooibalen over de hekken gegooid.

In de auto wordt het vroeg reactief afschotbeheer besproken. Op dit moment met zulke extreem slechte weersomstandigheden is het afschot bijzonder moeilijk te bepalen. Alle dieren zijn traag, sloom, suf en staan met hun kop uit de wind. Alle dieren staan met hun poten dicht bij elkaar om zo weinig mogelijk warmte te verliezen. Ook hebben ze nu geen foerageergedrag. Deze koudeperiode duurt overigens 5 dagen. Daarom is het belangrijk om vóór deze periode, maar eigenlijk altijd, het afschot in orde te hebben. Je weet tenslotte nooit wat er nog gaat komen.

Het Kotterbos zijn we niet ingegaan vanwege afschot en veiligheid.

Het besluit om onder druk van de publieke opinie te moeten bijvoeren (niet verstandig - zie aanhangsel) is gisteren door de provincie genomen. Dit allemaal om de veiligheid en openbare orde te waarborgen. Er gaan stemmen op om het bijvoeren over enkele dagen (na de vorst) weer te stoppen, maar dit is onverstandig. Dit komt omdat het spijsverteringsstelsel vanaf 1 maart actief gemaakt wordt door het eten van veel hooi. Om na enkele dagen het maag-darmstelsel weer naar de winterstand te brengen, zou teveel gevraagd zijn voor de dieren. Niet doen dus. Pas wanneer er in de OVP weer wat voedsel aanwezig is (hoeft niet veel te zijn) mag er gestopt worden met bijvoeren.

2 Van de 7 voerplekken moeten door de sterke noord-oosten storm verplaatst worden naar beter toegankelijke en meer beschutte plekken. Dezelfde middag is hierop actie ondernomen.

Hoogachtend ,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Werkbezoek Oostvaardersplassen 26 maart 2018
door Art. 10 lid 2 sub e Wob.

Vandaag een bezoek aan de Oostvaardersplassen gemaakt met 2 externe dierenartsen.

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob, paardendierenarts te Haaksbergen, en de heer Art. 10 lid 2 sub e Wob, grote huisdierenpracticus en dierenarts van Natuurpark Lelystad. De heren zijn verzocht door de Provincie en onder druk van de actievoerders om samen met Art. 10 lid 2 sub e Wob en ondergetekende het bijvoeren te beoordelen en van commentaar te voorzien. Er wordt nu op 10 plaatsen gevoerd, met iedere dag 900 kg per plaats, verdeeld over de gehele Oostvaardersplassen.

Tijdens de rondrit was van meet af aan duidelijk dat de collega's geen kennis genomen hadden van het ICMO2-beheersplan en waarom dit systeem door de jaren zo is ontstaan met alle voor- en nadelen. De heren beschouwden de OVP alsof het een bedrijfsbezoek is, zoals in de reguliere landbouwhuisdierenpraktijk.

De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob reeds jaren een gerenomeerd paardendierenarts, bezag de OVP vanuit het gehouden dier en was vooral geïnteresseerd in de Konikpaarden. De heer Art. 10 lid 2 sub e Wob was duidelijk van tevoren geïnformeerd vanuit de beheerders van " de Hoge Veluwe" met het pro-actieve afschotbeheer. De pro's en contra's kwamen terloops spaarzaam aan de orde.

Beide externe dierenartsen waren het erover eens dat het bijvoeren lege artes uitgevoerd werd. Enkele kleine opmerkingen hunnerzijds betroffen; het iets verder uit elkaar verspreiden van de balen hooi en de balen niet uitstrooien. Dit werd door SBB als waardevol gezien en meteen geïmplementeerd.

Zelf heb ik nog wel enkele erg magere edelherten gezien, die inmiddels geschoten zijn. De grote grazers worden, 26 dagen na de start van het bijvoeren, nog volop geschoten volgens het vroeg reactieve protocol. Inmiddels zijn er 5 edelherten ter sectie aangeboden bij de Gezondheidsdienst voor Dieren te Deventer.

Hoogachtend ,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Werkbezoek Oostvaardersplassen 30 maart 2018
door [redacted].

Vanmiddag een kort terreinbezoek met de Partij voor de Dieren ([redacted], een heer … en een fotografe) en Caring Vets ([redacted]) in de Oostvaardersplassen vanwege een krappe agenda (samen met [redacted]).

Opvallend is de andere insteek van deze gasten tegenover de OVP ten opzichte van de 2 externe dierenarts 4 dagen geleden. De dames zijn volledig geïnformeerd en willen polshoogte nemen om te verifiëren wat er in de landelijke en provinciale politiek bediscussieerd wordt. Er wordt inhoudelijk ingegaan op de problematiek en er worden kritische vragen gesteld over het verloop van het beheer en het bijvoeren. 4 Dagen geleden werd er veel ‘gevonden’ en was er weinig mogelijkheden tot nadere uitleg of verklaring.

Op enkele voerplekken in het Kotterbos en op de vlakte konden de genodigden de grote grazers nauwgezet inspecteren. Er was weinig kritiek op het gevoerde beid. Wel erg gevraagd naar een goede monitoring met een duidelijke verslaglegging, om in de toekomst goed te kunnen achterhalen hoe processen verlopen zijn in deze winter. Er belangrijk in toekomstige discussies.

Na afloop werd er in het bezoekerscentrum een afsluitende kop koffie gedronken. Hier kwam duidelijk naar voren dat de Partij voor de Dieren een duidelijke visie van SBB verlangt waar jullie naar toe willen en hoe dat te bewerkstelligen. Zeker omdat en in deze precaire discussie een weg gekozen moet worden die in de Kamer en Provincie verdedigd moet kunnen worden. Anders verzandt de Oostvaardersplassen in de zoveelste gepolariseerde polemiek.

Ook nu zag ik nog diverse erg magere edelherten die aanstonds geschoten zullen worden.

Hoogachtend ,

[redacted]

Werkbezoek Oostvaardersplassen 16 maart 2018

door [redacted].

Vanochtend om 8.00 uur aangesloten bij het werkoverleg voordat iedereen het veld in gaat.

Ik ga met [redacted] en [redacted] mee richting Oostvaardersbos. Onderweg zie ik weinig dieren op de vlakte. In de Driehoek en richting zanddepot zijn enkele edelherten, Konikpaarden en Heckrunderen die nog niet voor afschot in aanmerking komen. Wel rijden we langs enkele voerplekken waar nog hooi aanwezig is sinds gisteren. Er wordt dus voldoende gevoerd sinds enkele dagen (nu dagelijks 2 balen van 450 kg per plek). Onderweg hebben we diverse geschoten dieren aangetroffen die zo meteen opgehaald worden.

In het Oostvaardersbos aangekomen hebben we veel magere dieren aangetroffen. 1 jong Konikpaard en enkele edelherten zijn geschoten. Toch zijn op diverse plaatsen ook edelherten aangetroffen die een natuurlijke dood zijn gestorven. Meestal volwassen mannelijke en vrouwelijke edelherten. Zelf heb ik nog nooit zoveel dode edelherten gezien, ook niet in het verleden. Heckrunderen en Konikpaarden die een natuurlijke dood zijn gestorven heb ikzelf niet gezien. Dit onderbouwd het verhaal van een slechte winter, niet vanwege de extreme kou, maar door de erg natte januarimaand en de erg koude maand maart. Er is op dit moment nauwelijks voedsel sinds 6 weken.

Belangrijk is om op dit moment in kaart te brengen in hoeverre het afschotpercentage sinds het bijvoeren afwijkt van vòòr 1 maart (= bijvoerdatum). Ik heb zelf het vermoeden dat dit wel eens de oorzaak zou kunnen zijn. Ik adviseer om dieren die ondanks het rijke aanbod aan voedsel én toch een natuurlijke dood zijn gestorven aan te bieden bij de GD. Dan kan misschien achterhaald worden waarom er zoveel dieren dood gaan. De extreme overgang van weinig naar veel voedsel kan de nekslag voor veel dieren zijn geweest.

Verder adviseer ik om in het Oostvaardersbos nog 2-3 extra voerplekken te maken, waardoor alle dieren gemakkelijk het hooi kunnen bereiken. Ook zou ik het hooi over een langere strook verdelen. Let wel!! Ben nog steeds van mening dat bijvoeren een slechte manier is om op dit moment in te grijpen.

Hoogachtend ,

[redacted]

Art. 10 lid 2 sub e Wob

83665
oo pL 200
ARC

Rapport voor Staatsbosbeheer

Een ethologisch onderzoek van de kudde Konik paarden in het naturreservaat de Oostvaardersplassen uitgevoerd tussen 30 oktober 2000 en 22 februari 2001

Titel:

Relatie tussen gebiedsgebruik en sociale structuur van een kudde Konik paarden *(Equus ferus ferus)* in het Natuurreservaat de Oostvaardersplassen

Geschreven door Art. 10 lid 2 sub e Wob
Vertaald door Art. 10 lid 2 sub e Wob

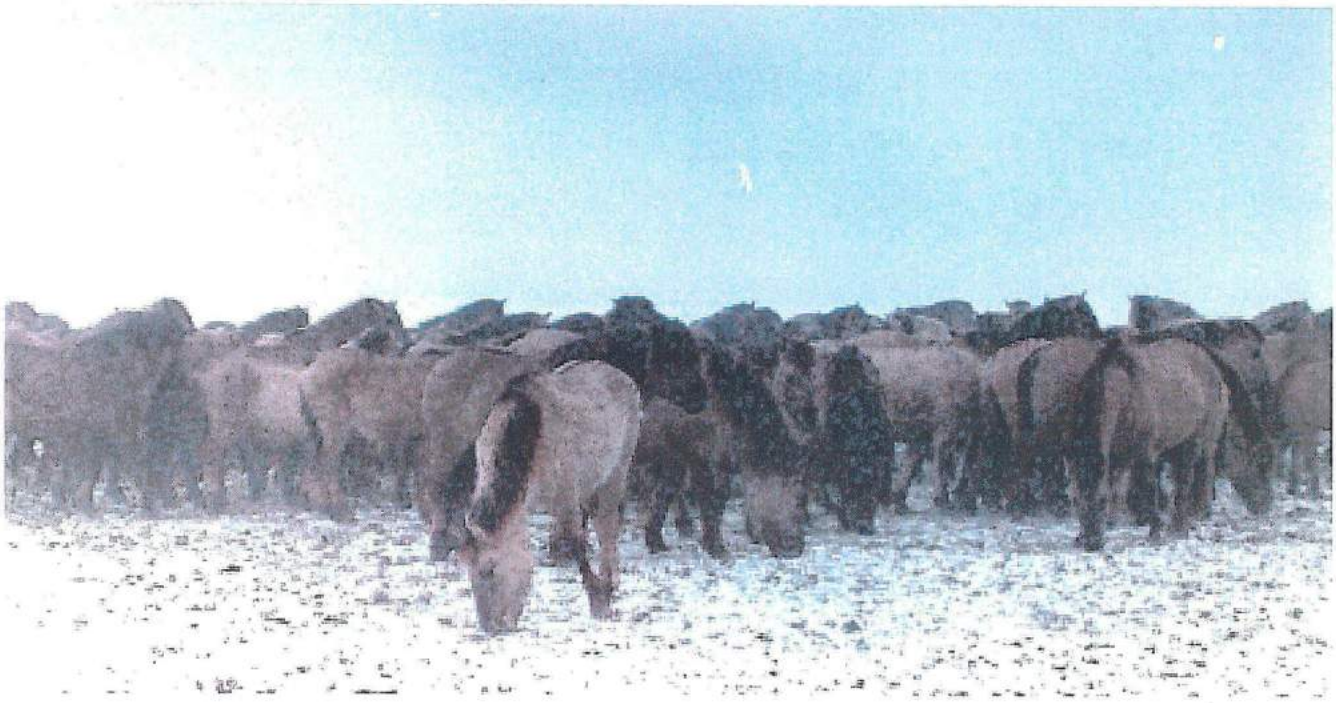

Samenvattend Nederlantalig uittreksel van de relevante stukken uit het volledige Duitstalige wetenschappelijke rapport: **Bewegungen und soziale Strukturen der Konik-Herde *(Equus ferus ferus)* des Naturreservates Oostvaardersplassen**

Osnabrück 30. December 2002
Vertaling Amsterdam 30 mei 2003

Inhoud

Inhoud 1
Samenvatting 1
1 Inleiding 3
2 Onderzochte gebied, dieren en onderzoeksmethoden 4
2.1 Het onderzochte gebied 4
2.2 De Koniks 4
2.2.1 Organisatievormen van de Koniks in de Oostvaardersplassen (OVP) 4
2.2.2 De focusbands (geobserveerde groepen) 6
2.3 Vegetatie 7
2.4 Onderzoeksmethoden 7
2.4.1 Identificatie van individuele dieren 7
2.4.2 Dagelijkse Locatie+ Sampling 7
2.4.3 Focal Animal Sampling 9
2.4.4 Body condition van de focusbands 11
2.4.5 Temperatuurmeting 12
2.5 Statistische tests 12
3 Resultaten 13
3.1 Identificatie van de focusbands 13
3.2 Verspreiding van de Koniks in het onderzoeksgebied 13
3.2.1 Tijdsstructuur van de dataregistratie van de dagelijkse locatie+ sampling 13
3.2.2 Variatie van de groepsgrootte 13
3.2.3 De verdeling van de Koniks over het onderzoeksgebied 14
3.2.4 Lokalisering van de Koniks in een maandelijkse vergelijking per organisatie vorm 16
3.2.5 Vegetatie gebruik 18
3.3 'Time budget' 21
3.3.1 Vergelijking tussen hengsten en merries 21
3.3.2 'Time budget' van de "ingroups" vs "outgroups" 21
3.4 Sociaal gedrag 22
3.4.1 Sociaal gedrag van volwassen hengsten vs merries 22
3.4.2 Frequenties van sociaal gedrag van de "ingroups" vs "outgroups" 22
3.5 De lichaamsconditie van de focusdieren 23
3.5.1 Body condition "out " vs "in" 24
3.5.2 De ontwikkeling in lichaamsconditie van merries, hengsten, sub-adulte paarden en zogende dieren tijdens de observatieperiode 25
3.6 Samenvatting van de resultaten 27
4 Discussie 28
4.1 Identificatie van de focusbands 28
4.2 Terrein gebruik en organisatie van de Konikspopulatie 28
4.3 'Time budget' en sociaal gedrag van de Koniks 30
4.4 Body condition van de focusbands 31
4.5 Integratie en voorstellen voor verder onderzoek 32
4.6 Blik in de toekomst 35
Dankzegging 35
5 Literatuuroverzicht 36
Anhang I
I. ID-Cards van de focusbands (CD-ROM) I
II. Focusbands I
III. Statistische uitwerkingen VIII
a) Variatie in groepsgrootte VIII
b) Gebruik vegetatie X

Samenvatting

Sinds meer dan 20 jaar bestaat er in het natuurreservaat de Oostvaardersplassen een in het wild levende kudde Konikspaarden *(Equus ferus ferus)*. Hun aantal is door de jaren heen toegenomen van 35 paarden tot meer dan 600 dieren nu.
Met als doel informatie te verkrijgen over de structuur en sociale organisatie van deze kudde paarden, die onder bepaalde omstandigheden wellicht voor Staatsbosbeheer van nut kan zijn, is dit onderzoek in de winter van 2000-2001 van start gegaan.
De samenhang tussen ruimtelijk verdeling, sociaal gedrag en body condition van de Koniks in het Oostvaardersplassengebied, dienden in kaart te worden gebracht. De aandacht richtte zich op de vraag waarom zich binnen de Konikspopulatie 's winters individuele groeperingen (Satellite-Bands) en kleine kuddes (Satellite-Herds) van de hoofdkudde (Mainherd) afscheiden.
Als werkhypothese werd verondersteld dat het voor paarden tijdens de winter een voordeel is, zich van de grote kudde af te scheiden. Dankzij het geringe aantal individuele paarden zijn zij flexibeler in de manier waarop zij gebruik maken van het terrein, hebben zijn minder concurrentie van andere dieren die ook op zoek zijn naar voedsel en zijn zij tegen het einde van de winter beter gevoed, hetgeen leidt tot succesvollere voortplanting in het voorjaar. Bovendien wordt aangenomen dat Koniks in kleinere groepen minder sociale interactie vertonen, die ten koste gaat van de benodigde energiereserve.
Met behulp van identificatiekaarten die aan het begin van het veldwerk zijn vervaardigd, konden de dieren die hier geobserveerd werden (89 individuele paarden), permanent herkent.
De groepsgrootte van de kuddes, de verdeling van de paarden binnen het natuurreservaat en de wijze waarop zij van de vegetatie gebruik maken, zijn geëvalueerd.
In de winter van 2000-2001 vertonen volwassen hengsten en merries, georganiseerd in verschillende groepsgroottes, een significant verschillende 'time budget'. Hengsten in kleinere groepen (outgroups) besteedden een groter deel van hun beschikbare tijd aan voedingopname en locomotie dan de hengsten van de hoofdkudde (ingroups). De merries van de "outgroups" besteedden meer tijd aan voedingopname en brachten minder tijd in de ruststand door dan de merries van de "ingroups". Bij sociale interacties waren significant geobserveerde hengsten betrokken dan merries. Merries zijn vaker betrokken bij de verzorging van elkaars vacht dan hengsten, terwijl hengsten significant vaker andere sociale gedragingen vertoonden. Hengsten en merries in "outgroups" waren minder betrokken bij comfortgedrag, maar wel meer gedrag dat in de categorie 'begroeting' gerangschikt konden worden. De lichaamsconditie index (Body Condition Score / BCS-waarde) van de geobserveerde paarden nam gedurende de totale observatieperiode bij alle dieren af. Hengsten en halfvolwassen paarden in de "outgroups" vertoonden, vergeleken met de hengsten en sub-adulte dieren van de hoofdkudde, significant hogere BCS-waarden. De voorkeur onder merries voor comfortgedrag lijkt voor de (onderlinge) samenhang van een band van doorslaggevende invloed te zijn. Hengsten waren meer dan vier maal vaker betrokken bij sociale gedragingen vergeleken met de merries. Door toedoen van de hengsten lijken de bands van andere paarden afgescheiden te zijn, en aldus zodanig samengehouden te worden. De lage frequentie in agonistisch gedrag toont aan dat vele honderden volwassen hengsten en merries en hun nakomelingen vreedzaam kunnen samenleven.

Summary

A pilot study on relation Social organisation - Time budget / Social interaction rates and Body condition within the Konik horses (winter 2000-2001)

WERNICKE, R. 2001. Bewegung und sozial Strukturen de Konik-Herde (Equus caballus) des Naturreservats Oostvaardersplassen. Diplomarbeid Universitat Osnabruck.

Wernicke (2001) analysed the time budget, social interaction frequency (both as measure for time / energy spend which can effect the reproductive success of a band) and body condition (as a measure for the enhanced chances of 'reproductive success' and sub-adult survival) during the winter. Bands that stayed within the main herd ("in" groups[1]) were compared with bands that were segregated in a small herd or solitary ("out" groups). Data were collected by means of focal animal and scan sampling methods.

Results:
Body condition

- Body condition was better in stallions and sub adults in bands which segregate in wintertime.

[1] "In" group is a band that remains within the core of the herd in winter, "out" groups are not a member of the core herd

Time budget

- The animals in the "in" groups spend less time on nutritional intake and locomotion as animals in the "out" groups
- More time is spend on social interactions in "in" groups compared to the "out" groups

Social interactions

- A higher social interaction frequency is shown for adult members in "in" groups compared to the "out" groups
- Significant different time budget and frequency distribution mares "in" vs mares "out"
  - Mares "in" show more allogrooming and "meeting behaviour" vs mares "out"
  - => Mares "in" are more involved with strengthening intra-band bonds as mares "out"
- Significant different time budget and frequency distribution stallions "in" vs stallions "out"
  - Stallions "in" show more vocalisations, meeting behaviour and agonistic behaviour as stallions "out"
  - => Stallions "in" guard band integrity and stability more than stallions "out"

Group composition

- "In" groups have more stallions than "out" groups, which were all harems
- There was a clear difference in habitat use of the main herd compared to the solitary bands or associations of up to a few bands.

Conclusions:

- ➢ Better body condition is better for stallions and sub adults in smaller social organisations during wintertime.
- ➢ Social interactions were more intense (frequency, time and had a different character) in bands inside the main herd vs peripheral bands.
- ➢ Stallions guard the band integrity and stability, while mares are mostly involved in strengthening the intra-band bonds.

1 Inleiding

Ooit leefden de Tarpan *(Equus ferus ferus)*, net als het Europese wilde paard en het oerrund *(Bos taurus primigentius)*, als voorouders van onze gedomesticeerde runderen in Europa en gaven, naast andere grote herbivoren, in belangrijke mate vorm aan de natuurlijke ontwikkeling, zoals beschreven in de theorie van VERA (1997), volgens welke het landschap in het binnenland van midden- tot West-Europa een soort parklandschap was. De ontwikkeling van de vegetatie werd toegeschreven aan een kringloop, waarin grote plantenetende diersoorten een voorname rol speelden.

Ten behoeve van de natuurlijke ontwikkeling in het Nederlandse beschermde natuurgebied de Oostvaardersplassen, in de zuidelijk gelegen Flevopolder, welke sinds 1968 bestaat, werden Koniks *(Equus ferus ferus)* als plaatsvervangers van de uitgestorven wilde paarden uitgezet. Koniks zijn een van oorsprong Pools paardenras, waarvan hun habitat in ruime mate met dat van de 'Waldtarpans' *(Equus ferus silvestris)* overeenkomt. Buiten paarden, zijn Heckrunderen *(Bos taurus)*, een fenotypisch teruggekruiste oeros, en edelherten *(Cervus elaphus)* hier als uitgezette grote herbivoren te vinden. De Heckrunderen zijn in 1983 als eerst grote herbivorensoort in dit terrein uitgezet. De Koniks volgden een jaar later, de edelherten in het jaar 1992 (CORNELISSEN & VULINK 1996A).

In tegenstelling tot de kunstmatig geïntroduceerde grote herbivoren, zijn reeën *(Capriolus capriolus)*, hazen *(Lepus europaeus)*, konijnen *(Oryctolagus cuniculus)* en vele andere soorten zelfstandig het natuurgebied binnengekomen.

Als groep zijn de grote herbivoren in staat de toenmalige rol voor de landschapsvormgeving in het ecosysteem over te nemen (VULINK & VAN EERDEN 1998).

De Konik is een Pools paardenras dat afstamt van de Waldtarpan *(Equus ferus silvaticus)*. De premisse van het beheer van het natuurpark, onderschreven door Staatsbosbeheer, luidt als volgt: zo min mogelijk ingrijpen in de natuurlijke ontwikkeling - waaronder ook de ontwikkeling van de populatie van de grote herbivoren valt.

De paarden, georganiseerd in een stabiele familiegroepen (harem-bands en 'multiple male bands'), brengen het grootste deel van het jaar door in een grote kudde (hoofdkudde) van > 600 paarden (JAN GRIEKSPOOR pers. info). In de winter scheiden zich enkele bands en kleinere kuddes, bestaande uit verscheidene familiegroepen (bands) van de hoofdgroep af. Kudde vorming onder paard-achtigen is bekend van steppezebra's *(Equus burchellii)*. Wanneer steppezebra's over grote grasgebieden kunnen beschikken, kan de kudde-grootte uiteenlopen van enige honderden tot enkele duizenden dieren (KLINGEL 1975).

Alle in het wild levende paarden zijn nakomelingen van verwante gedomesticeerde paardenrassen (GEORGE & RYDER 1986) en zijn qua grootte en lichamelijk kenmerken zeer identiek. Jarenlange samenlevingsvormen ten behoeve van de voortplanting en sociale groepsvorming hebben hun stempel gedrukt op hun organisatie. In 1967 bracht KLINGEL de stelling naar voren dat voor steppezebra's geen organisatie boven het niveau van familiegroepen en hengstgroepen bestaat. MILLER EN DENNISTON (1979) troffen daarentegen tijdens hun onderzoekingen onder de Red Desert-paarden een structuur van een hogere orde aan.

De onderhavige resultaten bieden een eerste inzicht in enkele kenmerken en parameters van de sociale organisatie van de Koniks van de Oostvaardersplassen tijdens de winter.

Doelstelling van deze studie is het vinden de belangrijkste redenen voor selectieve, gunstige strategieën voor groepsvorming tijdens de winter door de Koniks. Bij dit onderzoek zijn Koniks in kleine en grote kudden op individueel niveau met betrekking tot 'time budget', het sociale gedrag en het foerageergedrag vergeleken. Hierbij werd als uitgangshypothese genomen dat het voor Koniks in de winter een voordeel zou zijn zich van de grote kudde af te zonderen. Op basis van het geringe aantal individuen is de terreinbenutting flexibeler. Daar waar er minder concurrenten zijn wat betreft het grazen, zijn de dieren aan het einde van de winter in een betere 'body condition' dan de paarden van de hoofdkudde, het geen vermoedelijk een succesvollere voortplanting in het voorjaar ten gevolge kan hebben. Voorts is de hypothese dat Koniks in kleinere groepen minder sociale interactiesmet andere groepen hebben, die ten koste zouden gaan van de benodigde energiereserves.

Tot dusverre bestaan er geen vergelijkbare situaties te vergelijken met deze grootste in het wild levende kudde paarden van Europa.

De onderhavige resultaten bieden een eerste inzicht in enkele kenmerken en parameters van de sociale organisatie van de Koniks van de Oostvaardersplassen tijdens de winter van 2000-2001.

2 Onderzochte gebied, dieren en onderzoeksmethoden

2.1 Het onderzochte gebied

Het gebied van de Oostvaardersplassen (figuur. 1) beslaat een omheind gebied van 56 km^2, waarvan het randgebied (ca. 20 km^2, vochtige en droge graslanden, riet gebieden en beboste gebieden) voor de herbivoren, Heckrunderen (±550), Koniks (±600) en 'rode' herten (±800) het leefgebied vormt.

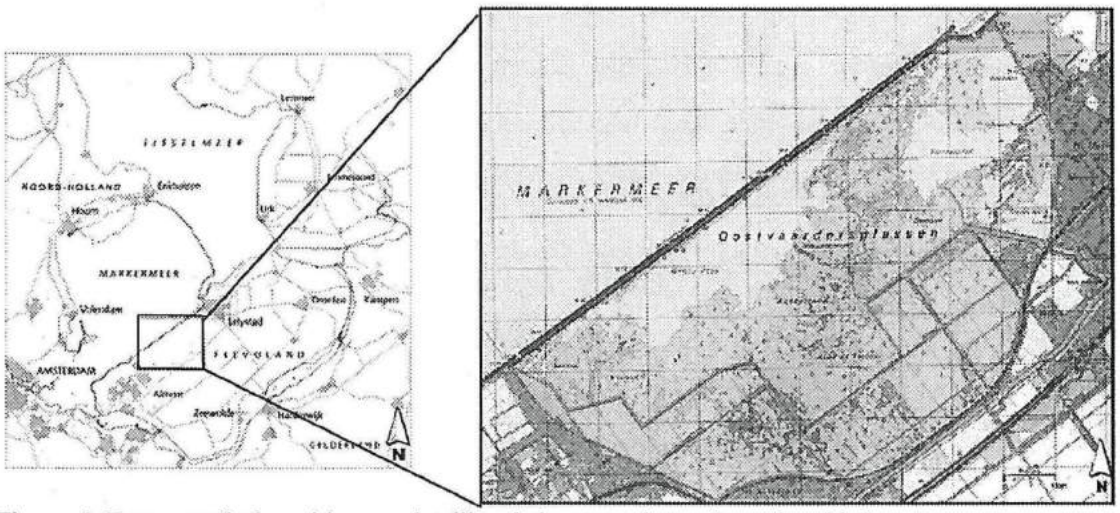

Figuur. 1: De geografisch positie en gedetailleerde kaart van het onderzoeksgebied.
The geographical position and map of the nature reserve

2.2 De Koniks

De naam Konik is afkomstig uit het Pools en betekent zoveel als "klein paard".
"Koniks" is een verzamelnaam voor verschillende groepen paarden waarvan de stokmaat niet hoger is dan 140 cm. Voorts betreft het een Pools paardenras, waarvan de oorsprong volgens Tadeuz Vetulani (1936) bij de Waldtarpan (*Equus ferus silvaticus*) ligt. Omstreeks 1780 zijn de laatste wilde paarden in de omgeving van het Bialowieza-oerbos gevangen en overgebracht naar het Zwierzyniec-wildpark in de buurt van Bilgoraj in zuidoost-Polen, dat in bezit was van de familie van graaf Zamojski. Ten gevolge van economische problemen werden de paarden aan de boeren in de omgeving geschonken; zij leefden daar in min of meer wilde omstandigheden gedurende 100 jaar zonder grote veranderingen. (JEZIERSKI 1995)
In 1914 beschreven de toenmalige studenten en latere paardenkenners J. Grabowski en S. Schuch de Koniks uit de omgeving van Bilgoraj, die zoveel kenmerken van de Tarpan vertoonden. De stokmaat bedroeg ca. 130 cm, hun huid was doorgaans muisvaal, met een aalstreep en soms donkere, zebra-achtige strepen op de benen (JEZIERSKI 1995). Nadat Polen in 1918 haar onafhankelijkheid had verworven, werden fokkerijen gesticht en de naam "Polski Koniik" werd de officiële aanduiding voor de Bilgoray Koniks.
Tadeuz Vetulani bracht de hypothese naar voren, dat zich van de Tarpans die na de IJstijd in de Oost-Europese steppen leefden een variant zou hebben afgescheiden die zich in de bossen ophield. De steppevariant onder de Tarpans heeft substantieel langer standgehouden, de laatste wilde steppetarpan-merrie werd in 1879 gedood. Van alle wilde paarden is de Tarpan het meest van betekenis geweest voor de gedomesticeerde paardenrassen, daar zijn oorspronkelijke verspreidingsgebied zich uitstrekte over midden- en Oost-Europa terwijl ook hun aantallen uitermate groot waren (VOLF 1979). Tot 1798 golden zij als jaagbaar wild en dat zij konden overleven dankten zij aan de moerassen en dichtbegroeide wouden waarin zij zich terugtrokken (LEIBLEIN 1997).

2.2.1 Organisatievormen van de Koniks in de Oostvaardersplassen (OVP)

In de Konikspopulatie van de Oostvaardersplassen (n>600) zijn verschillende sociale organisatievormen onder de paarden waargenomen. De definities zoals opgesteld door Linklater (2000) zijn overgenomen, en verder zijn op basis van de geconstateerde feiten nieuwe definities opgesteld:

- Kudde / Herd
  Het begrip kudde (Herde) staat voor de aansluiting van meerdere bands tot een grote groep
- Hoofdkudde / Mainherd
  Het begrip hoofdkudde (Hauptherde) (n>300) staat voor de aansluiting van meerdere bands in deze studie, die doorgaans de focusband "Whiteface (b)" omvat. "Whiteface" is op grond van gedragsobservaties als het typerende paard voor de hoofdkudde gedefinieerd. Gedurende de totale

observatieperiode is deze focusgroep in steeds dezelfde omvang als de grootste kudde, met meer dan 300 individuele paarden, aangetroffen.

- Satelliet kudde / Satellite-Herd
  Het begrip nevenkudde (Nebenherde) staat voor ten minste twee *bands* die zich hebben samengevoegd, maar niet langer tot de hoofdkudde behoren.
- Satelliet band / Satelliet-band
  Satelliet-band staat voor een *band* die tot geen enkele kudde behoort en derhalve in het onderzoeksgebied op zichzelf staand is geobserveerd.
- Solitaire paarden / Single horse
  Afzonderlijk levende paarden, die alleen zijn aangetroffen en bij geen enkele *band* ondergebracht konden worden.
- Harem-*band*
  Het begrip harem-*band* staat voor de voortplantingsgroep, bestaande uit merries en hun nakomelingen met **een volwassen hengst** (LINKLATER 2000).
- 'Multiple male band'
  Het begrip Multiple Male *band* staat voor de voortplantingsgroep van merries en hun nakomelingen met **verscheidene volwassen hengsten** (LINKLATER 2000).
- Focusband:
  Tijdens deze studie zijn zes *bands* geobserveerd met betrekking tot hun lichaamsconditie, 'time budget' en het sociale gedrag. Het begrip focusgroep (*Fokusband*) staat voor de betreffende geobserveerde groep.
- Ingroups
  Focusbands die tijdens deze studie tot de hoofdkudde behoorden
- Outgroups
  Focusbands die tijdens deze studie tot de satellietkuddes of *bands* behoorden
- "in" en "out"
  "in" staat voor alle paarden die zich in de hoofdkudde bevonden en "out" voor alle Koniks, die zich niet bij de hoofdkudde aansloten.

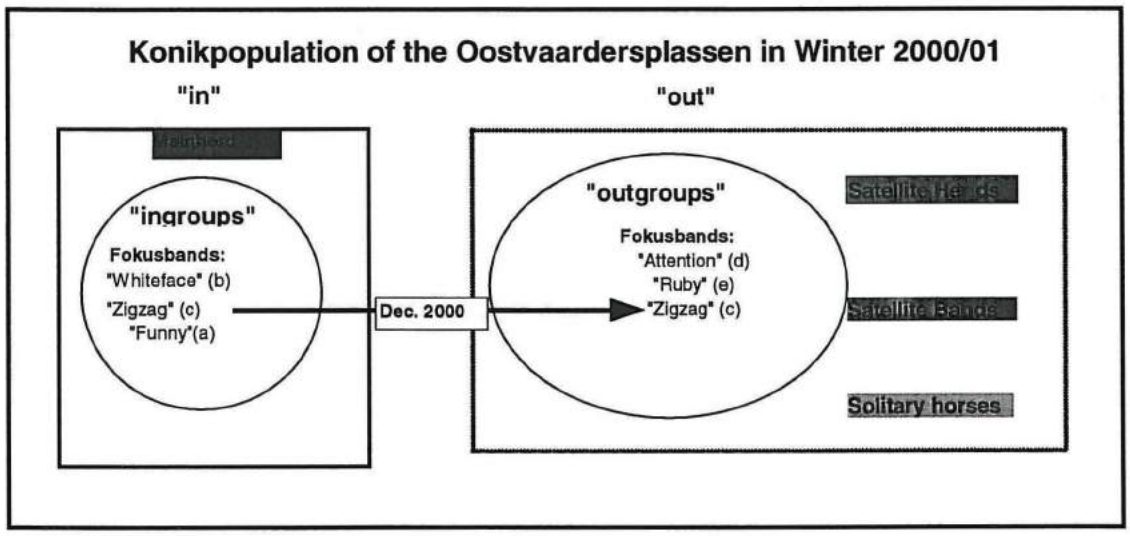

Figuur. 2: Overzicht van focusbands met voldoende gegevens op basis van vooraf gedefinieerde binnen ("in") en buiten ("out") groepen.
Overview of the focus bands with enough data points based on the pre determined "in" and "out" groups

De Konikspopulatie werd onderverdeeld in de organisatiecategorieën "in" en "out". De hoofdkudde en de daarbij behorende focusgroepen "Funny (a)" en "Whiteface (b)" maakten deel uit van de "in"-categorie. Aan het begin van het onderzoek hoorde "Zigzag (c)" bij de hoofdkudde. Begin december ging de focusband over naar de "out"-categorie. Daar de dataverzameling voor wat betreft de focusband pas in december is gestart, gingen die meeste data voor de groep "Zigzag (c)" voor de evaluatie naar de "out" categorie.

Nevenkuddes, *Satelliet-bands*, individuele dieren en ook de focusgroepen "Attention (d)", "Ruby (e)" en "Zigzag (c)" maakten deel uit van de "out"-categorie (figuur. 2). Een focusgroep ("Pasha") was aan het begin van de studie goed gedefinieerd en beschreven, maar was langduring tijdens de observatie periode onvindbaar. Gezien de band van "zigzag" gedurende het onderzoek zich afsplitste van de hoofdkudde, gingen ze in na de afsplitsing periode de facto over tot de "out" categorie. Zodoende waren er toch 3 "in" en drie "out" bands.

2.2.2 De focusbands (geobserveerde groepen)

Uit de Koniks (n >600) werden uit de hoofdkudde (n ± 300) drie familie bands uitgekozen ("ingroups"), en tevens drie *bands* die in afzondering leefden ("outgroups"), of met andere bands samenkwamen en zo een kleine kudde vormden (tab. 1). De focusgroepen werden vernoemd naar het dier van de groep dat als eerste werd geïdentificeerd en het meest opvallend was. De namen van de focusbands zijn: "Attention" –"Funny"-"Pascha" – "Ruby"- "Whiteface" en "Zigzag" (figuur. 3-8).
Met behulp van identificatiekaarten, die aan het begin van deze studie werden gemaakt, konden de hier geobserveerde dieren (89 individuen) permanent bestudeerd worden. Ten minste twee focusbands werden dagelijks geobserveerd; een "ingroup" en een "outgroup". De f-groep is vanwege te lage observatie frequenties tijdens het veldwerk niet in de evaluaties opgenomen.

Abb.3: Die subadulte Stute „Attention"

Abb.4: Die subadulte Stute „Ruby"

Abb.5: Die subadulte Stute „Funny"

Abb.6: Die Stute „Whiteface"

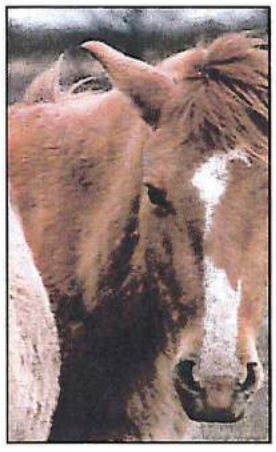

Abb.7: Die Fuchsstute „Zigzag"

Abb.8: Der Hengst „Pascha"

FIguur 3-8: De paarden waaraan de focusgroepen hun naam ontlenen / the marker individuals of the focusgroups

Tab.1: De focusbands (ha = harem band, mm = multiple male band) / The focus bands (ha = harem band, mm = multiple male band)

FOCUS BAND	Funny (a)	Whiteface (b)	Zigzag (c)	Attention (d)	Ruby (e)	Pascha (f)
DATA SAMPLING	yes	yes	yes	yes	yes	no
ORGANISATION (Harem/Multiple Male)	mm	mm	mm	Ha	ha	ha
CATEGORY	in	in	in: Nov. – Dec.. out: Dec.- Feb.	out	out	out
STALLIONS	3	9	3	1	1	1
MARES	7	8	3	6	3	16
SUBADULTS	4	3	3	1	2	3
YEARLINGS	4	1	3	0	1	3
NO. OF MEMBERS	18	21	12	7	7	23

2.3 Vegetatie

Aan het begin van de dataverzameling is tijdens een observatiebezoek aan het gebied met de heer P. Cornelissen (RIZA) een onderverdeling van het randgebied van het natuurreservaat naar vegetatiesoort gemaakt. Naar deze vegetatiesoorten wordt in deze studie gerefereerd.

- Nat grasland / Wet Grasland
  waarin zich kleine sloten en meren bevinden. Tijdens de observatieperiode stond dit gebied voor het grootste deel van de tijd onder water
- Droog grasland / Dry Grasland:
  voorheen gedraineerd
- Struweel / Rough Growth:
  een combinatie van brandnetels, distels en halfhoge kruiden
- Rietlanden / Reedbeds (Phragmites):
  gebieden die met *Phragmites australis* zijn begroeid

2.4 Onderzoeksmethoden

2.4.1 Identificatie van individuele dieren

De identificatie van de Koniks kwam tot stand na directe observaties en met behulp van ter plekke gemaakte foto's en video-opnamen. Voor elk individueel dier van de zes focusbands is een signalement opgesteld (De signalementen zijn aan de plaatsvervangende SBB, Jan Griekspoor overgedragen) (zie bijlage I CD-ROM). In deze signalementen zijn constante kenmerken van het individuele dier opgenomen. Daarnaast is de sociale groepering van het geïdentificeerde dier genoteerd. Voorbeelden van individuele kenmerken van de Koniks zijn het geslacht, de kleur van de vacht en de manen, de manier waarop de manen vallen, patroon van zebra strepen aan de ledematen, de kleur en breedte van de aalstreep of ook littekens. Enkele dieren vertoonden tevens witte tekeningen op het hoofd en/of ledematen.

2.4.2 Dagelijkse Locatie+ Sampling

Scan Sampling is een soort momentopname waarin, op een vooraf bepaald tijdstip verschillende individuen met betrekking tot hun gedragswijze op dat moment geobserveerd worden LEHNER 1996). Daar het op basis van de gebiedsgrootte onmogelijk was de dieren te lokaliseren en andere parameters met betrekking tot de positie en de groepering na elkaar te registreren, was het niet mogelijk een 'echte scan sampling uit te voeren. Maar, is onder

het begrip "vooraf bepaald tijdstip" het tijdstip van de dagelijkse waarnemingen vermeld. Doordat door het gebied kon worden gereden was het mogelijk een dagelijkse soort "locatie+ sampling"* van alle dieren in het observatiegebied te maken.
Om te voorkomen dat dubbele data-registraties van groepen paarden werden uitgevoerd, werd op een bepaalde, telkens identieke manier door het gebied gereden. De gebruikte hulpmiddelen waren: data-formulier, een gridkaart, een kompas, een windsnelheidsmeter (Wind Wizzard), een thermometer en een verrekijker. Het data-formulier werd gebruikt voor de protocollering (figuur 9). *Zodra paarden werden waargenomen, werden de dieren vervolgens geteld. Daarop aansluitend werd een onderverdeling van de groep gemaakt in de voor dat doel aangegeven categorieën: hoofdkudde, satellietkudde, satelliet-*band* en alleen levend dier. De vegetatiesoort van de standplaats van de paarden werd genoteerd; en tevens de aanduiding van het kwadrant (met behulp van de gridkaart) waar de paarden zich bevonden. De gridkaart van natuurreservaat de Oostvaardersplassen, met daarop hokjes die elk een oppervlakte van 0,0625km^2 vertegenwoordigden, werd ter beschikking gesteld door Staatsbosbeheer (figuur. 10). Verschillende (a)biotische factoren werden op dat moment op die locatie (locatie+) geregistreerd: wolken bedekking; neerslag,; windsnelheid; windrichting; temperatuur; de richting welke 75% van de dieren op kijkt; positie 75% van de groep tov een windbreker; type wind breker; oppervlak waarover dieren verspreid zijn; meest voorkomende gedrag (rusten, foerageren, locomotie etc.); in geval van locomotie, welke snelheid en richting; hoeveel familie bands aanwezig waren; etc.

Daily Scan Sampling of the Koniks

Group/Herd	bsat	mainherd	solitary
Date	15-02-01	15-02-01	15-02-01
Time:	0945	1050	1220
Place (grid)	d10.8	d09.4	d24.4
Veg.type (Cat.)	phrag	phrag	dg
Sun/clouded	s	s	s
Precip.	no	no	no
Temp	6	6	6
Winddir	0	sw	sw
Windspeed	0	1	1
Face Dir. 75%	no	no	no
Pos.tow. Shelter	in reed	no	no
Area (m*m)	50	500	1
	20	500	1
Gener. behaviour	dg	re	re
Lokomotion	no	no	no
No of horses	6	300	1
Γ	3	>10	0
E	1	>10	0
SA	2	>10	1
No of bands	1	>6	0
Marker Ind. present	no	wg, fg, fox	
Misc			
Observer	rw	rw	rw

Figuur. 9: Dataformulier voor de dagelijkse Locatie+ Sampling voor de hele populatie. (De data in de grijze vakken zijn weliswaar weergegeven, doch worden binnen deze studie niet geëvalueerd).
Data form for the daily location+ sampling for the whole population (The data in the grey area are collected but not presented within this study).

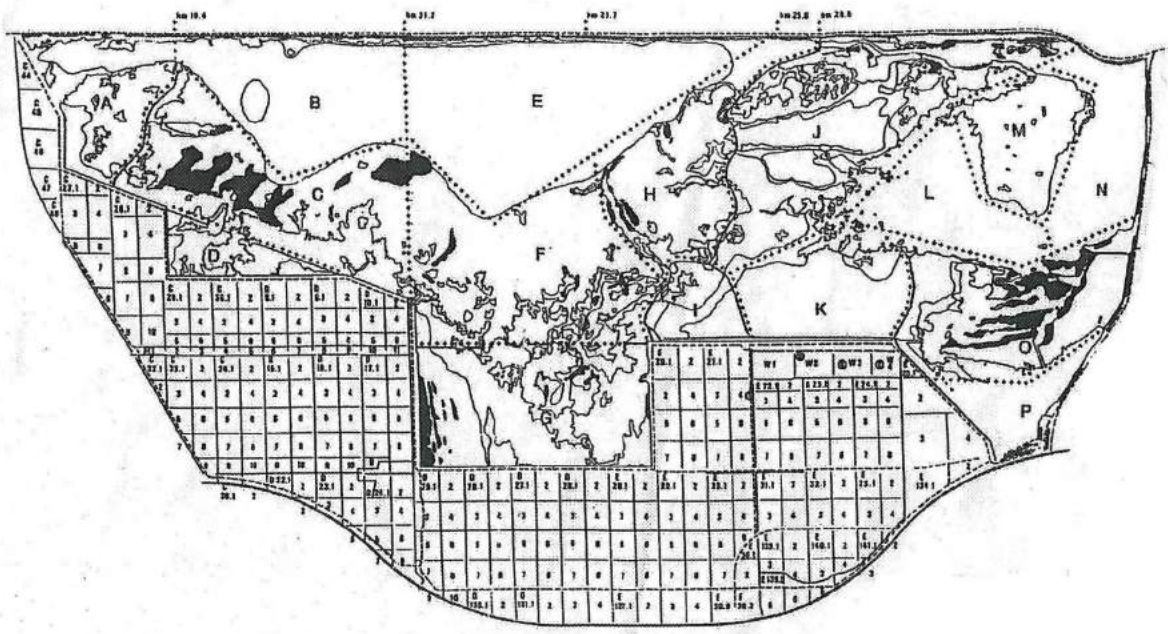

Figuur. 10: Gridkaart van het onderzoeksgebied / The grid map of the research area.

2.4.3 Focal Animal Sampling

Tijdens de data-input volgens de Focal Animal Sampling Methode (ALTMANN 1974) is het individuele dier of de groep tijdens een bepaalde tijd het centrale punt van de waarneming (LEHNER 1996). Een gedetailleerd ethogram (Van Dierendonck pers. info) diende als basis voor de gedragswaarnemingen.
De vertoonde gedragingen op individueel niveau en de betreffende focusgroep werden vastgelegd. Met de ingevoerde data was het mogelijk uitspraken over de 'time budget' en het sociale gedrag van de paarden te doen. Door middel van Focal-Animal Sampling (FA) en All Occurrence (AO) sampling (ALTMANN, 1974) zijn tijdens de daglichtfase vastgelegd. Alternerend en in random volgorde zijn volwassen hengsten (FA 10 min.), merries (FA 10 min.) en de totale focusband (AO 30min.) de betreffende inter- en intrasociale gedragingen en tevens de time budget gedragingen (aleen tijdens FA) geobserveerd.
Met behulp van een PSION palmtop en het "The Observer Version 3.0 (Noldus)" programma zijn de waargenomen gedragingen ingevoerd. Ter afsluiting van een onderzoeksdag zijn de data ingevoerd in een pc.
De onderzoeksperiode van de totale observatietijd, van december 2000 tot februari 2001, tijdens 42 observatiedagen, bedroeg 53 uur (FA+AO) (tab.2). Het veldwerk moest in februari voortijdig worden afgebroken doordat de Nederlandse regering adviseerde alle reservaten af te sluiten om verspreiding van mond- en klauwzeer te voorkomen. De geplande data tot en met de aanvang van de vegetatie-groei periode konden derhalve niet worden opgenomen. Er zijn evenveel FA observaties van hengsten en merries gemaakt en even veel AO observaties van "in" en "out" groepen gemaakt.

Tab.2: Overzicht totaal aantal observatiedagen per maand / total number of observation days per month

Month	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Total
No. of days	2	19	14	16	12	63

Tab.3: Observaties van de focusbands / observations of the focus bands

Totaal aantal obervaties per groep / Total number of observations per group

Observed animals (FA)	Number of observations (FA)
Mares ingroup (n = 18) / outgroups (n = 10)	37/39
Stallions ingroups (n = 7) / outgroups (n = 5)	38/44

Tab. 4: Frequenties verschillende vormen van dataverzameling per maand / frequencies of the different forms of data collection per month

Data-Samples	Identification	Scan Sampling	Bodycondition	Focal Animal Sampling: Ind.	Focal Animal Sampling: Band
Months	(counts)	(counts)	(counts)	[min]	[min]
Oct.	0	4	0	0	0
Nov.	86	58	0	0	0
Dec.	0	63	144	383	438
Jan.	0	89	134	826	618
Feb.	0	65	102	446	457
total	86	279	380	1655 (28 hours)	1513 (25 hours)

2.4.3.1 'time budget'

De geprotocolleerde gedragingen zijn onderverdeeld in de categorieën fourageren, comfortgedrag, rusten, locomotie, alert staan en overige. De waarnemingen van de FA voor wat betreft de 'time budget' waren tijdsintensieve gedragingen, die, genoteerd in seconden, telkens per gedragswijze bij elkaar opgeteld zijn en gedeeld werden door de totale tijd en onderverdeeld zijn in categorieën (tab.5).

Tab. 5: Categorieën van opgenomen gedragingen voor 'time budget' elementen / Categories of recorded behaviours for the time budget elements

Category	Nutrition Intake	Resting	Comfort behaviour	Stand alert	Locomotion	diverse
shown	Eat thistles and stinging nettle	Stand tail to head	allogroming	Stand alert	walk	defäcate
behaviour	graze	rest	Scratching,rubbing		trot	suckle
	dig for roots	stand				urinate
	Eat phragmites	lie (sternal)				
	drink					
	Eat roots					

De omschrijvingen van alle getoonde gedragingen zijn opgenomen in Bijlage II.
Enkele gedragingen die in de tijdsinvulling zijn opgenomen, konden bij een enkel dier tegelijk voorkomen. (b.v. staan en plassen). In geval van All Occurence observaties van de hele groep, werd vooraf de prioriteitvolgorde van de verschillende gedragscategorieën gedefinieerd mochten gedragingen uit twee categorieen tegelijk binnen de groep voorkomen: sociale interacties kregen de hoogste prioriteit, daarna volgden alert staan, de foerageren, rusten, locomotie en, tot slot, "overige" gedragingen.

2.4.3.2 Sociaal gedrag

Door middel van All Occurance Sampling is gedurende een observatieduur van telkens 30 minuten een focusband met betrekking tot de frequentie van hun sociale interacties geobserveerd. De in deze studie opgenomen gedragingen zijn weergegeven in tabel 6.
Ten behoeve van de evaluatie zijn deze onderverdeeld in de categorieën: vijandige gedragingen, begroeting en comfortgedrag en vocalisatie.
Hengsten en merries vertoonden tijdens de dataverzameling deels verschillende gedragingen.

Tabel 6 Categorieën van sociaal gedrag van de volwassen Koniks van de focusbands / Catagories of social behaviour of the adult Koniks of the focus bands

Behavioural Categories	Behaviour taken from Stallions and Mares	Behaviour only taken from stallions	Behaviour only taken from mares
agonistic behaviour	kick treat to bite threat with ears laid back threat to kick	fighting rearing herding	attack bite chase
meeting	approach walk in direction of follow choose interposition nose play nose to genitals nose to side nose to nose play	display (neck arched)	
Comfort behaviour	allogrooming		
Vocalisation	snort squeeze whinnie		

2.4.4 Body condition van de focusbands

Om de body condition van de paarden van de focusbands tijdens de onderzoeksperiode bij te houden, is eens per week de BCS–waarde (Body Condition Scoring = BCS) van alle leden van de focusgroepen bepaald. De methode is overgenomen van BOS (1999) en VAN DIERENDONCK (pers. info).
Voor elk paard zijn na gedetailleerde bestudering van de rug, het kruis, de flanken, gordellijn en de zijkant van het dier punten voor het betreffende lichaamsdeel gegeven (zie tab.7 en figuur. 11). Op basis van het totale aantal punten, gedeeld door het aantal opgenomen lichaamsdelen is het gemiddelde berekend. Deze waarde resulteerde in de BCS-waarde voor het specifieke dier.
Bij deze methode geldt de voorwaarde van de individuele identificatie van de focusbands. Zodoende kon pas na de voltooide identificatie worden begonnen met de bepaling van de body condition.

Tab. 7: Aangepast Body Condition Scoring System (BCS) voor Przewalskii-paarden op basis van VAN DIERENDONCK (pers. info) / Adapted Body COndition Scorings System for Przewalski's horses based on VAN DIERENDONCK (pers. info).

Score	Back	Croup	Thigh	Belly girth	Ribs
1	very thin	Concave hollow	Concave hollow	Concave hollow	clearly visible
2	thin	Concave flat thin	Concave flat thin	Concave flat thin	4-5 ribs visible
3	normal	normal	normal	normal	normal
4	fat	Convex fat	Flat	Flat	not visible
5	very fat	convex globular fat	convex	convex	

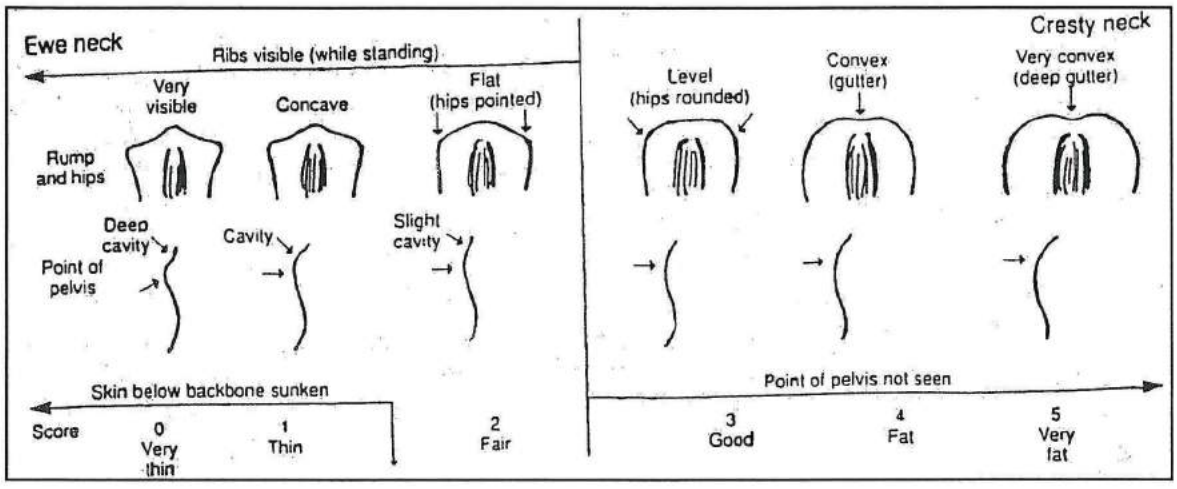

Figuur. 11: Schetsen t.b.v. visuele vet / spier bedekking van de kroep van een paard (RUDMAN & KEIPER 1991) / Pictures for visual scoring of fat / muscle coverage on the croup of a horse (RUDMAN & KEIPER 1991).

2.4.5 Temperatuurmeting

De reële omgevingstemperatuur is met behulp van drie temperatuursmeters (Tinytalk) gemeten. Deze temperatuursensoren zijn op drie verschillende standplaatsen binnen het onderzoeksgebied geïnstalleerd, een halve meter boven de grond. De Tinytalks waren zo geprogrammeerd dat tijdens de totale observatieperiode de temperatuur met intervallen van twee uur gemeten werd.

2.5 Statistische tests

De statistische evaluaties zijn met behulp van de programma's Excel 7.0 en STATISTICA Version 5 uitgevoerd. Als parametrische statistische tests zijn de t-Test voor onafhankelijk steekproeven en enkelfractionele Anova gebruikt:
De meeste evaluaties resulteerden door middel van niet-parametrische statistieken (Pearson Chi^2-Test, Kruskal-Wallis-Anova, Median Test en Mann-Whitney U-Test).
Het significantieniveau ligt op waarde 0,05 = 5%.

3 Resultaten

3.1 Identificatie van de focusbands

In totaal zijn voor 89 paarden korte beschrijvingen opgesteld (18 hengsten, 43 merries, 16 sub-adulte paarden en 12 eenjarige dieren).
Alle 89 identificatiekaarten zijn overgedragen aan Jan Griekspoor, plaatsvervanger voor de SBB, en zijn opgenomen in de ID-Cards-cd-rom (bijlage I).

3.2 Verspreiding van de Koniks in het onderzoeksgebied

3.2.1 Tijdsstructuur van de dataregistratie van de dagelijkse locatie+ sampling

Data met betrekking tot het type verblijfplaats, het aantal dieren en het gebruik van de verschillende vegetatietypen zijn (toevallig) achter afgezien voor de satelliet-kuddes veelal rond de middag geregistreerd, de dataregistratie van de hoofdkudde vond meer evenwicht verdeeld over de dag plaats. Wat betreft de data van de satelliet-*bands* lag de nadruk tijdens de registratie op de voor- en namiddag. De solitaire paarden werden voornamelijk rond de middag gevonden (figuur. 12).

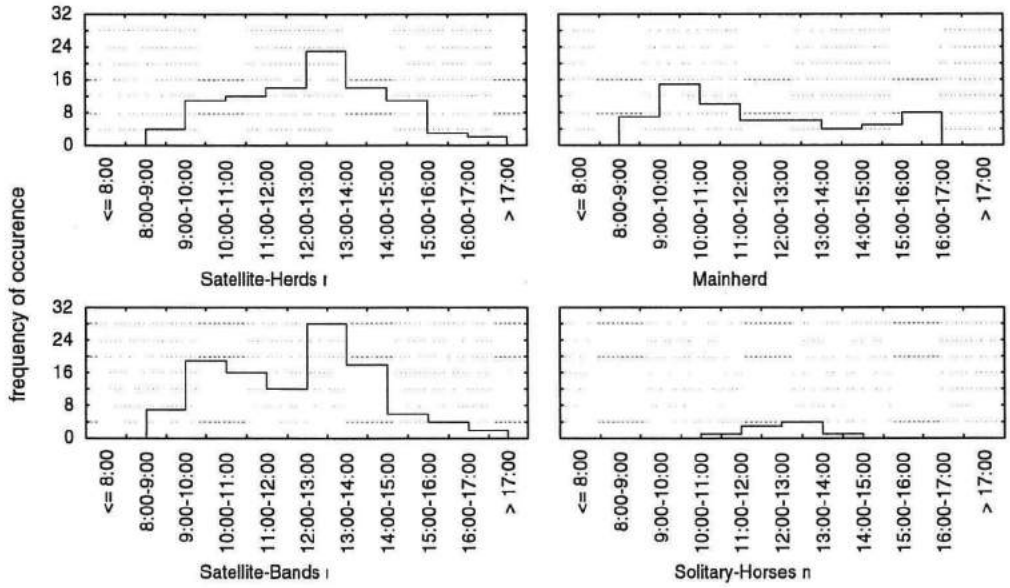

Figuur. 12: Data registratie punten dagelijkse locatie+ sampling van Koniks in de winter van 2000/2001. / Data registration of daily location+ sampling of the Koniks in the winter of 2000/2001

3.2.2 Variatie van de groepsgrootte

De hoofdkudde en satellietkuddes zijn samengesteld door meerdere *bands*. Deze kuddes kunnen op basis van het aantal paarden met elkaar vergeleken. De ledenaantallen van de categorieën hoofdkudde en satellietkuddes verschillen sterk van elkaar. Figuur 13 toont de ledenaantallen van de hoofdkudde en satellietkuddes voor de maanden waarin het onderzoek is uitgevoerd door middel van een Boxplot-weergave.
Omdat de standaarddeviatie niet < 0 kan zijn, stopt de y-as bij 0. Op basis van de berekening van de standaarddeviatie (stdev.) liggen de minimale waarden van enkele vakken deels < 0 (Feb 0). Daar de Mean–stdev. deels een lagere waarde vertoont dan het werkelijke minimum, ontbreken in illustratie 13 voor de satellietkuddes voor een deel de onderaan vermelde Whisker (minima).
De hoofdkudde omvatte tijdens alle maanden van de observatie het grootste aantal individuen. Het gemiddelde voor de hoofdkudde ligt in alle maanden op 300 individuen. De kleinste variatie in groepsgrootte van de hoofdkudde is in februari. De satellietkuddes vertoonden wat betreft de aantallen dieren grotere maandelijkse schommelingen. Het gemiddelde ligt hier tussen de 30 en 40 dieren. In december zijn binnen de satellietkuddes de laagste aantallen individuen geteld. Van december tot februari is een tendens naar een toenemende groepsgrootte zichtbaar.

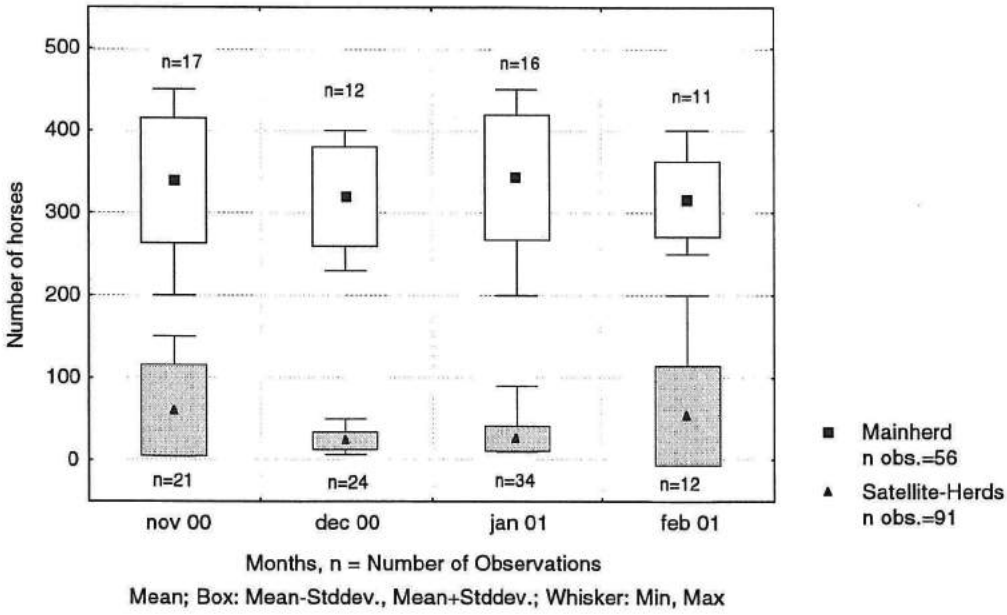

Figuur. 13:Vergelijking van aantallen individuen in de hoofdkudde en de satellietkuddes / Comparisson of number of individuals in the main herd and the satellite herds

De zeer verschillende steekproefaantallen (voorbeeld januari: hoofdkudde = 16; satellietkuddes n = 34) berusten op het feit dat er zich in het onderzoeksgebied meerdere satellietkuddes bevonden maar slechts één hoofdkudde. Daardoor konden per onderzoeksdag één keer data met betrekking tot de hoofdkudde, maar verschillende malen data voor de satellietkuddes worden geregistreerd.

De groepsgroottes van de hoofdkudde en de satellietkuddes zijn in alle maanden verschillend; wat betreft het aantal individuen verschillen ze duidelijk van elkaar ($p < 0,05$).
De enkelfractionele ANOVA in de vergelijking tussen de maanden liet voor de hoofdkudde geen significante verschillen in groepsgrootte zien ($p>0,05$). De satellietkuddes vertonen met betrekking tot het gemiddelde aantal tijdens deze enkele maanden significante verschillen ($p < 0,01$). Het blijkt, zoals ook in figuur. 13 is te zien, dat de gemiddelde groepsgroottes van de satellietkuddes in november en februari duidelijk groter waren dan in december en januari. (LSD-test, voor gedetailleerde ANOVA zie bijlage; tab.8).

Tab.8: Gemiddelden en significantie grenzen van de enkelfractionele Anova en LSD Tests m.b.t het aantal paarden van de satellietkuddes ($p < 0,05$ aangegeven in rood); na = niet ter zake doened. (Evaluatie enkelfractionele Anova, zie bijlage III).
Means and significance borders of the monofractional ANOVA and LSD test concerning the number of horses in the satellite herds ($p < 0,05$ printed in red); n.a. = not applicable (evaluation of ANOVA, appendix III)

LSD-Test				
Satellite herds: (Number of individuals)				
The p values are shown				
	Nov 00	**Dec 00**	**Jan 01**	**Feb 01**
Mean	60,33	23,83	26,77	54,17
Nov 00	Na	0,001	0,001	0,639
Dec 00	Na	Na	0,762	0,020
Jan 01	na	Na	na	0,026

De satellietkuddes tellen in november en februari grotere aantallen individuen dan in december en januari.

3.2.3 De verdeling van de Koniks over het onderzoeksgebied

Per categorie (hoofdkudde, satellietkuddes en satelliet-bands en ook de solitaire paarden) is een illustratie gemaakt voor de dagelijkse locatie in het gebied. De getallen in de vakken van de gebiedskaart staan voor de

indeling van het onderzoeksgebied. De frequentie hoe vaak een groep in het betreffende vak is waargenomen is weergegeven door middel van verschillende kleursterkten.
Nadere bestudering van de overzichtskaarten (figuur. 14 tot figuur. 16) maakt duidelijk dat de hoofdkudde (rood) met n = 61 scans overwegend in het middelste deel (zuidoostelijk) van het onderzoeksgebied is aangetroffen. De satellietkuddes, weergegeven in figuur 15 (met blauw aangeduid, met n = 94 scans), zijn in elk geval in het zuidoostelijke deel van het gebied aangetroffen., het zwaartepunt van voorkomen bevond zich in het uiterste westen van het reservaat. De satellietkuddes hebben in het westen twee voorkeus kwadranten. In een aantal kwadranten is deze groepscategorie vijfmaal tijdens de totale observatieperiode waargenomen (vgl. figuur 15, grid.. c29.2 en c32.2). De solitaire bands (met groen aangegeven, met n = 112 scans) zijn in bijna alle delen van het gebied gelokaliseerd (figuur. 16). De solitaire paarden (n = 8 scans) zijn, afzonderlijk, in het middelste gebiedsdeel waargenomen.

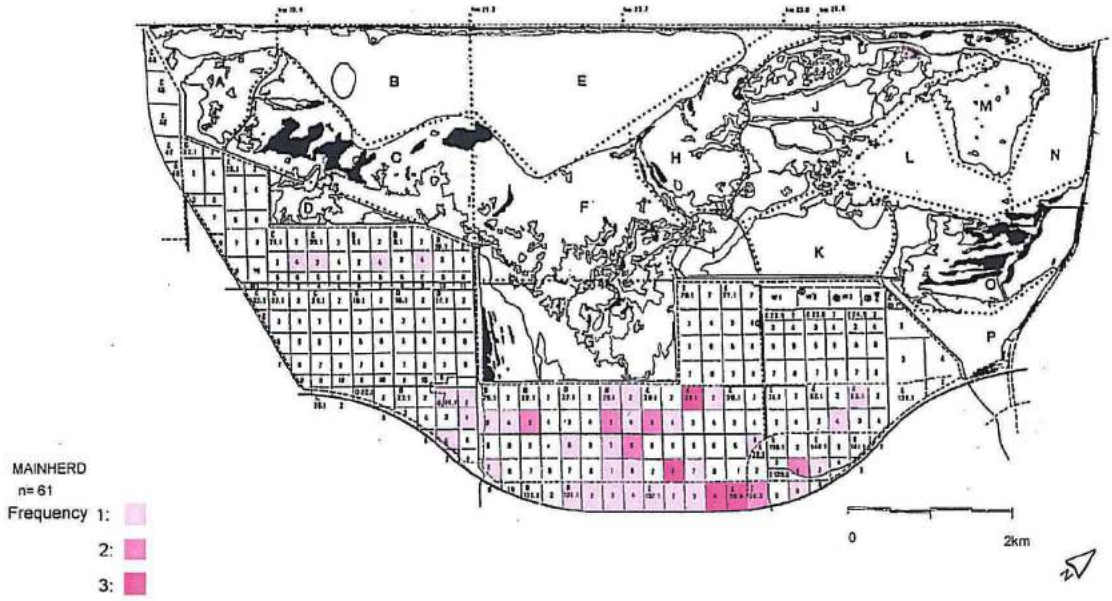

Figuur. 14: Verdelingspatroon van de hoofdkudde, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling ($n_{obs.}$ = 61) / Distribution patern of the main herd, recorded by means of daily location+ sampling ($n_{obs.}$ = 61)

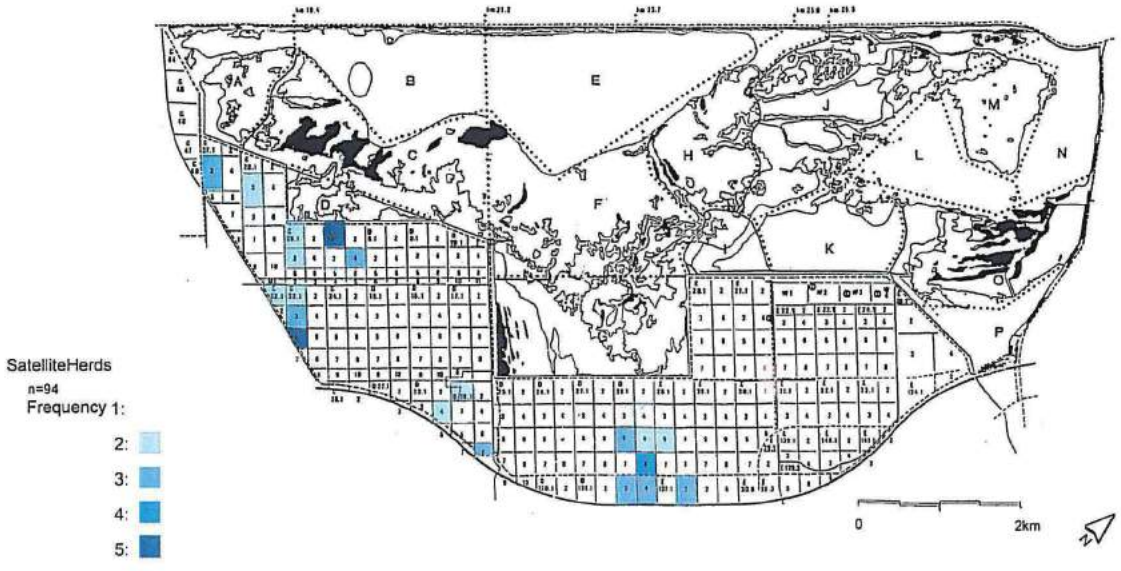

Figuur. 15: Verdelingspatroon van de satellietkuddes, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling ($n_{obs.}$ = 94) / Distribution patern of the satellite herds, recorded by means of daily location+ sampling ($n_{obs.}$ = 94)

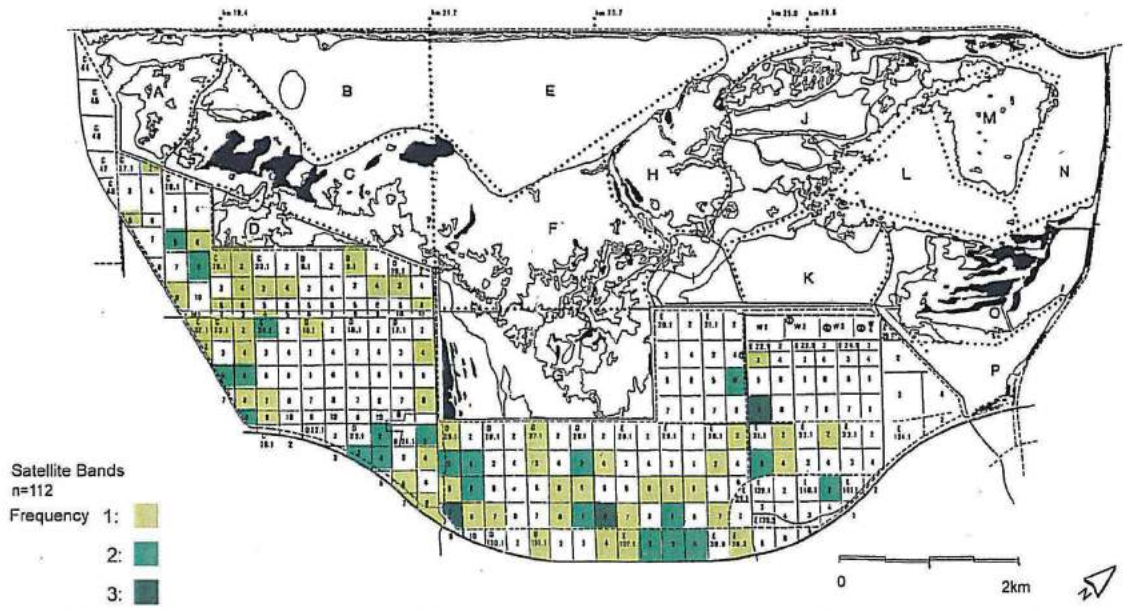

Figuur. 16: Verdelingspatroon van de satellietbands, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling ($n_{obs.}$ = 112) / Distribution patern of the satellite bands, recorded by means of daily location+ sampling ($n_{obs.}$ = 112)

3.2.4 Lokalisering van de Koniks in een maandelijkse vergelijking per organisatie vorm

Onderstaand zijn de lokaliseringen in de observatiemaanden nov./00 - feb./01 tegenover elkaar afgezet. De verschillende verblijfsplaatsen tijdens de onderzoeksmaanden zijn weergegeven in illustraties 17-20. De aanduiding door middel van kleuren van de organisatie vormen is gehandhaafd.

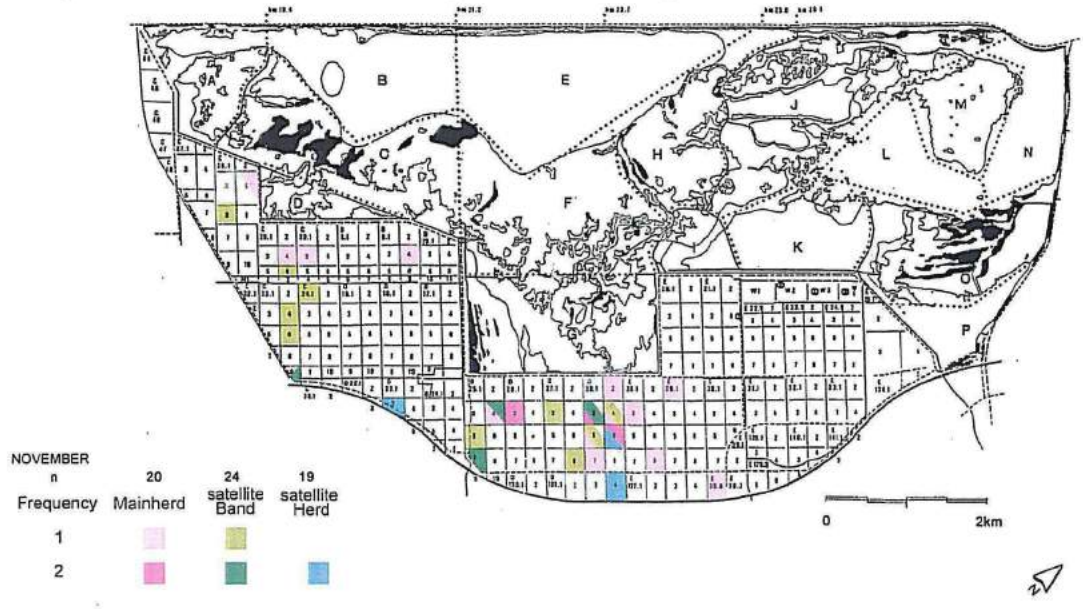

Figuur. 17: Verdelingspatroon van de Konikspopulatie in november/00, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling / Distribution pattern of the Konik population in November 00, registered by means of daily location+ sampling.

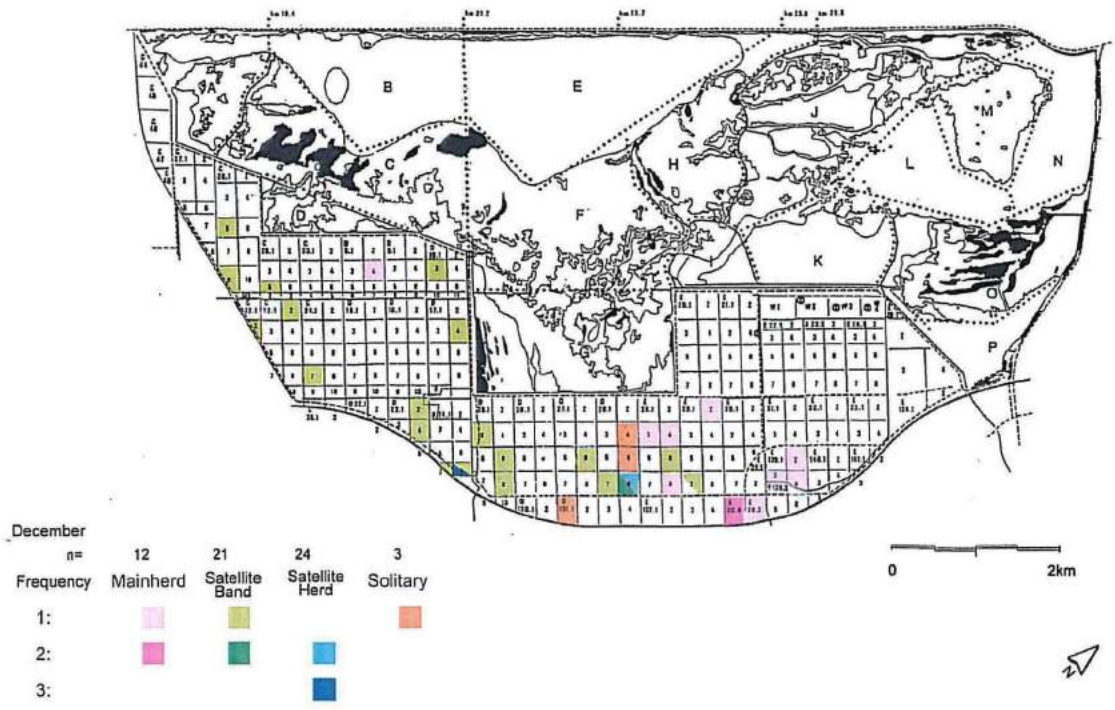

Figuur. 18: Verdelingspatroon van de Konikspopulatie in december/00, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling / Distribution pattern of the Konik population in December 00, registered by means of daily location+ sampling.

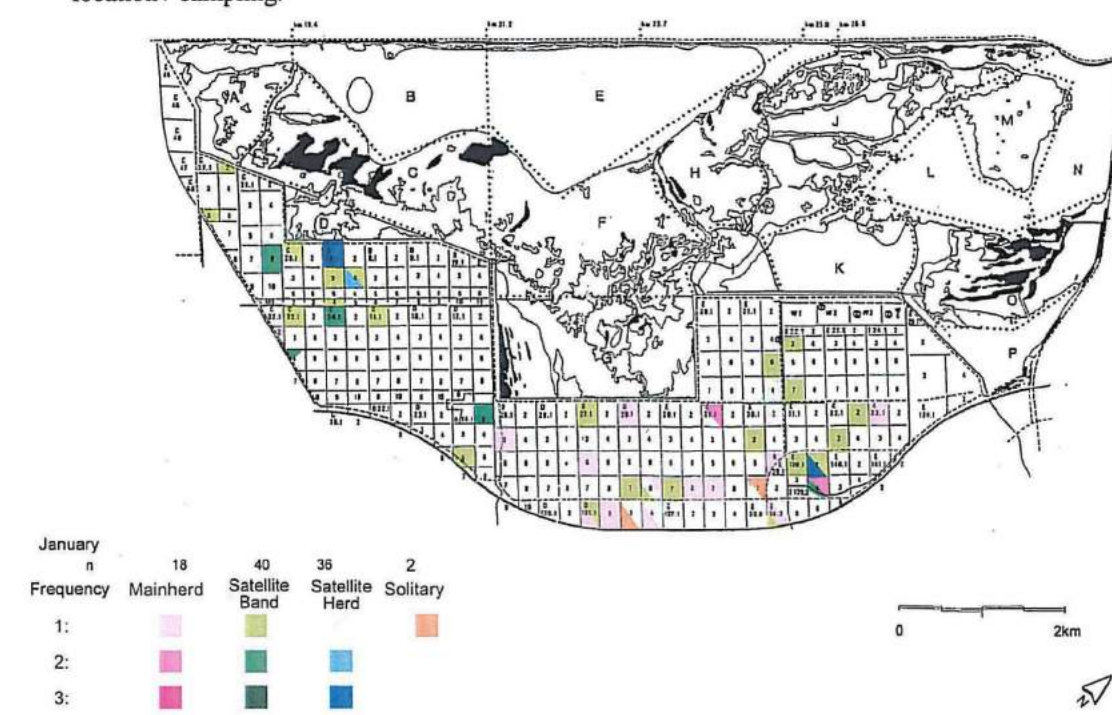

Figuur. 19: Verdelingspatroon van de Konik populatie in januari /01, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling / Distribution pattern of the Konik population in January 01, registered by means of daily location+ sampling.

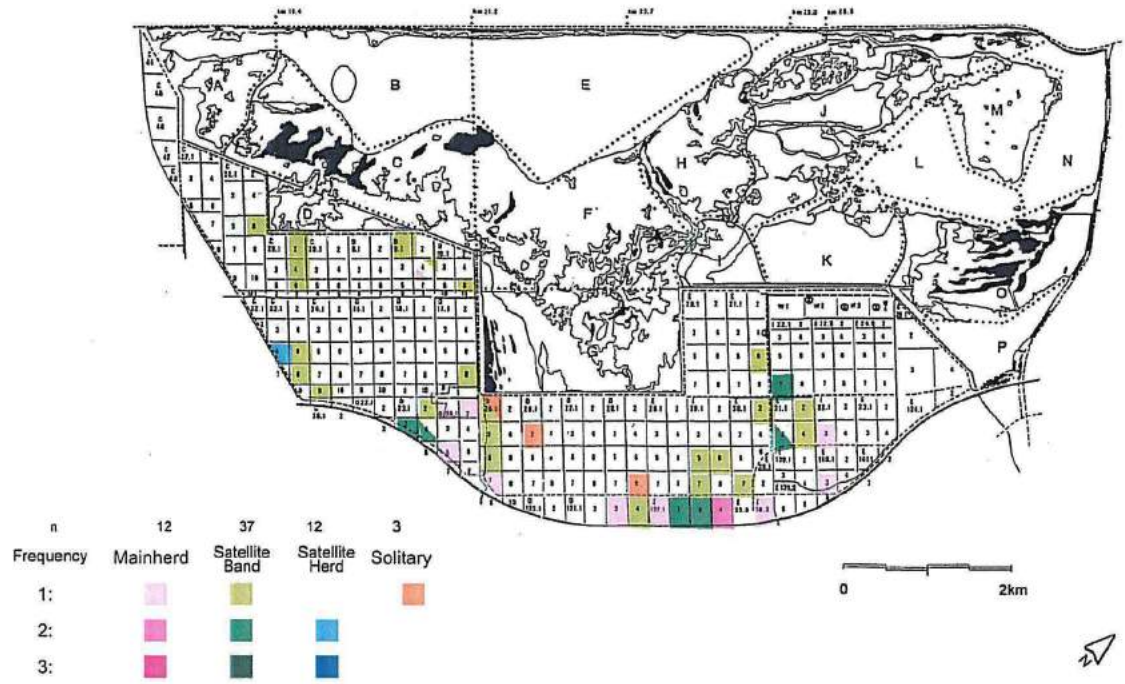

Figuur. 20: Verdelingspatroon van de Konikspopulatie in februari/01, geregistreerd d.m.v. dagelijkse locatie+ sampling / Distribution pattern of the Konik population in Februari 01, registered by means of daily location+ sampling.

In november, een maand met 21 onderzoeksdagen, bleek duidelijk dat er bij alle groepscategorieën een eenduidige voorkeur voor de zuidelijke delen van het gebied (d.25 tot d.28) bestond.

In de maand december, met 14 onderzoeksdagen, is de hoofdkudde bijna uitsluitend in het kerngebied van het onderzoeksgebied (het zuidelijk deel) aangetroffen.
Solitaire *bands* en solitaire kuddes al daar zijn eveneens vaak gezamenlijk in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied en tevens in het westelijk deel waargenomen.

Januari telde 16 onderzoeksdagen. De hoofdkudde is in het zuidelijke deel van het gebied, met een neiging naar het oostelijke gebied waargenomen. De solitaire bands waren over vrijwel het gehele gebied verspreid. Satelliet-kuddes vertoonden zich in het westen en in de zuidelijke delen van het gebied. In februari hield de hoofdkudde zich wederom in het zuidelijk deel van het gebied op. Voor de solitaire *bands* lagen de zwaartepunten in het zuidelijke en zuidoostelijke deel. De satellietkuddes waren bijna uitsluitend in het westen te vinden.
In het middelste deel van het reservaat zijn in februari nauwelijks enige dieren aangetroffen.

3.2.5 Vegetatie gebruik

3.2.5.1 Overzicht

Door middel van de dagelijkse Locatie+ Sampling is naast de lokalisering ook geregistreerd bij welke vegetatie de verschillende Koniksgroepen zich op het tijdstip van de observatie bevonden. Deze data dienen als basis voor het gebruik van de vegetatie. Onder 'vegetatie gebruik' wordt hier verstaan bij welk vegetatietype de verschillende groeps-categorieën de Koniks tijdens de dagelijkse Locatie+ Sampling zijn aangetroffen.
De hoofdkudde werd voor 57% en zowel de 'satelliet-bands' als de satellietkuddes werden voor ongeveer 48% op grasland aangetroffen (zie figuur. 21). Het begrip grasland dat hier wordt gebruikt, omvat zowel nat grasland en als droog grasland.
Het Rough Growth - aandeel lag voor alle categorieën binnen een marge van 18% - 20%. Het aandeel rietland viel hier verschillend uit. De hoofdkudde is met 25% duidelijk minder in rietgebieden gelokaliseerd, zo ook de satelliet-bands en de satellietkuddes (ca. 40%).

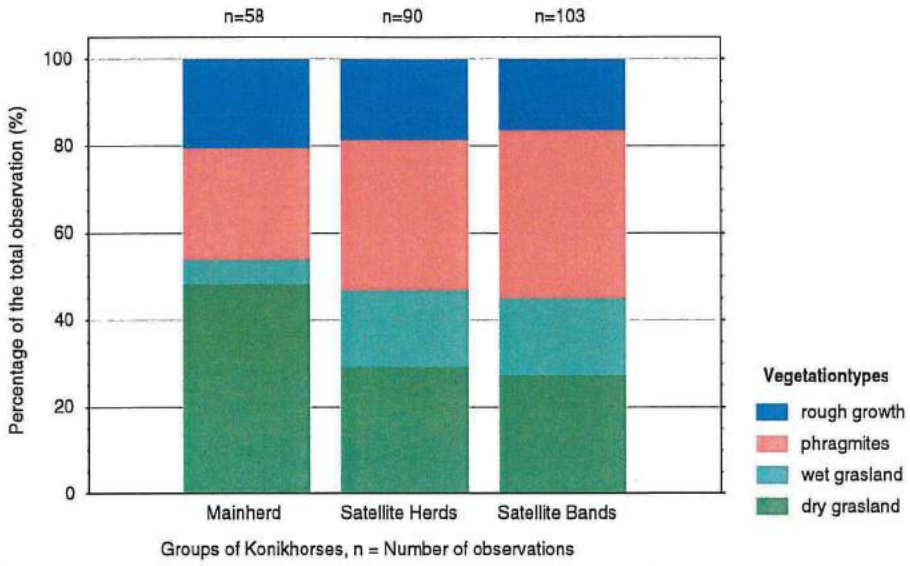

Figuur. 21: Aandelen (in %) vegetatietypes waar de hoofdkudde, satellietkuddes en satelliet-bands tijdens de totale observatieperiode zijn gelokaliseerd / Percentages of vegetation types visited by the main herd, satellite herds and satellite bands during the observation period.

De Pearson Chi^2 Test gaf bij het betrekken van alle organisatiecategorieën een p-waarde die rond het significantieniveau lag (Chi2 = 12.4; df = 6, p = 0.054). De hoofdkudde verschilt hier significant van de verdeling van de satelliet-kuddes (Pearsons Chi^2 = 8.9; df = 3; p = 0,031) en de satellietbands (Pearsons Chi^2 = 1121, df = 3, p = 0,011). Uit de vergelijking tussen satellietkuddes en satelliet-bands kwamen geen significante verschillen (p = 0,99) naar voren (Chi^2 = 0,35 df = 3) (zie bijlage III). De resultaten van de Chi^2-Tests laten zien dat bij de hoofdkudde een andere voorkeur m.b.t. tot de vier vegetatietypen zichtbaar is dan bij de satellietkuddes.

3.2.5.2 Maandelijkse vergelijking in begrazing

Om het verloop gedurende de totale observatietijd weer te geven, volgt een maandelijkse vergelijking tussen de begrazing van de categorieën hoofdkudde, satellietkuddes en satelliet-bands (figuur. 22).
Met uitzondering van de satelliet-bands in januari en de satellietkuddes in februari, zijn alle vegetatietypen in iedere maand door alle groepscategorieën bezocht. Maandelijkse variaties tussen de vegetatiecategorieën bleken onder alle organisatievormen.

De grootste variaties tussen de hoofdkudde en de andere organisatievormen komen in januari naar voren. In deze maand toont de Pearson Chi^2 Test, zowel voor de vergelijking tussen hoofdkudde – satelliet-bands, als tussen de combinatie hoofdkudde - satelliet-bands significante verschillen (tab. 9). De hoofdkudde is in januari niet in het natte grasland waargenomen, die andere categorieën zijn tot ca. 30% in dit vegetatietype aangetroffen.
In november is de hoofdkudde tot bijna 80% in het grasland waargenomen. De satellietkuddes waren meestal in het struikgewas en rietbegroeiing te vinden (figuur. 22).

In totaal waren er voor de vier vegetatietypen bij de maandelijkse vergelijking bij 3 kuddesoorten duidelijke verschillen ($Chi^2$58, df 30, p < 0,05) op basis van paarsgewijze vergelijkingen. De categorieën satellietkuddes en solitaire *bands* maakten ook in de maandelijkse vergelijking gebruik van eenzelfde scala van vegetatie.

Tab. 9: Pearson Chi^2 Test p waarden (mh = hoofdkudde, sath = Sateliet-kuddes, satb = Satelliet-Bands) significante verschillen met p < 0,05 zijn in rood aangeduid / Pearsons Chi^2 Test p values (mh = main kudde, sath = Satellite-herds, satb = Satellite-Bands) significant differences p < 0,05 are in red

	mh-sath	mh-satb	sath-satb
November/00	0,007	0,068	0,665
December/00	0,046	0,107	0,407
January/01	0,031	0,026	0,666
February/01	0,437	0,097	0,471

De significante verschillen in gebruikmaking van de vegetatie die bij de totale gebruikmaking zichtbaar was, zijn bij nadere bestudering van de afzonderlijk maanden voornamelijk terug te voeren op verschillende vegetaties voor de hoofdkudde en de satelliet - bands.

Figuur. 22: De maandelijkse gebruikmaking van de vegetatie door de hoofdkudde, satellietkuddes en satelliet-bands / Monthly overview of the vegetation use by the main herd, satellite herds and satellite bands

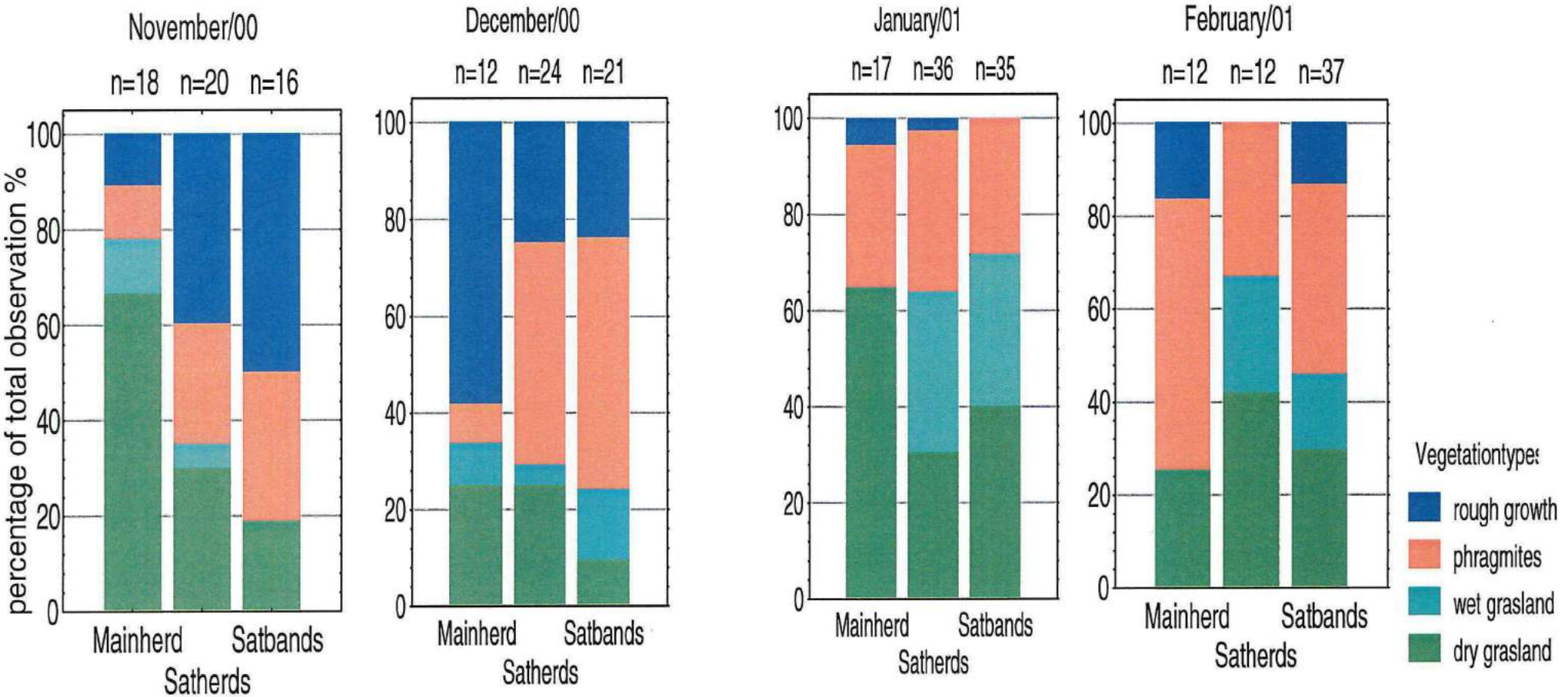

Abb.22: Maandelijkse vegetatie gebruik Mainherd, Satellite Herds en Satellite Bands

3.3 'Time budget'

De 'time budgets' zijn in kaart gebracht met behulp van de Focal Animal Sampling-methode. Hierin opgenomen zijn alle tijdintensieve gedragingen.

3.3.1 Vergelijking tussen hengsten en merries

De time budgets voor de hengsten en merries van de focusbands wordt schematisch weergegeven in illustratie 23. Bij beide geslachten werd meer dan 50% van de tijd in beslag genomen door voedselopname. Na de voedselopname maakte rustgedrag nog een kwart van de tijdbesteding uit. De Chi^2-Test toont significante verschillen tussen hengsten en merries aan voor wat betreft de tijdsverdeling voor de individuele categorieën gedragingen (Chi^2 = 40.2; df = 5; $p < 0.001$). De verschillen waren te vinden in de gedragscategorieën alert staan, comfortgedrag en locomotie.

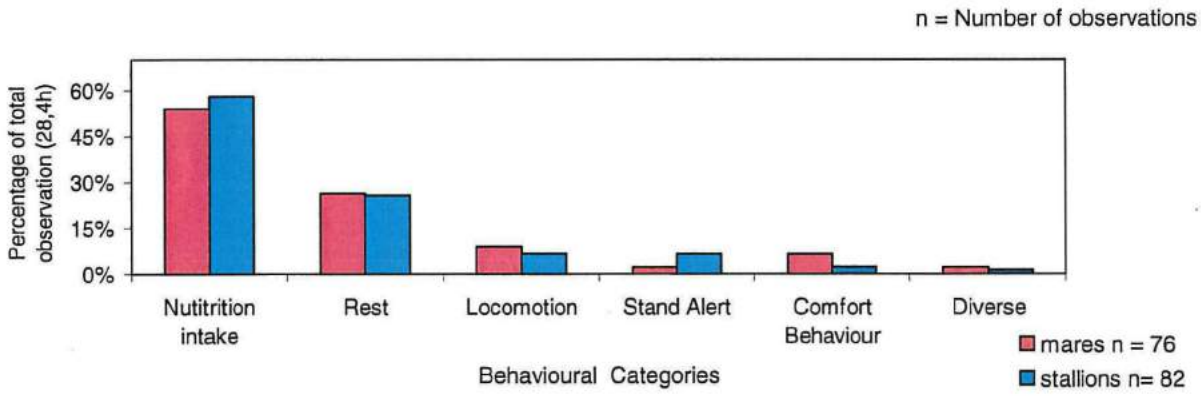

Figuur. 23: 'Time budget' volwassen merries ($n_{ind.}$ = 22; n_{obs} = 76) en hengsten ($n_{ind.}$ = 12, n_{obs} = 82) over alle focusgroepen. / Time budget of adult mares ($n_{ind.}$ = 22; n_{obs} = 76) and stallions ($n_{ind.}$ = 12, n_{obs} = 82) of all Focusbands.

3.3.2 'Time budget' van de "ingroups" vs "outgroups"

Als de merries onderling worden vergeleken (figuur. 24), bestaan er significante verschillen tussen "in" en "out" (Chi^2 = 53.3; df = 5; $p < 0.001$): rustgedrag en comfortgedrag vormen bij "in" merries een groter aandeel van de 'time budget' dan bij 'out" merries.

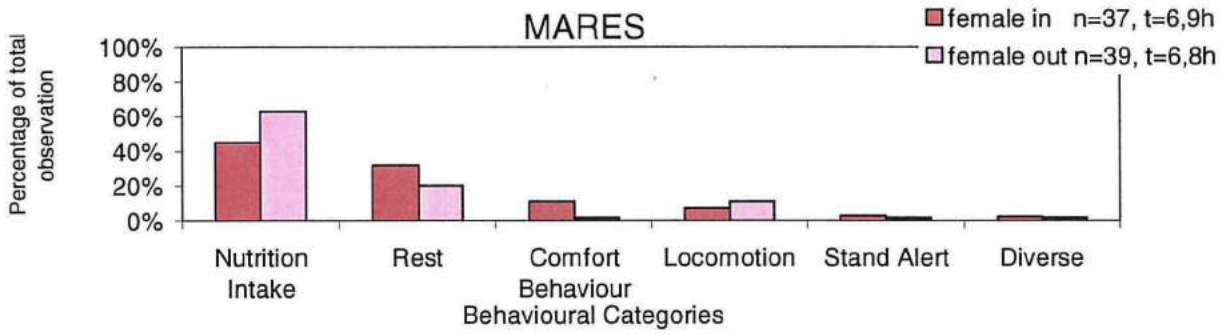

Figuur. 24: 'time budget' bij merries uit de "ingroups" ($n_{ind.}$= 12; $N_{obs\ FA}$ = 37; totale observatie tijd 6.9 uur) en "outgroups" ($n_{ind.}$=10; $N_{obs\ FA}$ = 39; totale observatie tijd 6.8 uur) / Time budget of adult mares compared "ingroups" ($n_{ind.}$=12, $N_{obs\ FA}$ = 37; total observation time 6.9 hr) and "outgroups" $n_{ind.}$=10, $N_{obs\ FA}$ = 37; total observation time 6.8 hr)

Hengsten vertonen ook significante verschillen tussen "in" en "out" ($Chi^2 = 63.3$; df = 5; $p < 0.05$) (figuur 25). Het rustgedrag was voor de hengsten "in" hoger dan voor "out". Locomotie nam bij de "out"hengsten een groter deel van de 'time budget' in dan voor de "in"hengsten. Met betrekking tot de voedingopname is een gelijksoortige verdeling zichtbaar.

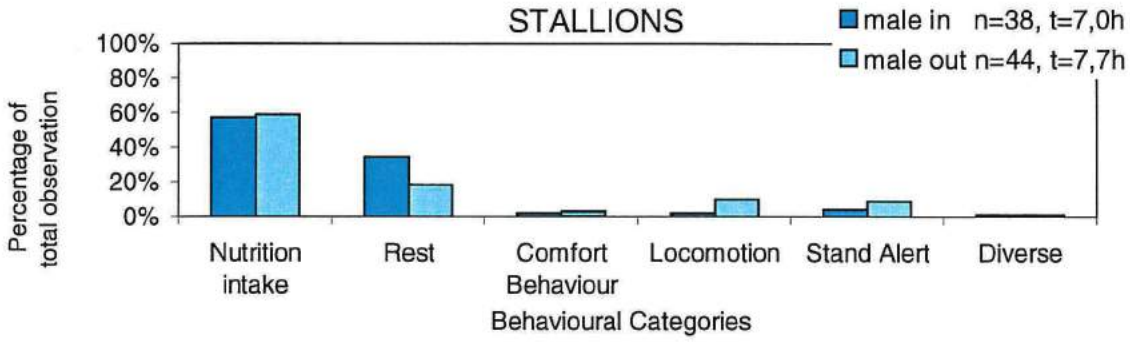

Figuur 25: 'Time budget' bij de hengsten van de "ingroups"($n_{ind.} = 7$; $N_{obs\ FA} = 38$; totale observatie tijd 7.0 uur) en "outgroups"($n_{ind.} = 5$; $N_{obs\ FA} = 44$; totale observatie tijd 7.7 uur) / time budget of adult stallions compared "ingroups"($n_{ind.} = 7$, $N_{obs\ FA} = 38$; total observation time 7.0 hr)) and "outgroups"($n_{ind.} = 5$, $N_{obs\ FA} = 4$; total observation time7.7 hr).

Intra- en interseksuele vergelijkingen laten zien dat beide geslachten in de hoofdkudde alsook in de categorie "out" zelfde tijd aan rust en voedselopname besteden.

3.4 Sociaal gedrag

3.4.1 Sociaal gedrag van volwassen hengsten vs merries

Observaties werden uitgevoerd bij de volwassen paarden van de focusgroepen, met betrekking tot sociaal gedrag. In de totale observatieperiode van 53 uren ging 79% van alle sociale gedragingen uit van de hengsten. Onder de merries lag dit aandeel met 21% duidelijk lager.

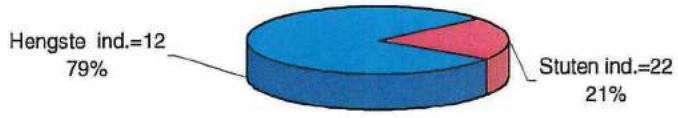

Figuur. 26: Aandeel hengsten en merries t.a.v. sociaal gedrag (Merries ($n_{ind.} = 22$; $n_{obs} = 76$) Hengsten ($n_{ind.} = 12$, $n_{obs} = 82$)) / Proportion of stallions and mares in social behaviour (Mares ($n_{ind.} = 22$; $n_{obs} = 76$) Stallions ($n_{ind.} = 12$, $n_{obs} = 82$))

3.4.2 Frequenties van sociaal gedrag van de "ingroups" vs "outgroups"

De Chi^2-Test bij een vergelijking tussen volwassen hengsten en merries toont significante verschillen aan ($Chi^2 = 69.5$, df = 3, $p < 0{,}001$) als de aandelen van de verschillende categorieën van sociaal gedrag met elkaar worden vergeleken (indeling van de categorieën, zie appendix A15 –A17).
"Out" merries zijn met betrekking tot de sociale gedragingen actiever dan de "in" merries (figuur. 27). Ook de verdeling over de gedrags-categorieën is verschillend: "in"merries vertonen meer comfortgedrag en minder begroetingen met andere paarden dan de "out" merries ($Chi^2 = 14.2$; df = 3; $p < 0.05$). De "out"hengsten waren ook actiever dan de "in"- hengsten (figuur. 27). De "in"hengsten vertoonden echter meer comfortgedrag dan de "out"hengsten; ($Chi^2 = 88.3$; df = 3; $p < 0.001$). Met betrekking tot de agonistische gedragingen waren tussen "in" en "out" hengsten geen significante verschillen zichtbaar.

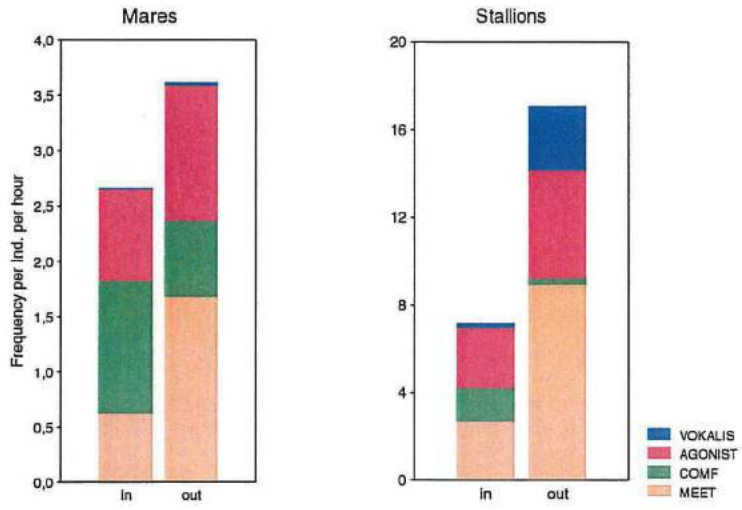

Figuur. 27: Frequentie sociaal gedrag onder adulte hengsten en merries van de "ingroups" en "outgroups" / Frequency of social behaviour of adult mares and stallions „ingroups" and „outgroups ('Vocalis' = vocalisaties / vocalisation; 'agonis' = agonistisch gedrag / agonistic behaviour; 'comf' =comfort gedragingen / comfort behaviour; 'meet' =gedragingen bij ontmoetingen / meeting behaviour)

3.5 De lichaamsconditie van de focusdieren

De Lichaamsconditie (of vaker gebuikte body condition) van de Koniks van de focusbands is in het hierna volgende grafiek weergegeven (figuur. 28). Zoals de Boxplot (figuur 28a) aantoont, nemen de medianen van de BCS-waarden bij alle focus-dieren van december tot februari af.

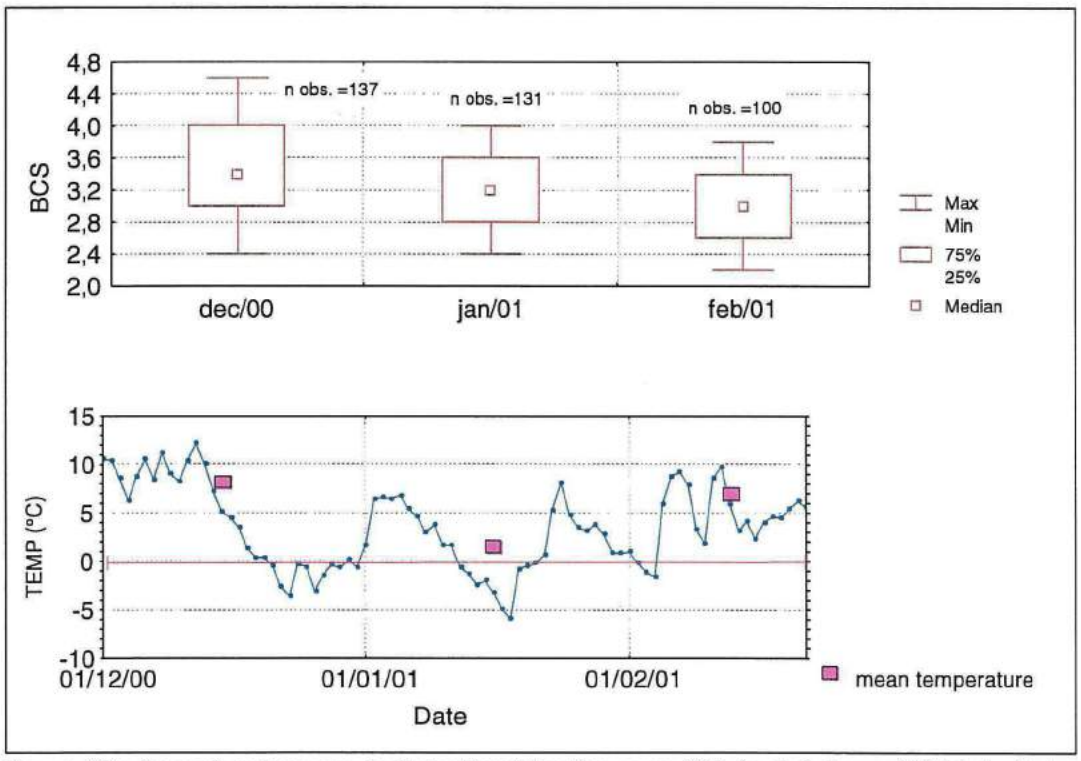

Figuur. 28 a (boven) verloop van de Body Condition Scores en 28 b (onder) de gemiddelde lucht temperatuur gedurende de observatieperiode / 28a (top) Development of Body Condition Scores and 28 b (below) mean air temperature during observation period.

De Kruskal-Wallis-ANOVA analyse van de BCS onderstreept dit (Kruskal-Wallis-Test: H (2, N = 368) = 58.82, p < 0.001).Omdat de weeromstandigheden gedurende de onderzoeksperiode hierin mede een rol spelen, is de temperatuursontwikkeling van de gemiddelde dagtemperatuur in illustratie 28 b weergegeven.
Tot 20.12.00 lagen de temperaturen rond de 10 graden Celsius. Een fase waarin de temperaturen gedurende een langere tijdperiode ononderbroken onder de nul graden Celsius lagen, is waarneembaar van 22.12.00 tot en met 02.01.01. Van 03.01.01 tot en met 12.01.01 lagen de gemiddelde temperaturen tussen 3 en 7°C. Van 13.01.01 - 20.01.01 is er opnieuw een fase waarin de temperaturen tussen de 0 en –5 graden Celsius lagen.
De vergelijking tussen de temperatuurcurve en het verloop van de BCS staat de suggestie toe dat gelijktijdig met de vorstperiode van 22.12.00-02.01.01 de lichaamsconditie van de geobserveerde Koniks verslechterde.

Door de afsluiting van de OVP midden van februari 2001 (wegens de MKZ in Engeland) ontbreken belangrijke gegevens over de meest kritische periode: aan het einde van de winter, kort voordat de vegetatieperiode van start gaat, is normaal gesproken de voedingstoestand van de meeste dieren het minst.

3.5.1 Body condition "out " vs "in"

Om vast te kunnen stellen of de paarden in de focusgroepen verschillen laten zien tussen de geslachten en leeftijden, zijn hengsten, merries, sub-volwassen paarden en zogende dieren tegen elkaar afgezet (figuur. 29, tabel 10).
De "out" hengsten (n = 5) en "in"hengsten (n = 12) alsmede de sub-volwassen dieren "out" (n = 7) en "in" (n = 6) "out" en "in" toonden in significante mate verschillende BCS-waarden (figuur. 29). De sub-volwassen dieren en de volwassen hengsten in de "out"categorie verkeerden in een betere lichamelijk conditie dan de "in"categorie. Tussen "out" (n = 13) en "in" (n = 18) merries alsmede de zogende dieren "out" (n = 4) en "in" (n = 5) dieren onderscheiden de respectievelijk BCS-waarden zich niet significant van elkaar (figuur. 29).

Tabel 10: BCS-vergelijking tussen paarden van de "ingroups" en "outgroups", op basis van de Mann-Whitney U-Test, * = p<0.05, ** = p<0.001 / BCS-comparison of "ingroups" and "outgroups" (Mann-Whitney U-Test), * = p<0.05, ** = p<0.001.

	Merries Mares	Hengsten Stallions	Sub- adults Subadults	Zogende dieren Suckling Offspring
Z corr.	-0.47	3.10*	4.95**	-0.65

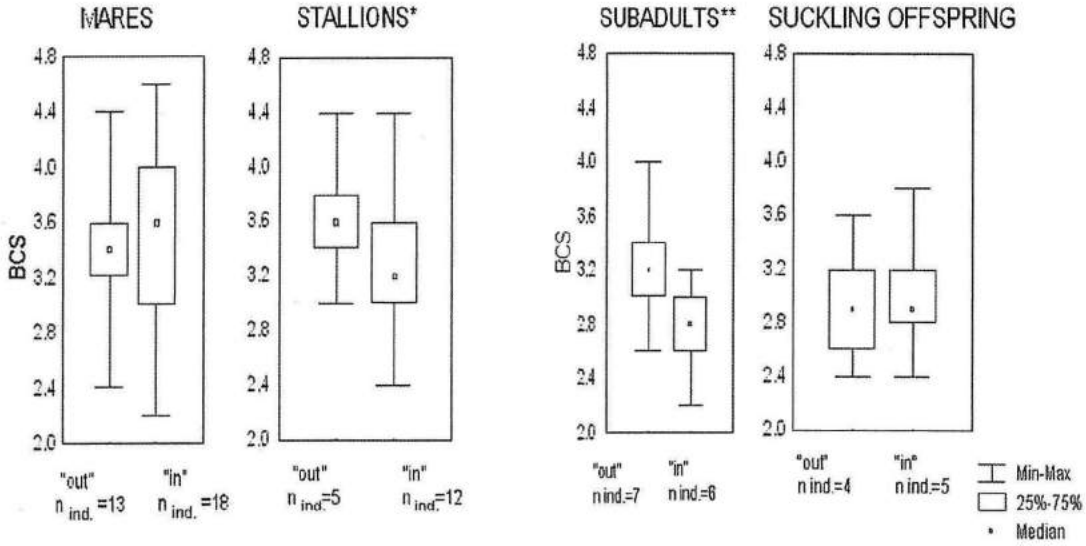

Figuur. 29: BCS-waarden van" in"groups en "out"groups * p<0.05; ** p<0.001 / BCS-scores of "in"groups and "out"groups * p<0.05; ** p<0.001

3.5.2 De ontwikkeling in lichaamsconditie van merries, hengsten, sub-adulte paarden en zogende dieren tijdens de observatieperiode

De "out"hengsten vertoonden in de maanden december en februari significant hogere BCS-waarden dan de "in" hengsten, de merries verschillen in december onderling significant. In die maand hadden de "out" merries lagere BCS-waarden dan de "in"merries. In de daaropvolgende maanden waren er in vergelijking met de "in" tegenover "out"merries geen significante verschillen in de BCS-waarden (figuur. 30, tabel 10).
De sub-volwassen paarden waren in de maanden december en februari onderling significant verschillend. De eenjarige dieren vertoonden in februari binnen de "outgroups" significant lagere BCS-waarden dan binnen de "ingroups" (Tab. 11). De sub-adulte dieren en de volwassen hengsten in de "out"categorie verkeerden in een betere lichamelijk conditie dan degene binnen de "in"categorie. "Out" hengsten verkeerden aan het begin van het onderzoek in een betere lichamelijke conditie dan de „in" hengsten.
Op basis van alle vergelijkingen die hier zijn gemaakt, kan worden vastgesteld dat de lichamelijk conditie van alle focusdieren in de winter van 2000/2001 tussen 2,5 en 3,5 punten lag, op basis van het door Bos (1999) gedefinieerde normale spectrum.

Tab.11: BCS maandelijkse vergelijking tussen paarden van de "ingroups" en "outgroups" (Mann-Whitney U-Test) / BCS-comparison in months of "ingroups" and "outgroups" (Mann-Whitney U-Test)
Alleen waarden $p < 0.05$ zijn weergegeven/ only values $p < 0.05$ are shown

	MARES	STALLIONS	SUBADULTS	YEARLINGS
DECEMBER	0,021	0,026	0,0007	
JANUARY				
FEBRUARY		0,046	0,0015	0,0065

Figuur. 30 Progressieve vergelijking van de focusdieren tijdens de observatiemaanden binnen de categorieën ("in" en "out") / Progressive comparison between the focus animals during the observation month, compared within the categories "in" and "out".

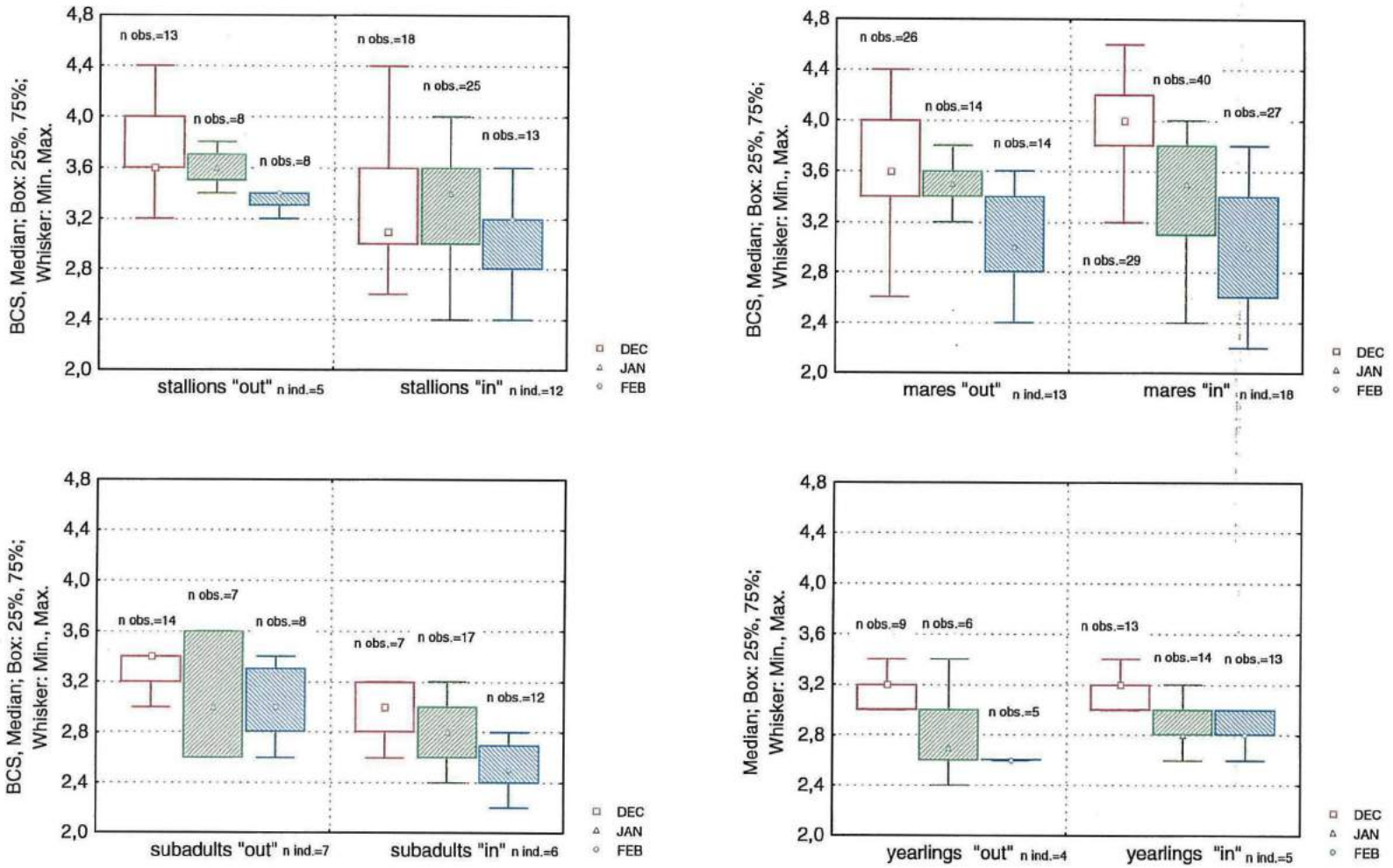

Abb.30 Monthly Body Condition Score („in“ und „out“)

3.6 Samenvatting van de resultaten

Binnen de totale populatie van de Koniks bestaande uit ca. 600 paarden zijn 89 Koniks geïdentificeerd die bij zes verschillende focusbands hoorden. De geobserveerde organisatievormen van de Koniks zijn kuddes van verschillende grootte (hoofdkudde en satellietkuddes). Daarnaast zijn losse satelliet-bands geobserveerd die zich in de winter afzijdig van de kuddes hielden.

De hoofdkudde en de satellietkuddes zijn tijdens de maanden van het onderzoek bij alle vegetatietypen aangetroffen. Er bestonden echter wel voorkeuren voor de verschillende vegetatietypen. De hoofdkudde werd maar zelden aangetroffen bij het vegetatietype "nat grasland", maar was voornamelijk op het "droge grasland". De paarden in satellietkuddes verspreidden zich gelijkmatiger over het gebied dat zij ter beschikking hadden. Over het geheel genomen zijn er bepaalde gebieden in de OVP die een voorkeur hebben van of juist gemeden worden door de Koniks in de winterperiode.

Er zijn significante verschillen in de tijdsbesteding en sociaal gedrag tussen de "ingroups" en de "outgroups". De hengsten en merries van de "outgroups" spenderen meer tijd aan foerageren en locomotie en een minder in rusten dan de hengsten en merries van de "ingroups".

De sociale interacties gingen voor 79% uit van de hengsten en voor 21% van de merries.
Het comfortgedrag werd voornamelijk uitgevoerd door de merries, de andere categorieën gedragingen (begroeting, agonistisch gedrag en vocalisaties) voornamelijk door de hengsten uitgevoerd werd. De merries en hengsten van de "outgroups" waren actiever in sociale interacties dan de hengsten en merries van de "ingroups".Het aandeel van de voedingopname van de "in"merries lag onder dat van de "out" merries, de lichamelijk conditie is echter niet verschillend.

De uitgangshypothese, dat de "out" body condition beter zou zijn als die bij de "in", wordt met betrekking tot de hengsten en de sub-adulte paarden bevestigd. In de periode van de maanden december 2000 tot februari 2001 verslechterden zich alle lichaamsconditie waarden van leden van de focusbands. Volwassen paarden bevonden zich in een iets betere lichaamsconditie dan de opgroeiende dieren. De sub-adulte paarden en de volwassen hengsten van de "ingroups" verkeerden in een mindere lichamelijk conditie dan de "outgroups".
Op basis van de vergelijking tussen de gemiddelde temperaturen over de onderzoeksperiode genomen en de ontwikkeling van de lichaamsconditie rijst het vermoeden dat de eerste verslechtering in lichaamsconditie samenvalt met de eerste lange vorstperiode.

4 Discussie

4.1 Identificatie van de focusbands

Bij observaties van sociale interacties tussen de individuele dieren in een grote kudde paarden, dienden de dieren snel te identificeren te zijn. Om dat te kunnen bewerkstelligen, was het voor de observatie noodzakelijk lange tijd met de geobserveerde dieren door te brengen, de dieren eenduidig te beschrijven de individuele verschillen snel te kunnen herkennen. De andere mogelijkheid zou zijn geweest gebruik te maken van kunstmatige herkenningstekens. Als mogelijkheid voor zulke herkenningstekens uit de verte zijn er bijvoorbeeld gekleurde pijlen of het creëren van mogelijkheden voor zelf-markering van de dieren (LEHNER 1996). Aanbrengen van herkenningstekens op de Koniks, bijvoorbeeld door middel van kleuraanduidingen of zelfs het uitrusten met zendapparatuur, is niet in overweging genomen, daar de invloed van mensen op de dieren zo gering mogelijk diende te blijven.

De indeling op basis waarvan een dier tot een focusgroep behoort en tot welke, was gedurende het foerageren en / of locomotie van de paarden nauwelijks te bepalen, hetgeen in het bijzonder gold voor de bands die zich binnen een van de kuddes bevonden. Gunstige omstandigheden ter identificatie van de paarden waren er btijdens het rusten, doordat de familie-groepen (bands) en ook degene binnen de hoofdkudde beter van elkaar afgescheiden kon worden aangezien de afstand tussen de paarden binnen een band verkleind werd en de afstand tot de volgende band vergroot werd.

De Koniks bij de Oostvaardersplassen konden op basis van vele kleine individuele kenmerken (sexe, hoofd vachtkleur nuance, het patroon van het vallen van de manen, witte aftekeningen op het hoofd en/of benen, de plaats van kruin(en) bij hoofd en hals, het patroon van zebra strepen op de benen enz.) geïdentificeerd worden. De kleur van de vacht is in de winter en zomer verschillend (LEIBLEIN1996). De lichte kleur van de vacht van de Koniks tijdens de winter, die beschreven is bij de identificatie, verandert in de zomer in een donkerder tint. Deze kleurveranderingen kunnen de duurzame identificatie van de paarden iets bemoeilijken. Daar moet aan worden toegevoegd dat de beschrijving van de sociale groepen het soms mede mogelijk maakte de geïdentificeerde paarden te vinden.
In de meeste, door LINKLATER (2000) vergeleken populaties van in het wild levende paarden verlaten de jonge hengsten en jonge merries hun geboorte kudde. Hierdoor wordt de vorming van matrilineaire structuren binnen een band voorkomen. Dat betekent dat er nauwelijks bloedverwanten onder (geslachtsrijpe) merries binnen een band zijn (LINKLATER 2000). Het vermoeden bestaat dat de in de OVP geïdentificeerde sub-adulte paarden en eenjarige dieren in de toekomst in andere groepen te vinden zullen zijn.

4.2 Terrein gebruik en organisatie van de Konikspopulatie

Een van de achtergronden van de studie was, om op basis van de opgenomen parameters er achter te komen of er factoren zijn die in de wintermaanden van invloed zijn op de groepering en locatie van de Konikspopulatie.
De indeling in de categorieën "hoofdkudde", "satellietkuddes" en "satelliet – bands" bleek bijzonder nuttig te zijn om binnen de 600 dieren tellende Konik populatie om zich te oriënteren.
In november is begonnen met de dataverzameling; en al aan het begin van het onderzoek werden verschillende kuddegroottes en satellietkuddes in het gebied gezien. De afscheiding van kleinere groepen van een grote kudde (JAN GRIEKSPOOR pers. info), moet voorafgaand aan de onderzoeksperiode hebben plaatsgevonden.

Een telkens terugkerende beperking tijdens de observatieperiode was de dichte mist, die het opsporen van de paarden sterk bemoeilijkte. Voorts waren verschillende stukken van het gebied niet of nauwelijks begaanbaar. Er waren natte gebieden die ook met de 4-wheel drive niet begaanbaar waren, daarbij waren sommige velden zo sterk begroeid met bossages dat het niet mogelijk bleek door het gebied te rijden. Uitgestrekte rietgebieden, 2-3 meter hoog, vormden zichtbeperkingen bij het zoeken naar de Koniks. Daarbij kwam dat de kleur van het riet in sterke mate overeenkwam met de vachtkleur van de Koniks.
De "Dülmener Wildpferde" groeperen zich eveneens tot een kudde. Echter onder deze 400 dieren tellende populatie zijn geen paarden van het mannelijk geslacht (met uitzondering van hengstveulens), maar alleen merries met vrouwelijke sub-adulte nakomelingen (ZIEGELSCHECK 2000). Van New Forest-paarden (merries) was bekend dat zij overdag over het gebied verspreid waren, maar zich 's avonds en 's nachts wel bij groepen aansloten (TYLER 1972). De situatie van de "Dülmener Wildpferde" en de New Forest-merries verschilt van de hier onderzochte populatie omdat er geen duurzame familiegroepen bijeengehouden door (niet aanwezige) hengsten zijn.
Steppezebra's vertonen bij een gelijke verhouding tussen de geslachten vergelijkbare groeperingen als de OVP Koniks. De organisatie bij steppezebra's is niet territoriaal, zij maken gebruik van thuisgebieden (KLINGEL 1972). Grotere concentraties steppezebra's werden waargenomen wanneer er goede weidegebieden voorhanden

waren. Bovendien zijn er grote groeperingen steppezebra's gezien op de nachtelijke slaapplaatsen, tijdens trektochten en bij waterplaatsen (KLINGEL 1972).

In de Camargue komen paarden gewoonlijk samen wanneer het voedselaanbod krap wordt en er een hoge concentratie bloedzuigende insecten is. Camargue-paarden hebben minder bloedzuigende insecten om zich heen wanneer zij zich hebben aangesloten tot een grote groep (DUNCAN 1992).
Van de in Mongolië in het wild levende Takhi (*Equus przewalskii*) is bekend dat de afstanden tussen individuele groepen pas kleiner wordt wanneer het voedselaanbod zeer schaars is. (VAN DIERENDONCK pers. info). Er is geen wetenschappelijk onderzoek bekend over het permanent aansluiten tot grote kuddes bij in het wild levende paardenpopulaties waardoor de verhoudingen tussen de geslachten niet wordt beïnvloed.
Het voedselaanbod lijkt van invloed op de groepsstructuur bij paarden. Een sterke invloed op de organisatie is kennelijk de verdeling van voedsel en de beschikbaarheid daarvan. Wanneer de voedselbronnen krap worden, zoals in ecosystemen die voornamelijk uit weide bestaan of in woestijnen, leven paard-achtigen vaak individueel of in kleine groepen (DUNCAN 1992). Een andere invloed is de aanwezigheid van vijandelijke dieren. DUNCAN (1992) vermeldt dat onevenhoevigen, en vooral grote herbivoren, zich in open vlakten aaneensluiten tot grote groepen, om zo die sterke bedreiging door roofdieren te ontlopen. Bovendien wordt de groepsstructuur wellicht beïnvloed door de vrouwelijke dieren, omdat voor hen een succesvolle reproductie wezenlijk afhankelijk is van de beschikbaarheid van voedsel (DUNCAN 1992). Een kennelijk nadeel van aansluiting bij grote groepen is de concurrentiestrijd voor voeding en het sneller ontstaan van besmettelijk ziekten (DUNCAN 1992).

Tijdens deze studie zijn verschillende vormen van kuddegroottes en familiegroepen binnen de Konik populatie vastgesteld en aangetoond. Ter verklaring van de basis voor kuddevorming is echter verder onderzoek nodig.

De verdeling van de Koniks over het het OVP gebied toonde aan dat de hoofdkudde een duidelijk voorkeurs gebied kent (middelste gebiedsdeel), de satelliet-*kudden* werden voornamelijk in het westelijk of het middelste gebied waargenomen, terwijl er geen voorkeur gebieden leken te bestaan voor de satelliet-*bands* als grote groep: de losse bands zijn in het totale gebied waargenomen. (er is niet gekeken of individuele satelliet bands wel een voorkeursgebied hadden). De verspreidingskaarten voor vergelijkingen op maandbasis, tonen aan dat uiteindelijk van het gehele gebied gebruik wordt gemaakt. Voor bepaalde gebieden tonen de paarden een voorkeur afhankelijk van de maand. Redenen daarvoor kunnen het voedselaanbod of de beschutting tegen winterse invloeden zijn. De vraag dient zich aan of de kuddes individuele 'thuisgebieden' hebben of dat het gehele reservaat als een groot 'thuisgebied' voor alle paarden moet worden gezien. LINKLATER (2000) poneerde de stelling dat er voor in het wild levende paardenpopulaties geen grote variaties in sociale structuur, ruimtelijke organisatie en gedrag van de paarden zijn. De sociale eenheden binnen een paardenpopulatie nemen een zekere afstand in ten opzichte van elkaar maar hebben wel elkaar overlappende thuisgebieden. (BERGER 1986, WARING 1983). Het begrip thuisgebied definieert de aanspraak op een gebied zonder het te verdedigen (ALCOCK 1996). Afhankelijk van de verdeling van het beschikbare voedsel en de druk van vijanden kunnen thuisgebieden groot zijn en elkaar nauwelijks overlappen. Thuisgebieden kunnen ook zo ingedeeld zijn dat verschillende bands een gemeenschappelijk thuisgebied met elkaar delen (MILLER 1981).
De focusbands "Funny" en "Whiteface" maakten tijdens de totale onderzoeksduur deel uit van de hoofdkudde. Omdat de hoofdkudde gebruikmaakte van het kerngebied van het totale gebied, kan voor ten minste twee van deze 'multiple male bands' van de hoofdkudde worden gezegd dat zij tijdens de observatieperiode van hetzelfde thuisgebied gebruikmaakten. Dat is weergegeven in de verspreidingskaarten. De verblijfsplaatsen van de hoofdkudde staan, voor wat betreft de focusbands, ook voor de verblijfsplaatsen van de focusbands "Whiteface" en "Funny".
Bij deze studie zijn geen nachtelijke observaties uitgevoerd. Om de vraag te kunnen beantwoorden of de kuddes in de Oostvaardersplassen ook 's nachts van de gebieden gebruikmaakten die zij overdag gebruiken, dienen 24 uur per dag observaties te worden uitgevoerd. Voor meer exacte informatie over de thuisgebieden van de Koniks in de Oostvaardersplassen zou verder onderzoek nuttig zijn.
Als vergelijkend materiaal zijn er de beschrijvingen van JAWOROWSKA (1976) over de ruimtelijke verdeling van de Koniks uit Popielno, de 'stamvaders' van de Koniks die in de OVP zijn geobserveerd. Beide harem-*bands* in Popielno die daar in het wildreservaat leven, vormden in het voorjaar, ten tijde van de geboorte van veulens, twee afgescheiden groepen. Daar waar er ontmoetingen tussen beide harem-bands voorkwamen, volgden schermutselingen tussen de hengsten. In de zomer, herfst en winter graasden de harem-bands in één weidegebied op 10 meter afstand van elkaar. Gedurende deze tijd hielden de hengsten hun familie bands samen. Er ontstonden geen gevechten maar wel was er imponeergedrag en mest rituelen. Na een ontmoeting keerden beide hengsten weer naar hun respectievelijke groep terug. Wisseling van gebied werd uitgevoerd in de "ganzenmars", over door de Koniks reeds veelvuldig gebruikte paden (wild-wissels).
In de Oostvaardersplassen zijn in de open graslanden geen wild-wissels van Koniks waargenomen. (In tegenstelling tot de Dülmener wilde paarden, in Dülmen). In rietgebieden waren wel wild-wissels te zien, waarvan zowel door runderen als door paarden gebruik werd gemaakt. Tijdens de verplaatsingen in het gebied liepen de Koniks ook achter elkaar aan, maar in grotere groepen vaak met meerdere paarden naast elkaar.

Daarnaast gebruikten zowel de paarden als de *Heck*-runderen de geasfalteerde weg in het zuiden van het gebied als route van de ene naar de andere bestemming.
De data uit de locatie+ samples van de verschillende kuddes en bands staan in directe relatie met het vegetatietype waarin de betreffende groep is waargenomen. Alle categorieë: de hoofdkudde, satellietkuddes en satelliet-bands zijn tijdens de observatietijd in alle vegetatietypes (nat grasland, droog grasland, rietland en struweel) waargenomen.
De hoofdkudde onderscheidt zich van satellietkuddes en satelliet-bands doordat ze alleen onder bepaalde voorwaarden op nat grasland wordt gezien. Deze hoofdkudde wordt hoofdzakelijk in nat grasland waargenomen.
Bij de evaluaties op vegetatiegebruik is ervan uitgegaan dat alle vier vegetatiesoorten voor de Koniks in gelijke mate beschikbaar waren; de werkelijk beschikbaarheid van de gebieden mag bij meer gedetailleerd onderzoek niet buiten beschouwing worden gelaten.
Het overzicht met betrekking tot bij welk vegetatietype de paarden zich ophielden, zegt slechts in betrekkelijk geringe mate iets over de voedselgewassen. Een bepaalde vegetatiesoort kan dienen als rustplaats, of kan als gevolg van een bepaald weerstype worden opgezocht. 's Winters zoeken paarden en runderen vaak gebieden op die minder gevaar opleveren (ARNOLD 1984). Tevens kan de interspecifieke concurrentie met 'Heck'runderen een rol spelen in het gebruik van de vegetatie. Bij ARNOLD 1984 zijn weideplaatsen door runderen, schapen en paarden op verschillende tijdstippen bezocht maar niet gelijktijdig. Paarden, kieskeurige graseters, waren als er aanvullend voedsel (hooi) werd aangeboden, t.o.v. runderen en schapen de dominante soort.
Het vermoeden is dat de hoofdkudde de rijkst begroeide weiden en de droogste rustplaatsen innam. Wederom zou een onderzoeksonderwerp kunnen zijn in hoeverre de samenstelling van de voeding bij de hoofdkudde van de andere paarden verschilt.
De invloed van grote herbivoren op de structuur van de graslandvegetatie wordt in kaart gebracht door continue observatie van de rietontwikkeling (VULINK, VAN EERDEN 1998). In gebieden waar grote herbivoren in geringe mate grazen, breiden rietgebieden zich uit. De toename van de rietgebieden is het directe gevolg van een lage begrazings-intensiteit van een voedingsrijke kleigrond met de rhizomen van de *Phragmites australis* in de bodem (VULINK, VAN EERDEN 1998).

4.3 'Time budget' en sociaal gedrag van de Koniks

Aan het begin van de studie reageerden de Koniks op de Gator-'auto' waarmee het gebied werd doorkruist met nieuwsgierigheid, sommige dieren reageerden ook met vluchtgedrag. Na een periode van gewenning, die ongeveer een week duurde, zagen de paarden de auto niet langer als iets ongewoons.
Opvallend was dat focusbands die niet bij een kudde waren aangesloten, vooral in het begin van de dataverzameling een aanzienlijk ruimere vluchtafstand aanhielden. Met de toename van de observaties van de paarden nam de mate van gewenning toe.
Het oorspronkelijke plan was dagelijks twee focusbands te observeren, telkens een bepaalde focusband binnen de hoofdkudde en een bepaalde die daarbuiten werd aangetroffen. Daar het opsporen van de focusbands vaak zeer tijdrovend was, kon dit plan niet altijd in de praktijk worden gebracht. Als aanpassing van dit plan, werd met het data verzamelen begonnen van de focusband die als eerste werd aangetroffen, tot dat alle focus bands gezien waren, zoveel mogelijk alternerend tussen hoofdkudde en erbuiten. Op sommige observatiedagen was er geen dataverwerking met betrekking tot het sociale gedrag. De redenen waren bijvoorbeeld 'abiotische' factoren zoals mist of storm, of ook het zonder succes zoeken naar de focusbands. Een enkele keer moest de Focal-Animal-Sampling vanwege een beginnende verplaatsing van de focusbands worden afgebroken.
De Focal-Animal-observatie van de individuele paarden kon vanaf december plaatsvinden op een afstand tot de dieren van 5 tot 10 meter, zonder dat de onderzoeker een zichtbare invloed had op het gedrag van deze dieren.
De focusband "Attention (d)" werd tot midden januari geobserveerd. Na een periode van twee weken, waarin de dieren van deze band niet waren te vinden, werd het paard "Attention", waarnaar de groep is genoemd, aangetroffen bij een andere *band*. Of de focusband (d) nu permanent uit elkaar was gevallen of dat het hier om een tijdelijke wijziging in de samenstelling van de groep ging, kon niet worden vastgesteld. De leeftijd van de groepsleden leek, in vergelijking met andere focusbands relatief laag. Er was in deze focusband een merrie met een zogend veulen, maar mogelijk was deze groep nog niet een duidelijk gestabiliseerde harem-band, maar eerder een groepering van een jonge hengst met jonge merries (peer group). Een pre-haremfase onder jonge hengsten en jonge merries wordt beschreven door KHALIL (1990). Groepen jonge hengsten (Bachelor-Bands) worden in de herfst gevormd. Tussen de late herfst en het late voorjaar bieden vele rondtrekkende groepen merries voor de jonge hengsten goede mogelijkheden voor de vorming van een harem (KHALIL 1990).
De focusband "Pascha (f)" in het begin, na beschrijving, vaak gesignaleerd. Deze *band* maakte van geen enkele kudde deel uit en vormde, op grond van de waargenomen structuur, een harem-*band*. Met 16 merries en een volwassen hengst, was deze *band* de grootste harem. Echter van december tot het einde van de onderzoeksperiode is de *band* echter slechts tweemaal gezien en is derhalve niet meegenomen in de evaluatie van de resultaten.
In het algemeen, komt de tijdsverdeling van de dieren, zoals over alle focusbands waargenomen basaal overeen met de waarden zoals vermeld in de literatuur over andere populaties in het wild levende paarden (DUNCAN

1985; VAN DIERENDONCK 1996; KASEDA 1981), hoewel eerstgenoemde geen 'time budget' over 24 uur per dag beschrijft. Er was een grote overlap in 'time budget' bij hengsten en merries vastgesteld door DUNCAN (1985) t.a.v. die in de OVP. De 'time budget' voor hengsten en merries van de Camargue-paarden is voor de winter van 1976 vastgelegd. Daaruit kwam naar voren dat de voedselopname bij merries 63% en bij de hengsten 64% bedroeg, voor het rusten 25% bij zowel merries als hengsten 25%, voor het alert staan 5,5% bij de merries en 7% bij de hengsten en voor de locomotie 5,2% bij de merries en 4,7% bij de hengsten.
Zoals ook geldt voor de Koniks bij de Oostvaardersplassen, waren verschillen in alert staan tussen hengsten en merries ook bij Camargue-paarden waarneembaar. De voedingopname bij de paarden in de Camargue ligt ruim 10% hoger dan bij de Koniks. Rustfases zijn met 1/4 van de tijd van vergelijkbare duur.
VAN DIERENDONCK (1996) ontdekte bij de Takhi (*Equus ferus przewalskii*) in Mongolië dat 's winters wanneer het licht is de voedingopname 49% (+/-15%) van de tijd in beslag nam en 1/3 van de 'time budget' werd ingenomen door rusten. De 'time budget' van de Misaki-paarden (KASEDA 1983) bestond 's winter uit 71% uit voedselopname. Rusten vormde een aandeel van 27%. Tussen 12:00 en 16:00 vertoonden Misaki-paarden het grootste aandeel voedselopname. Voor de Kaimanawa-paarden in Nieuw Zeeland is de 'time budget' van merries in harem-*bands* en 'multiple male bands' onderzocht (LINKLATER 1998). Merries in harem-*bands* vertoonden de volgende verdeling in hun 'time budget': 66% voedingopname, 24% rusten en 8% locomotie. Multiple Male merries gebruikte 68% van de tijd voor voedingopname, 18% om te rusten en 6% voor locomotie. De rustfasen overdag in de winter worden gekenmerkt door zeer korte tijdsintervallen. (MOEHLMAN 1998) merkte op dat de 'time budget' van wilde ezels *(Equus africanus)* voor wat betreft de voedselopname, de rustfases en locomotie vergelijkbaar is met die van andere paard-achtigen. Konik-merries en –hengsten besteden op basis van 24 uur 70% van hun tijd aan voedingopname, 25% aan rusten en 5% aan locomotie (KOWANACKI 1978). Deze studie vond plaats in de periode waarin de vegetatie volgroeid is. Aangenomen mag worden dat er afwijkingen in de aandelen van de gedragcategorieën bestaan op basis van seizoensinvloeden. Het aandeel dat voedingopname hierin vormt blijft vermoedelijk hetzelfde. Onder natuurlijke voorwaarden werd de voedselopname van paarden (12-18 uur) gespreid over de dag en nacht geregistreerd (MEYER 1992)

De Koniksmerries bij de "ingroups" waren tevens merries van 'multiple male bands'. Hun 'time budget' bestond voor 45% uit voedingopname en voor 32% uit rusten.
De sociale gedragingen, onderverdeeld in de categorieën begroeting, agonistisch gedrag, comfortgedrag en vocalisatie gingen, op basis van een vergelijking op geslacht van de paarden in 79% van de gevallen hoofdzakelijk uit van hengsten van de focusbands. De merries waren in 21% van de gevallen betrokken sociaal gedrag.
BERGER (1986) bracht naar voren dat bij alle gevechten tussen de verschillende voortplantingsgemeenschappen hengsten waren betrokken. De meeste handelingen van hengsten en merries vielen binnen begroeting; gevolgd door agonistisch gedrag (zie figuur. 33). Het voortplantingssysteem van paarden is te omschrijven als vrouwtjes-verdedigings-polygynie (EMLEN &ORING 1977).
De merries in de OVP vertonen (veel) meer onderling comfortgedrag dan hengsten. De merries van de hoofdkudde vertoonden meer comfortgedrag dan merries in de "outgroups". De begroeting/ontmoeting was onder merries buiten de hoofdkudde vaker waarneembaar. Bij een vergelijking tussen hengsten en merries zijn de gedragscategorieën agonistisch gedrag, begroeting en comfortgedrag in frequentie significant verschillend.
Het de hogere frequentie van agonischtisch gedrag van de hengsten heeft waarschijnlijk invloed van buitenaf op de intergriteit van de eigen *band*. Gemeten naar lichaamsconditie, waren de sub-adulte paarden binnen de hoofdkudde de zwakste dieren. Doordat de Konikspopulatie een evenwichtige verdeling tussen merries en hengsten vertoont, zijn er vele potentiële concurrenten in de buurt van de merries. Vanwege de kleine afstanden tussen de bands ontstaan veelvuldige ontmoetingen tussen de hengsten. De begroeting/ontmoeting tussen paarden wordt vooral gekenmerkt door neuscontact (CROWELL DAVIES 1986).
Hierbij telt ook mee dat voor deze studie slechts een klein deel van de Konikspopulatie is geobserveerd; verder dient de vraag te worden beantwoord of het toevallig was dat de "outgroups" als harembands waren georganiseerd, terwijl de "ingroups" voornamelijk multiple male bands waren. Of dat in zijn algemeenheid het grootste deel van de harembands in een "outgroup" aan te treffen is. Daar het hier om een pilot-studie gaat, zou het verder interessant kunnen zijn na te gaan wat de verdeling tussen harem- en Multiple Male Bands in het natuurreservaat is. Merries en hengsten vertonen duidelijk verschillende frequenties in sociaal gedrag. Adulte hengsten en merries (per >200 ind.) leven hier permanent in een groot aantal familiegroepen samen zonder dat zij in sterke mate vijandige gedragingen vertonen.

4.4 Body condition van de focusbands

Met behulp van de vijfpuntsschalen van BOS (1999) en tekeningen die een overzicht van de verschillende verschijningsvormen van kroep en dijbeen geven (zie figuur. 5), vormt het Body Scoring System (BCS) een goede methode om ontwikkelingen met betrekking tot de lichaamsconditie aan het licht te brengen.

Kenmerkend voor grote grazers is dat zij 's winters gewicht verliezen. (MITCHELL et all 1976 POLLOCK 1980 CLUTTENBROCK 1982 BERGER 1986). Ook de Kaimanawa-paarden uit Nieuw-Zeeland vertonen deze schommelingen tijdens de verschillende seizoenen: een verbetering van de body condition in het voorjaar en zomer en een verslechtering in de late herfst en winter. Haremmerries hebben 's winters een iets betere constitutie dan de Multiple Male merries (LINKLATER 1998). De body condition van hengsten is meestal beter dan die van de merries (BOS 1999).
Onder de in het wild levende paardenpopulaties op Assateaque Island (voor de kust van Maryland, USA) bestaan er geen verschillen in body condition op basis van seizoensinvloeden. Kennelijk is het daar heersende klimaat niet van invloed op de body condition. Een vergelijking op basis van geslacht toont aan dat hengsten een betere body condition vertonen dan de merries (RUDMAN, KEIPER 1991).
Kennelijk bestaan er, ten minste gedurende het halve jaar van de winter, voordelen voor de adulte hengsten en subadulte paarden die tot de "outgroups" behoren. Een mogelijke reden hiervoor kan worden gevormd door de verhoogde interacties met paarden van dezelfde leeftijd in de "ingroups". In het geval de paarden een groter deel van hun 'time budget' besteden aan sociale interacties ontbreekt het hen wellicht aan energie en voldoende tijd voor voedingopname. Aan het einde van de observatie in februari vertoonden bijna alle dieren van de focusbands een BCS-waarde die in de buurt van 3 (normale constitutie) lag.
Voor de verdere ontwikkeling in het verloop van het voorjaar wordt nog een lichte verslechtering van de BCS verwacht. De vergelijkingen met andere populaties tonen aan dat de slechtste gesteldheid van de paarden aan het begin van de periode van plantengroei plaatsvindt. Door de onverwachte stopzetting van de dataverzameling door de MKZ-crisis kon deze verdere ontwikkeling in de lichamelijk conditie niet geregistreerd worden. Daar geen enkel dier een BSC-waarde <2 (zeer mager) vertoonde, is ervan uitgegaan dat het voedselaanbod in het onderzochte gebied in de maanden november 2000 tot februari 2001, in ieder geval voor de focusbands toereikend was.
Als bron van fouten kan de subjectieve beoordeling van elk van de waarnemers worden aangewezen. Door gebruik te maken van beschrijvingen van de verschillende scores is de ruimte voor interpretatieverschillen beperkt gehouden. Als controlemiddel stelden telkens twee verschillende personen op dezelfde dag de BCS-waarden voor de individuele dieren vast. De resultaten met betrekking tot de body condition kwamen overeen.

4.5 Integratie en voorstellen voor verder onderzoek

Er bestaan 6 soorten wilde paard-achtigen (GEORGE & RYDER1986). Zij vertonen opmerkelijke uiterlijke overeenkomsten (KLINGEL 1982). KLINGEL (1982) verdeelde de sociale organisatie van paard-achtigen in twee typen. In het wild levende paarden zijn ruimtelijk en sociaal georganiseerd, zoals de Takhi *(Equus przewalskii)*, steppezebra *(E. burchelli)* en de bergzebra *(Equus zebra)*. Dit type (type I) vertegenwoordigt de vrouwtjesverdedigings-polygynie strategie. Type II omvat de Grevys zebra *(E.grevyi)*, de Afrikaanse wilde ezel *(E. africanus)*, de Aziatische wilde ezel *(E. hemionus)* en de verwilderde ezel *(Equus asinus)*. Type II vertegenwoordigt de bronnenverdedigings-polygynie, ook wel territorialiteit genoemd (KLINGEL 1982). Ook andere soorten zijn op dezelfde manier georganiseerd zoals type I (volgens KLINGEL 1982). Hieronder vallen mantelbavianen *(Papio hamadryas)* (MILLER 1981) en gelada's *(Theropithecus gelada)* (DUNBAR 1988).

De agressie van de hengsten heeft een selectieve invloed op de sociale organisatie en wordt verondersteld de ultimate reden voor polygyne *band*structuur te vormen (LINKLATER 1998). 'multiple male bands' komen voor in alle wild paarden populaties waarin geen onnatuurlijke regulatie van het evenwicht tussen mannelijke en vrouwelijke dieren heeft plaats gevonden (LINKLATER 2000). Tot de helft van alle bands in een populatie kan uit 'multiple male bands' bestaan (MILLER 1981, BERGER 1986). Er bestaat een rangordening tussen de hengsten binnen een 'multiple male band' (BERGER 1986). De voordelen voor de ondergeschikte hengsten zijn dat zij stiekem paar kunnen vormen met merries en de leiding binnen de band kunnen overnemen nadat de dominante hengst is uitgevallen. Nadelen zijn het verlies van energie door veelvuldige aanvaringen met rivalen en mogelijke verwondingen opgelopen tijdens de gevechten (BERGER 1986). Het voordeel voor de dominante hengsten is dat gevechten met rivalen worden vermeden omdat deze meestal door een ondergeschikte hengst wordt gevoerd. Het vermoeden bestaat dat in de Oostvaardersplassen in de hoofdkudde een groter aantal 'multiple male bands' dan harem-bands is te vinden. Dit vermoeden wordt ondersteund door de focusbands die tijdens dit onderzoek zijn geobserveerd. De focusbands binnen de hoofdkudde waren uitsluitend 'multiple male bands'. Echter, er dient rekening te worden gehouden met de omstandigheid dat hier een klein deel van de Konik populatie is geobserveerd. Verder moet de vraag beantwoord worden of hier de "outgroups" toevallig allemaal harem-bands waren of dat, in zijn algemeenheid genomen, het grootste deel van de harem-bands in de "outgroups" te vinden is en de multiple male bands in de hoofd kudde. Daar dit een pilot-studie betreft, zou het verder interessant zijn om te weten hoe de verdeling tussen harem en multiple male bands er in het natuurreservaat uitziet.

Het seksuele gedrag en voortplantingsgedrag in de OVP is zo goed als niet geobserveerd. Aangenomen kan worden dat deze seizoensbepaald zijn. De meeste veulens werden geboren tussen april tot juni. In deze periode

valt ook de voornaamste paartijd (JAN GRIEKSPOOR pers. info). Tijdens de onderzoeksperiode zijn 2 veulens in het gebied waargenomen die begin of midden december zijn geboren. Een van de twee geboorten kon worden geobserveerd. Enkele schaarse geboorten van veulens in de winter werden ook bij de Konik populatie in Popielno/Polen waargenomen. Voor de geboorte zonderen de merries zich af maar zij sluiten zich na een paar dagen weer aan bij de groep, of zetten het veulen ook in de groep ter wereld (JAWOROWSKA 1981). Jonge Konik hengsten zijn met 1-1.5 jaar geslachtsrijp, terwijl merries als jaarling geslachtsrijp worden (JAWOROWSKA 1981). De haremsamenstelling in Popielno is stabiel. Tijdelijk ontstaan er groepen jonge hengsten (Bachelorgroepen). De sociale hiërarchie binnen de harem wordt bepaald door dreigen (68%), lichte aanvallen (24%) en zware aanvallen (8%) (JEZIERSKI 1998). Onder de 475 paarvormingen gedurende 40 jaar, waren er 18 vader/dochter paren; 3 broer/zus paren en geen moeder/zoonpaarvorming (JEZIERSKI 1997). Van de 17 hengsten uit de periode van 1955-1995 waren er slechts 4 die hun dochter dekten. Deze 4 hengsten stamden van dezelfde vaderlijke lijn af (JEZIERSKI 1998). De indruk is dat Konik hengsten, doordat zij bloedverwante merries kunnen herkennen, op deze manier voorkomen dat zij met deze merries paren. De bloedverwantschap coëfficiënt in spontaan gevormde harems is lager dan die onder hengsten en merries uit verschillende harems (JEZIERSKI 1998). Het zou interessant zijn om analyses te maken van de bloedverwantschap in de Oostvaardersplassen. Op basis van dit onderzoek zou de relatie tussen de bloedverwantschap en de voortplantingsgemeenschappen bekeken kunnen worden.

DUNCAN (1992) meldt dat tijdens de eerste 3 jaar van het Camargue-project de enige aanwezige volwassen hengst erin slaagde andere (piep jonge) hengsten (voornamelijk ook nog zonen) te weren toen deze zijn gebied probeerden binnen te dringen. Doordat de populatiegrootte toenam en de andere hengsten de volwassenheid bereikten, was dat echter niet langer mogelijk.

Er bestaat een pre-haremfase onder de jonge hengsten van de Misaki-paarden. Groepen jonge hengsten (Bachelorbands) worden in de herfst gevormd. Tussen de late herfst en het late voorjaar bieden de vele rondzwervende groepen merries goede mogelijkheden voor de vorming van een harem (KHALIL 1999). Het zou interessant zijn om te onderzoeken hoe en wanneer in de Oostvaardersplassen de nieuwe voortplantingsgemeenschappen stabiel samenkomen. Op grond van de waarnemingen is vastgesteld dat een kudde uit meerdere *bands* bestaat. Hoe de verhouding tussen harem-bands en 'multiple male bands' binnen de hoofdkudde was en of er verschillen tussen de hoofdkudde en satellietkuddes qua verhouding harems - multiple male bands waren, is op basis van deze studie niet naar voren gekomen. Er kan in onderstaand onderzoek geen uitspraak gedaan worden over de geschiedenis van de specifieke samenstelling van de verschillende harems en multiple male bands van deze Konik kudde.

Over de stabiliteit van de focus*bands* kan worden gezegd dat tijdens de observatieperiode bij vier van de vijf focusbands geen dispersie van individuele dieren of aansluiting door individuele dieren was waar te nemen. Het onderscheid tussen "ingroups" en "outgroups", bood de mogelijkheid om tenminste over bekende dieren van de focus*bands* uitspraken te doen, dus of zij van organisatievorm zijn veranderd. Slechts één band, de focus*band* "Zigzag (c) die uit 12 dieren bestond, is vanaf december niet meer bij de hoofdkudde aangetroffen.

Tijdens de dataverzameling is waargenomen dat de Koniks tijdens zonsondergang van standplaats veranderden. Daarbij kwam het over en weer tot een ontmoeting tussen de hoofdkudde en satellietkuddes. Nadat de kuddes elkaar hadden getroffen, trokken zij 's avond weer verder via dezelfde richting verder. Daar er geen nachtelijke observaties plaatsvonden, is niet uit te sluiten dat er ook 's nachts verdere aansluiting bij groepen bestaat.
Het lijkt erop dat de meeste Koniks in de Oostvaardersplassen relatief geringe afstanden aanhouden tussen de *bands*, hetgeen gunstig is voor de kuddevorming. Evenwel is ook het tegenovergestelde waargenomen. Tijdens een individuele waarneming is gezien dat ondanks de talrijke hengsten binnen de kudde een hengst van de focusband "Pascha (f)" erin slaagde de eigen band van de andere paarden af te scheiden. Een hengst die probeerde de haremband "Pascha" te naderen werd reeds op een afstand van 100 meter van deze band door de haremhengst belet nog dichterbij te komen. De haremhengst galoppeerde op de indringer af en zette de achtervolging van de concurrent in totdat deze onmiskenbaar op de vlucht sloeg in de richting die de focusband na het afweren door "Pascha (f)" had gekozen. Nadat de concurrent was afgeweerd, galoppeerde Pascha terug naar de harem en dreef daarop de merries uit de potentiële gevarenzone. Ook bij andere populaties is dit eerder genoteerd (BERGER 1986,WARING 1981).

Van oktober tot begin januari zijn twee eenjarige dieren gestorven, in de periode van januari tot eind februari 13 sub-adulte dieren / éénjarigen. Tijdens de gehele winterperiode van een half jaar stierven in totaal 22 Koniks, daaronder bevonden zich drie volwassen paarden met een slechte body condition (JAN GRIEKSPOOR pers. info). De mortaliteitsdata ondersteunen de onderzoeksuitkomst met betrekking tot de ontwikkeling van de lichamelijk conditie. Van alle dieren die in het winter half jaar van 2000/2001 waren gestorven, stierf 59% in januari en februari. Het ging hierbij uitsluitend om sub-adulte dieren en éénjarigen (JAN GRIEKSPOOR pers. info).

Conclusies

Data uit het begin van de vegetatiegroeiperiode konden door de voortijdige stopzetting van de studie niet worden verzameld. Afgezien daarvan is de invloed van het weer niet in de studie betrokken.

Ondanks dat de tijd besteed aan foerageren van de "in"merries was lager dan dat van de "out"merries, was de lichaamsconditie is echter niet verschillend. De uitgangshypothese, nl. dat de lichamelijk conditie "out" beter zou zijn dan van "in", blijkt voor de hengsten en de sub-adulte paarden te kloppen. Er bestaan verschillen in 'time budget' en in sociaal gedrag tussen de "ingroups" en de "outgroups": de merries vertonen duidelijk meer wederzijds comfortgedrag binnen hun eigen band, hetgeen zou kunnen wijzen op een versterking van de samenhang van de band van binnenuit.

Waarschijnlijk heeft de hogere frequentie van agonistisch gedrag, vocalisaties en ontmoetings gedrag door de volwassen hengsten van een band, tegen voornamelijk dieren van buiten de eigen band, een positief effect op het in tact houden van de integriteit van de eigen band.

Wat betreft hun body condition waren de sub-adulte paarden in de hoofdkudde de zwakste leden van de populatie.

Vele stabiele voortplantingsgemeenschappen van volwassen hengsten en merries (>200 ind.) leven hier permanent samen, zonder een opvallend groot aandeel vijandige gedragingen.

De volgende open vragen dienen zich aan, waarvan de beantwoording van nut kan zijn voor de helderheid van de structuur en de sociale organisatie van kudde Koniks:

Vragen m.b.t. de sociale organisatie:

Zouden de resultaten van deze studie van toepassing kunnen zijn op de totale Konik populatie?

Zijn het de hengsten met de beste lichaamsconditie die zich in de herfst met hun *bands* afscheiden van de hoofdkudde?

Welke rollen spelen de hengsten en merries m.b.t. tot de samenhang binnen de band en de kuddestructuur?

Verandert de groepsvorm van de Konik kudde in de winter versus de andere seizoenen? Indien deze verandert, wat is de omvang van de verandering?

Is het afscheiden van bands een afgeleide van uiterlijke factoren, zoals beperkingen van het zicht door riet?

Welke (a)biotische factoren kunnen in verband worden gebracht met de ruimtelijke verspreiding in de winter?

Welke verschillen m.b.t. benutting van de ruimte, reacties op abiotische invloeden en sociale structuur bestaan er tussen de verschillende kuddetypen van de Koniks in de winter?

Bestaan er verschillen tussen de dieren binnen de groep, zoals bijvoorbeeld een leeftijdsgroep van hetzelfde geslacht afhankelijk van het kuddetype?

Vragen m.b.t. biotische factoren:

Dichte en hoge vegetatie maken beschutting tegen weersomstandigheden mogelijk, bestaan er verschillen tussen de kuddetypen wat betreft beschutting tegen weeromstandigheden?

Bij beperkte voedingsbronnen is de verwachting dat de afstand tussen individuele dieren binnen de bands alsook binnen groepsgenoten van de *band* toeneemt.

Merries die 45% van hun tijd besteden aan voedselopname hebben bovendien een goede body condition. Wat is de reden daarvoor?

Vragen m.b.t. reproductie:

Blijken uit vergelijkingen tussen de leiders van de hengsten van de hoofdkudde met die van satellietgroepen verschillen in directe goede body condition?

De verwachting is dat de directe goede body condition van de hengst in de harem zich verbetert wanneer hij erin slaagt zijn harem van voldoende voedsel te voorzien tijdens de periode van het jaar dat voedsel schaars is. Indien de eigen *band* 's winters voldoende voeding vindt, is de verwachting dat merries en hun nakomelingen een betere kans van slagen hebben te overleven en zich succesvol voort te planten. Aangenomen wordt dat wanneer de hoeveelheid voedsel zeer klein is er een toename is van sociale

interacties binnen de *bands* van de hoofdkudde, in het bijzonder agonistisch gedrag van hengsten met een harem.

De verwachting is dat de hengsten van de harem agressiever gedrag tegenover elkaar zullen vertonen omdat zij een groter aandeel van de beperkte voorraad beschikbaar voedsel voor hun eigen harem zullen proberen op te eisen.

Vragen m.b.t. tot de concurrentie tussen Koniks en Heckrunderen

Zijn Konikspaarden die aangesloten zijn bij de hoofdkudde in het voordeel vergeleken met de satellietkuddes waar het onderlinge concurrentie betreft met de Heckrunderen? (opwinding is waarneembaar onder het vee wanneer meer dan 300 paarden het voedingsgebied betreden)

4.6 Blik in de toekomst

Het natuurreservaat is een uniek pilot-project in de natuurontwikkeling waarbij grote herbivoren zijn betrokken. Een netwerk van Nederlandse en andere natuurbeschermingsgebieden in Europa, zoals dat door de Nederlandse overheid is afgedwongen, zou het voor Europa mogelijk maken gebieden in te richten waar ongestoorde natuurontwikkeling mogelijk wordt. Mogelijkheden zouden derhalve ontstaan voor migratie van dieren.
Voor wat betreft de Konik populatie, deze biedt mogelijkheden in het bijzonder het aanpassingsvermogen van de paarden te observeren. Familie groepen van adulte hengsten en merries (per >200 ind.) leven daar permanent samen, zonder extreem vijandige gedragingen te vertonen.
Tevens tonen onderzoekingen aan dat een ongerepte, in het wild levende paardenpopulatie belangrijke inzichten mogelijk maken in de omgang met en behoeften van de paarden, waarvan door veel mensen zoals paardensportamateurs en topsporters dankbaar gebruik wordt gemaakt.

Dankzegging

De schrijfster dankt het personeel van het natuurreservaat de Oostvaardersplassen voor de geweldige ondersteuning tijdens het veldwerk. Professor R. Schröpfer (Universiteit van Osnabrück) en professor B. Colenbrander (Universiteit van Utrecht - NL) worden bedankt voor de realisering van dit project. Een woord van dank voor drs. Machteld van Dierendonck, voor de uitmuntende vakinhoudelijke begeleiding en haar advies tijdens alle stadia van deze studie. Verder dank ik de heer drs. Perry Cornelissen, die belangrijke ondersteuning voor de onderzoeksopzet verschafte. Zeer veel dank voor mevrouw Dipl.- Biol. Claudia Bodenstein voor haar grote hulp bij de statistische bewerkingen. Eveneens dank aan Dipl.-Design. Heidi Wernicke voor de hulp bij de grafische weergave van de onderzoeksresultaten.

5 Literatuuroverzicht

ALTMANN, J. (1974): Observational Study of Behaviour: Sampling Methods. Behaviour, 49, 227-267

ARNOLD, G.W. (1984): Spatial relationships between sheep, cattle and horse groups grazing together. Applied Animal Behaviour Science 13: 7-17

BERGER, J. (1986): Wild Horses of the Great Basin. University of Chicago Press

BOS, H. (1999): Body Condition Scoring in free living Przewalsky horses. Мамериалы VI Международно□о симпозиума, Киее –Аскания и Ноеа, 1999 s

CLUTTEN-BROCK, J. (1982): Domesticated animals from early times. British Museum (Natural History), London

CORNELISSEN, P. & VULINK, J.T. (1996A): Begrazing in jonge Wetlands. Flevobericht 367. Ministry of transport and Public Works. Directorate IJsselmeergebied. Lelystad.

CROWELL-DAVIS, S., K.A. Houpt, and C.M. Carini (1986):Mutual grooming and nearest neighbour relationships among foals of *Equus caballus*. Applied Animal Behaviour Science 15: 113-123

DUNBAR, R.I.M. (1988): Primate social systems. Comstock Pubilishing Associates, Ithaca, New York.

DUNCAN, P (1985): Time-Budgets of Camargue horses III. Environmental influences. Behaviour 92 (1-2),188-208

DUNCAN, P. 1992. Horses and Grasses. The nutritional ecology of equids and their impact on the Camargue. Springer Verlag New York

EMLEN, S.T.& Oring, L. W. (1977): Ecology, sexual selection. And the evolution of mating systems. Science 197,215-223.

GEORGE M. (JR) & RYDER, O.A (1986): Mitochondrial DNA evolution in the genus Equus. Molecular Biology and Evolution 3, 535-546.

JAWOROWSKA, M. (1976): Verhaltensbeobachtungen an primitiven polnischen Pferden, die in einem polnischen Wald-Schutzgebiet - in Freiheit lebend - erhalten werden. Säugetierkundliche Mitteilungen 24: 241-268

JAWOROWSKA, M. (1981): Die Fortpflanzung primitiver Pferde, die frei im Waldschutzgebiet leben. Säugetierkundliche Mitteilungen 40 (2): 46-71 (Sonderdruck)

JEZIERSKI, T, Z. JAWORSKI (1995): Polnische Koniks aus Popielno. Inst. f. Genetik u. Tierzucht der poln. Akademie der Wissenschaften, Mroków, Polen

JEZIERSKI,(1997): Avoidance of kin matings in horses under free-roaming and stable conditions (525P) International Ethological Conference, Vienna, Austia 20-27.8.1997

JEZIERSKI, (1998):The role of social behaviour in small population breeding of Konik horses under semi-natural conditions. (Poster HM1.8) EAAP-49th annual meeting, Warsaw 1998, Polen

KASEDA, Y. (1981): Seasonal changes in time spent grazing and resting in horses. Journal of Zootechnical science. 54, (7) July 1983

KASEDA, Y. (1981): The structure of the groups of Misaki horses in Toi Cape. Japanese Journal of Zootechnical science. 52 (3) March 1981

KHALIL, A.M, N. Murakami (1999): Effects of natal dispersal on the reproductive strategies of the young Misaki feral stallions: Applied Animal Behaviour Science 62: 281-291

KHALIL, A.M, N. Murakami (1999): Factors affecting the harem formation process by young Misaki feral stallions. J. Vet. Med. Sci. 61(6): 667-671

KHALIL, A.M, Y. Kaseda (1997): Behavioural patterns and proximate reason of young male separation in Misaki feral horses. Applied Animal Behaviour Science 54: 281-289

KLINGEL, H. (1972): Das Verhalten der Pferde. Handbuch der Zoologie 8. Band 10 (24): 1-68, Walter de Gruyter, Berlin, New York 1972

KLINGEL, H. (1975): Social organisation and reproduction in Equids. Journal of Reproduction & Fertility 23: 7-11

KLINGEL, H. (1982): Social organisation of feral horses. Journal of Reproduction & Fertility 32: 89-95

KOWANACKI, M., E. Sasimowski, M. Budzy...(1978):observations of the twentyfour hours rhythm of natural behaviour of polish primitive horse bred for conservation of genetic resources in a forest reserve. Genetica Polonica 10 (1): 61-77

LEHNER, P.N. (1996): Handbook of ethological methods. 2nd Edition Cambridge University Press

LEIBLEIN, B. (1997): Konik Das polnische Wildpferd. Scheunen Verlag

LINKLATER, W.L. (2000): Adaptive explanation in socio-ecology: lessons from equidae. Biol. Rev. 75: 1-20

LINKLATER, W.L., E.Z.Cameron, E.O. Minot, K.J. Stafford † (1998): Stallion harassment and the mating system of horses. Animal Behaviour 58:295-306

MEYER, H. (1992): Pferdefütterung, Parey, Berlin, Hamburg

MILLER, R. (1981): Male aggression, Dominance and Breeding Behaviour in Red Desert Feral Horses. Zeitschrift für Tierpsychologie 57: 340-351

MILLER, R., R.H. Denniston (1979): Interband Dominance in Feral Horses. Zeitschrift für Tierpsychologie 41: 41-47

MOEHLMAN, P.D (1998): Behavioral patterns and communication in feral asses *(Equus africanus)*. Applied Animal Behaviour Science 60: 125-169

RUDMAN, R., R. R. KEIPER (1991): The body condition of feral ponies on Assateague island. Equine Veterinary Journal 23 (6): 453-456

TYLER, J. (1972): The Behaviour and social organisation of the New Forest Ponies.Animal Behaviour Monogr.5: 85-196

VAN DIERENDONCK, M., Bandi, N., Batdorj, D., Dügerlham, S., Munkhtsog, B. (1996): Behavioural Observations of reintroduced Takhi or Przewalski Horses (*Equus ferus przewalskii*) in Mongolia. Applied Animal Behaviour Science 50, 95-114

VERA, H. (1997): Metaforen voor de Wildernis. FD/IBU-Bedrijfsuitgeverij, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

VOLF, J. (1979): Der Tarpan und das polnische "Konik".Zeitschrift des Kölner Zoo. 21(4): 119-123

VULINK, J., VAN EERDEN, M. (1998): Hydrological conditions and herbivory as a key operators for ecosystem development in Dutch artificial wetlands. Kluver Academic Publishers, Dordrecht

WARING, G.H.(1983): Horse Behaviour: The behavioural traits and adaptions of domestic and wild horses, including ponies. Park Ridge N.Y. Noyes

WIGBELS, V. (2000): Oostvaardersplassen. MMI Staatsbosbeheer Flevoland-overijssel, Zwolle

ZIEGELSCHECK, M. (2000): Sozialverhalten bei Pferden (*Equus caballus*). Diplomarbeit Universität Osnabrück

Anhang

I. ID-Cards van de focusbands (CD-ROM)

II. Focusbands

Tab. A1: Legenda voor tabellen A2 tot A7

Mm	= multiple male band
Ha	= harem band
In	= in hoofdkudde / within main herd
Out	= buiten hoofdkudde / outside main herd
F	= vrouw / female
M	= man / male
Sa	= sub adult / sub adult
Y	= jaarling / yearling
Channel	= volwassen dieren die voor time budget waarneminge geobserveerd werden / adult animals which are observed for the time budget analyses.

De geidentificeerde en beschreven bands: Tabel. A2 tot Tabel A7:

Tab. A2: Attention

Attention (ha, out)	Number of Channels: 5	Number of members: 9	
CHANNEL	**Name**	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
	Attention (Abb.6)	sa	Attention sub adult mare
1	Casiopeia	f	Casiopeia adult mare
2	Ella	f	Ella adult mare
	Fee	sa	Fee mare
	Grace	f	Grace sub adult mare
5	Pluto	m	Pluto adult leader stallion
4	Queen	f	Queen adult mare
3	Sun	f	Sun adult mare
	Tony	y	Tony stallion foal Casi

Tab. A3: Ruby

Ruby (ha, out)	Number of Channels: 4	Number of members: 7	
CHANNEL	**Name**	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
	Andrea	y	Andrea daughter of Karin
	Babsy	sa	Babsy sub adult daughter of Dicky
1	Diky	f	Dicky adult mare
2	Emma	f	Emma adult mare
3	Karin	f	Karin adult mare dam of Andrea
4	Peter	m	Peter adult leader stallion
	Ruby (Abb. 7)	sa	Ruby sub adult mare

Tab. A4: Funny

Funny (mm, in)	Number of Channels.: 9	Nr of members: 17	
CHANNEL	**Name**	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
1	Brownie	f	Brownie adult mare dam of Pipi
	Chocolate	sa	Chocolate sub adult stallion
2	David	m	David adult stallion leader
3	Eveline	f	Eveline adult mare
	Funny (Abb.8)	sa	Funny sub adult mare 96 or 97
	Gijs	sa	Gijs sub adult stallion
	Knubbel	m	Knubbel sub adult stallion satellite
	Krul	y	Krul stallion foal of Spotty
4	Michael	m	Michael adult stallion
	Oscar	sa	subsdult male, colour similar to funny
	Pipi	y	Pipi yearling daughter of Brownie
	Punky	y	Punky yearling daughter of Eveline
	Rasta	y	Rasta yearling daughter of Sarah
5	Sarah	f	Sarah adult mare dam of Rasta
6	Spotty	f	Spotty adult mare dam of Krul
7	Tanja	f	Tanja adult mare
8	Vera	f	Vera adult mare
9	White foot	f	Whitefoot adult mare

Tab. A5: Whiteface

Whiteface (mm, in)	Number of Channels.: 11	Nr of members: 21	
CHANNEL	**Name**	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
9	Aron	m	Aron adult stallion
	Blondie	sa	Blondie 99 mare
	Cheek	m	Cheek sub adult stallion
8	Diva	f	Diva adult mare dam of Blondie
	Eye	m	Eye adult stallion
	Frauke	f	Frauke adult mare
1	Gabi	f	Gabi adult mare huge
2	Harry	m	Harry adult stallion (herding harry) leader
3	Ida	f	Ida old adult mare dam of Moon
4	James	m	James adult stallion
	Kiki	sa	Kiki sub adult mare satelite?
5	Lary	m	Larry old stallion
6	Mary	f	Mary adult mare
	Moon	y	Moon female yearling
	old	m	The old stallion
7	Red Stallion	m	Red stallion sub adult
11	Scar	m	Scar adult stallion
	Sun	f	Sunny adult mare
	vic	sa	Vicky subadult mare
10	Whiteface (Abb.9)	f	White face adult mare
	Yette	f	Yette adult mare

Tab. A6: Zigzag

Zigzag (mm, in+out)			
	Number of Channels: 6	Nr of members: 11	
CHANNEL	**Name**	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
2	Cleo	f	Cleopatra adult mare dam of Lena
3	Hans	m	Hans leading stallion
4	Ingo	m	Ingo adult stallion
	Lena	sa	lena subadult mare daughter of cleo
	Loth	y	Lothar 00 stallion foal of mother
	Mars	sa	subadult son of mother
6	Moth	f	mother adult mare dam of lothar
	Myra	sa	Myra daughter of Mother
5	Paul	m	Paul sub adult stallion
	Simon	y	son of zigz
1	Zigz (Abb.10)	f	ZigZag adult mare dam of simon

Tab. A7: Pascha

Pascha (ha, out)	Number of Channels:0	Number of members: 23
Name	**Sex/Altersklasse**	**DEFINITIONS**
Angel	f	Angel adult mare
Betty	f	Betty adult mare
Que	f	Que 99 sex??
Cindy	f	Cindy adult mare
Eve	f	Eve adult mare
Daisy	f	Daisy adult mare
Franca	f	Franca adult mare, dam of Xavier and of Wonder, tumor
Gita	f	Gitta adult mare
Heidi	f	Heidi adult mare
Ika	f	Ika adult mare
Jenny	f	Jenny adult mare
Kati	f	Kati adult mare
Linda	f	Linda adult mare
Maike	f	Maike adult mare
Star	f	Star adult mare
Nina	f	Nina sub adult mare
Otto	sa	Otto sub adult stallion
Till	sa	Till subadult sex??
Ulli	sa	Ulli subadult sex??
Wonder	y	Wonder okt 00 foal of Franka
Xavier	y	Xavier 99 stallion rom Franka
Zita	sa	Zita sub adult mare
Pasha (Abb.11)	m	Pascha adult leader stallion

Tab.A8: Gebruikte ethogram voor Focal ANimal observaties, (bron VAN DIERENDONCK pers. info) Used ethogram during Focal Animal observations (adapted after VAN DIERENDONCK pers. info).

Locomotion/Rest			
ap	approach	Event	
ca	canteror gallop	State	
fo	follow	Event	reaction code
le	leave	Event	
ra	stand up (raise)	Event	
re	rest	State	
rl	lie lateral	State	
rs	lie sternal	State	
sa	stand alert	State	
sc	Socially active	State	
sh	stand tail to head	State	
st	stand	State	
tr	trot	State	
wa	walk	State	
wd	walk in direction of	Event	
Eating/Grazing			
br	browse	State	
dg	dig for roots	State	
eh	eating hay	State	
em	eat misc	State	
ep	eat Phragmites	State	
er	eat roots	State	
es	eat stinging nettle	State	
et	eat thistle	State	
gr	grazing	State	
li	lick salt	State	
Drinking/Nursing			
bl	blocking mare	Event	
bu	bunting	Event	
dr	drinking	State	
lf	lick foal	State	
ml	give milk	State	
ss	stop suckle	Event	
su	suckle	State	
Elimination			
de	defecate	State	
ur	urinate	State	
it	inspection urine/dung	Event	
mr	marking	Event	
fh	flehmen	Event	
Miscellaneous			
ar	arousal anywhere in herd	Event	
di	dislodging insects	Event	
fa	back to FA	Event	
if	inspect foal	Event	
ls	back in sight	Event	
lf	lick foal	Event	
ma	mounting attempt	Event	
nb	neckbite during coutship	Event	
ni	nicker	Event	
no	not observed	Event	
np	nose play	Event	
nr	no reaktion	Event	reaction code
os	out of sight	Event	
pa	patrolling	Event	
rb	return to band	Event	
ro	rolling	Event	
si	sniff objects	Event	
sn	snort	Event	
so	stop	Event	
sq	squeal	Event	
ss	stop suckle	Event	
vo	vocalisation	Event	
wi	neigh or whinny	Event	
xx	state of not focal animal	Event	
mi	give milk to	Event	
aa	not defined yet		
bb	not defined yet		

Positive Behaviours			
meeting			
ng	nose to genitals	Event	
nn	nose to nose	Event	
np	nose play	Event	
ns	nose to side	Event	
play			
pi	attemt to play	Event	
play	play	State	
po	stop play	Event	
ps	play self	State	
groom			
ag	mutual/allogrooming	State	
ig	attempt to groom	Event	
sg	stop allogrooming	Event	
groom self			
gs	groom oneself	State	
sex			
co	copulation	Event	
dm	dismounting	Event	
fh	flehmen	Event	
im	display (neck arched)	Event	
it	inspection urine/dung	Event	
ma	mount attempt	Event	
mo	mounting, attempt to copulate	Event	
mr	marking	Event	
ng	nose to genitals	Event	
pr	mare presents to stallion	Event	
rg	mating face	Event	
sf	striking with forelegs	Event	
wn	winking	Event	
Negative behaviours			
submission			
tc	tooth clapping	Event	reaction code
sp	supplant/avoiding	Event	reaction code
fl	fleeing	Event	reaction code
aggression			
at	attack	Event	
bi	bite	Event	
ch	chase	Event	
fi	fighting	Event	
he	herding	Event	
hh	head on Hindquarters	Event	
kc	kick	Event	
ph	pushing shoulders	Event	
pu	pushing hindquarters	Event	
rr	rearing	Event	
sf	striking with forelegs	Event	
tb	treat to bite	Event	
te	threat with ears laid back	Event	
tk	threat to kick	Event	
Interventions	intervention inany other behaviour	Event	
ci	choose interposition	Event	
ia	intervention in allogrooming	Event	
ip		Event	
ki	keeps interposition	Event	
p2	push in between two animals	Event	
ta	take over allogrooming	Event	
tp	take over play	Event	
1h	1 horse length	Event	
2h	3 horse length	Event	
5h	5 horse length	Event	
>h	>5 horse length	Event	

Time budget:

Tab. A9 tot Tab. A14

Social interactions:

Tab. A15 tot Tab. A17

Tab. A9:

Categorie foerageren	**Beschrijving**
Brandnetels en distels eten	Eten van verwelkte of bevroren planten delen vvan brandnetels en distels
Grazen	Beweiding van open grasland
Naar wortels chrapen	Schreapen met de voorhoeven: rhizomen worden zo blootgelegd
Rieit eten	*Phragmites australis* eten
Drinken	
Wortels eten	Rhizomen van *Phragmites australis* eten

Tab. A10:

Categorie Rusten	**Beschrijving**
Kop aan staart staan	Antiparallel staan en vaak met lange haren van de staart in de richting van de kop van het andere paard zwaaien
Rusten	Geen beweging; en op tevens moeten de minstens twee van de volgende criteria vervult zijn: een achterbeen gebogen , onderlip ontspannen, oren opzij en licht geknakt, ogen deels gesloten
Staan	Geen beweging, maar ook geen echte rust houding
Sternaal liggen	Op het sternum liggen, normalerwijze kop en benen opgetrokken

Tab. A11:

Categorie Comfort gedrag
Wederzijdse vacht verzorging (allogrooming)e
Krabben, schuren

Tab. A12:

Categorie "Alert staan"	**Beschrijving**
Alert staan	Met gespannen spieren staan met kop omhoog, oren gericht op iets

Tab. A13:

Categorie Locomotie	**Beschrijving**
Stap	In stap voortbewegen
Draf	In draf voortbewegen

Tab. A14:

Categorie overig	**Beschrijving**
Defaeceren	mesten
Zogen	Merrie zoogt haar veulen
Urineren	Urineren

Tab. A15:

Categorie agonistische gedragingen	Gedrag	beschrijving
Gedragingen beide bij hengsten en merries voorkomend	Uitslaan	Een of twee achter extremiteiten achterwaards uitslaan, met als doel het andere paard te willen raken
	Bijt dreiging	Bijtintentie, met naar achter plat liggende oren en gestrekte hals, geen daadwerkelijk contact
	Oren plat	Dreigen met naar achter liggende oren
	Dreiging te slaan	Intentie om te slaan, met zwaaiende romp of achteruit lopen of met een achtebeen zwaaien
Gedragingen alleen bij hengsten waargenomen	Vechten	Twee paarden bijten elkaar op een agressieve manier, elkaar slaan en elakaar achtervolgen, te onderscheiden van spel door stand oren
	Steigeren	Verheffen van beide voorextremiteiten van degrond
	Merries drijven	'snaking', herding: nornmalerwijze uitgevoerd door hengst. Kop en nek meestal laag en uitgestrekt, oren plat in nek. Beweging van de benen is stijf, vaak met slangachtige zwaaiende beweging met hele lijf
Gedragingen alleen bij merries waargenomen	aanvallen	Een paard rent naar een ander met hoge snelheid en bijt meestal
	bijten	Bijten met contact bij een ander dier
	achtervolgen	Achter een ander paard aanrennen, vaak met bijt dreiging

Tab. A16:

Categorie begroeting	Gedrag	Beschrijving
Gedragingen beide bij hengsten en merries voorkomend	Toenadering	Naderen en met kop en oren in neutrale positie
	Beweging in richting van	Bewegen naar een ander paard toe (>10m)
	Volgen	Een paard volgen
	Intepositie nemen	Paard positioneerd zichzelf tussen twee of meer andere paarden, met he mogelijke doel de nadering van een of meer deieren van elkaar te verhinderen
	Neusspel	Vriendelijk bijten / spelen met elkaar in het kop / neus gebied
	Naso genitaal contact	Beruiken van genitalieen
	Naso lateraal contact	Beruiken van een deel aan de zijkant van een ander paard
	Nasonasaal contact	Neus-neus contact tussen twee paarden
	spelen	Tussen twee individuen, oren moeten zijwaards gericht zijn, of naar voren (zie ook vechten)
Gedragingen allee bij hengsten voorkomend	imponeren	De hengst houd neck en kop in imponeerd houding, beweegt zich vaak licht zijwaarts, heeft overdreven bewegingen met de voorextremiteiten

Tab. A17:

Gedragingen beide bij hengsten en merries voorkomend		
	Gedag	**Beschrijving**
Catagorie Comfortgedrag	Wederzijdse vachtverzorging (allogrooming)	Antiparallel staan van twee dieren en tegelijkertijd elkaars rug, manen of staart beknabbelen
CategorieVocalisaties	Snuiven	Krachtig uitademen door de neus
	Gillen	Geluid meestal tijdens een agressieve interactie
	Hinniken	hinniken

III. Statistische uitwerkingen

a) Variatie in groepsgrootte

Satelliet -Kudde: aantal paarden				
Gemiddelden (neu.sta)				
Kleinstes N für Variablen: 91				
Month	**Mean**	**N**	**Stddev.**	**Variance**
Nov 00	60,3333	21	55,72013	3104,733
Dec 00	23,8333	24	11,2043	125,5362
Jan 01	26,7647	34	15,76736	248,6096
Feb 01	54,1667	12	60,68073	3682,152
Alle	37,3516	91	38,92596	1515,231

Variantieanalyse (neu.sta)								
Satelliet -Kudde: aantal paarden								
In rood significant voor p < ,05000								
	SQ	FG	MQ	SQ	FG	MQ		
	Effekt	Effekt	Effekt	fout	fout	fout	F	p
Nr of horses	22681	3	7560	113690	87	1307	5,79	0,001

Levene-Test voor Variantiehomogeniteit (neu.sta)								
Satelliet -Kudde: aantal paarden								
In rood significant voor p < ,05000								
	SQ	FG	MQ	SQ	FG	MQ		
	Effekt	Effekt	Effekt	fout	fout	fout	F	p
NR	28806,1	3	9602	34635	87	398,1	24,1	2E-11

LSD-Test; Variable: NR (neu.sta)				
Satelliet -Kudde: aantal paarden				
In rood significant voor p < ,05000				
	Nov 00	Dec 00	Jan 01	Feb 01
mean	60,333	23,833	26,765	54,167
Nov 00		0,001	0,001	0,639
Dec 00			0,762	0,020
Jan 01				0,026
Feb 01				

beschrijvende Statistiek (neu.sta)			Aantal paarden in het gebied				
			Konfid.	Konfid.			
	Aantal opnamen	Gemiddelde.	-95,000%	+95,000%	Minimum	Maximum	Std.afwijking.
NR bsat-nov	18	11,3333333	8,039109	14,6276	5	30	6,62437566
NR gsat-nov	21	60,3333333	34,96983	85,6968	5	150	55,720134
NR mh-nov	17	338,235294	299,1109	377,36	200	450	76,0949484
NR bsat-dec	21	7,71428571	5,682961	9,74561	2	20	4,46254252
NR gsat-dec	24	23,8333333	19,10217	28,5645	7	50	11,2042952
NR mh-dec	12	320	281,4947	358,505	230	400	60,6030302
NR bsat-jan	40	7,225	6,027292	8,42271	2	20	3,74499666
NR gsat-jan	34	26,7647059	21,26321	32,2662	10	90	15,7673595
NR mh-jan	16	343,125	302,8375	383,413	200	450	75,605886
NR bsat-feb	37	7,54054054	6,189404	8,89168	2	21	4,05239706
NR gsat-feb	12	54,1666667	15,61197	92,7214	11	200	60,6807343
NR mh-feb	11	316,363636	285,1014	347,626	250	400	46,5344447

Variantie analyse voor sat kudde								
In rood significant voor p < ,05000								
	SQ	FG	MQ	SQ	FG	MQ		
	Effekt	Effekt	Effekt	Fehler	Fehler	Fehler	F	p
NR	233,240	3,000	77,747	2282,450	112,000	20,379	3,815	0,012

LSD-Test; Variable: NR (neu.sta)				
In rood significant voor p < ,05000				
	November	Dezember	Januar	Februar
gemiddelde	60,333	23,833	26,765	54,167
November		0,0011	0,0012	0,6385
Dezember	0,0011		0,7617	0,0198
Januar	0,0012	0,7617		0,0265
Februar	0,6385	0,0198	0,0265	

b) Gebruik vegetatie

Hoofdkudde - satelliet kuddde

Tweedimentionale Tabel frequenties
In rood frequenties > 10

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	totaal
Sat herd	26	16	17	31	90
Spalte %	48,15%	84,21%	58,62%	67,39%	
Ze. %	28,89%	17,78%	18,89%	34,44%	
Ges. %	17,57%	10,81%	11,49%	20,95%	60,81%
mainherd	28	3	12	15	58
Spalte %	51,85%	15,79%	41,38%	32,61%	
Ze. %	48,28%	5,17%	20,69%	25,86%	
Ges. %	18,92%	2,03%	8,11%	10,14%	39,19%
Ges.	54	19	29	46	148
Ges. %	36,49%	12,84%	19,59%	31,08%	100,00%

Statistiek: hoofdkudde vs satelliet kudde GROUP(2) x VEG_TYPE(4)			
	Chi-Quadr.	FG	p
Pearson Chi-Quadr.	8,892918	Df = 3	p = ,03075
M-L Chi-Quadr.	9,41529	df = 3	p = ,02425

Hoofdkudde – satelliet bands

Totale frequentie tabel
Tab.: GROUP(2) x VEG_TYPE(4)

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	totaal
mainherd	28	3	12	15	58
Spalte %	50,00%	14,29%	40,00%	27,27%	
Ze. %	48,28%	5,17%	20,69%	25,86%	
Ges. %	17,28%	1,85%	7,41%	9,26%	35,80%
bsat	28	18	18	40	104
Spalte %	50,00%	85,71%	60,00%	72,73%	
Ze. %	26,92%	17,31%	17,31%	38,46%	
Ges. %	17,28%	11,11%	11,11%	24,69%	64,20%
Alle	56	21	30	55	162
Ges. %	34,57%	12,96%	18,52%	33,95%	

Tabel: Geobserveerde minus verwachte frequentie
Pearsons Chi-Quadr: 11,1121, FG 3, p = ,011138

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	totaal
hoofdkudde	7,9506173	-4,5185185	1,2592593	-4,691358	8,9E-16
Satelliet bands	-7,950617	4,5185185	-1,259259	4,691358	0
totaal	-3,55E-15	8,882E-16	0	3,553E-15	8,9E-16

Satelliet kudde – satelliet bands
Tweedimensionale Tabel: Frequenties

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	Totaal
Sat-herd	26	16	17	31	90
Spalte %	48,15%	47,06%	48,57%	43,66%	
Ze. %	28,89%	17,78%	18,89%	34,44%	
Ges. %	13,40%	8,25%	8,76%	15,98%	46,39%
Sat-band	28	18	18	40	104
Spalte %	51,85%	52,94%	51,43%	56,34%	
Ze. %	26,92%	17,31%	17,31%	38,46%	
Ges. %	14,43%	9,28%	9,28%	20,62%	53,61%
Ges.	54	34	35	71	194
Ges. %	27,84%	17,53%	18,04%	36,60%	100,00%

Statistiek : GROUP(2) x VEG_TYPE(4)			
	Chi-Quadr.	FG	p
Pearson Chi-Quadr.	0,3526649	df = 3	p = ,94984
M-L Chi-Quadr.	0,3531134	df = 3	p = ,94975

Hoofdkudde – solotaity animals
Volledige frequentie tabel
Tab.: GROUP(2) x VEG_TYPE(4)

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	Totaal
mainherd	28	3	12	15	58
Spalte %	90,32%	100,00%	100,00%	71,43%	
Ze. %	48,28%	5,17%	20,69%	25,86%	
Ges. %	41,79%	4,48%	17,91%	22,39%	86,57%
solitary	3	0,00%	0,00%	6	9
Spalte %	9,68%	0,00%	0,00%	28,57%	
Ze. %	33,33%	0,00%	0,00%	66,67%	
Ges. %	4,48%	0,00%	0,00%	8,96%	13,43%
Alle	31	3	12	21	67
Ges. %	46,27%	4,48%	17,91%	31,34%	

Tabelle: Geobserveerde minus verwachte frequentie
Pearsons Chi-Quadr: 6,84231, FG = 3, p = ,077104

	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	VEG_TYPE	
	dg	wg	rg	phrag	totaal
	1,1641791	0,4029851	1,6119403	-3,179104	0
mainherd	-1,164179	-0,4029851	-1,61194	3,1791045	-4E-16
solitary	-8,88E-16	5,551E-17	2,22E-16	4,441E-16	-4E-16

c. Time budget en sociaal gedrag

Timebudget

gedragscategorien					
Agonistisch gedrag.	Comfort gedrag	locomotie	foerageren	staan/rust	diverse
a	k	l	n	s	so

% totaal (timebudget vs..sta)
rij variabele: **SEX**(2)
kolom variabelen: V_KAT(6)

	fem	mal
a	2,402	6,408
k	6,510	2,211
l	8,922	6,632
n	53,770	57,903
s	26,185	25,607
so	2,211	1,239
Ges.	100	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (timebudget vers..sta)
rij variabele: **SEX**(2)
kolom variabele: V_KAT(6)

	fem	mal	Ges.
a (min)	19,750	56,383	76,133
k (min)	53,533	19,450	72,983
l (min)	73,367	58,350	131,717
n (min)	442,150	509,450	951,600
s (min)	215,317	225,300	440,617
so (min)	18,183	10,900	29,083
Ges. (min)	822,300	879,833	1702,133

% totaal (timebudget inout vers..sta)
rij variabele: V_KAT(6)
kolom variabele: IN_OUT(2) **females**

	f in ant	f out ant
a	2,752	2,049
k	10,804	2,175
l	6,883	10,981
n	44,687	62,940
s	32,490	19,819
so	2,384	2,036
Ges.	100	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (timebudget inout vers..sta)
rij variabele: V_KAT(6)
kolom variabele: IN_OUT(2) **females**

	f in (min)	f out (min)	f Ges. (min)
a (min)	11,367	8,383	19,750
k (min)	44,633	8,900	53,533
l (min)	28,433	44,933	73,367
n (min)	184,600	257,550	442,150
s (min)	134,217	81,100	215,317
so (min)	9,850	8,333	18,183
Ges. (min)	413,100	409,200	822,300

% totaal (timebudget inout vers..sta)
rij variabele: V_KAT(6)
kolom variabele: IN_OUT(2) **males**

	m in ant	m out ant
a	3,899	8,574
k	1,541	2,783
l	1,984	10,704
n	57,007	58,027
s	34,552	17,322
so	1,018	2,591
Ges.	100	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (timebudget inout vers..sta)
rij variabele: V_KAT(6)
kolom variabele: IN_OUT(2) **males**

	m in min	f out min	m Ges. min
a (min)	16,283	40,100	56,383
k (min)	6,433	13,017	19,450
l (min)	8,283	50,067	58,350
n (min)	238,050	271,400	509,450
s (min)	144,283	81,017	225,300
so (min)	4,250	12,117	16,367
Ges. min	417,583	467,717	885,300

Social behaviour

Stallions-Mares deel van totaal in %

mares / stallions **Chi² 69,487, df=3, p<0,001**

% totaal (sociale interacties..sta)

rij variabele: **SEX(2)**

kolom variabele: VERHKAT(4)

	meet	agonist	comf	vokalis	Ges.
mares	7,487	6,730	6,215	0,162	**20,594**
stallions	37,824	25,043	6,125	10,414	**79,406**
Ges.	45,311	31,773	12,340	10,576	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (sociale interacties..sta)

rij variabele: **SEX(2)**

kolom variabele: VERHKAT(4)

frequ/ind./h	meet	comf	agonist	vokalis	Ges.
mares	2,280	1,893	2,050	0,049	6,273
stallions	11,521	1,866	7,628	3,172	24,187
Ges.	13,802	3,759	9,678	3,221	30,459

Social behaviour

Mares in-out **Chi ²=14.1515; df=3; p<0.0027**

% totaal (sociale interacties..sta)

rij variabele: IN_OUT(2) **female**

kolom variabele: VERHKAT(4)

	meet	agonist	comf	vokalis	Ges.
in	22,961	31,065	45,424	0,550	100
out	46,203	33,868	18,972	0,957	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (sociale interacties..sta) **Frequ/ind/h**

rij variabele: IN_OUT(2) **female**

kolom variabele: VERHKAT(4)

frequ/ind/h	meet	comf	agonist	vokalis	Ges.
in	0,610	1,207	0,826	0,015	2,658
out	1,670	0,686	1,224	0,035	3,615
Ges.	2,280	1,893	2,050	0,049	6,273

Social behaviour

Stallions in-out **Chi²= 88.3; df=3; p<0.001**

% totaal (sociale interacties..sta)

rij variabele: IN_OUT(2) **male**

kolom variabele: VERHKAT(4)

	meet	comf	agonist	vokalis	Ges.
in	36,86776282	21,62095	38,19566	3,31563	100
out	52,15223295	1,876768	28,74332	17,2277	100

Geobserveerde tabel (frequenties.) (sociale interacties..sta)

rij variabele: IN_OUT(2) **male**

kolom variabele: VERHKAT(4)

frqu./ind./h	meet	comf	agonist	vokalis	Ges.
in	2,635955533	1,54585	2,7309	0,2371	7,15
out	8,885154862	0,31974	4,89699	2,9351	17,04
Ges.	11,52111039	1,86559	7,62788	3,1721	24,19

Body Condition Scores

Kruskal-Wallis-ANOVA (bcs alle maanden boxplot.sta)
Onafhankelijke Variable: MONAT
BCS alle paarden: maand
Kruskal-Wallis-Test: H (2, N= 368) = 58,81504 p =,0000

			Rang-
	Code	N	som
DEC	101	137	31587
JAN	102	131	23901
FEB	103	100	12408

Median-Test, Median(totaal) = 3,200000
Onafhankelijke Variable: MONAT
Chi² = 23,69398, FG = 2, p = ,0000

	DEC	JAN	FEB	totaal
<=Median: geobserveert (obs)	58	69	74	201
Verwacht (exp)	74,829	71,552	54,620	
Obs - exp.	-16,829	-2,552	19,380	
> Median: obs	79	62	26	167
exp	62,171	59,448	45,380	
Obs - exp	16,829	2,552	-19,380	
totaal: geobserveert	137	131	100	368

Mann-Whitney U-Test Signifikant p<0,05

	MARES	STALLIONS	SUBADULTS	YEARLINGS
DEC	0,021	0,026	0,0007	
JAN				
FEB		0,046	0,0015	0,0065

Mann-Whitney U-Test (fem bcs neu 10.02.sta) **merries**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
DEC	949	591	240	2,310	0,021	2,343	0,019	29	26	0,021

Mann-Whitney U-Test (male bcs neu 10.02.sta) **hengsten**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 108-in Gr. 2: 107-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
DEC	232,5	263,5	61,5	-2,222	0,026	-2,263	0,024	18	13	0,025

Mann-Whitney U-Test (sa bcs neu 10.02.sta) **subadulten**
Nach Var.: IN_OUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
DEC	132,5	302,5	27,5	-3,382	0,001	-3,466	0,001	14	15	0,000

Mann-Whitney U-Test (yearl bcs neu 10.02.sta) **zogende veulens / jaarlingen**
Nach Var.: IN_OUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
DEC	141,5	111,5	50,5	-0,534	0,593	-0,560	0,575	13	9	0,601

Mann-Whitney U-Test (fem bcs neu 10.02.sta) **merries**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
JAN	1106	379	274	0,118	0,906	0,120	0,904	40	14	0,915

Mann-Whitney U-Test (male bcs neu 10.02.sta) **hengsten**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 108-in Gr. 2: 107-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
JAN	392	169	67	####	0,166	#####	0,159	25	8	0,176

Mann-Whitney U-Test (sa bcs neu 10.02.sta) **subadulten**
Nach Var.: IN_OUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
JAN	186	114	33	####	0,092	#####	0,083	17	7	0,099

Mann-Whitney U-Test (yearl bcs neu 10.02.sta) **zogende veulens / jaarlingen**
Nach Var.: IN_OUT

Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out										
	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
JAN	152,5	57,5	36,5	0,454	0,650	0,473	0,636	14	6	0,659

Mann-Whitney U-Test (fem bcs neu 10.02.sta) **merries**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
FEB	547,5	313,5	169,5	-0,536	0,592	-0,545	0,586	27	14	0,60

Mann-Whitney U-Test (male bcs neu 10.02.sta) **hengsten**
Nach Var.: INOUT
Gr. 1: 108-in Gr. 2: 107-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
FEB	115,5	115,5	24,5	-1,992	0,046	-2,043	0,041	13	8	0,045

Mann-Whitney U-Test (sa bcs neu 10.02.sta) **subadulten**
Nach Var.: IN_OUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
FEB	85,5	124,5	7,5	-3,125	0,002	-3,176	0,001	12	8	0,001

Mann-Whitney U-Test (yearl bcs neu 10.02.sta) **zogende veulens / jaarlingen**
Nach Var.: IN_OUT
Gr. 1: 102-in Gr. 2: 101-out

	Rgsumme	Rgsumme				Z		Gült. N	Gült. N	2*eins.
	in	out	U	Z	p-Niveau	korr.	p-Niveau	in	out	exakt p
FEB	150	21	6	2,612	0,009	2,724	0,006	13	5	0,007

ministerie van verkeer en waterstaat

rijkswaterstaat

directie flevoland

S -901004-068

werkdocument

het jaarrond met heckrunderen en konikpaarden in de oostvaardersplassen

(periode april 1988 - april 1990)

door [redacted] Art. 10 lid 2 sub e Wob

1990 - 22 liw

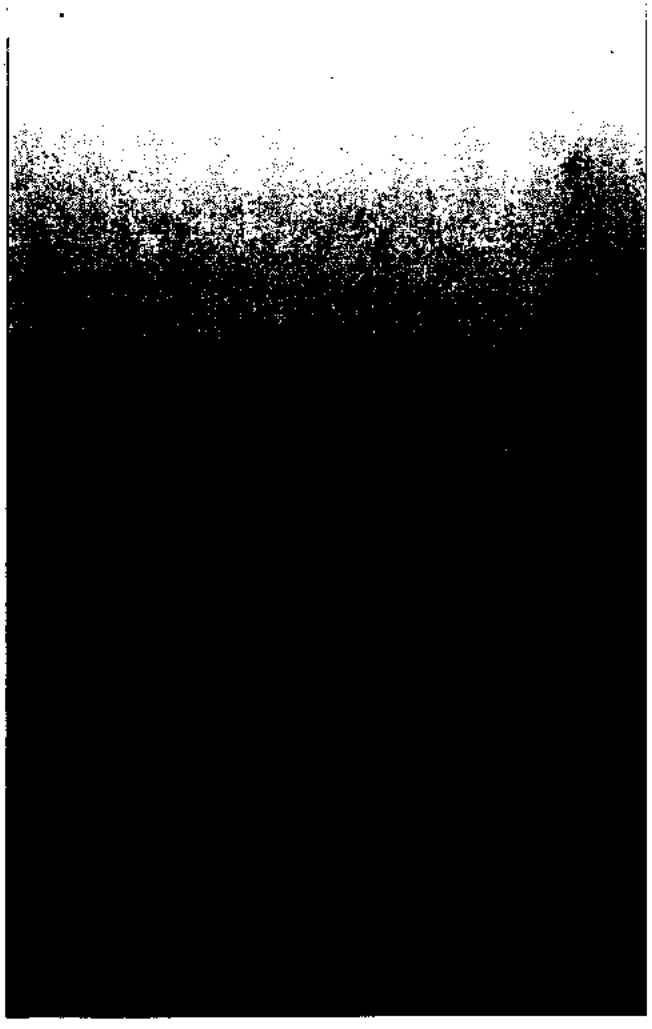

r

19817

9840

ministerie van verkeer en waterstaat

rijkswaterstaat

directie flevoland

rijkswaterstaat bibliotheek
directie flevoland
postbus 600
8200 AP Lelystad

werkdocument

het jaarrond met heckrunderen en konikpaarden in de oostvaardersplassen

(periode april 1988 - april 1990)

door [redacted]

1990 - 22 llw

lelystad, mei 1990

postbus 600
8200 AP lelystad

smedinghuis
zuiderwagenplein 2
tel. (03200) 99111
telex 40115
telefax (03200) 34300

r
19817 9940

INHOUD

Samenvatting

Inleiding

1. Het jaarrond begrazingsgebied

2. Het terreingebruik

3. Demografie
3.1. Runderen
3.2. Aanwas van kalveren in de periode 1983 t/m 1989
3.3. Paarden
3.4. Aanwas van veulens in de periode 1983 t/m 1989

4. Conditie

5. Opmerkingen

Bijlagen
1. Registratieformulier terreingebruik
2. Demografie heckrunderen
3. Demografie konikpaarden

SAMENVATTING

Weergegeven is het terreingebruik van de heckrunderen en konikpaarden in het jaarrond begrazingsgebied gedurende de periode april 1988 tot april 1990.
De veranderingen in de beschikbare oppervlakten, het aanvullend beheer in de vorm van maaien, en het totaal aantal aanwezige dieren heeft z'n invloed op het terreingebruik.
De dieren concentreren zich vooral op droog grasland en wijken uit naar nat grasland en grazige ruigte gedurende herfst- en winterperiode bij het tekort worden van het voedselaanbod. Bij de paarden is het uitwijkgedrag beduidend minder, waarschijnlijk omdat ze veel korter kunnen grazen (afbijten) dan de runderen. De paarden geven naast het droge grasland de voorkeur aan de grazige ruigte.

De samenstelling van de kuddes gerekend vanaf 1983 bestaat uit tweederde deel runderen en éénderde deel paarden. De uitbreiding verloopt thans voorspoedig. Tijdens de beginperiode zijn er bij de heckrunderen nogal wat dieren doodgegaan, deels heeft dit ongetwijfeld te maken gehad met het acclimatiseringsproces daarnaast heeft de winter van 1985 en 1986 z'n tol geeist. De konikpaarden hebben zich van begin af aan zonder problemen gehandhaafd.
De aanwas met kalveren en veulens over de periode 1983 t/m 1989 verloopt 'natuurlijk' dat wil zeggen de geslachtsrijpe vrouwelijke dieren (soms zeer jong) krijgen bijna allen jaarlijks een kalf of veulen. De tussenkalfperiode bij de koeien bedraagt gemiddeld 12,9 maanden de tussenveulentijd bij de merries 12 maanden.

Uit de conditiescore valt af te lezen welke seizoensinvloeden (voedselaanbod en kwaliteit) op de dieren terug te vinden zijn. De hoogste conditie wordt gescoord in de periode juli/september. Aan de conditiescore kan nu nog nauwelijks een conclusie verbonden worden aangezien het gaat om slechts één periode met daarbij een zachte winter.

INLEIDING

Als een middel voor het ontwikkelen van een gewenst vegetatie- en landschapsstructuur zijn in het westelijk buitenkaadse deel van de Oostvaardersplassen heckrunderen en konikpaarden ingezet voor het continue begrazen van dit deel. Gebiedsbeschrijving vindt plaats in hoofdstuk 1.
Vervolgens is in hoofdstuk 2 vastgelegd via verzamelde gegevens in het terrein hoe de dieren gebruik maken van dit gebied en welke verschuivingen zich hierbij voordoen gedurende de seizoenswisselingen. Ook de begrazingsdichtheid per hectare per terreintype is berekend.
De gegevens hebben betrekking op de periode april 1988 tot april 1990. (Over de periode april '87-april '88 zijn de gegevens weergegeven in W.L. 1989-30 LIW). De samenstelling van de kudde runderen en paarden is weergegeven in hoofdstuk 3 waarbij ook een tussenkalf- c.q. tussenveulentijd en de aanwas per stammoeder/merrie is opgenomen.
In de bijlagen is de demografie van de heckrunderen en konikpaarden opgenomen.
In hoofdstuk 4 is een vergelijkende conditiescore over de periode december 1988/1989 weergegeven, verdeeld naar groepen dieren van het mannelijke of vrouwelijke geslacht.

Hoofdzaak van dit verslag is de uitwerking van aangereikte en verzamelde gegevens ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek, anderzijds een bijdrage aan de visie met name over de te volgen begrazingsstrategie.

Gaarne mijn dank aan de heren [redacted] en [redacted] van de afdeling Landschapsbeheer voor het verzamelen en beschikbaarstelling van gegevens en begeleiding in het veld. De heren [redacted] en [redacted] van de Wetenschappelijke Afdeling voor hun bijdrage aan de opzet voor de uitwerking van de gegevens.

1. HET JAARROND BEGRAZINGSGEBIED

De ligging van dit gebied betreft het buitenkaads westelijke deel van de Oostvaardersplassen. Van west naar oost begrensd door: Grenssloot-Flevolijn en Kottertocht. De totale oppervlakte bedraagt ca. 700 ha.

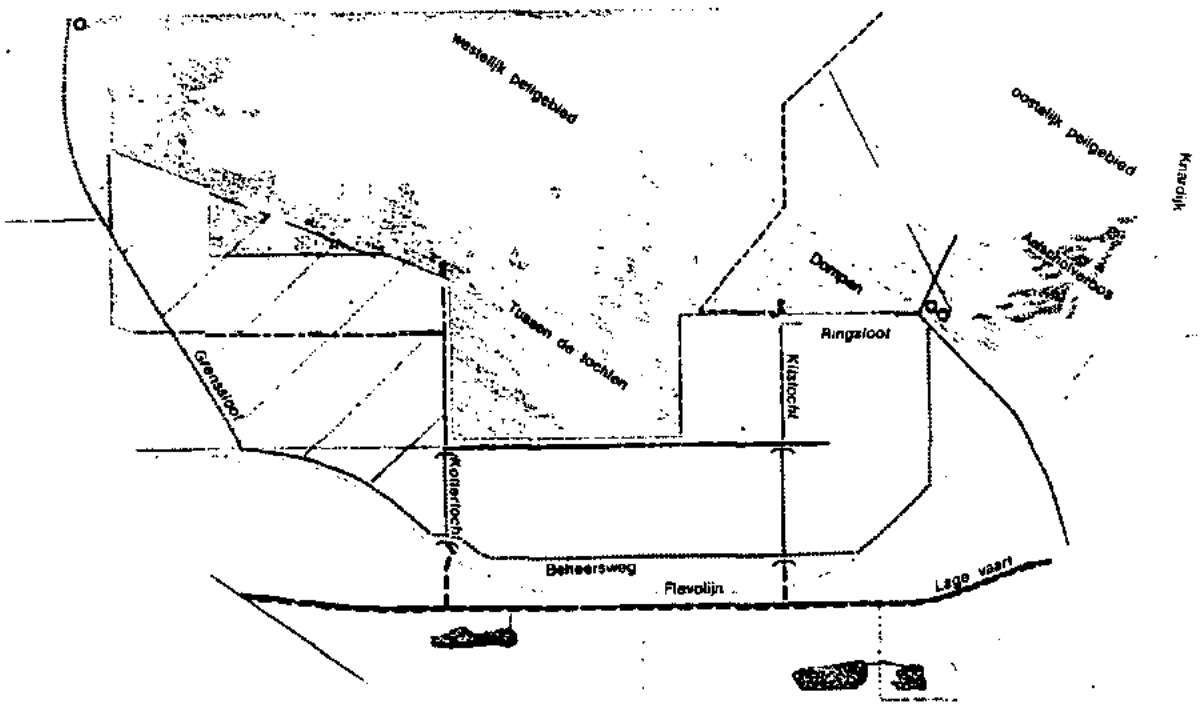

Figuur 1.: Ligging van het jaarrond begrazingsgebied.

Het gebied is door sloten verdeeld in kavels van 500 meter breed (oorspronkelijk verkavelingsplan voor Zuidelijk Flevoland). Na de aanleg van de kavelsloten zijn geen voorzieningen meer getroffen. Een deel van de kavels (Cz-sectie) is nog begreppeld. De profielen van de kavelsloten worden niet meer onderhouden in dit gebied.

De bodemopbouw bestaat voornamelijk uit zware zavel B (lutumgehalte 17-25) en klei A (lutumgehalte 25-35). Afwijkend hierop is het zogenaamde stort, als gevolg van hier verschillende lagen gedeponeerd elders ontgraven grond (o.a. veen en zand) tijdens de aanleg van Zuidelijk Flevoland.

Voor wat betreft de aanwezige vegetatie is het gebied verdeeld in 4 vegetatietypen namelijk droog grasland, nat grasland, grazige ruigte en rietland. De graslanden zijn met een speciaal hierop afgestemd mengsel ingezaaid.

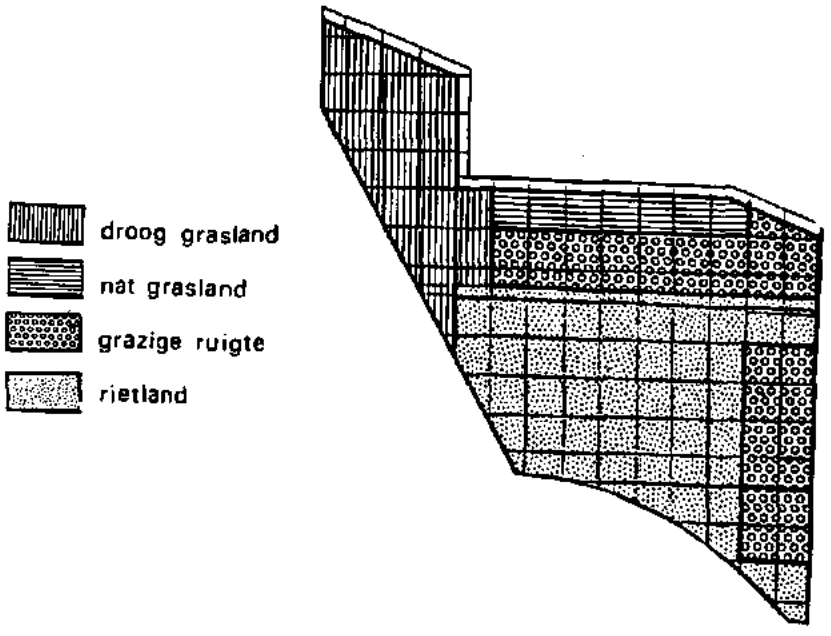

Figuur 2.: De ligging van de verschillende vegetatietypen.

Nadat de kavels Cz 27 en 28, alsmede nog andere gedeelten met een gras/klavermengsel of ander mengsel zijn ingezaaid, werd voor het beheer hiervan, tijdens het zomerseizoen, rundvee ingschaard. Bepaalde kavels, dan wel gedeelten zijn gemaaid waarbij het gras/ hooi is afgevoerd.

Vanaf 1983 hebben de gangbare runderen hun plaats in dit gebied moeten afstaan aan heckrunderen (zogenaamde teruggefokt oerrund) en is de proefperiode opgestart voor jaarrond begrazing. In 1985 zijn hier konikpaarden aan toegevoegd.

2. HET TERREINGEBRUIK

Vanaf juli 1985 is begonnen met het systematisch vastleggen van waar de dieren zich in het terrein bevinden gelijktijdig vindt er controle plaats. De beheerder noteert wekelijks de gegevens op een registratieformulier (zie bijlage 1).
De aangeleverde gegevens worden in de computer ingevoerd. Via deze gegevens is per vak (deelgebied van het desbetreffende terreintype) en tijdvak een uitdraai te maken van hoeveel dieren zich waar in een bepaalde periode in het terrein ophielden.

Begrazingsgebied:
Heckrunderen & konikpaarden

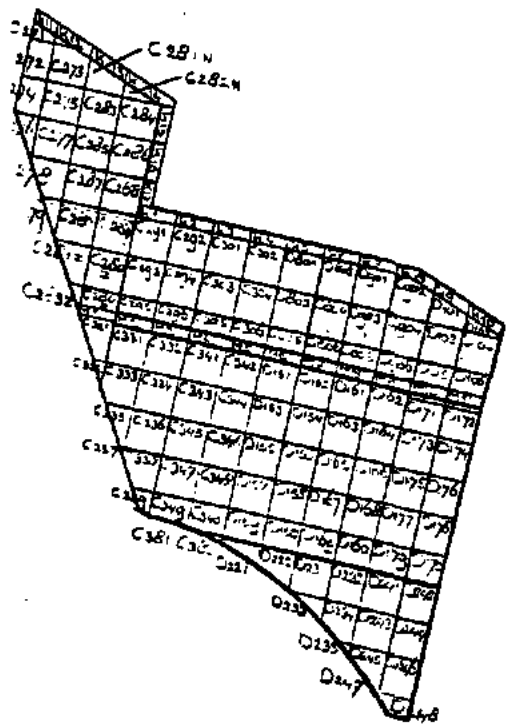

Figuur 3.: Verdeling terrein in vakken.

Uit de gegevens wordt een goede indruk verkregen omtrent de verspreiding van de dieren alsmede het begrazingspatroon.
Bij de aanvang van het jaarrond begrazingssysteem is niet het gehele gebied beschikbaar gesteld, gedeelten zijn er één of meerdere keren gemaaid, dan wel buiten het bereik van de dieren gehouden.
Het terreingebruik door de runderen en paarden over de periode sept. 1988 tot april 1990 wordt weergegeven in figuur 4. en 5.

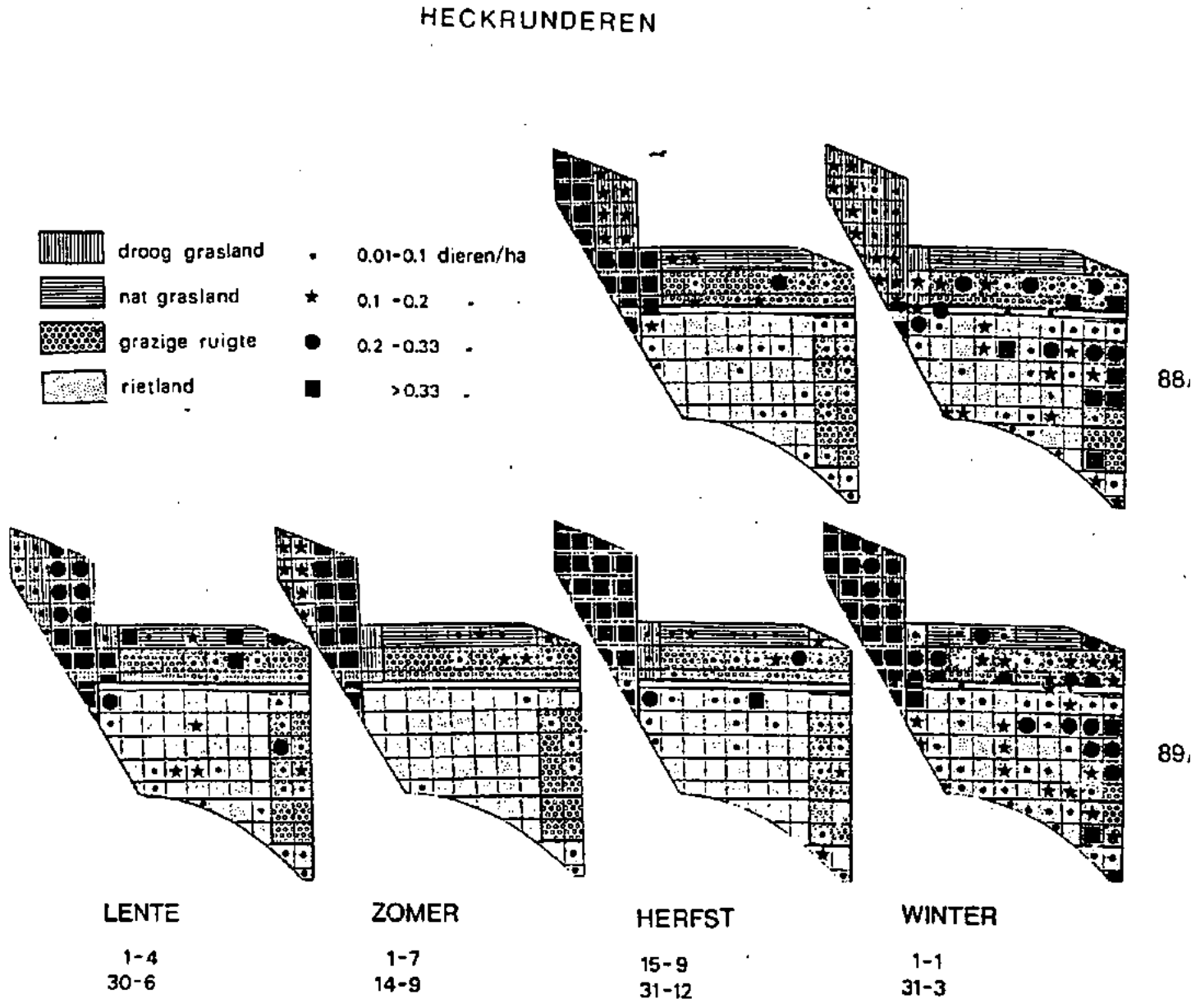

Figuur 4.: Terreingebruik heckrunderen.

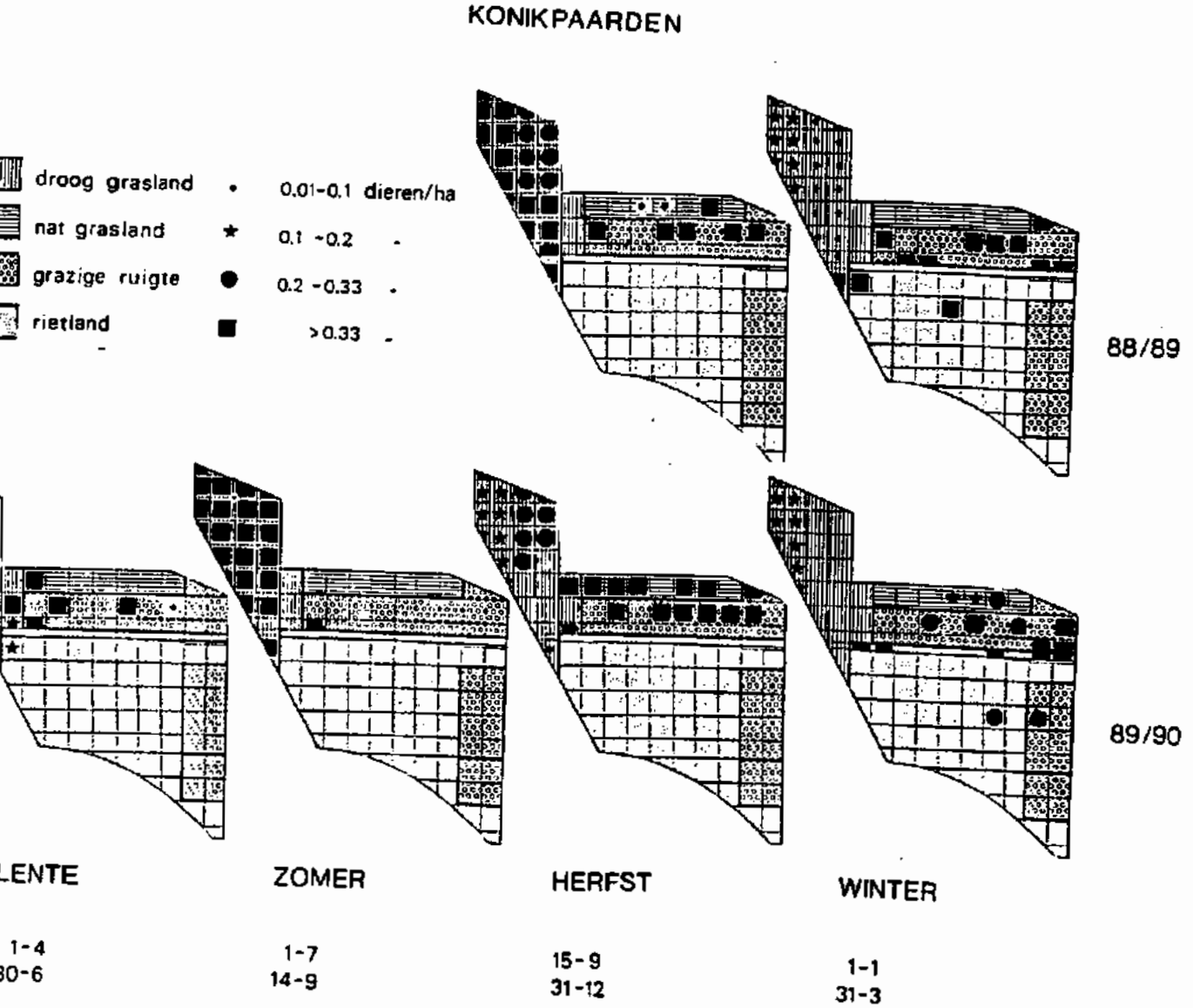

Figuur 5.: Terreingebruik konikpaarden.

In de lente en zomer van 1988 zijn de kavels Cz 27 en 28 vanaf 26 mei tot en met 24 oktober buiten de begrazing gehouden en twee keer gemaaid.
De aanwezigheid van de dieren in het desbetreffende gebied berust voornamelijk op de periode april/mei. Vanaf herfst 1988 wordt het gehele gebied integraal begraasd. Uit de figuren blijkt dat de dieren zich vooral op het droge grasland concentreren, waarbij de heckrunderen zich in de winter verspreiden naar enerzijds de grazige ruigte en daarnaast in het rietland.

Het uitwijken van de runderen zal het gevolg zijn van de voedselconcurrent met de paarden. De konikpaarden verblijven zelden buiten het graslandgebie

In tabel 1 wordt aangegeven het aantal dieren per periode per begrazingsgebied, de beschikbare hectares en het aantal dieren per hectare over de periode 1 april 1988 tot 1 april 1990.

Tabel 1.: Aantal dieren per periode per begrazingsgebied en het aantal dieren per ha.

periode	1 april - 30 juni 1988				1 juli - 14 september 1988			
		dieren/ha				dieren/ha		
	ha	heck	konik	totaal ha	ha	heck	konik	totaal ha
droog grasland	115	0,19	0,18	0,37	25	1,84	0,13	1,97
nat grasland	120	0,33	0,12	0,45	120	0,20	0,34	0,54
grazige/ruigte	90	0,06	0,02	0,08	90	-	-	-
rietland	350	0,02	0,01	0,03	350	0,02	-	0,02
aantal heck (konik)		70	(40)			75	(42)	

periode	1 september - 31 december 1988				1 januari - 31 maart 1989			
		dieren/ha				dieren/ha		
	ha	heck	konik	totaal ha	ha	heck	konik	totaal ha
droog grasland	140	0,49	0,23	0,72	140	0,19	0,09	0,28
nat grasland	45	0,04	0,05	0,09	45	0,01	-	0,01
grazige/ruigte	185	0,04	0,07	0,11	185	0,21	0,15	0,36
rietland	350	0,01	-	0,01	350	0,07	0,02	0,09
aantal heck (konik)		80	(45)			85	(45)	

periode	1 april - 30 juni 1989				1 juli - 14 september 1989			
		dieren/ha				dieren/ha		
	ha	heck	konik	totaal ha	ha	heck	konik	totaal ha
droog grasland	140	0,49	0,27	0,76	140	0,85	0,37	1,02
nat grasland	45	0,11	0,06	0,17	45	0,03	0,09	0,12
grazige/ruigte	185	0,06	0,06	0,12	185	-	-	0,02
rietland	350	0,02	-	0,02	350	-	-	-
aantal heck (konik)		92	(52)			95	(56)	

periode	1 september - 31 december 1989				1 januari - 31 maart 1990			
		dieren/ha				dieren/ha		
	ha	heck	konik	totaal ha	ha	heck	konik	totaal ha
droog grasland	140	0,73	0,15	0,88	140	0,43	0,05	0,48
nat grasland	45	0,04	0,30	0,34	45	0,04	0,10	0,14
grazige/ruigte	185	0,02	0,12	0,14	185	0,18	0,19	0,37
rietland	350	0,01	-	0,01	350	0,06	0,03	0,09
aantal heck (konik)		112	(54)			115	(54)	

Vanaf periode 15 september 1988 kan er een reëel beeld ontstaan van wat de dieren prefereren doordat het totale gebied beschikbaar is. In bijna alle perioden blijft het droge grasland favoriet gevolgd door de grazige ruigte en/of het natte grasland. De totale begrazingsdruk op droog grasland is in het voorjaar, de zomer en de herfst ongeveer 1 dier/ha en in de winterperiode ongeveer 0,5 dier/ha. Overigens zal pas bij het bereiken van het totaal aantal gewenste dieren (runderen en paarden) een meer volledig beeld ontstaan van het terreingebruik door de dieren en hun invloed op het vegetatietype.

3. DEMOGRAFIE

3.1. Runderen

In 1983 zijn de eerste heckrunderen aangevoerd afkomstig uit verschillende gebieden buiten Nederland. In 1986 heeft er een aanvulling plaatsgevonden vanaf de Slikken van Flakkee. In onderstaande tabel 2. wordt een overzicht gegeven van de oorspronkelijk aangevoerde dieren verdeeld naar geslacht alsmede het verloop over de periode tot en met 31 december 1989.

Tabel 2.: Overzicht verloop oorspronkelijk aangevoerde heckrunderen.

aanvoer I 1983			dood (1983 t/m 1989)			aanwezig per 31-12-1989		
koe	stier	totaal	koe	stier	totaal	koe	stier	totaal
19	12	31	8	11	19	11	1	12
aanvoer II 1986								
7	8	15	-	-	-	7	8	15

Vooral van de eerste aanvoer zijn veel dieren in de eerste drie jaar doodgegaan. Eén koe vrij kort na aanvoer (mogelijk als gevolg van een verdovingsinjectie) in 1983. Twee koeien en twee stieren gingen dood in het voorjaar van 1985 en nog twee koeien en zeven stieren in de periode maart/april 1986. Waarschijnlijk zijn deze dieren met een slechte conditie de winter ingegaan.
Van de eerste aanvoer stieren is nog één stier over, van de koeien nog ruim de helft, waarbij opgemerkt dat hier destijds ook drie vaarskalveren bij waren (nu 7 jaar oud).
Met de dieren van de Slikken is het zeer positief verlopen, tot nog toe is er geen uitval. Mogelijk is dit het gevolg van een betere gewenning (een deel is op de Slikken geboren) van deze dieren.

3.2. Aanwas van kalveren in periode 1983 t/m 1989

Tabel 3. Het aantal geboren en gestorven kalveren in de periode 1983 t/m 1989.

	geboorte	sterfte	aanwezig 31-12-1989
vaars	50	15 (30%)	35
stier	42	7 (17%)	35
totaal	92	22 (24%)	70

Zoals verwacht mag worden bedraagt de geslachtsverhouding van de kalveren nagenoeg 50% vaars- en 50% stierkalveren. In bijna alle gevallen zijn de kalveren, die doodgegaan zijn, kort na de geboorte gestorven. Van één koe wordt verondersteld dat ze te weinig melk had voor haar kalf, aangezien drie van haar kalveren na ca. één week zijn doodgegaan.

In figuur 6. wordt het percentage aanwas, per stammoeder weergegeven van alle nog levende kalveren, gerangschikt naar hoogste produktiviteit.

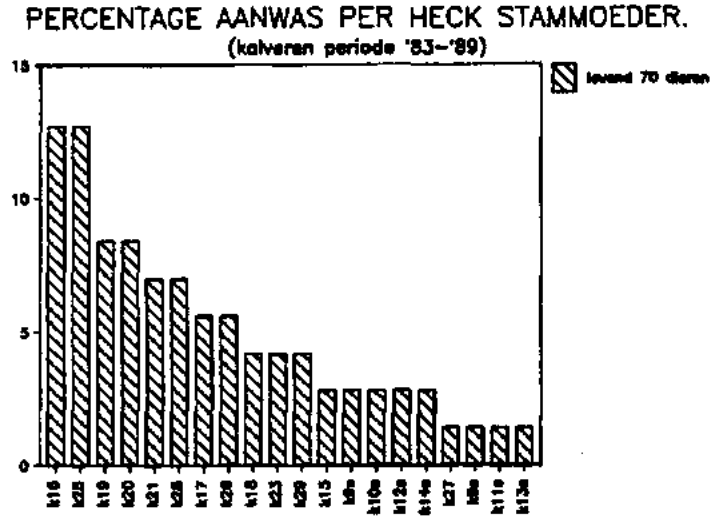

Figuur 6: Het percentage aanwas per heckstammoeder periode 1983-1989.

Het totaal (de 15 aangevoerde dieren in oktober 1989 zijn hier buiten gelaten.) aantal aanwezige heckrunderen verdeeld naar aanvoer (27) en aanwas (70) bedraagt 97 stuks (53 vrouwelijk en 44 mannelijk).

In volgorde van de hoogst produktieve stammoeders is in figuur 7 aangegeven hoeveel de tussenkalfperiode bedraagt bij de eerst aangevoerde koeien.

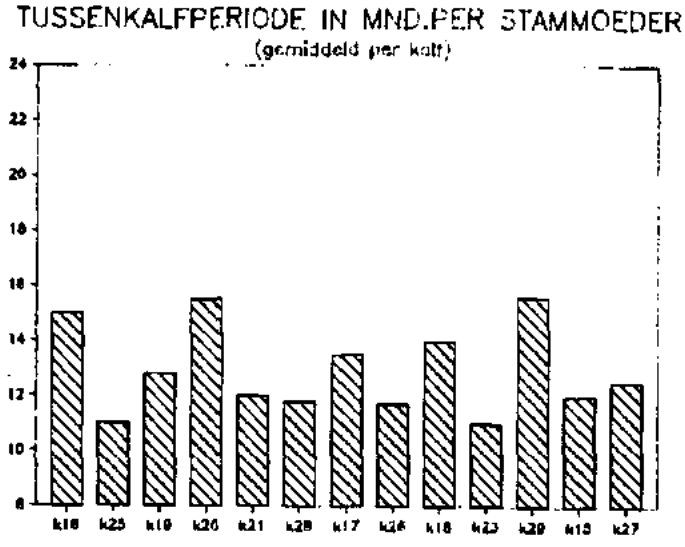

Figuur 7.: Tussenkalfperiode per stammoeder.

Uit vorenstaande gegevens blijkt dat de tussenkalfperiode varieert tussen 11 en 15,6 maand (gemiddeld 12,9 maand). In een enkel geval wordt er door de koe een jaar overgeslagen. Niet bekend is of het dier al dan niet gedekt is, een tussentijds verwerpen moet niet uitgesloten worden geacht.

In bijlage 2. wordt een overzicht gegeven van de demografie van de aanwezige heckrunderen.

Paarden

De konikpaarden zijn in 1985 aangevoerd van buiten Nederland.

Tabeld 4.: Overzicht van het verloop van de aangevoerde konikpaarden.

	aanvoer	dood	aanwezig per 31-12-1989
merrie	11	1	10
hengst	10	-	10
totaal	21	1	20

De paarden handhaven zich bijzonder goed in het gebied. Er is geen enkele reden om op één of andere wijze te moeten ingrijpen ten aanzien van de gezondheidstoestand van de dieren.

3.4. Aanwas van veulens in periode 1985 t/m 1989

Tabel 5.: Verloop aanwas konikpaarden.

	geboren	sterfte	aanwezig 31-12-1989
merrie	21	3 (14%)	18
hengst	24	6 (25%)	18
totaal	45	9 (20%)	36

De veulens die zijn doodgegaan gingen vrij kort na de geboorte. Van deze veulens waren er zes een eerste geboorte van de desbetreffende merrie, en twee veulens een tweede geboorte. Van de derde en volgende geboorten is slechts één veulen doodgegaan.

In figuur 8. wordt het percentage aanwas per stammerrie weergegeven van alle nog levende veulens gerangschikt naar de hoogste produktiviteit.

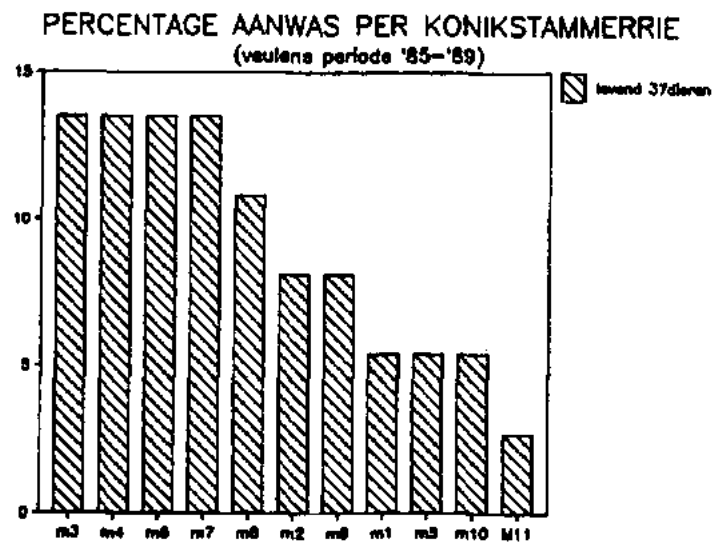

Figuur 8.: Percentage aanwas per konikstammerrie.

Het totaal (De tussentijdse aanvoer van de 'Ennemaborgh' is hier buiten gehouden.) aantal aanwezige (geregistreerde) dieren per 31 december 1989 verdeeld naar aanvoer (20) en aanwas (36) bedraagt 56 stuks (waaronder 28 merries en 28 hengsten).

In volgorde van de hoogst produktieve stammoeders is in figuur 9. de tussenveulenperiode aangegeven.

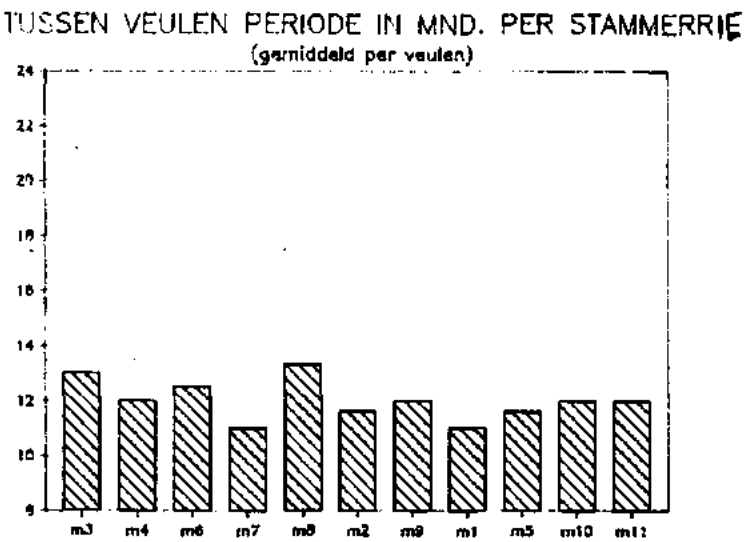

Figuur 9.: Tussenveulenperiode per stammerrie.

De variatie in tussenveulentijd bevindt zich tussen 11 en 13 maanden.

In bijlage 3. wordt een overzicht gegeven van de demografie van de konikpaarden.

Het merendeel van de geboorten vindt plaats tussen februari en juni, overigens wordt er elke maand wel een kalf of veulen geboren.

4. CONDITIE

Heckrunderen en konikpaarden

Gedurende de periode december 1988 tot en met november 1989 is middels visuele waarneming de conditie van de aanwezige runderen en paarden beoordeeld. Herkenning van het dier vond plaats op aanwijzing van de beheerder (alle dieren staan geregistreerd en/of gefotografeerd).
Voor de beoordeling is een waardering aangehouden met een puntenschaal van 1 tot en met 7. (1 = zeer slecht, 2 = slecht, 3 = matig, 4 = voldoende, 5 = ruim voldoende, 6 = goed en 7 = best).
Totaal is zesmaal een opname verricht. Naast de individuele beoordeling is bij de uitwerking van de gegevens gekeken naar leeftijd en geslacht. De kalveren en veulens geboren in 1989 zijn buiten beschouwing gelaten.
In onderstaande figuren 10 tot en met 13 wordt een overzicht gegeven van de gemiddelde conditie van de runderen en paarden gegroepeerd naar leeftijd en geslacht per opname periode.

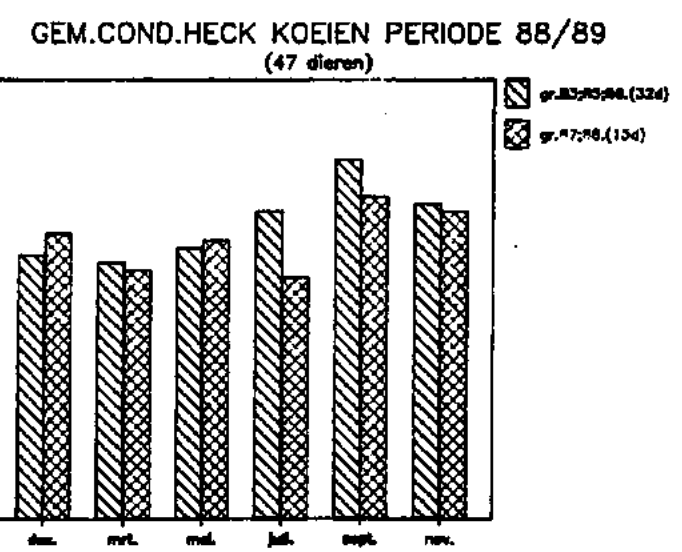

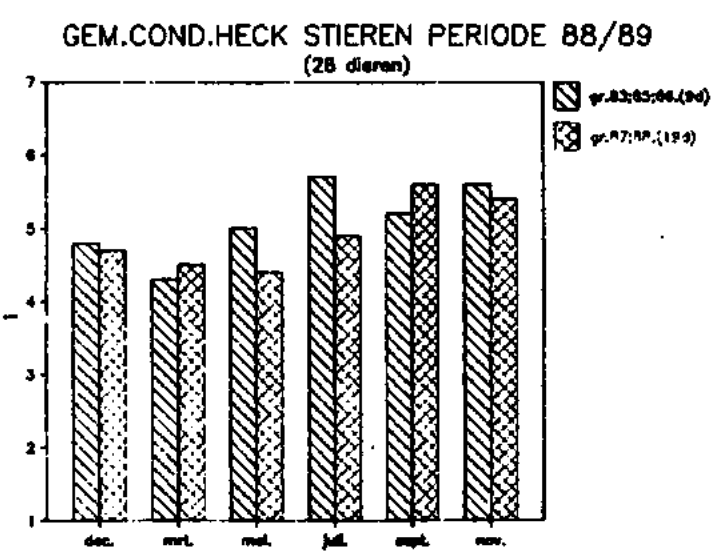

Figuur 10 en 11.: Conditie heckkoeien en stieren.

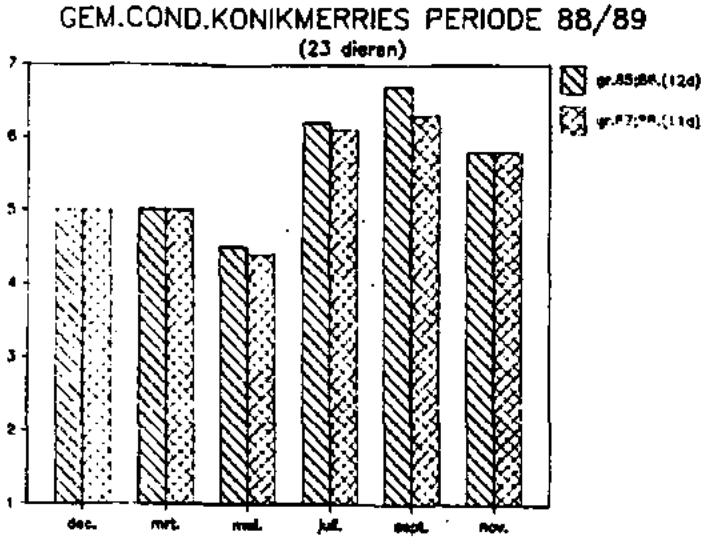

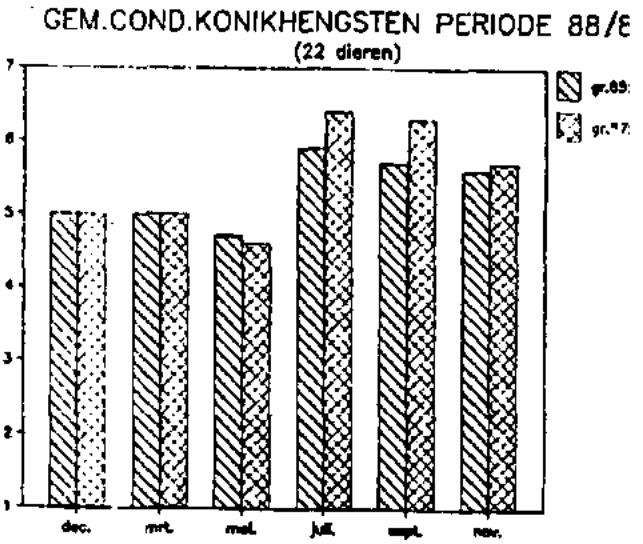

Figuur 12 en 13.: Conditie konikmerries en hengsten.

De conditiebeoordeling geeft aan dat het scoreverloop per groep dieren het laagst is in de maanden april/mei, hetgeen duidelijk het gevolg is van het geringe, danwel het voedsel aanbod van laagwaardige kwaliteit in de voorafgaande periode.
Per groep als wel individueel scoren de koeien wat lager dan de paarden.
Bij de koeien en stieren is de conditie vanaf de tweede helft van het jaar bij de groep oudere dieren (1983-1986) het hoogst, ze leveren ook gedurende de winter en het voorjaar weer het meest in.
Bij de paarden zien we dat in de tweede helft van het jaar de groep oudere merries (1985 en 1986) hoger scoren dan dezelfde leeftijdsgroep hengsten. De jongere hengsten scoren in deze periode beter dan andere hengsten.
Waarschijnlijk is hier de 'overheersende' rol van de oudere hengsten de oorzaak van. Deze hengsten zijn vaak intensief bezig met het verdedigen van hun harem.

5. OPMERKINGEN

- Terreingebruik

De eerste uitwerking van de terreingegevens over de periode juli 1985 - april 1988 (WD.1989 - 30 LIW. drs. Vulink) naast de in dit rapport genoemde, geven nog geen echt duidelijke verschillen aan in het begrazingspatroon. De dieren blijven hun voorkeur houden voor droog grasland. De ingrepen via maaien en rasters blijven een vertekend beeld geven tot aan herfst 1988, het moment van waaraf het gebied integraal begraasd wordt. Vooral in de komende jaren zal dan ook met belangstelling het terreingebruik worden gevolgd.
De kudde-omvang, toen gemiddeld 39 heck en 30 konik en thans gemiddeld 90 heck en 48 konik, zal hierbij van invloed zijn. Verwacht mag worden, mede ook afhankelijk van weersomstandigheden, dat deels de begrazingsdichtheid per ha zal gaan verschuiven.

- Demografie

Vooral dankzij de inspanning van de beheerder heeft het tot nog toe gehanteerde systeem van registratie, waarbij de omvang van de kudde een rol speelde, goed gefunctioneerd.
Thans bij toename van de kudde met in verhouding veel jonge dieren is dit systeem niet meer waterdicht. Indien in de komende tijd het van belang blijft te weten met welk dier we hebben te maken zal naar een andere indentificatiesysteem moeten worden gezocht.

- Conditie

Conditiebeoordeling kan eigenlijk niet zonder het betasten van de dieren op de daarvoor geijkte plaatsen. De omstandigheden zijn van dien aard dat dit uitgesloten is. Visuele beoordeling heeft z'n beperkingen indien het gaat om gedetailleerde classificatie (Overigens zou een te slachten c.q. te ontleden dier al meer inzicht kunnen geven op onder andere de vetheidsgraad).
Ook herkenning van het dier speelt een belangrijke rol bij het groter worden van de kudde, zodat ook hier de reeds geschetste problemen zich voor gaan doen.

- Algemeen

Naast jaarrond begrazing in het westelijk deel wordt er seizoensbegrazing in het oostelijk gedeelte van de Oostvaardersplassen toegepast. Het onderzoek naar het functioneren van jaarrondbegrazing en seizoenbegrazing in het licht van de doelstellingen, die in de ontwikkelingsvisie geformuleerd zijn, en de beheerservaringen zullen de belangrijkste gegevens moeten opleveren op grond waarvan een keuze gemaakt kan worden van welk systeem (mogelijk beide) op lange termijn in dit gebied toegepast zal gaan worden. Naast deze afweging lijkt mij het opstellen van een kostenplaatje van beide systemen zeer zinvol. Uiteindelijk zal er een beheerskostenplaatje moeten ontstaan om te weten wat we er voor over zullen moeten hebben om de mogelijkheid van natuur en landschap in dit gebied duurzaam in stand te kunnen houden.

bylage 1.

113 / 54	H / K	Begrazingsproef Heckrunderen	waarnemer: Art. 10 lid 2 sub e Wob	bladnr. 321

Weertype: Bewolkt temp 13°C 20 wind geen neerslag

Datum: 20-12-09		activiteit/aantal				Heckrund	Konik
Bloknr	tijd	lo.	gr.	st.	li.		
D 164	12.01		2			X	
C 22 Zand	12.15		3			X	
" Zand	12.20		10			X	
C 27 Zand	12.30	10	70			X	
	"	50	4				X
" Zand	12.40		2			X	
C 33 1	12.50		7			X	

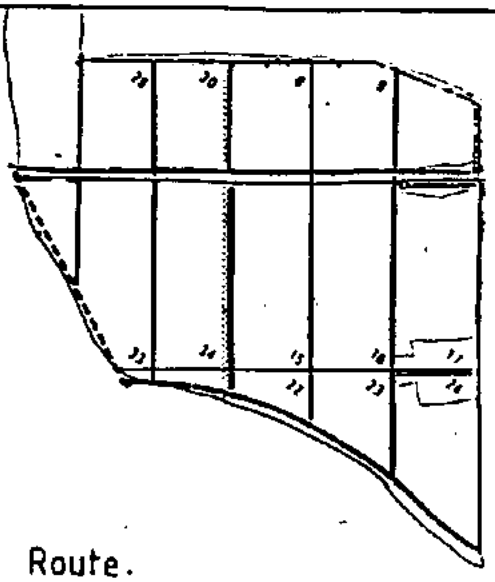

Route.

Overige waarnemingen:

C 22 Zand 2 x Buizerd opgevlogen
1 x Torenvalk boven
" Zand 3 x Buizerd opgevlogen
2 x Rit o jagend
C 27 Zand 2 x Buizerd op Zand
1 x Torenvalk boven
C 33 1 x Buizerd opgevlogen
C 33 1 overvlogen
D 164 1 x Buizerd opgevlogen
C 22 3 " overvlogen

AWS DIRECTIE FLEVOPOLDER

bijlage 2

Demografie Heckrunderen (1983 - 1989)

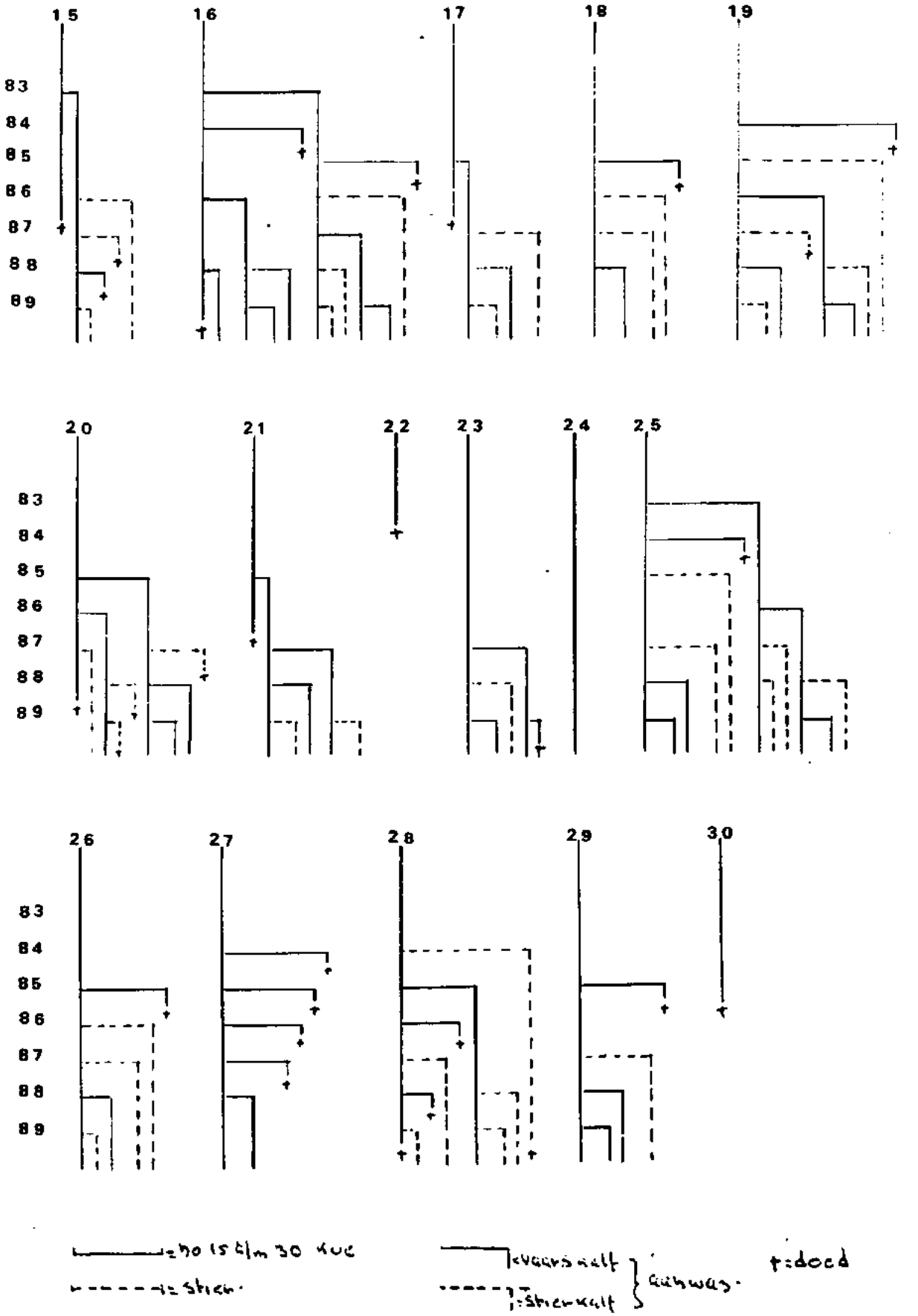

Demografie Heckrunderen (1983 t/m 1989)
(uitvoerig).

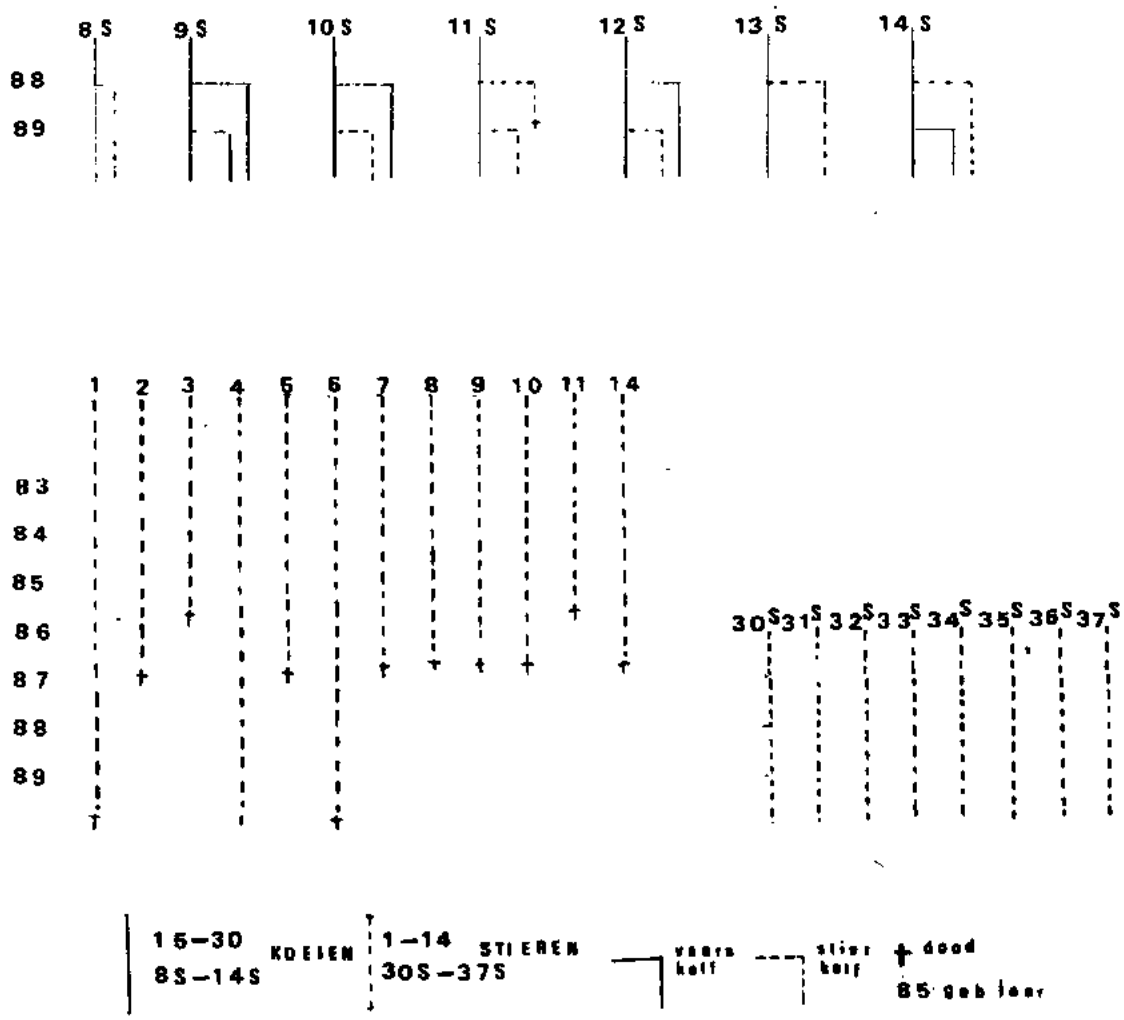

bijlage 3

Demografie Konikpaarden (1983-1989)

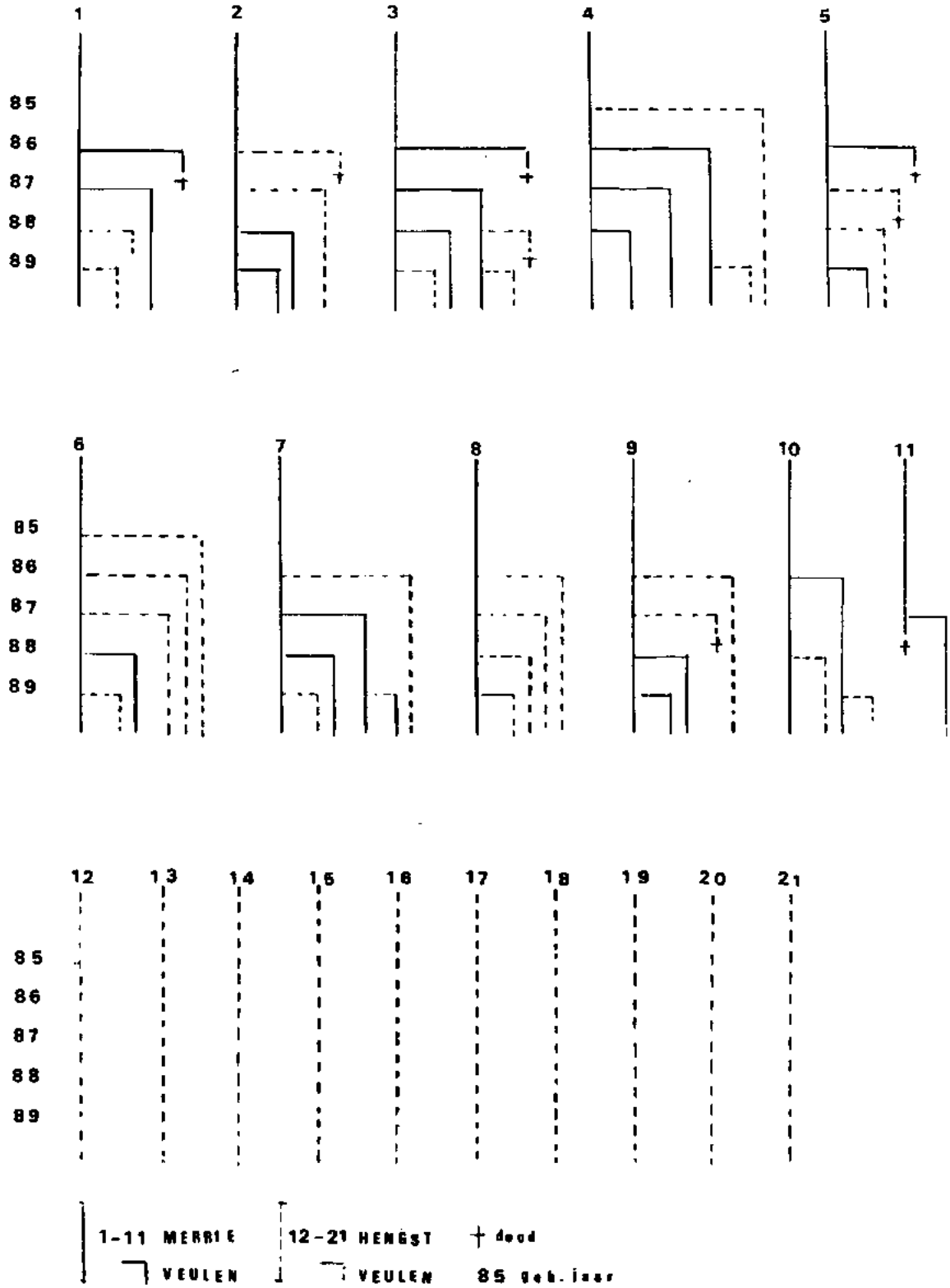

4 4m 11 12 4m 21

= merrie = hengst (ouwer) † = dood

(geen ouwer)